

ประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมผัสมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก
จังหวัดศรีสะเกษ

นางสาวไพรัตน์ อาษานอก

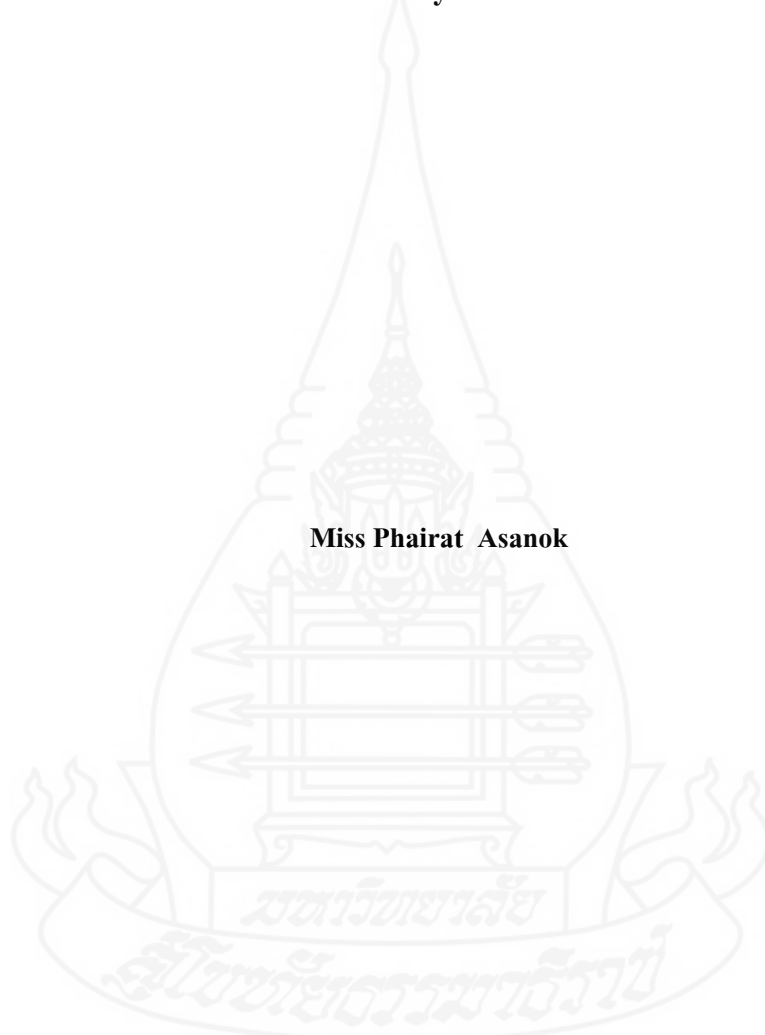

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Learning Experience toward Right Livelihood of Members of
Sisa Asoke Community in Si Sa Ket Province**

Miss Phairat Asanok

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

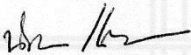
2015

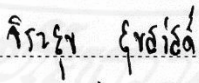
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระชะอโศก
 จังหวัดศรีสะเกษ
ชื่อและนามสกุล นางสาวไพรัตน์ อายานอก
แขนงวิชา การแนะแนว
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินาถ แสนสา
 2. อาจารย์ ดร. จิระสุข สุขสวัสดิ์

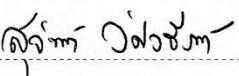
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณทิรา จารูเพ็ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินาถ แสนสา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จิระสุข สุขสวัสดิ์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ประสพการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ
ผู้วิจัย นางสาวไพรัตน์ อายานอก รหัสนักศึกษา 2572800452

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินาถ แสนสา (2) อาจารย์ ดร. จิระสุข สุขสวัสดิ์

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสพการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาเชิงตีความ ผู้ให้ข้อมูลคือสมาชิกชุมชนศิระะอโศก จำนวน 9 ราย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ประสพการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นหลักที่ 1 วิธีชีวิตตามแนวโลกิยะ ประกอบด้วย 4 ประเด็นรอง คือ (1) วิธีชีวิตในครอบครัว ประกอบด้วย ช่วงชีวิตวัยเด็กและช่วงชีวิตวัยรุ่น (2) อาชีพและการดำเนินชีวิต (3) การศึกษาธรรมะ ประกอบด้วย การศึกษาธรรมะจากครอบครัวและการศึกษาธรรมะจากสถานปฏิบัติธรรมทั่วไป และ (4) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศิระะอโศก โดยรับรู้ผ่านสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทยุกระจายเสียง ประเด็นหลักที่ 2 การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ ประกอบด้วย 3 ประเด็นรอง คือ (1) กิจกรรมงานปลูกเสกพระแท้ของพุทธ (2) กิจกรรมงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ และ (3) กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา ประเด็นหลักที่ 3 การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะแบบอริยะ ประกอบด้วย 2 ประเด็นรอง คือ (1) การบำเพ็ญธรรม ประกอบไปด้วย การถือศีล 5 การละอบายมุข และการรับประทานอาหารมังสวิรัตติ และ (2) การบำเพ็ญคุณ ประกอบด้วย ฐานงานครู ฐานงานร้านค้าบุญนิยม ฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ ฐานงานปฎิเสาะอด ฐานงานขยะวิทยา ฐานงานแชมพูสมุนไพร และ ฐานงานจักรสาน ประเด็นหลักที่ 4 คนจนมหัศจรรย์ ประกอบด้วย 3 ประเด็นรอง คือ (1) เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า (2) จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท และ (3) เป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม

คำสำคัญ ประสพการณ์การเรียนรู้ สัมมาอาชีวะ ชุมชนศิระะอโศก

Thesis title: Learning Experience toward Right Livelihood of Members of Sisa Asoke Community in Si Sa Ket Province

Researcher: Miss Phairat Asanok; **ID:** 2572800452;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Dr. Niranart Sansa, Assistant Professor;

(2) Dr. Jirasuk Suksawat; **Academic year:** 2015

Abstract

The purpose of this research was to study learning experience toward right livelihood of members of Sisa Asoke Community in Si Sa Ket province.

This research employed the qualitative research method based on interpretive phenomenological approach. The research informants were nine members of Sisa Asoke Community in Si Sa Ket province purposively selected based on pre-determined criteria. The employed data collecting instrument was an in-depth interview form. Data were analyzed with content analysis to create inductive conclusions for answering research objectives.

Research findings showed that the learning experience toward right livelihood of members of Sisa Asoke Community in Si Sa Ket province comprised four main tenets as follows: The first main tenet was the worldly way of life which was composed of four following sub-tenets: (1) the family way of life consisting of childhood life and adolescent life; (2) the career and livelihood; (3) the dhamma study consisting of dhamma study from the family and dhamma study from dhamma practicing places in general; and (4) the receiving of information concerning Sisa Asoke via personal media, printed media and radio broadcast media. The second main tenet was the entering into the transcendental way of life which was composed of three following sub-tenets: (1) the Buddhist ritual activities to sanctify the real Buddha image; (2) the Buddhist ritual activities to sanctify the supreme Buddha image; and (3) the activities during the Buddhist Lent. The third main tenet was the learning experience toward the noble right livelihood which was composed of two following sub-tenets: (1) the dhamma-based life conducts consisting of life conduct according to the five precepts, the refrain from ruinous way of life, and the taking of vegetarian food; and (2) the merit life conducts consisting of the hard work-based conduct, the Boon Niyom Shop work-based conduct, the natural agriculture work-based conduct, the clean fertilizer work-based conduct, the garbage work-based conduct, the herbal shampoo work-based conduct, and the bamboo weaving work-based conduct. The fourth main tenet was the miraculous person which was composed of three following sub-tenets: (1) the emergence of the new spiritual mind in the old body; (2) the voluntary mind for zero baht monthly salary; and (3) the transforming into a person with Boon Niyom Culture.

Keywords: Learning experience, Right livelihood, Sisa Asoke Community

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา อาจารย์ที่ปรึกษาหลักครูผู้ที่มีมอบทั้งความรู้ คำปรึกษามุมมองความคิดและ กำลังใจอย่างสูงต่อตัวผู้วิจัยอันเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่าง สมบูรณ์ และอาจารย์ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์ ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่ายิ่งตลอดจนติดตาม ดูแลการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่ เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่าน ด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ประธานคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่อง ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของแขนงการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และ ประสบการณ์มากมายแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณพ่อครูสมณะ โพธิ์รักษ์ผู้ซึ่งเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณที่บ่มเพาะจิต วิญญาณทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงบันดาลใจและการตื่นรู้ทางจิตวิญญาณทำให้เกิดปัญญาอันเป็นรากฐาน สำคัญของความสำเร็จในการเรียนครั้งนี้

ขอขอบคุณสมาชิกชุมชนศิระะอโศกที่ได้ร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ช่วยในงานวิจัย เป็นกำลังใจสำคัญและช่วยให้ข้อมูลของงานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและขอบคุณชาวชุมชนศิระะอโศก ทั้งหมดที่ทำให้โอกาสแก่ผู้วิจัยในการศึกษาเล่าเรียนพร้อมทั้งสนับสนุนทุนในการทำวิจัย คอยให้ กำลังใจมาตลอดระยะเวลาของการศึกษาวิจัยจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณพ่อ แม่ พี่ น้องทั้งทาง โลกและทางธรรม ที่คอยอุปถัมภ์ช่วยเหลือให้ กำลังแรงใจจนผู้วิจัยสามารถฝ่าฟันความยากลำบากในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีและ ขอขอบพระคุณทุกกำลังใจและกำลังกายที่ทุกคนมอบให้ในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณ ประโยชน์อันเกิดจากผลวิจัยในครั้งนี้ข้าพเจ้าขอมอบให้กับ สังคม ชุมชน ประเทศชาติสืบไป

ไพรัตน์ อาษานอก

สิงหาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับสัมมาอาชีวะ.....	6
ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีวะ.....	10
ทฤษฎีการเลือกอาชีวะ.....	11
บริบทพื้นที่วิจัย.....	17
แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
การเตรียมความพร้อมของผู้วิจัย.....	34
พื้นที่ศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
จรรยาบรรณในการวิจัย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	40
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	40
ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอ โศก ผู้ให้ข้อมูล.....	51
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	108
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	128
บรรณานุกรม.....	130
ภาคผนวก.....	133
ก หนังสือแสดงเจตนาเข้าร่วมการวิจัย.....	134
ข ตัวอย่างการลงรหัสข้อมูลจากการถอดเทปสัมภาษณ์.....	136
ประวัติผู้วิจัย.....	142

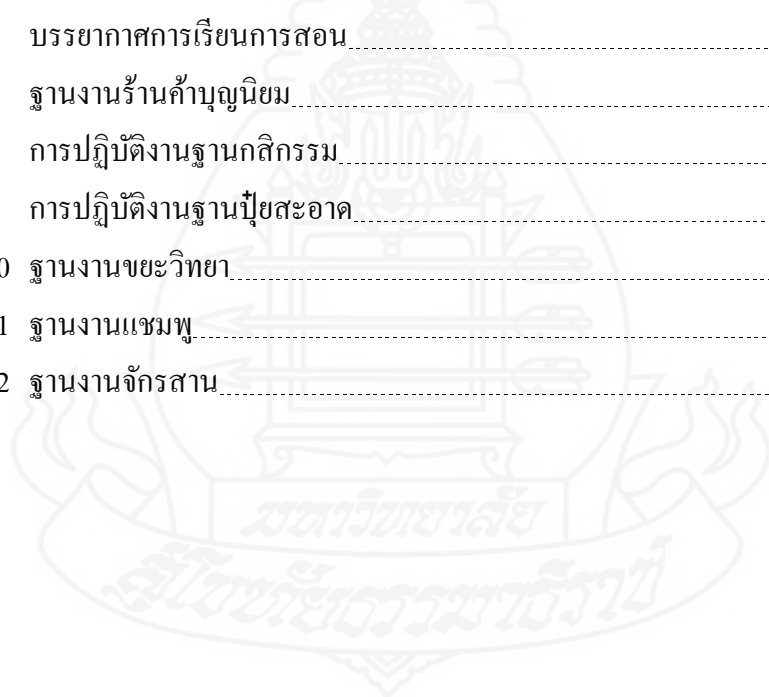
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ตารางผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	35
ตารางที่ 3.2 วันเวลาที่สัมภาษณ์ระยะเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์.....	38

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์.....	12
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างภาพหกเหลี่ยมลักษณะอาชีพของฮอลแลนด์.....	16
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างของชุมชนศิรชะอ โศก.....	24
ภาพที่ 4.1 ประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิรชะอ โศก จังหวัดศรีสะเกษ.....	52
ภาพที่ 4.2 ธรรมะรับอรุณในงานปลูกเสกพระแท่นของพุทธ.....	66
ภาพที่ 4.3 บรรยากาศสวดมนต์ทำวัตรเช้า-ฟังธรรมในงานพุทธาภิเษก.....	70
ภาพที่ 4.4 การสนทนาธรรมกับนักบวชของชาว โศก.....	72
ภาพที่ 4.5 บรรยากาศการตักอาหารเพื่อรับประทานในตอนเช้า.....	89
ภาพที่ 4.6 บรรยากาศการเรียนการสอน.....	90
ภาพที่ 4.7 ฐานงานร้านค้าบุญนิยม.....	93
ภาพที่ 4.8 การปฏิบัติงานฐานกสิกรรม.....	95
ภาพที่ 4.9 การปฏิบัติงานฐานปฎิเสอาศ.....	97
ภาพที่ 4.10 ฐานงานขะยะวิทยา.....	99
ภาพที่ 4.11 ฐานงานแฆมพู.....	101
ภาพที่ 4.12 ฐานงานจักรสาน.....	102

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมไทย ทุกภาคส่วน มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องทั้งนี้หากย้อนกลับไปศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1-7 จะเน้นเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นสำคัญมีการลงทุนเรื่องสิ่งก่อสร้างขั้นพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ส่งเสริมเรื่องการส่งออก ปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่น ด้านการเกษตร การอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 นอกจากนี้จะเน้นเรื่องการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพแล้ว ยังเน้นเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ด้วย ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทางสังคมและมุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2555 ก, น. 1)

ทั้งนี้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ต่างๆเพื่อให้ทันกับยุคสมัยและเพื่อเป็นการไม่แยกส่วนระหว่างคนกับเศรษฐกิจและเห็นได้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ซึ่งได้อัญเชิญแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศเกิดการพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และปัจจุบันแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2558 จะเน้นการตั้งรับมากกว่าการเดินหน้าคือ การป้องกันปัญหาจากวิกฤตการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาวะทางเศรษฐกิจโลก และวิกฤตทางการเมืองภายในประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2555, น. 19)

กระบวนการพัฒนาให้เกิดความมั่นคงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รัฐบาลได้ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยการสร้างกระแสสังคมให้

การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน สร้างนิสัยใฝ่รู้รักการอ่าน ตั้งแต่วัยเด็กและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัยควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชนประชาชนและสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความสอดคล้องของผู้เรียน สร้างปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาในระยะแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนสังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมสามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนท้องถิ่นเป็นกลไกที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเชื่อมโยงกันเป็นสังคมสวัสดิการเป็นพลังหลักในการพัฒนาฐานรากของประเทศให้มั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองสามารถบรรเทาปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559, น. 3)

กระแสสังคมที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นส่งเสริมการแสวงหาให้ได้มากถึงแม้ว่าจะเป็นการพัฒนาไปบนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียงแต่ยังคงต้องใช้ปัจจัยหรือเงินมาเกี่ยวข้องกับการประกอบสัมมาอาชีพเพื่อให้บุคคลมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขภายใต้กระแสสังคมที่ให้ค่าเงินเป็นตัวชี้วัดค่าของความสุขยังคงมีชุมชนหนึ่งกลับปฏิบัติตนทวนกระแสสังคมก่อตั้งชุมชนขึ้นภายใต้ชื่อว่าชุมชนชาวโศก โดยใช้แนวทางการดำเนินชีวิตด้วยระบบบุญนิยมซึ่งตรงข้ามกับระบบทุนนิยมและระบบบุญนิยมนี้ดำเนินชีวิตภายใต้หลักคำสอนของพระพุทธศาสนาใช้หลักมรรคมีองค์ 8 มาปรับประยุกต์ใช้ในการประกอบกิจกรรมสัมมาอาชีพหรือการลงฐานงานชุมชนของชาวโศกเป็นชุมชนที่มีการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเรียกว่าเศรษฐกิจชุมชนชนภายใต้ระบบบุญนิยมและกล่าวได้ว่าเป็นเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธตามแนวทางของชาวโศกระบบบุญนิยมแตกต่างจากระบบทุนนิยมอย่างสิ้นเชิงเนื่องจากระบบบุญนิยมเป็นผลมาจากการขยายและอธิบายความคำสอนของสมณะ โพธิ์รักษ์ในเรื่องบุญจนครอบคลุมกิจกรรมต่างๆและเมื่อคนมาอยู่ร่วมกันจนเป็นชุมชนจึงจำเป็นต้องมีการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเหมาะสมความเข้าใจด้านเศรษฐศาสตร์บุญนิยมจึงเป็นเรื่องสำคัญ (สุนัย เศรษฐบุญสร้าง, 2531) เมื่อมีการจัดสรรทรัพยากรจึงก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ

สัมมาอาชีวะคืออาชีพที่ไม่เบียดเบียนทั้งตนและผู้อื่นชาวโศกนอกจากพึ่งตนเองได้ในเรื่องของสัมมาอาชีวะแล้วยังเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้อีกด้วยเช่นเดียวกับชุมชนศิรชะเอ โศก จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นหนึ่งในชุมชนของชาวโศกซึ่งเรียกได้ว่าเป็นชุมชนทวนกระแสกับชุมชนอื่นทั่วประเทศ เกิดการสร้างกิจกรรมสัมมาอาชีวะภายในชุมชนเช่น การปลูกเห็ด ปลูกพืชไร้สารพิษ ทำปุ๋ยอินทรีย์ผลิตแชมพู สบู่ การประกอบอาชีพด้านหัตถกรรมหรือจักสาน การค้าขายสินค้าด้วยระบบบุญนิยม และผลิตยาสมุนไพรต่างๆ การแสวงหาเลี้ยงชีพหรือการประกอบอาชีพเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ในสังคมในพระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่ใช้ฝึกฝนในการเรียนรู้โดยให้สอดคล้องกับองค์ประกอบแห่งการดำเนินชีวิตเรียกว่ามรรคมีองค์ 8 ซึ่ง หนึ่งในนั้นคือสัมมาอาชีวะเป็นองค์มรรคในการพัฒนาด้านพฤติกรรม ทางกายและวาจาช่วยเสริมสร้างคุณภาพจิตและปัญญาถึงแม้การหาเลี้ยงชีพจะเป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนแต่การแสวงหาปัจจัยในการดำเนินชีวิตจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรมคือการดำรงชีวิตโดยสัมมาอาชีวะ (ศึกษาสัมมาอาชีวะในพระพุทธศาสนา: พระธานี เขมธมโม(จำปา), 2550)

ปัจจุบันมนุษย์ในสังคมต่างต้องทำมาหาเลี้ยงชีพเพื่อจุนเจือคนในครอบครัวดังนั้นจึงควรคำนึงถึงหลักการของสัมมาอาชีวะหรือสัมมาอาชีวะนั่นคือ การประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย เลี้ยงชีพโดยชอบธรรม ทำด้วยความสุจริตและถูกต้องโดยหลักศีลธรรม อย่างที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านได้ทรงเน้นว่าให้เว้นจากมิจฉาวมิชชา 5 ด้วยซึ่งมี 5 อย่าง ได้แก่

1. การละเว้นจากการค้าขายสุรา
2. การละเว้นจากการค้าขายยาพิษ
3. การละเว้นจากการค้าขายอาวุธ
4. การละเว้นจากการค้าขายมนุษย์ และ
5. การละเว้นจากการค้าขายสัตว์ที่มีชีวิต

หากมนุษย์ในสังคมตระหนักถึงหลักสัมมาอาชีวะคือการเว้นขาดจากมิจฉาวมิชชา 5 ดังที่กล่าวมาข้างต้นจะก่อเกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมในด้านการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นสังคมสงบร่มเย็นเกิดความผาสุกไม่มีอาชญากรรม ผู้คนอยู่กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกันมากขึ้น เนื่องจากสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ล้วนเป็นบ่อเกิดแห่งการที่ทำให้คนเข้าใจผิดได้ง่ายว่าเป็นการสนับสนุนให้คนทำความชั่วและเป็นหนทางแห่งความเสื่อมในชีวิตนอกจากนี้ยังรวมไปถึงการประกอบอาชีพที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วย ไม่ว่าจะเป็นการโกงด้วยตาชั่ง การโกงด้วยของปลอม การโกงด้วยการรับสินบน การหลอกลวง การทำงานด้วยการตัด การฆ่า การจงใจ การปล้นและกรรโชก ก็ล้วนเป็นการกระทำที่สะสมไปด้วยบาปนั่นเองแต่หากละเว้นได้เสียจากอาชีพที่ไม่เป็นมงคลเหล่านี้ย่อมทำให้ผู้ที่ประกอบสัมมาอาชีวะได้รับอานิสงส์ผลมากมายที่ทำให้ชีวิตประสบพบเจอแต่ความสุขความเจริญยิ่งขึ้นไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาค้นคว้าเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีวะของชาวศิระะอ โศกเพื่อเป็นการนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเรื่องการเรียนรู้ด้านจิตใจควบคู่ไปกับการประกอบสัมมาอาชีวะเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติธรรมกับการประกอบสัมมาอาชีวะในสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอ โศก

3. คำถามในการวิจัย

ประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอ โศกเป็นอย่างไร

4. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกสนามวิจัยและผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มประชากรแบบเฉพาะเจาะจงซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 พื้นที่ศึกษา

ชุมชนศิระะอ โศก หมู่ 15 ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

4.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ สมาชิกชุมชนศิระะอ โศก จำนวน 9 ราย ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

4.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสมาชิกชุมชนศิระะอ โศกอย่างน้อย 5 ปี

4.2.2 ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ผ่านประสบการณ์การประกอบสัมมาอาชีวะ

4.2.3 ผู้ให้ข้อมูลหลักเต็มใจในการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สัมมาอาชีวะตามแนวศิระะอ โศก หมายถึง การประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม พร้อมทั้งเป็นการส่งเสริมอุดหนุนพัฒนาความ

เป็นอยู่ให้ดีขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ควบคู่ไปให้ได้ประโยชน์อันสูงสุดของตนเอง ครอบครัว ชุมชน จนถึงประเทศชาติ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้สัมมาอาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพที่เป็น วิถีปฏิบัติของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ ครู ผู้ผลิต และผู้จำหน่าย

5.2 ประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง ความชำนาญที่เกิดจากการกระทำอย่างเจตนาจัดใน เรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเกิดเป็นองค์ความรู้ เกิดทักษะ

5.3 ชาวศิระะอโศก หมายถึง บุคคลที่เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนชาวอโศกที่มี ปกคิรักษาศิล 5 รับประทานอาหารมังสวิวัติ เว้นขาดจากอบายมุขทุกชนิด มีปกติเข้าร่วมกิจกรรม หลักของหมู่บ้าน และผ่านการ โหวตจากสมาชิกชุมชนหลังจากอยู่ในชุมชนแล้วเป็นเวลา 3 เดือน

5.4 การบำเพ็ญธรรม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น สวดมนต์ทำวัตร เช้า-เย็น เรียนธรรมะกระดานดำ สนทนาธรรมกับนักบวชของชาวอโศก

5.5 การบำเพ็ญคุณ หมายถึง การลงปฏิบัติงานหรือการเข้าร่วมกิจกรรมการทำงาน ภายในชุมชน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ความเข้าใจในเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชน ศิระะอโศก

6.2 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่ผู้ที่สนใจที่จะประกอบสัมมาอาชีพแบบสมาชิก ชุมชนศิระะอโศก

6.3 ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางเลือกในการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม และศักยภาพในการประกอบสัมมาอาชีพแบบอาริยะ

6.4 ได้ข้อมูลและองค์ความรู้สำหรับนักแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่สนใจ ในการทำงานด้านการส่งเสริมแนะนำด้านอาชีพสามารถนำไปเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้กับกลุ่ม วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยผู้สูงอายุได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นรูปแบบการวิจัยหนึ่งที่มีการใช้อย่างกว้างขวางในทางสังคมศาสตร์เนื่องจากการวิจัยหรือการแสวงหาความรู้ที่ผู้ศึกษาเข้าไปสัมผัสกับปรากฏการณ์ การศึกษาอย่างใกล้ชิดโดยในการศึกษาปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นการศึกษาในสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติโดยมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด จิตใจ ความหมายที่มนุษย์กำหนดขึ้น (จุมพล หนิมพานิช, 2521, น. 54-55)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสัมมาอาชีวะ
 - 1.1 ความหมายของสัมมาอาชีวะ
 - 1.2 จุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของสัมมาอาชีวะ
2. ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีวะ
 - 2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีวะของซูเพอร์
3. ทฤษฎีการเลือกอาชีวะ
 - 3.1 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์
 - 3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีวะของฮอลล์แลนด์
4. บริบทพื้นที่วิจัย
5. แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสัมมาอาชีวะ

1.1 ความหมายของสัมมาอาชีวะ

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542 สัมมาอาชีวะ หรือ สัมมาอาชีวะ หมายถึง การเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบที่ถูกต้อง

สมณะโพธิรักษ์ (2535) ได้ให้ความหมายของสัมมาอาชีวะว่า สัมมาอาชีวะ หมายถึง “ทฤษฎีหลักของพระพุทธเจ้า คือ มรรคมีองค์ ๘ พอพัฒนาสั่งกับปะขึ้น ความคิด วาจา การกระทำ

การงาน จนกระทั่งถึงอาชีพ มีสัมมากัมมันตะ หรือสัมมาอาชีพ ในหลักเกณฑ์พวกนี้ เมื่อได้พัฒนา ถูกหลักเกณฑ์ มรรคองค์ 8 จะเจริญเป็นนิพพาน เจริญเป็นความสูงสุด แล้วผลมันจะสอดคล้อง ออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งคงพูดถึงหลักวิชาของปรมัตถ์ ตอนนี้อยู่ไม่ไหวหรอกนะ ต้องพูดถึงผลว่า สัมมาอาชีพ ยกตัวอย่างง่ายๆ เป็นงานที่เราทำแล้ว ผู้ยิ่งเจริญด้วยสัมมาอาชีพ ก็ผู้ยิ่งเสียสละ ได้มาก ผู้ยิ่งไม่โลภโมโทสัน ผู้ยิ่งมีน้อยลง แต่มีประสิทธิภาพการงานสะพัดเกื้อกูล เอื้อเพื่อ สร้างสรรค์ ทั้งคุณภาพก็ดี ปริมาณก็จะมาก ผู้คนจะได้รับประโยชน์จากผู้ที่ปฏิบัติสัมมาอาชีพ ได้ มากขึ้นๆ แต่สำหรับคนผู้นั้นเอง แน่นนอน ไม่ร่ำรวย จน เพราะไม่สะสมกอบโกย ไม่เอาเปรียบ ไม่เอาคำไปร่ำอย่างคนโลกๆ ไม่ไปรีดนาทาเร้น เพราะหลักเกณฑ์จริงๆ แล้ว ถึงขนาด ลาภณะ ลาภัง นิชิคิง สนดา หมายความว่า อาชีพที่มีความสมบูรณ์สูงสุดก็คือ ฟรี...ฟรี...ค่าแรงฟรี ทำงานที่จะ เสียสละให้ได้มากที่สุด ถ้าแลกเปลี่ยนก็แลกเปลี่ยนให้น้อยที่สุด จนกระทั่ง ถ้าสามารถต่ำกว่าทุน ได้มากเท่าไร ก็ทำให้ได้ ถ้ามันต่ำกว่าทุนไม่ได้ ก็เอาแค่พอหมุนเวียนซื้อขายกลับคืนมาบ้าง เพื่อจะ ได้สร้างสรรค์ต่อไปเท่านั้น แม้ทุกวันนี้ การทำงานของพวกเราจะดูไม่ใหญ่ไม่โต ไม่เป็นหลักฐานที่ กว้างขวาง จนทุกคนเห็น หรือทุกคนได้ก็ตาม มันก็มีความเป็นไปได้อยู่แล้ว ตอนนี้อย่างที่เราทำอยู่ นี้ ก็มีสัมมาอาชีพตามนัยที่ว่าอยู่ พวกเรามาเสียสละสร้างสรรค์ที่ตัวเรา มันซ่อนอยู่ตรงที่ว่า ตัวผู้ที่จะ เสียสละนั้น ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยน้อยลง กินใช้น้อยลง ไม่เปลืองเปล่า ไม่เอาเวลาไปสุรุษสุร่ายบำเรอตน เคยเที่ยวเตร่เสหาก็ตกลงมาได้ เอาเวลามาสร้างสรรค์ ก็เกิดผลผลิต เกิดแรงงาน มีคุณค่าจับซ่อน ออกไปได้มาก อาจจะไม่ 100 % แต่ก็เป็คุณค่าแล้ว ถ้ายังไม่แลกเปลี่ยนอะไรมาเลย จนทำงาน ฟรีได้ ก็คือผู้ทำตามหลักเกณฑ์ของพระพุทธเจ้า ที่เรียกว่า สัมมาอาชีพ และมรรคองค์ 8 จริงๆ นี่เป็น การแก้ปัญหาที่โลกต้องการ สังคมต้องการ วิทยาศาสตร์ต้องการ ผู้บริหารต้องการ มาแก้เศรษฐกิจ สังคมก็อบอุ่นไม่แตกแยก จะไม่มีช่องว่างระหว่างคนรวยคนจนมากมายอย่างที่เป็นอย่างนี้ จะไม่กดขี่ข่ม เหย่งชิง ไม่เกิดอาชญากรรม ไม่เดือดร้อนด้วยเรื่องสารพัด และคนต้องมีอาชีพขยันทำงาน คนไม่ ทำงานไม่ได้”

พระมหาไพบูลย์ (เทพวาทิ) (2547, น. 30) ได้ให้ความหมายของสัมมาอาชีพหรือ สัมมาอาชีพะว่า สัมมาอาชีพะ หมายถึง เป็นหลักการที่มุ่งถึงความสุจริตในการประกอบอาชีพ มุ่ง ความรู้จักประมาณตนในการดำรงชีพเพื่อให้เกิดความพอดี ความสมดุล และมุ่งความขยันอดทนใน การดำเนินชีวิตเพื่อสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่มีความเดือดร้อน ประกอบอาชีพ ของตนอยู่ในกรอบของกฎหมาย กรอบของสังคม และกรอบของศีลธรรม

ขวัญชัย ข้วนนา (2558, น. 15) ได้ให้ความหมายของสัมมาอาชีพว่า สัมมาอาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพที่ตั้งอยู่บนหลักแห่งความดีงามไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น พร้อมกัน

นั้นยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ ควบคู่กันไปให้ได้ ประโยชน์อันพึงประสงค์ของตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติสังคม

สำเรียง เพ็ชราม (2552, น. 17) ได้ให้ความหมายของสัมมาอาชีพหรือสัมมาอาชีพะ ว่า สัมมาอาชีพะ หมายถึงการประกอบอาชีพที่ตั้งอยู่บนหลักแห่งการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น พร้อมกันนั้นยังเป็นการส่งเสริมอุดหนุนพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจควบคู่กันไปได้ประโยชน์อันพึงประสงค์ของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และธรรมชาติแวดล้อม ตลอดจนถึงประเทศชาติ

พระครูวิจิตร ธรรมานนท์ (2554, น. 25) ได้ให้ความหมายของสัมมาอาชีพหรือ สัมมาอาชีพะว่า สัมมาอาชีพะ หมายถึง การเว้นจากมิจอาชีพทุกชนิด ประกอบแต่การงานที่สุจริตไม่ ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนทั้งแก่ตนเองและบุคคลอื่นนั่นเอง

สรุปได้ว่า สัมมาอาชีพ คือ การประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม พร้อมทั้งเป็นการส่งเสริมอุดหนุนพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นทั้ง ด้านร่างกายและจิตใจ ควบคู่กันไปให้ได้ประโยชน์อันสูงสุดของตนเอง ครอบครัว ชุมชน จนถึง ประเทศชาติ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้สัมมาอาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพที่เป็นวิถีปฏิบัติของ สมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ ครู ผู้ผลิต และผู้จำหน่าย

1.2 จุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของสัมมาอาชีพ

ขวัญชัย ขำนา (2558, น. 17-18) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของสัมมา อาชีพเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่ออาชีพที่จะทำให้เกิดความสุขทั้งตนเองและผู้อื่นเป็นการส่งเสริมให้ เจริญก้าวหน้าเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะเป็นเครื่องกระตุ้น สนับสนุนให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่ดีเพราะ เมื่อรู้เป้าหมายแล้วสิ่งที่ดี ก็จะยิ่งมีความอยากที่จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี มี 3 ประเด็น คือ 1) สัมมาอาชีพะหรือสัมมาอาชีพเป็น อาชีพและหนทางทางสังคมที่สมบูรณ์แบบ เป็นทางสายกลาง ในการดำเนินชีวิต หรือ มัชฌิมาปฏิปทา การพัฒนาประเทศชาติจะต้องมีลำดับในการพัฒนาโดยเริ่ม ที่การพัฒนาจิตใจ พัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัว การพัฒนาสังคม การพัฒนาประเทศชาติให้เจริญ ต่อไป 2) สัมมาอาชีพะเป็นหนทางแห่งการสิ้นสุดทางกรรมได้ สัมมาอาชีพะถือว่าเป็นทางสายกลาง ในการดำเนินชีวิต หรือ อริยมรรคเป็นทางให้ความดับกรรมสิ้นกรรม ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับแห่ง กรรมเลิกการกระทำที่ผิดพลาดหรือทำด้วยความยึดมั่นแห่งความดีความชั่วที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ผลประโยชน์ของตนเองการกระทำของอาริยะบุคคลจึงเป็นการกระทำไปตามความหมายและ วัตถุประสงค์ของเรื่องที่ทำนั้น ไม่เกี่ยวกับคัมภายในทำด้วยปัญญาและกรุณา ไม่ยึดมั่นถือมั่น 3) สัมมาอาชีพะถือเป็นทางสายกลางในการดำเนินชีวิตตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาเมื่อบุคคลประพฤติ

ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบและมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นเพื่อ ไปให้ถึงเป้าหมายสุดท้ายคือ การนิพพาน

พระครูวิจิตรธรรมานนท์ (2554, น. 28-31) กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของ สัมมาอาชีวะหรือสัมมาอาชีวะ หมายถึง สิ่งทั้งหลายที่จะเป็นประโยชน์ต่ออาชีวะที่จะนำมาซึ่ง ความสุขทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นและส่งเสริมคุณธรรมให้เจริญก้าวหน้าสรุปได้เป็น 3 ประเด็นคือ 1) สัมมาอาชีวะเป็นหนทางและสังคมที่สมบูรณ์แบบ สัมมาอาชีวะถือเป็นทางสายกลางที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา การพัฒนาประเทศชาติจะต้องมีลำดับในการพัฒนาโดยเริ่มที่การพัฒนาจิตใจพัฒนา ตนเองก่อนเป็นอันดับแรกและขึ้นสู่การพัฒนาครอบครัวการพัฒนาสังคม ในการพัฒนาจิตใจนั้น ในทางพุทธศาสนามุ่งไปที่ปัญญาหรือมโนกรรมซึ่งพัฒนาแล้วกระบวนการต่างๆก็เกิดขึ้นทันที เหมือนฟันเฟืองที่ตัวหนึ่งหมุนตัวอื่นๆก็จะหมุนตามทันทีในประเทศที่พัฒนาที่เจริญไม่ว่าจะเป็น สังคมใดก็ตามล้วนต้องการคนเก่งคนดี มีฝีมือ มีประสบการณ์ เพราะหากมีคนเช่นนี้อยู่แม้เพียงคน เดียว ประเทศชาติสังคมก็สามารถเจริญได้ 2) สัมมาอาชีวะเป็นหนทางสู่การสิ้นสุดทางกรรมได้ ถือเป็นทางสายกลางในการดำเนินชีวิต(มัชฌิมาปฏิปทา) หรืออริยมรรคเป็นทางให้ถึงความดับกรรม สิ้นกรรม ดังพุทธพจน์ว่าข้อปฏิบัติให้ถึงความดับแห่งกรรมได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 คือสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ ถือเป็นทางที่ ต้องทำอย่างเอาจริงเอาจัง 3) สัมมาอาชีวะเป็นหนทางนำไปสู่นิพพานได้ ถือเป็นทางสายกลางใน การดำเนินชีวิตตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาสัมมาอาชีวะเมื่อบุคคลประพฤติปฏิบัติให้มากแล้ว ทำความ สุจริตให้ได้แล้วเพื่อเป้าหมาย วัตถุประสงค์ไม่ว่าจะเป็นการ กำหนดรู้เวทนา การละกามคุณโดย อาศัยหลักมรรคมีองค์ 8 เพื่อถึงความสิ้นราคะ โทสะและโมหะ เพื่อถึงนิพพานล้วนแล้วแต่มี เป้าหมายที่ชัดเจนอย่างยิ่ง สิ่งที่สำคัญจะต้องรู้ตระหนักและชัดเจนถึงวัตถุประสงค์และตัวธรรม นั้นๆ

พระครูพัฒนกิจจานุรักษ์ (2552, น. 20-22) กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของ สัมมาอาชีวะ หมายถึง สิ่งทั้งหลายที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีวะซึ่งจะนำมาซึ่งความสุขทั้งแก่ตนเองและ ผู้อื่นและส่งเสริมคุณธรรมให้เจริญก้าวหน้าเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะเป็นเครื่องกระตุ้น ดึงดูด สนับสนุนให้บุคคลผู้ประพฤติปฏิบัติ อยากลิ้มรสเป้าหมาย อันเป็นคุณค่าที่แท้จริงต่อไป

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของสัมมาอาชีวะ คือ สิ่งทั้งหลายที่เป็นประโยชน์ ต่ออาชีวะที่จะทำให้เกิดความสุขทั้งต่อตนเองและผู้อื่นและเป็นการส่งเสริมคุณธรรมให้ เจริญก้าวหน้า เป็นเครื่องกระตุ้นสนับสนุนให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่ดี มีเป้าหมายในการปฏิบัติอัน เป็นคุณค่าที่แท้จริง และเกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดจนสามารถเสียสละตนเองเพื่อสังคมสามารถ พึ่งตนจนเป็นที่พึ่งของสังคมและประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์

ทฤษฎีของซูเปอร์ไม่มุ่งเน้นที่การเลือกอาชีพแต่ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เป็นพัฒนาการทางอาชีพซึ่งมีความสำคัญกับบทบาทที่หลากหลายของชีวิตมนุษย์ Super, Savickas, & Super, (1996) cited in Creager and Deaco, (2012, p. 54, อ้างถึงใน นิรนาท แสนสา, 2557) ซูเปอร์ได้นำเสนอรูปแบบพัฒนาการทางอาชีพที่มีความต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งในช่วงแรกของการนำเสนอทฤษฎีพัฒนาการดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นเส้นตรงและสามารถทำนายได้โดยมีพัฒนาการที่สามารถจำแนกออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

2.1.1 ชั้นการเจริญเติบโต (Growth Stage) แรกเกิด-14 ปี เป็นช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นคิดจินตนาการมีความสนใจและเริ่มรับรู้ในศักยภาพของตน ภารกิจหรืองานที่เด็กวัยนี้ต้องทำเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางอาชีพประกอบด้วย การทำความรู้จักและเข้าใจตนเองโดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เห็นผู้ใหญ่ทำ เช่น พ่อแม่ พี่เลี้ยง ครู รวมทั้งการรับรู้โลกของงานอาชีพจากการทำงานทั้งที่บ้านและใน โรงเรียนในชั้นนี้เด็กจะเริ่มรับรู้ว่าคุณเองสามารถทำอะไร และมีความสนใจในอาชีพอะไรมากขึ้น

2.1.2 ชั้นสำรวจ (Exploration Stage) อายุ 15-24 ปี เป็นช่วงวัยที่เริ่มมีความชัดเจนสามารถจำกัดขอบเขตและชี้เฉพาะเจาะจงได้มากขึ้นว่าคุณสนใจอาชีพอะไร พัฒนาการดังกล่าวเกิดจากบุคคลได้เชื่อมโยง อัตมโนทัศน์ของตนเข้ากับโลกของงานโดยผ่านกิจกรรมทางอาชีพต่างๆ เช่น การฝึกงาน การทำงานล่วงเวลา ตลอดจนการทำอาชีพในหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

2.1.3 ชั้นสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) อายุ 25-44 ปี เป็นช่วงวัยที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่มั่นคง ถาวร และมีความก้าวหน้าในอาชีพ กล่าวคือ บุคคลจะทำงานในสาขาอาชีพที่ตนเองเลือกสร้างสรรค์ผลงานในอาชีพของตนและมุ่งมั่นทำงานเพื่อความก้าวหน้า เช่น การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจด้วย

2.1.4 ชั้นการธำรงรักษา (Maintenance Stage) อายุ 45-64 ปี เป็นช่วงวัยที่บุคคลดูแลงานอาชีพของตนให้มั่นคง พร้อมกันนั้นก็ปรับปรุงให้ทันสมัย และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับอาชีพของตน ภาวะดังกล่าวนี้ บุคคลจะพยายามรักษาระดับความสำเร็จในงานอาชีพของตนท่ามกลางความท้าทายในการแข่งขันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วและรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวตนเองด้วย

2.1.5 ขั้นการเสื่อมถอย (Decline Stage) อายุ 65 ปีขึ้นไป เป็นช่วงวัยที่ชะลอตัว จากการทำงาน วางแผนและใช้ชีวิตแบบผู้เกษียณอายุจากการทำงาน ใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัว เป็นอาสาสมัคร และใช้เวลาทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบมากขึ้น

สรุปได้ว่าสาระสำคัญของทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ไม่มุ่งเน้นที่ การเลือกอาชีพแต่ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เป็นการพัฒนาทางอาชีพมากกว่านั้นซึ่งมี ทั้งหมด 5 ขั้นตอน เริ่มจากช่วงที่เจริญเติบโต เข้าสู่ช่วงสำรวจ ช่วงสร้างหลักฐาน ช่วงธำรงรักษา จน สิ้นสุดท้ายคือช่วงเสื่อมถอย ทั้งนี้การที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จในการเลือกอาชีพนั้นขึ้นอยู่กับวุฒิ ภาวะทางอาชีพและความสามารถของแต่ละบุคคลอีกด้วย จากการทบทวนและศึกษาเอกสารผู้วิจัย พบว่าทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์นั้นมีความสำคัญต่อการเลือกประกอบสัมมาอาชีพ เช่นกันและเพื่อให้การศึกษาครั้งนี้มีความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยจึงเลือกใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ของซูเปอร์เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชน ศิริระอ โศก

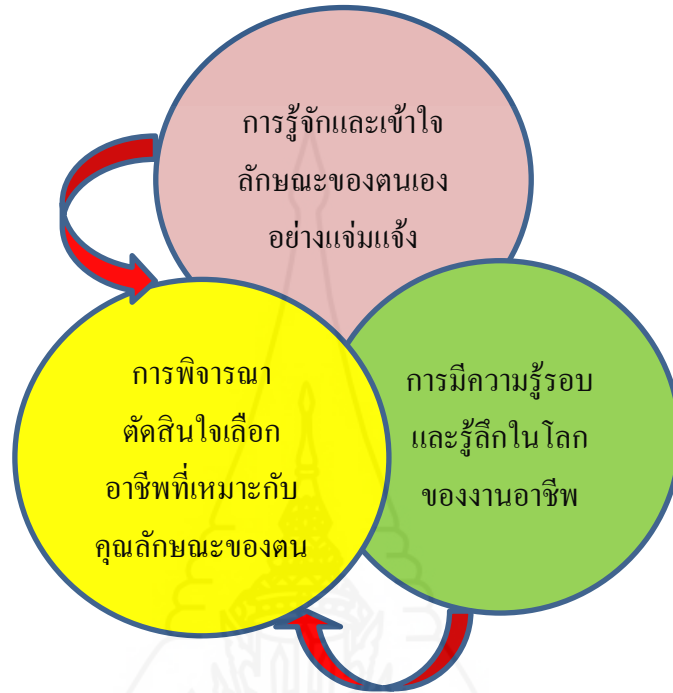
3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

3.1 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์

ผู้สร้างทฤษฎีลักษณะและองค์ประกอบ (Trait and Factor Theory) คือแฟรงค์ พาสันส์ (Frank Parsons) เขาได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการแนะแนวอาชีพของสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งสำนักงานให้บริการแนะแนวอาชีพแห่งเมืองบอสตันในมลรัฐแมสซาชูเซตส์ (The Vocational Bureau of the Civic Service House in Boston, Massachusetts) พาสันส์ได้ ดำเนินการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพเพื่อสนองตอบต่อความต้องการกำลังคนที่มีการเปลี่ยนแปลง ในภาคอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่การเตรียมกำลังคนที่เป็นนักเรียนใน สถานศึกษาเพื่อเข้าสู่การทำงานโดยมีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อไปทำการแนะแนวตามโรงเรียน วิทยาลัย องค์กร สมาคมและสถาบันธุรกิจอย่างกว้างขวางทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา (Shen-Miller, McWitter and Barton, 2013, pp. 7-8, อ้างถึงใน นิรินาถ แสนสา, 2557) การดำเนินการดังกล่าวทำให้ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของพาสันส์ได้รับความนิยมน้อยแพร่หลาย และเป็น ทฤษฎีพื้นฐานที่ทุกทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพได้นำไปใช้ในแนวทางการศึกษาและ พัฒนาทฤษฎีของตน

ทฤษฎีพาสันส์ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมและสร้างเครื่องมือเพื่อการสำรวจความสนใจใน

อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ประการ ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
ดังภาพ

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์

ที่มา: Creager and Deace (2012, p. 45, อ้างถึงในนิรนาท แสนสา)

จากภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นขั้นตอนการช่วยเหลือให้ผู้รับบริการสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองตามทฤษฎีของพาสันส์

สรุปได้ว่าทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบให้แนวคิดว่าคุณคนประกอบด้วยลักษณะหลายประการซึ่งในความสัมพันธ์ในอาชีพ ความถนัด และบุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ครูแนะแนวจะต้องให้ความสำคัญเพื่อสร้างกิจกรรมและเครื่องมือแนะแนวให้ผู้รับบริการได้รู้จักความสนใจในอาชีพที่แท้จริงของตนเองนำไปสู่การตัดสินใจวางแผนการศึกษาและประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นหากแต่กระบวนการเรียนรู้ของชาวศิระะอ โศกซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่ไม่ได้ใช้ทฤษฎีของพาสันส์เนื่องจากมีกระบวนการการเรียนรู้ผ่านวิถีชีวิตชุมชนแบบอริยะซึ่งกระบวนการการเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิบัติจริงผ่านการปฏิบัติงานพร้อมทั้งการปฏิบัติธรรมนั่นเอง

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

จอห์น ลิวอิส ฮอลแลนด์ (John Lewis Holland) เป็นบุคคลที่รู้จักกันดีในฐานะผู้มีอิทธิพลมากที่สุดคนหนึ่งในแวดวงการแนะแนวและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ในปี ค.ศ. 1959 ฮอลแลนด์ได้นำเสนอทฤษฎีการเลือกอาชีพ (Theory of Career Choice) โดยมีแนวคิดว่าการเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพ ซึ่งบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจและบุคลิกภาพของตนและทำให้ตนมีความสุขหรือพึงพอใจต่อสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมในอาชีพนั้น (Sharf, 2013, p. 7)

ทฤษฎีของฮอลแลนด์ได้รับความสนใจและเป็นแนวทางให้แก่นักแนะแนวและผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพนำไปใช้เป็นแนวทางการให้บริการและรวมทั้งการวิจัยเพื่อสร้างผลงานทางวิชาการอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือทางการแนะแนว 2 รายการได้แก่ Vocational Preference Inventory (VPI) เป็นเครื่องมือที่ให้ผู้ทดลองระบุความสนใจในอาชีพโดยเลือกงานที่ตนเองรู้สึกพึงพอใจและ Self-Directed Search (SDS) เป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อการแนะแนวอาชีพโดยช่วยให้บุคคลได้เพิ่มจำนวนตัวเลือกของอาชีพ ก่อนที่จะเริ่มเลือกอาชีพ หรือเมื่อจะเปลี่ยนงานหรือต้องการหาสถานที่ฝึกอบรมเพิ่มเติม ซึ่งแม้ว่าฮอลแลนด์จะเสียชีวิตแล้วในปี ค.ศ. 2008 แต่ผลงานและทฤษฎีของเขายังคงเป็นที่รู้จักและสามารถนำมาประยุกต์ในงานแนะแนวอาชีพได้เป็นอย่างดีในปัจจุบัน แนวคิดสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีของฮอลแลนด์ มุ่งเน้นตอบคำถามว่า ทำไมการเลือกอาชีพจึงเกิดขึ้น หรือทำไมจึงมีการเลือกอาชีพและผลลัพธ์จากการเลือกอาชีพเป็นอย่างไร มากกว่าที่จะมุ่งเน้นตอบคำถามว่าจะพัฒนาบุคลิกภาพบุคคลอย่างไร หรือทำไมต้องพัฒนาบุคลิกภาพ

จากแนวคิดนี้จึงเป็นการชี้ให้เห็นว่าทฤษฎีของฮอลแลนด์มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบที่พยายามจับคู่ลักษณะของบุคคลที่มีอยู่อย่างค่อนข้างแน่นอนตายตัวให้เข้ากับแต่ละลักษณะของแต่ละอาชีพอย่างพอเหมาะพอดี

2. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ไม่มุ่งเน้นที่ทักษะหรือความสามารถในการทำงานของบุคคล แต่มุ่งเน้นที่วิถีชีวิตที่เป็นบุคลิกภาพโดยรวม ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพประเภทต่างๆของบุคคล โดยที่บุคลิกภาพดังกล่าวนี้จะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะและประเภท (Style and Type) ที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะ (Trait) ที่ไม่เปลี่ยนแปลงของบุคคล ได้รับการยืนยันว่าเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ รวมทั้งมีข้อสรุปเชิงทฤษฎีว่า

ความสนใจส่วนบุคคล (Personal Interests) เป็นองค์ประกอบหลักของบุคลิกภาพ (Personality) และบุคลิกภาพดังกล่าวนี้นำไปสู่การค้นหางานอาชีพที่ตนเองพึงพอใจและเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน

ดังตัวอย่างเช่นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีความสนใจหรือชื่นชอบการทำงานนอกสำนักงาน (Outing Personality) เช่นชอบพบปะผู้คนใหม่ๆ และเป็นคนที่มีบุคลิกภาพแบบผู้จัดการประสานงานกับผู้คนอย่างเป็นปกติวิสัย บุคคลเหล่านี้จะมองหางานที่มีสภาพแวดล้อมของงาน (Work Environment) ให้เข้ากับตนให้มากที่สุดเช่น การเลือกทำงานในบริบทของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ นักการตลาดพนักงานขายอสังหาริมทรัพย์ หรือเป็นเจ้าของหน้าที่ประสานงาน สร้างเครือข่าย ระดมทรัพยากรจากบุคคลต่างๆ เพื่อพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร เป็นต้น ด้วยเหตุผลอย่างเดียวกันนี้ บุคคลที่มีบุคลิกภาพดังกล่าวจะมีความสุขและไม่พึงพอใจเลยหากต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ต้องเป็นผู้นั่งตรวจทานเอกสาร เป็นผู้ออกแบบหรือสร้างเว็บไซต์ เป็นพนักงานรับลงทะเบียน เป็นต้น

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ มีแนวคิดสำคัญที่ตั้งอยู่บนสมมติฐาน 4 ประการ (Holland, 1959, cited in Creager and Deaco, 2012, pp. 46-47) ดังนี้

3.1 บุคคลโดยส่วนใหญ่ในสังคม สามารถจำแนกออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

3.1.1 ชอบสภาพเป็นจริงหรือ Reality (R) คือบุคคลผู้ชอบลงมือทำสิ่งต่างๆ (Doer) ชอบงานการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร สิ่งที่เป็นรูปธรรม จับต้องได้

3.1.2 ชอบค้นคว้าหรือ Investigative (I) คือบุคคลผู้ชอบคิดสิ่งต่างๆ (Thinker) ชอบงานการสืบสวนสอบสวน แก้ไขปัญหา งานทางวิชาการ วิทยาศาสตร์

3.1.3 ชอบศิลปะ หรือ Artistic (A) คือบุคคลผู้ชอบสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ (Creator) ชอบการสร้างสรรค์กิจกรรมในงานศิลปะ ภาษา และดนตรี มองตนเองว่าเป็นผู้แสดงออกทางความคิดและความรู้สึก อย่างอิสระ

3.1.4 ชอบสังคม หรือ Social (S) คือบุคคลผู้ชอบช่วยเหลือผู้อื่น (Helper) ชอบงานช่วยเหลือผู้คน งานด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคม

3.1.5 ชอบด้านวิสาหกิจ หรือ Enterprising (E) คือบุคคลผู้ชอบเชิญชวนจูงใจผู้อื่น (Persuader) ชอบงานจัดการ การเป็นผู้นำ การโน้มน้าวจูงใจ การขายทั้งความคิดและสิ่งของ มองตนเองว่าเป็นผู้เพิ่มพลัง และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น

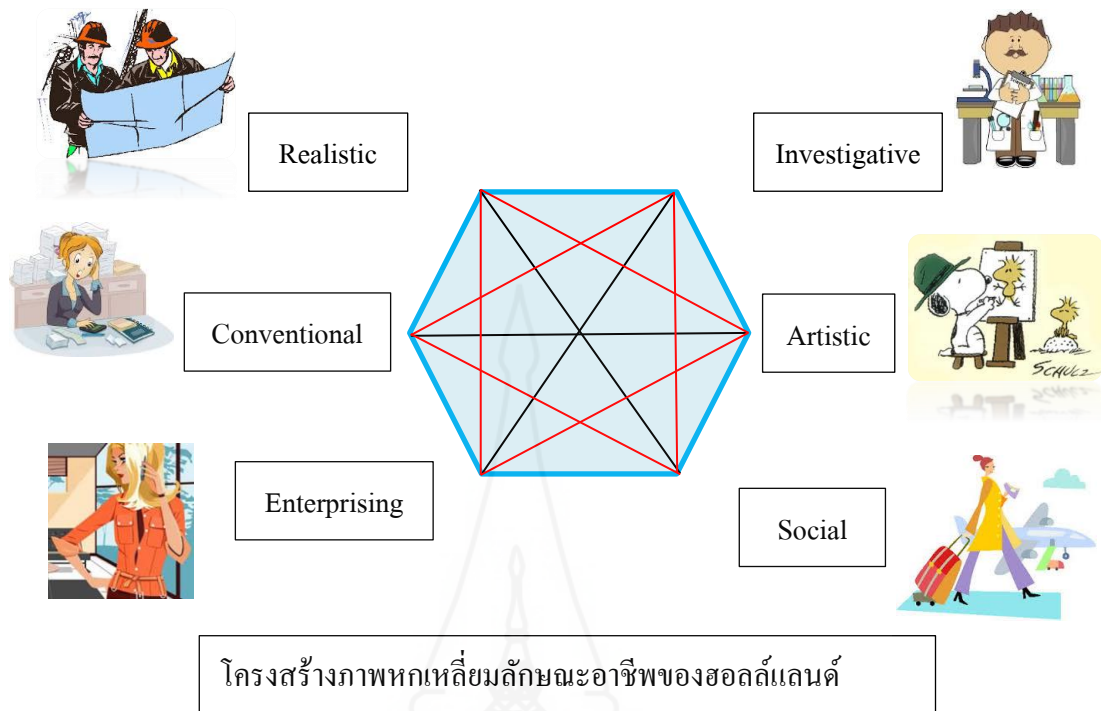
3.1.6 ชอบระเบียบแบบแผน หรือ Conventional (C) คือบุคคลผู้ชอบจัดระเบียบสิ่งต่างๆ ให้เป็นระบบระเบียบ (Organizer) ชอบงานจัดระบบระเบียบ งานตัวเลข งานบันทึก งานบัญชี และงานที่มีความชัดเจนเป็นระบบระเบียบแบบแผน

3.2 สิ่งแวดล้อมทางอาชีพมี 6 ประเภท เช่นเดียวกับประเภทของบุคคลดังกล่าว
ในข้อ 3.1

3.3 บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมและอาชีพที่จะเหมาะสมกับตนซึ่งจะเปิด
โอกาสให้พวกเขาได้ใช้ทักษะและความสามารถแสดงออกซึ่งทัศนคติและค่านิยมเพื่อจะได้กระทำ
บทบาทและแก้ปัญหาในหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน

3.4 พฤติกรรมของบุคคลสามารถพิจารณาตรวจสอบและอธิบายได้จาก
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของบุคคลกับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่พวกเขากำลังดำเนินชีวิตอยู่
ด้วยนั้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ฮอลล์แลนด์ได้อธิบายถึงการรับรู้บุคลิกภาพส่วนตน 6
ประเภท และการรับรู้ลักษณะอาชีพ 6 ประเภท บนพื้นฐานความเชื่อว่า บุคคลจะเข้าสู่อาชีพและ
ดำรงอยู่ในอาชีพที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือสอดคล้องกับความสนใจและประเภทบุคลิกภาพของ
ตนเองซึ่งการรับรู้เหล่านี้มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ชีวิตและพันธุกรรมของบุคคลที่สะท้อน
ออกมาเป็นความสนใจและบุคลิกภาพที่ค่อนข้างคงที่แน่นอน ดังนั้นการเลือกอาชีพจึงเป็นความ
เชื่อมโยงสัมพันธ์กันของบุคลิกภาพประเภทต่างๆเข้ากับโลกของงาน ซึ่งการเลือกนี้บุคคลจะมี
ความสุขและพึงพอใจต่ออาชีพเมื่อสามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจและบุคลิกภาพของ
ตนได้มากกว่าอีกอาชีพหนึ่งนอกจากนี้แล้วฮอลล์แลนด์ได้เสนอภาพหกเหลี่ยมที่สะท้อนลักษณะ
บุคคลและอาชีพประเภทต่างๆในโครงสร้างดังกล่าวเขาได้วางตำแหน่งของลักษณะบุคคลและ
อาชีพที่คล้ายคลึงกันไว้ในตำแหน่งที่ใกล้กันและวางลักษณะของบุคคลและอาชีพที่แตกต่างกันไว้
ในตำแหน่งที่ห่างไกลกันออกไป ดังนั้นบุคคลประเภทชอบลงมือทำเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร กับ
ชอบคิดสืบสวนสอบสวนแก้ไขปัญหาจึงถูกไว้ในตำแหน่งที่ติดกัน ในขณะที่บุคคลประเภทชอบลง
มือทำเกี่ยวกับเครื่องจักรจะถูกวางไว้ในตำแหน่งที่ห่างจากบุคคลผู้ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเชิงสังคม
อย่างไรก็ตามในแต่ละบุคคลจะไม่มีเพียงลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่จะ
ประกอบด้วยหลากหลายลักษณะในบุคคลเดียวกัน ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างภาพหกเหลี่ยมลักษณะอาชีพของฮอลแลนด์

ที่มา: อ้างถึงในนิรินาถ แสนสา (2557)

ตัวอย่างบุคคลที่มีความชอบหรือความสนใจในอาชีพซึ่งรวมอยู่ในคนคนเดียวเช่น บุคคลที่มีลักษณะแบบ RIC คือ คนที่ชอบลงมือทำ (R) ชอบคิด (I) และชอบจัดระเบียบสิ่งต่างๆเป็นระบบ (C) เมื่อพิจารณาดำเนินบุคลิกภาพตามโครงสร้างของภาพแล้วจะเห็นว่า เป็นลักษณะที่อยู่ติดกันทั้ง 3 ลักษณะซึ่งแทนการเชื่อมโยงด้วยเส้นตรงหนาที่บ่งลักษณะดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวมีบุคลิกภาพไปในทิศทางเดียวกัน

บุคคลที่มีลักษณะแบบ EAR คือ บุคคลที่ชอบเชิญชวนจูงใจผู้อื่น (E) สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ (A) และชอบลงมือทำ (R) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตามโครงสร้างของภาพแล้วจะเห็นว่า เป็นลักษณะที่อยู่ค่อนข้างห่างกันทั้ง 3 ลักษณะ ซึ่งแทนการเชื่อมโยงโดยเส้นประลักษณะดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวมีบุคลิกภาพที่ค่อนข้างแตกต่างกัน ซึ่งครูแนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพต้องให้ความช่วยเหลือแนะแนวเพื่อความชัดเจนในอาชีพของตนมากขึ้น

สรุปได้ว่า ทฤษฎีของฮอลแลนด์ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพที่อธิบายถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของบุคลิกภาพประเภทต่างๆเข้ากับโลกของงานที่มีลักษณะเฉพาะตัว 6 ประเภทและในการเลือกอาชีพนี้บุคคลจะมีความสุขและพึงพอใจต่ออาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจ

ที่แท้จริงของผู้รับบริการจึงจะทำให้การบริการแนะแนวดังกล่าวประสบผลสำเร็จบังเกิดผลดีแก่ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องหากแต่ชาวศิระะอโศกได้มีการเลือกอาชีพผ่านกระบวนการฝึกฝนธรรมชาติและเกิดการเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถหรือถนัดด้านใดจะเลือกประกอบสัมมาอาชีพนั้นตามความสามารถของตนที่ผ่านการเรียนรู้มาแล้วนั่นเอง

4. บริบทของพื้นที่วิจัย

4.1 ความเป็นมาของชาวอโศก

เมื่อปีพ.ศ.2518 สมณะโพธิรักษ์ได้ประกาศแนวทางปฏิบัติศาสนาพุทธในแนวดั้งเดิมเรียกหมู่กลุ่มของตนเองว่า “ชาวอโศก” ก่อตั้งสำนักอยู่ที่วัดหนองกระทุ่ม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เรียกว่า “แดนอโศก”(เริ่มก่อตั้งปี 2513) ได้ติดตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัดมีแนวปฏิบัติในศีลที่โดดเด่น จนเกิดความแตกต่างจากสงฆ์กระแสหลัก ทำให้เป็นอุปสรรคในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในขณะนั้น เพราะเหตุว่าทางคณะสงฆ์ใหญ่ (มหาเถรสมาคม หรือ มส.) เห็นว่าสิ่งที่พระโพธิรักษ์ประพฤติและเผยแผ่อยู่นั้นมิใช่คำสอนของศาสนาพุทธ ขณะที่ท่านสมณะโพธิรักษ์ก็ยืนยันว่าท่านได้ปฏิบัติตรงตามคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกประการ จนเกิดหมู่กลุ่ม พุทธบริษัทอย่างครบถ้วน มีสงฆ์ครบ 20 องค์ สามารถทำสังฆกรรมได้ตามวินัยบัญญัติ หากแต่เรื่องมิได้ยุติเพียงเท่านี้ มส. ได้ใช้อำนาจบีบบังคับ ให้ท่านล้มเลิกกิจกรรมดังกล่าวเสีย พระโพธิรักษ์ได้ให้เหตุผลว่า การสอนธรรมของท่านอุปมาว่า มส. ทำกิจการขายปาต่องโก๋ เปิดร้านใหญ่โต ปรากฏว่าคนบริโภคแล้วเสียสุขภาพ (ศึกษาธรรมะ แต่ไม่พ้นทุกข์ ดัดจริตในไสยศาสตร์) ท่านโพธิรักษ์ จึงแยกไปตั้งร้านเล็กๆ ขายปาต่องโก๋ สูตรใหม่ หากประชาชนเห็นว่าดี ก็ขายต่อไป ตามสิทธิและเสรีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติว่า คนไทยทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา แต่ถ้าไม่ดี ร้านก็แข่งไปเอง วัตรปฏิบัติที่แตกต่างกัน กับทั้งวิถีก็ต่างกัน เช่น พระอโศก ไม่ใช่เงินไม่ใช่ทอง ไม่สวมรองเท้า ไม่ฉันทเนื้อสัตว์ ฉันทอาหารเพียงมือเดียว ไม่นอนกลางวัน ซึ่งล้วนเป็นข้อห้ามสำหรับภิกษุ แต่ก็ไม่อาจอธิบายให้พระทาง มหาเถรสมาคมเข้าใจได้กลับถูกปฏิเสธกล่าวหาว่ากระทำให้พระวินัยปริตจึงไม่อาจอยู่ร่วมสังฆกรรมกันได้ ท่านจึงได้ตัดสินใจกระทำนาลังวาสกับมหาเถรสมาคม(ซึ่งพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ว่า หากสงฆ์เกิดขัดแย้ง ให้แยกกันทำสังฆกรรมเป็น นานาสังวาส ซึ่งสงฆ์ที่เป็นนานาสังวาสกัน ไม่อาจไปตัดสินความ หรือกล่าวโทษกับสงฆ์อีกฝ่ายหนึ่งได้ หากทำลงไปก็เป็นอาบัติ ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของประชาชน ที่เขาจะเลือกนับถือกันเอง ยิ่งนานวัน ความขัดแย้งรุนแรงขึ้น จนพระชาวอโศกถูกกดดันแกล้ง ถึงขึ้นถูกประทุษร้าย ท่านจึงย้ายสำนักจากวัดหนองกระทุ่ม มาตั้งอยู่ที่ ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม (ปัจจุบัน เป็นพุทธ

สถานปฐมอโศก) เพื่อให้การประกาศสังฆธรรมเป็นไปอย่างเปิดเผย พระโพธิรักษ์จึงขออนุญาตจากที่ประชุมมหาเถรสมาคม ขอปกครองคณะสงฆ์ของตนเอง แยกออกจากสงฆ์กระแสหลัก ซึ่งปกครองโดยมหาเถรสมาคม จากนั้นเป็นต้นมา ระบบบุญนิยมจึงเริ่มก่อตัวขึ้น จากกลุ่มคนที่เรียกตนเองว่า "ชาวอโศก" โดยมีพื้นฐานมาจากการฝึกอบรมสมาชิกให้เคร่งครัดในหลักศาสนา จนเป็นเหตุปัจจัยให้เกิดหมู่กลุ่ม ชุมชน โดยมีศาสนสถานซึ่งเรียกว่า "พุทธสถาน" เป็นสถานประกอบการทางศาสนา มีนักบวช ซึ่งเรียกว่า "สมณะ" (ฝ่ายชาย) และ "สิกขมาตุ" (ฝ่ายหญิง) เป็นผู้อบรมสั่งสอน เกิดระบบการศึกษาซึ่งเรียกว่า "สัมมาสิกขา" ขึ้นมารองรับการพัฒนาหมู่สมาชิกญาติธรรม ถือได้ว่า องค์ประกอบ 3 ส่วนของชุมชนบุญนิยม ได้แก่ บ้าน (ชุมชนชาวอโศก) วัด (พุทธสถาน) และโรงเรียน (สัมมาสิกขา) ซึ่งรวมกันเรียกว่า "บวร" เป็นปัจจัยนำเข้า (Input) ในการบริหารจัดการบุคคล องค์กร และ ระบบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของวิถึบุญนิยม ตามทฤษฎีอริยมรรค มืองค์ 8 ซึ่งถือได้ว่าเป็นทศนะแม่บทสำคัญ หรือเป็นกระบวนทัศน์ (Paradigm) ของชาวอโศกในการพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ มากมาย ทั้งทางด้านศาสนา, การเมือง การปกครอง (การเมืองอาริยะ), การเงิน การคลัง (กองทุน สาธารณโภคี), การกสิกรรม (กสิกรรมไร้สารพิษ สามอาชีพภูษาติ), สุขภาพ (สุขภาพ 7 อ.), ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม (ชุมชนบุญนิยม), อุตสาหกรรมชุมชน, การศึกษา (สัมมาสิกขา), การสื่อสาร, เศรษฐกิจ พาณิชย, และการบริโภครวม 11 ด้าน โดยมีองค์หลักของชาวอโศก คือ มุลนิธิธรรมสันติ สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม กองทัพนวัตกรรมมุลินธิ ในการบริหารกิจกรรม กิจการ และการจัดพิธีกรรมต่างๆ จนเกิดการแตกตัวขององค์กรบุญนิยม เครือข่ายชุมชน เพื่อรองรับกิจกรรม และ กิจการ ซึ่งถือว่าเป็นธุรกรรมบุญนิยม

ตลอดระยะเวลา 40 ปี ที่ผ่านมา (ปี พ.ศ.2518-ปีที่ทำการวิจัย) สมาชิกทุกคนในองค์กรต่างๆ ได้รับการฝึกอบรม พัฒนาตน สืบทอดจากคนรุ่นพ่อสู่ลูกถึงหลาน ให้เป็นผู้รู้ ลด ละ เลิก จากอบายมุข ถือมั่งสวิริติ รักษาศีลอย่างเคร่งครัด ซึ่งนับว่าเป็นพื้นฐานการปฏิบัติธรรม นำไปสู่วัฒนธรรม และ การสร้างชีวิต สร้างสังคม ชุมชน ของคนขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ สร้างสรร เพื่อประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติ (พหุชนหิตายะ) เพื่อความสุขของมวลมนุษยชาติ (พหุชนสุขายะ) ประสานสัมพันธ์จนเกิดเครือข่ายชุมชนพึ่งตนเอง เรียกว่า เครือข่ายกสิกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทย (คกร.) องค์กรนี้ถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อรองรับการขยายตัวของเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพ และ คุณภาพชีวิต หลักสูตร "สังฆธรรมชีวิต" เป็นความร่วมมือระหว่างธนาคารเพื่อการเกษตร และ สหกรณ์ (ชกส.) และ สถาบันเพื่อการพัฒนาการเกษตร และ ชนบท จำเนียร สारนาถ (สจส.) กับ เครือข่ายกสิกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทย (คกร.) โดยมีมุ่งเปลี่ยนวิถีชีวิตเกษตรกร จากเป็นผู้มีหนี้สิน และ อดายมุข ไปสู่ชีวิตใหม่ ด้วยการลดรูรั่วของชีวิต ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (ปี พ.ศ.2544-2547) เพื่อพิสูจน์หลักธรรมของพระพุทธเจ้า และ หลักการของ

ระบบบุญนิยม ซึ่งมีได้ และ เป็นจริงในสังคม ท่ามกลางความรุนแรงของกระแสทุนนิยม บริโคนิยม ส่งผลให้เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมกว่าร้อยละ 70 เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตได้จริง

กิจกรรมต่างๆของกลุ่มญาติธรรมเน้นเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ช่วงแรกอาศัยงบประมาณจากกองทุนที่สะสมขึ้น โดยชาวอโศกแม้จะเป็นกองทุนเล็กๆแต่ทุกคนทำด้วยศรัทธากลายเป็นต้นแบบ(Model) ในการต่อยอดกิจกรรมให้แผ่ไพศาลจึงได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเสมอมา(ยิ่งให้ไป ยิ่งได้มา) นี่คือการกิจในการสร้างทุนทางสังคม (Social Outputs) ของชาวบุญนิยม โดยอาศัยต้นทุนที่มีอยู่จริงภายในชุมชนรอบก่อรังสรรค์จนเป็นรูปธรรมชัดเจน ปัจจุบันรัฐเริ่มเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ตามแนวทางระบบบุญนิยม จึงได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุน โครงการต่างๆ จำนวนหนึ่ง ส่งผลให้กิจกรรมบุญนิยมแผ่กว้างเกือบไปสู่ประชาชนมากขึ้น อีกรอบหนึ่ง เมื่อปลายปี พ.ศ.2547 หม่อมหลวงสมาธิบุญนิยม ได้จัดสัมมนาปรับโครงสร้างองค์กรเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการที่ขยายออกไป เพื่อขยายโอกาสในการรับใช้สังคมให้มากกว่าเดิม ในที่สุดจึงประกาศจัดตั้ง "สถาบันบุญนิยม" ขึ้น นับเป็นองค์กรหลักที่ครอบคลุมทั้งเนื้อหาสาระ กิจกรรม การบริหารจัดการ ในนามของ "ชาวอโศก... เพื่อมวลมนุษยชาติ" อันเป็นเป้าหมาย และ อุดมการณ์ที่มุ่งมั่นขององค์กรบุญนิยม

การประกอบสัมมาอาชีพของชาวอโศกแบ่งตามทฤษฎีอริยมรรคมีองค์ 8 ซึ่งถือได้ว่าเป็นทักษะแม่บทสำคัญหรือเป็นกระบวนการขั้นต้นของชาวอโศกแบ่งได้เป็น 11 ด้านดังนี้

1. ด้านศาสนา
2. ด้านการเมืองการปกครอง
3. ด้านการเงิน(กองทุนสาธารณ โภคี)
4. ด้านกสิกรรม (สามอาชีพกฐีชาติ)
5. ด้านสุขภาพบุญนิยม
6. ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม
7. ด้านอุตสาหกรรมชุมชน
8. ด้านการศึกษาบุญนิยม
9. ด้านการสื่อสารบุญนิยม
10. ด้านพาณิชย์บุญนิยม
11. ด้านการบริโภค

4.2 ชุมชนศิระะอโศก

4.2.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน

ชุมชนศิระะอโศกตั้งอยู่หมู่ 15 บ้านศิระะอโศก ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีเส้นทางเข้าสู่ชุมชนซึ่งแยกจากทางหลวงจังหวัด สายศรีสะเกษ-กันทรลักษ์ ระยะทาง 300 เมตร

ก่อตั้งเมื่อปี 2530 ญาติธรรมใน จังหวัดศรีสะเกษ และ จังหวัดใกล้เคียง ที่สนใจมาปฏิบัติธรรมที่ พุทธสถานศิระะอโศก นั้น ได้จัดให้มีงานอุโบสถเดือนละ 1 ครั้ง ทุกวันเสาร์-อาทิตย์แรกของเดือน และ นอนค้างคืน ส่วนกลุ่ม แชนแชนน้อยเรียนธรรม ซึ่งเป็นเด็กนักเรียน นั้นมีการอบรมทุกวันอาทิตย์และนอนค้างที่วัดกันอยู่แล้ว ญาติธรรมอีกส่วนหนึ่งอยากอยู่ใกล้ๆ พุทธสถาน จึงได้ร่วมกันสร้างชุมชนขึ้น ใช้ชื่อว่า หมู่บ้านพุทธธรรม ในเนื้อที่ 8 ไร่ โดยมีชุมชนปฐมอโศกเป็นต้นแบบ ถือเป็น ชุมชนชนบท เพราะ ผู้มาอยู่เป็นคนที่อยู่แถบชนบท และ ยากจน ศิระะอโศก เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมตามแนวทาง มรรคมืองค์แปด จึงยินดี และ เปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจจะพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้น เข้ามาศึกษาปฏิบัติ โดยมีหลักการดังนี้

- 1) ผู้สนใจขอเข้ามาศึกษาจะต้องแจ้งความจำนงต่อสมณะหรือ ผู้ใหญ่บ้าน และ อยู่ในฐานะ อาคันตุกะจร โดยชุมชนจะเอื้อเพื่อที่พัก และ อาหารฟรี
- 2) ต้องสามารถถือศีล 5 ละอบายมุข และ ทานอาหารมังสวิรัตได้ไม่กินวันละ 2 มื้อ
- 3) ต้องมีความขวนขวายช่วยเหลือในกิจการใหญ่ ของชุมชน
- 4) ต้องสามารถปฏิบัติตามกิจวัตรต่างๆ ของชุมชนได้
- 5) อนุญาตให้อยู่ได้ไม่เกิน 7 วัน หากต้องการอยู่ศึกษาต่อ สามารถขอวิกัปป์ต่อได้คราวละ 7 วันเมื่อครบ 3 เดือน หากต้องการที่จะอยู่ต่อ สามารถขอเปลี่ยนเป็น อาคันตุกะประจำได้ และ ไม่ต้องขอวิกัปป์อีก

4.2.2 การเข้าเป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศก มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้ที่มีสิทธิ์ขอเป็นสมาชิกถาวร ของชุมชน ต้องมีฐานะเป็นอาคันตุกะประจำขึ้นไปเป็นเวลาอย่างน้อย 3 เดือน
- 2) ต้องผ่านงานอบรมธรรมใหญ่ประจำปีของชาวอโศก คือ งานปลุกเสกพระแท่นๆ ของพุทธ และ งานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ 2 ครั้งขึ้นไป
- 3) ต้องมีผู้นำเสนอเข้าหมู่ จะเสนอ ด้วยตนเองไม่ได้
- 4) ต้องผ่านการยอมรับจากที่ประชุมชุมชน ด้วยคะแนนเป็นเอกฉันท์เท่านั้น

ผู้ที่เป็นสมาชิกถาวร จะได้รับสวัสดิการทุกอย่างจากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม การรักษาพยาบาล การเดินทาง ฯลฯของค์ประกอบที่เป็นพลัง ของการพัฒนาชุมชน คือ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) ที่ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน มีศาสนาเป็นแกนศรัทธาหล่อหลอมความเห็นให้เป็นหนึ่งเดียวบทบาท ของผู้นำ คือ ผู้รับใช้ ไม่ใช่ นาย ไม่มีการ แต่งตั้ง หรือ เลือกตั้ง แต่ จะมีการยอมรับ โดยธรรม เพราะ คุณธรรม และ การเสียสละที่อุทิศให้ แก่สังคมประชากรในชุมชน ปัจจุบัน มีประมาณ 315คน มีบ้านอยู่ 82 หลังคาเรือน ทุกคนมีงานทำอย่างสันมือ ทั้งงานที่เป็นงานบริการ ไม่มีรายได้ ส่วนงานที่สร้างรายได้ให้ แก่ชุมชน ตกเฉลี่ยเดือนละล้านกว่าบาท มีที่ดินประมาณ 500 ไร่

4.2.3 อาคารสถานที่

- 1) ศาลาปลูกเสก
- 2) โบสถ์
- 3) กุฏิสมณะ
- 4) ศาลาสมณะอาพาธ
- 5) บ้านชาวดิน
- 6) โรงเห็ดฟ้ามตตา
- 7) ห้องน้ำพลังฟ้า
- 8) ศาลาโขลงคุณ
- 9) อโรคยาศาลา
- 10) ลานไฮ
- 11) โรงครัวกลาง
- 12) โรงปุ๋ย
- 13) ศาลาบุญถ้วม
- 14) บ้านกู่ไท
- 15) โรงงานสมุนไพรศิระะอโศก
- 16) โรงงานผลิตอาหารเสริมปัจจัยชีวี
- 17) โรงกึ่ง
- 18) ห้องเครื่องมือ
- 19) ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
- 20) โรงเห็ดคอกภัย
- 21) สวนรวมบุญ

- 22) วิหารพระธาตุ
- 23) เขาพระวิหารจำลอง
- 24) เรือนเพาะชำ
- 25) ร้านหนึ่งน้ำใจ
- 26) ร้านล้านน้ำใจ
- 27) โรงสีข้าวกล้อง
- 28) โรงจักร
- 29) หมู่บ้านศิรชะอโศก
- 30) โรงฟืน
- 31) โรงขยะ
- 32) ภูฏิสึกขมาตุ
- 33) โรงเรียนสัมมาอาชีพะสิกขาศิรชะอโศก

4.2.4 ลักษณะสังคมการอยู่ร่วมกันของชาวศิรชะอโศก

- 1) เป็นสังคมรวมหมู่ของชาวพุทธ ทั้งสมณะและฆราวาสที่ตั้งใจปฏิบัติธรรมตามแนวคำสอนของพระพุทธเจ้า
 - 2) มีการดำเนินชีวิตกินอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่รับประทานเนื้อสัตว์ ไม่มีอบายมุขและสิ่งเสพติด ไม่เล่นเครื่องนวิชาและไสยศาสตร์ โดยส่งเสริมให้รู้จักประหยัดเรื่องการเงิน การใช้จ่ายที่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นไปตามกรอบของศีล 5 ศีล 8 ศีล 10 หรือศีลขั้นสูงขึ้นไปตามสถานะของบุคคล
 - 3) มุ่งพัฒนาจิตสำนึกให้มีความขยัน สร้างสรรค์ เสียสละ ในการประกอบสัมมาอาชีพโดยสามัคคีและมีความเอื้อเฟื้อ เมตตาแบ่งปันแก่กันและกันอย่างญาติธรรม
 - 4) ปรับปรุงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้มีการรักษาป่าไม้ และแบ่งพื้นที่ปลูกตามหลักสิทธกรรมไว้สารพิน (ไม่เป็นการทำลายดินและน้ำ)
 - 5) มีกิจกรรมร่วมแรงร่วมใจการสร้างสรรค์ผลผลิตด้านปัจจัย 4 (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค) พยายามที่จะพึ่งตนเองอย่างครบวงจร ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามหลักบุญนิยม คือทำงานให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างไม่เอาเปรียบ
 - 6) มีการอบรมเผยแผ่พระธรรมคำสอนแก่สมาชิกชุมชนและแขกผู้มาเยือนตลอดจนการให้บริการช่วยเหลือตามรอยวัฒนธรรมชาวพุทธที่พึงให้แก่กัน
- โครงการหมู่บ้านหรือชุมชนศิรชะอโศกมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตามนโยบายส่วนกลางของชาวอโศกมีความเจริญก้าวหน้าตามลำดับ มีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี สังคมดี

เพื่อเกื้อหนุนต่อการประพุดิพรหมจรรย์ มีโครงสร้างการบริหารระบบบุญนิยมประกอบด้วย 11 ด้าน ดังนี้

1) ด้านศาสนาบุญนิยม คือพุทธศาสนาที่สอนให้คนลดละกิเลสได้ มีมรรคผลขั้นโลกุตระจริง เป็นสามัญผลที่ไม่ลึกลับซับซ้อนและงมงาย

2) ด้านการเมืองบุญนิยม คือการเมืองระดับอาริยะเพื่อประชาธิปไตย ที่มีอิสรภาพ เสรีภาพที่สมบูรณ์อย่างแท้จริงด้วยการขัดเกลากิเลส มีความเห็นแก่ตัวน้อย มีความเกื้อกูลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อเป็นทางออกของมวลมนุษยชาติ

3) ด้านการสื่อสาร

4) ด้านเศรษฐกิจและพาณิชย์

5) ด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ที่มุ่งสอนให้คนเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม ประเทศชาติ และมวลมนุษยชาติ ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและรู้สภาวะ

6) ด้านการเงิน การคลัง

7) ด้านอุตสาหกรรมชุมชน

8) ด้านสุขภาพบุญนิยม

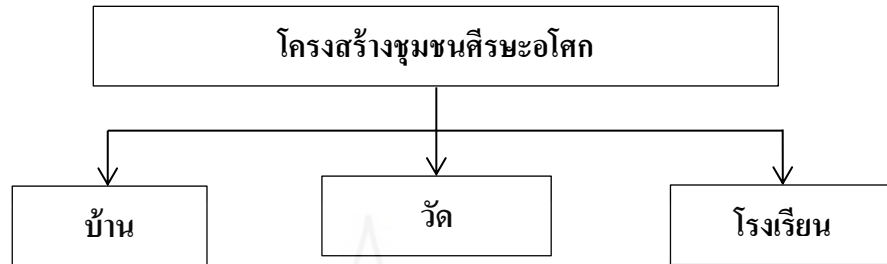
9) ด้านการบริโภค

10) ด้านกิจกรรม ศูนย์ฝึกอบรม กิจกรรมชุมชน ปุ๋ยสะอาด ขยะวิทยา

11) ด้านชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม

สังคมปัจจุบันรู้จักชุมชนหรือหมู่บ้านศีรชะอโศกว่าเป็นชุมชนที่พึ่งตนเอง ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนชาวพุทธชุมชนที่เกิดจากแนวคิดแนวทางปฏิบัติตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาโดยมี สมณะโพธิรักษ์เป็นผู้พาทำองค์รวมของวิถีชีวิตในหมู่บ้านศีรชะอโศกจึงมีทิศทางที่สอดคล้องกับวิถีชาวพุทธที่ประกอบด้วยวัด ที่เป็นหน่วยสร้างบุคลากรทางธรรมมีท่านสมณะ (นักบวชชาย) ที่เคร่งครัดในจุดศีล มัชฌิมศีล มหาศีล โอวาทปาติโมกข์ พระวินัย 227 มีสิกขมาตุ (นักบวชหญิง) ที่สมาทานศีล 10 เป็นพื้นฐาน ฉันอาหารมือเดียว ละเว้นอาหารเนื้อสัตว์ทุกชนิด ไม่เกี่ยวข้องด้วยเงินทองสิ่งแลกเปลี่ยนที่มีค่าเป็นราคา ฆราวาสที่อาศัยอยู่ประจำต้องสมาทานศีล 5 หรือ ศีล 8

ชุมชนศิระะโฮโตประกอบด้วยโครงสร้างหลัก 3 ส่วน

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างของชุมชนศิระะโฮโต

องค์ประกอบสำคัญที่เป็นอยู่ทุกวันนี้คือ “บวร” 3 องค์การนี้จะต้องประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่สามารถแยกเป็นอิสระจากกันได้

5. แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

5.1 ลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการวิจัยประเภทอื่นๆหลายประการลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้ที่เลือกวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแนวทางในการแสวงหาความรู้ต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้การวิจัยนั้นประสบผลสำเร็จซึ่งลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพที่สำคัญได้มีนักวิจัยกล่าวถึงไว้อย่างหลากหลาย สามารถสรุปเป็นลักษณะเด่นได้ 7 ประการ (Merriam, 2009, pp. 14-17; Mcmillan and Shumacher, 2006, pp. 315-316, อ้างถึงใน นิรินาถ แสนสา, 2554, น. 23) ดังนี้

5.1.1 มุ่งเน้นทำความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่ศึกษา

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเชิงคุณภาพคือ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลวิเคราะห์กระบวนการที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของบุคคล และอธิบายถึงสิ่งที่บุคคลตีความต่อสิ่งต่างๆที่บุคคลมีประสบการณ์ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นักวิจัยสนใจศึกษา นักวิจัยเชิงคุณภาพสนใจว่าบุคคลในสังคมตีความต่อประสบการณ์ของพวกเขาอย่างไรพวกเขาสร้างโลกและความคิดที่มีต่อสิ่งต่างๆของพวกเขาอย่างไรมีความหมายอะไรบ้างที่พวกเขาได้สร้างขึ้นจากประสบการณ์ของพวกเขา สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพคือการทำความเข้าใจมุมมองของผู้ถูกวิจัยที่อยู่ในปรากฏการณ์ไม่ใช่มุมมองของนักวิจัยที่เป็นบุคคลภายนอก สิ่งนี้งานวิจัยเชิงคุณภาพใช้คำว่า มุมมองของคนใน (Emic หรือ Insider's view) ซึ่งตรงข้ามกับ

มุมมองของคนนอก (Emic หรือ Outsider's view) ลักษณะของทั้งสองประการมีผลอย่างยิ่งต่อการได้ข้อมูลความจริงต่อปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งนักวิจัยต้องพยายามเข้าถึงและเก็บรวบรวมข้อมูลที่สะท้อนจากมุมมองของคนในให้มากที่สุด ข้อค้นพบในงานวิจัยจึงจะมีคุณค่าต่อการนำไปอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา

5.1.2 นักวิจัยถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอันดับแรก

ลักษณะที่สองของการวิจัยเชิงคุณภาพคือนักวิจัยเป็นเครื่องมือแรกและเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดสำหรับการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้เนื่องจาก “การทำความเข้าใจเป้าหมายของการวิจัย” เครื่องมือที่เป็นมนุษย์เท่านั้นที่สามารถจัดกระทำ ตอบสนองและประยุกต์ปรับเปลี่ยนทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลได้ทันทั่วทั้งที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีข้อดีที่นักวิจัยสามารถวิเคราะห์เพื่อสร้างความเข้าใจเพิ่มเติมได้จากการสื่อสารทั้งแบบอวัจนภาษา (Nonverbal) และ วัจนภาษา (Verbal) เป็นผู้อยู่ในการวิจัยตลอดกระบวนการสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทันที สามารถจำแนกแยกแยะและประมวลสรุปข้อมูลดิบได้ ตรวจสอบความถูกต้องแน่นอนของการตีความ และตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ไม่ปกติหรือไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้าไว้ได้

5.1.3 สร้างความรู้ด้วยกระบวนการอุปนัย

นักวิจัยจำนวนมากมักจะเลือกวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเนื่องจากเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษานั้นขาดแคลนแนวคิดทฤษฎีหรือไม่ก็ทฤษฎีที่มีอยู่ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาได้ ดังนั้น นักวิจัยจึงใช้หลักฐานการสร้างความรู้ด้วยกระบวนการอุปนัย นั่นคือเมื่อนักวิจัยมีปัญหาและคำถามในงานวิจัย นักวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลสร้างเป็นข้อสรุปในรูปแบบต่างๆเช่น เป็นมโนทัศน์ (Concept) สมมติฐาน (Hypotheses) หรือทฤษฎี (Theory) กระบวนการดังกล่าวนี้เป็นกระบวนการสร้างความรู้แบบอุปนัย (Inductive) ซึ่งไม่ใช่วิธีนิรนัย (Deductive) ที่ทดสอบมาตรฐานตามแนวคิดของนักปฏิฐานนิยม (Positivist) นักวิจัยเชิงคุณภาพสร้างความรู้จากการมีประสบการณ์อยู่ในสนามการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ จากเอกสารและงานวิจัยที่เป็นญาณทัศน์ (Intuitive Understanding) เพื่อสร้างข้อสรุปหรือข้อค้นพบ ในการวิจัยเชิงคุณภาพการนำเสนอมักจะอยู่ในรูปแบบของชุดสาระความรู้ที่มีการเรียงลำดับอย่างสอดคล้องของประเด็นเรื่องราว (Themes) การจัดเป็นหมวดหมู่ (Categories) ประเภท (Typologies) แนวคิดหรือมโนทัศน์ (Concepts) ข้อเสนอ (Tentative) สมมติฐาน (Hypotheses) และรวมทั้งทฤษฎี (Theory) ที่เกิดจากการศึกษาปรากฏการณ์นั้น

5.1.4 มุ่งเน้นพรรณนาอย่างละเอียดลุ่มลึก

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพและเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากสำหรับนักวิจัยที่ไม่ถนัดเรื่องการเขียนบรรยาย คือการพรรณนาข้อค้นพบของการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผลงานที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพคือการพัฒนาอย่างละเอียดลุ่มลึก (Rich Description) นักวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้ทั้งคำและภาพมากกว่าการใช้ตัวเลขทางสถิติเพื่อนำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา เนื้อหาการนำเสนอมักประกอบด้วยบริบท (Context) และรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลหลักในปรากฏการณ์ที่ศึกษา เช่น ความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมายที่เกิดจากประสบการณ์นั้นๆ กิจกรรมแบบแผนการปฏิบัติความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม ซึ่งการนำเสนอนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในตอนแรก นักวิจัยต้องพรรณนาอย่างละเอียดครอบคลุมทุกประเด็นปัญหางานวิจัย และสนับสนุนข้อค้นพบโดยการยกข้อความตัวอย่างจากข้อมูลภาคสนาม จากการสังเกต การสัมภาษณ์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากอุปกรณ์อื่นๆ เช่น ภาพจากกล้องภาพถ่าย กล้องวิดีโอ เป็นต้น มาช่วยอธิบายให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจชัดเจนและมีข้อมูลหลักฐานหนักแน่นยิ่งขึ้น

5.1.5 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเชิงคุณภาพจะมีลักษณะไม่ใช้การสุ่มตัวอย่าง (Nonrandom) เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposeful) ซึ่งจะมีลักษณะกลุ่มเล็กๆ ที่ผู้วิจัยศึกษาแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะสามารถให้ข้อมูลได้ในฐานะมุมมองของคนในปรากฏการณ์ที่ศึกษา ข้อมูลที่ได้จะสามารถนำมาวิเคราะห์ตอบต่อคำถามการวิจัย ข้อค้นพบดังกล่าวจึงสามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาเหล่านั้นไม่สามารถอ้างอิงไปยังประชากรกลุ่มอื่นๆ ที่มีปรากฏการณ์ที่แตกต่างได้

5.1.6 การใช้เวลาในสนามการศึกษา

ลักษณะพิเศษของการวิจัยเชิงคุณภาพ คือการวิจัยเชิงคุณภาพมักจะใช้เวลาในการอยู่ในสนามการศึกษา (Field of Study) ทั้งนี้เพื่อจะเก็บข้อมูลได้ทุกมิติและเพียงพอต่อการนำมาวิเคราะห์ตอบต่อปัญหาการวิจัย

5.1.7 มีความยืดหยุ่น

การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่ปรากฏเป็นการตอบสนองต่อเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงในขณะที่กำลังทำการศึกษาซึ่งก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นเช่นนี้ในทุกกรณีเงื่อนไขดังกล่าวนี้อาจเกิดได้ทั้งในงานวิจัย หรืองานวิทยานิพนธ์ที่มีคณะกรรมการพิจารณางานวิจัย องค์กรที่ให้การสนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการ

พิทักษ์สิทธิ์ผู้ถูกวิจัย หรือแม้แต่ตัวผู้วิจัยเองที่อาจจะมีความต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือเนื้อหาสาระประเด็นการวิจัย รวมทั้งเงื่อนไขระยะเวลาที่ต้องเร่งให้เสร็จทันกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้

5.2 หลักสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพมีหลายรูปแบบโดยหนึ่งในนั้นคือการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา ซึ่งเป็นรูปแบบที่อาศัยแนวความคิดและโลกทัศน์จากปรัชญาปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เป็นแนวทางในการศึกษาปรากฏการณ์และประสบการณ์ของมนุษย์ (Holloway, 1997, อ้างถึงใน ชาย โพลิตา, 2550) เมื่อแรกเริ่มปรากฏการณ์วิทยาเป็นปรัชญาหรือทัศนะต่อภาวะการณ์ที่มีอยู่ ดำรงอยู่ของมนุษย์ซึ่งไม่ใช่วิธีการวิจัยแต่ถูกนักวิจัยนำแนวคิดมาใช้เสมือนว่าเป็น “วิธีการ” เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ในชีวิตที่บุคคลได้ประสบมา (Live Experience) การวิจัยแบบนี้จึงมุ่งทำความเข้าใจความหมายประสบการณ์ชีวิตที่บุคคลได้ประสบเป็นหลัก ซึ่งเป็นความหมายในทัศนะของผู้ที่ได้ประสบกับปรากฏการณ์นั้น โดยเป้าหมายสำคัญของการวิจัยแบบนี้ คือการหาคำตอบสำหรับคำถามว่าการได้ประสบกับเหตุการณ์นั้นมีความหมายอย่างไรกับตนเองไม่ว่าเหตุการณ์ นั้นจะผ่านมาแล้ว หรือกำลังประสบอยู่ (Cohen, Kahn and Steeves, 2000, อ้างถึงในชาย โพลิตา, 2550)

5.3 ประเภทของการวิจัยเชิงคุณภาพ

5.3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology)

เนื่องจากปรัชญาของแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาถูกนำไปใช้เป็นพื้นฐานของการวิจัยเชิงคุณภาพทุกประเภทจึงกล่าวได้ว่าการวิจัยเชิงคุณภาพทุกประเภทเป็นแนวคิดปรากฏการณ์วิทยา คำว่า ปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenon) มาจากภาษากรีกที่มีความหมายว่าการปรากฏอยู่หรือสิ่งที่เกิดขึ้นและกำลังดำรงอยู่แนวคิดนี้เกิดขึ้นครั้งแรกในยุโรปโดยนักปรัชญาชาวเยอรมัน ชื่อ เอ็ดมุนด์ เอช ฮัสเซล (Edmund H. Husserl มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1859-1938) (Merriam, 2009, p. 24 อ้างถึงในนิรนาท แสนสา, 2543, น. 10) ฮัสเซล เป็นบุคคลที่เริ่มใช้คำว่า Phenomenology ซึ่งในภาษาไทยใช้คำว่าปรากฏการณ์วิทยา มีความหมายว่าเป็นศาสตร์ที่สนใจศึกษาเรื่องราวการรับรู้ของบุคคลและมีฐานคติ (Assumption) ว่า ความรู้สึกความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม รวมทั้งโลกทัศน์ของบุคคลเกิดจากการมีประสบการณ์กับเรื่องราว เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์หนึ่งๆที่พวกเขาจะประสบ

ดังนั้นหน้าที่ของนักวิจัยแนวปรากฏการณ์วิทยาคือการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจแก่นแท้ของประสบการณ์ (Essence of Experience) ของบุคคล โดยเรื่องนี้นักวิจัยสนใจศึกษามีทั้งเรื่องที่เป็นประสบการณ์ทางบวกและประสบการณ์ทางลบ สำหรับประสบการณ์ทางบวก เช่น การศึกษาประสบการณ์ของบุคคลที่ประสบผลสำเร็จ ได้รับเกียรติยศชื่อเสียงด้านการศึกษา

การประกอบอาชีพ หรือเรื่องส่วนตัว สังคมต่างๆ รวมทั้งกระบวนการหรือเส้นทางสู่ความสำเร็จในชีวิตนั้น ส่วนประสบการณ์ในทางลบ นักวิจัยแนวปรากฏการณ์วิทยาได้ให้ความสนใจศึกษาเป็นอย่างมากเนื่องจากข้อค้นพบจากการศึกษาสามารถนำมาอธิบายปรากฏการณ์ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นแนวทางป้องกันแก้ไข รวมทั้งช่วยเหลือบุคคลที่ประสบกับปรากฏการณ์ที่มีปัญหานั้นได้ เช่น ประสบการณ์ของบุคคลที่ประสบกับความสูญเสีย ความผิดหวังในสถานการณ์ต่างๆ ของชีวิต หรือในบางกรณีเป็นเรื่องพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviance) ซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับหรือถูกตีตราจากสังคมว่าเป็นคนไม่ดีหรือตกเป็นจำเลยของสังคม การเข้าไปทำความเข้าใจต่อปรากฏการณ์ดังกล่าว นักวิจัยจะเห็นมุมมองของบุคคลในปรากฏการณ์นั้นว่าเขามีการรับรู้ ตีความ ให้ความหมายแก่ปรากฏการณ์นั้นอย่างไร ซึ่งคำตอบที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางป้องกันแก้ไข หรือให้ความช่วยเหลือเยียวยาได้ดียิ่งขึ้น

ในด้านวิธีวิจัยตามแนวปรากฏการณ์วิทยา เพื่อให้ได้แก่นแท้ของประสบการณ์บุคคลในสังคมสามารถอธิบายเป็นขั้นตอนโดยสังเขปได้ดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหาในการวิจัยวัตถุประสงค์และคำถามในการวิจัยที่มีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง สามารถนำไปสู่การวิจัยตามแนวทางปรากฏการณ์ทางวิทยาได้
2. ในขณะที่นักวิจัยดำเนินการวิจัยในข้อที่ 1) นั้นนักวิจัยต้องศึกษาทบทวนวรรณกรรม พร้อมทั้งสังเกตปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อรวบรวมเป็นแนวคิดพื้นฐานสำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษานั้น
3. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลที่จะเป็นตัวอย่างในการให้ข้อมูลซึ่งเกณฑ์ข้อสำคัญที่จะละเลยไม่ได้คือผู้ให้ข้อมูลต้องเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ตรงสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและมุมมองในฐานะคนในปรากฏการณ์ที่ศึกษา
4. การกำหนดรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งนักวิจัยเชิงคุณภาพทุกประเภทรวมทั้งแนวปรากฏการณ์วิทยาใช้ คือ การสัมภาษณ์ การสังเกต รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนักวิจัยจะต้องจัดทำรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นแนวคำถาม หรือแบบบันทึกการสังเกตให้พร้อม
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้เตรียมการไว้ พร้อมทั้งยึดหยุ่นวิธีการเก็บข้อมูลตามความจำเป็น
6. ในระหว่างการเก็บข้อมูลนั้นนักวิจัยเชิงคุณภาพจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกันซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลนี้มักจะเป็นการสร้างข้อสรุปชั่วคราวด้วยวิธีอุปนัย (Deductive) ความรู้ที่เป็นข้อสรุปชั่วคราวนี้เป็นประโยชน์ต่อการเลือกผู้ให้ข้อมูลรายต่อไปเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียด ลุ่มลึก ถูกต้อง และเพียงพอต่อการนำมาสร้างข้อสรุปที่เป็นความรู้สุดท้ายเพื่ออภิปรายปรากฏการณ์ที่ศึกษานั้น

7. ตลอดกระบวนการของการวิจัย นักวิจัยจะต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณในการวิจัยทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกียรติยศชื่อเสียงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคมหรือพฤติกรรมที่ผิดคุณธรรมจริยธรรมหากข้อมูลเหล่านั้นตีพิมพ์เผยแพร่แล้วจะมีผลกระทบในทางลบแก่ผู้ให้ข้อมูลดังนั้นในการนำเสนอผลการวิจัยดังกล่าว นักวิจัยจะต้องปกปิดแหล่งข้อมูลเป็นความลับ(Confidentiality) ไม่ใช่ชื่อจริงของผู้ให้ข้อมูล (Anonymity) อย่างไรก็ตามหากประเด็นการวิจัยเป็นไปในทางบวกเป็นสิ่งดีงามในสังคม ผู้ให้ข้อมูลมีความสุข ความภูมิใจการนำเสนอข้อมูลอาจจะผ่อนคลายความเคร่งครัดในจรรยาบรรณข้อนี้ลงได้บ้างแต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ในขอบเขตที่ผู้ให้ข้อมูลยินยอม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญชัย ขำนา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร จากการศึกษาสภาพปัญหาพบว่าการประกอบอาชีพเกษตรกรและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรทำให้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยตัวบุคคลจากเกษตรกรจำนวน 8 คนเพื่อจัดกลุ่มสนทนาและการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันปัญหาและความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกร โดยการเลือกแบบเจาะจงจาก 8 หมู่บ้าน เขตตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2556 สรุปผลการศึกษาสภาพปัญหาเกษตรกรและความต้องการจัดการศึกษาสัมมาอาชีพของกลุ่มเกษตรกรบ้านกุดแคน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เมื่อตรวจสอบข้อมูลโดยบุคคลสนทนากลุ่มร่วมกันแล้วมีลักษณะร่วมของปัญหาประกอบอาชีพเกษตรกรในภาพรวมของชุมชนในตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามสรุปได้ดังนี้จากการใช้แบบสำรวจและการจัดกลุ่มสนทนาพบว่าเกษตรกรมีลักษณะร่วมกันคือด้านเศรษฐกิจ มีหนี้สินจากครัวเรือนจากการกู้เงินในภาครัฐ ด้านปัจจัยการผลิตต้นทุนการผลิตสูง มีค่าใช้จ่ายเรื่องแรงงาน ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช เครื่องจักรกล และขาดเงินทุนสนับสนุน สินค้าทางการเกษตรไม่ได้มาตรฐาน คนในชุมชนไม่นิยมบริโภค ด้านความต้องการมีลักษณะร่วมกัน คือ ต้องการมีรายได้เสริมหลังฤดูทำนา โดยทำอาชีพที่ชุมชนมีครูประชาชนชาวบ้านถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชนเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ คือมีประชาชนชาวบ้านหลายสาขาอาชีพ โดยเฉพาะการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่มี ครูดอนอม เศษภักดี ต้องการทำอาชีพที่อยู่

ใกล้ตัวและพึ่งตนเองแบบพึ่งพาประชาชนบ้าน ร่วมกับการแสวงหาหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาหนุนเสริมจากภายนอกชุมชน

พระมหาไพบูลย์ (เทพวาที, 2547, น. 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของชุมชนตามหลักสัมมาอาชีวะกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 จังหวัด กล่าวคือ จังหวัดอุบลราชธานี ขอนแก่น และนครราชสีมา เป็นตัวแทนกลุ่มประชากร 19 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามเขตที่ตั้งและรายได้ตามองค์การบริหารส่วนตำบลการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมของชุมชนตามหลักสัมมาอาชีวะกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทัศนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามเขตที่ตั้งจำนวน 315 คน สมมติฐานของงานวิจัยชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพฤติกรรมตามหลักสัมมาอาชีวะและการพัฒนาเศรษฐกิจพึ่งตนเองจำแนกตามเขตที่ตั้งและรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน และชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพฤติกรรมตามหลักสัมมาอาชีวะกับการพัฒนาเศรษฐกิจพึ่งตนเองมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

สำเรียง เพ็ชราม (2552, น. ก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาหลักสัมมาอาชีวะของพุทธศาสนาที่ปรากฏอยู่ในหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาหลักสัมมาอาชีวะในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท (2) เพื่อศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ (3) เพื่อศึกษาหลักสัมมาอาชีวะตามแนวทางพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง หลักสัมมาอาชีวะเป็นหลักธรรมที่สนับสนุนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงคือเศรษฐกิจที่ทำให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ได้ตามสมควรแก่อัตภาพมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นตลอดจนถึงแวดล้อมทั้งหลายในด้านการผลิตก็ผลิตให้พอเพียงที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้มีอยู่มีกินมีความสุขตามฐานะแห่งตน หากผลผลิตเหลือก็จัดแบ่งเพื่อจำหน่ายแจกต่อไป ในการซื้อการขายก็มีการแจกจ่ายซื้อขายด้วยความสุจริต ยุติธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบ โทกหกหลอกลวงสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและในด้านการบริโภคก็รู้จักประมาณในการบริโภคใช้สอยให้มีชีวิตอยู่ได้และอยู่ดีตามสมควรแก่ฐานะและภาวะ ไม่มีความโลภจนเกินเหตุดังที่เรียกว่าโลภบริโภคหรือบริโภคนิยม ด้านการจัดสรรผลผลิต ก็จัดสรรผลผลิตรวมทั้งปัจจัยการผลิต โดยชอบธรรมไม่มีอคติ

พระครูวิจิตรธรรมานนท์ (สงทอง, 2554, น. ก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนเขตตำบลบก อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ ผลวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนเขตตำบลบก อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากมีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านการดำเนินชีวิต

พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนมีการแสวงหารายได้โดยวิธีไม่ผิดกฎหมายหรือไม่ผิดศีลธรรมให้ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นเปิดโอกาสในการพัฒนาชีวิตของคนให้เจริญงอกงาม ในด้านพฤติกรรมด้านจิตใจและด้านปัญญาตลอดถึงไม่กระทำผิดจริตประเพณีที่วิญญูชนสรรเสริญ 2) ด้านการประกอบอาชีพพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนยินดีในการเลี้ยงชีพชอบ ครองชีวิตชอบคือไม่ให้เกิดการเลี้ยงชีพของคนทำให้คนอื่นและตนเองเดือดร้อนครองชีพอย่างเรียบง่ายจำความจำเป็นแห่งธรรมชาติและสังคมเลือกประกอบอาชีพสุจริตเพื่อการดำรงชีวิตแบบพอเพียง 3) ด้านการประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เพราะประชาชนยินดีในสิ่งทั้งหลายที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพที่นำมาซึ่งความสุขทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นและส่งเสริมคุณธรรมให้เจริญก้าวหน้าเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นเครื่องกระตุ้นดึงดูดสนับสนุนให้บุคคลผู้ประพฤติปฏิบัติประกอบอาชีพเกิดแรงจูงใจที่ดีก็ยิ่งมีความอยากที่จะปฏิบัติเพื่อเข้าสู่เป้าหมายอันเป็นคุณค่าที่แท้จริงต่อไป

ทัศนคติผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนเขตตำบลก อำเภอนोनคุณ จังหวัดศรีสะเกษที่มีเพศอายุการศึกษาและอาชีพแตกต่างกันพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันมีรายละเอียดดังนี้ 1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนตำบลก อำเภอนोनคุณ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการประกอบอาชีพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกันมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชน ตำบลก จังหวัดศรีสะเกษ ภาพรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนเขตตำบลก อำเภอนोनคุณ จังหวัดศรีสะเกษ ภาพรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ แตกต่างกันมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนตำบลก อำเภอนोनคุณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ประชาชนเขตตำบลก อำเภอนोनคุณ จังหวัดศรีสะเกษ สามารถแยกออกเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านการดำเนินชีวิตประชาชนควรให้ความสำคัญเห็นประโยชน์ในความรู้สมัยใหม่กับความชื่นชมในภูมิปัญญาแบบดั้งเดิมอย่างเหมาะสม 2) ด้านการประกอบอาชีพคือ ประชาชนควรจัดประกอบอาชีพที่เป็นต้นเหตุของอบายมุข 3) ด้านการประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันคือ ประชาชนควรอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

พระธานี เขมธมโม (จำปา 2550) ได้วิจัยเรื่องศึกษาสัมมาอาชีวะในพระพุทธศาสนา จากการศึกษาพบว่า สัมมาอาชีวะเป็นมรรคปฏิบัติด้านศีลสิกขาเกื้อหนุนให้กระบวนการดำเนินชีวิต เป็นไปอย่างพอดีและสมดุล หลักการของสัมมาอาชีวะหรือการเลี้ยงชีพชอบตามหลักพระพุทธศาสนาจะครอบคลุมกระบวนการดำเนินชีวิต ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความสุขหรือประโยชน์ทั้ง 3 ด้าน คือ ประโยชน์ตน (อรรถประโยชน์) ประโยชน์ผู้อื่น (ปรัตถประโยชน์) และประโยชน์ทั้งสองฝ่าย (อุภยัตถประโยชน์) การดำเนินชีวิตตามหลักสัมมาอาชีวะในทางพระพุทธศาสนาประกอบด้วย 1) การแสวงหาเลี้ยงชีพในทางที่ชอบทั้งทางกาย และวาจาถูกต้องทั้งทางด้านกฎหมายและศีลธรรม 2) การครอบครองรักษาที่ดีตามหลักการออมทรัพย์ทางพระพุทธศาสนาหรือหลักโภควิภาค 4 ได้แก่ทรัพย์ 1 ส่วน (25%) ออมไว้ใช้สอยเลี้ยงชีพ ทรัพย์สองส่วน (50%) ออมไว้ประกอบอาชีพและทรัพย์อีกส่วนหนึ่ง (25%) ออมไว้ในยามจำเป็น และทำบุญ 3) การบริโภคใช้จ่ายอย่างถูกต้อง เหมาะสมและพอเพียง โดยให้ความสำคัญด้านมูลค่ามากกว่าคุณค่าและเน้นคุณค่าประโยชน์มากกว่าความคุ้มค่า และมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง แก่ผู้อื่นและสังคม

ประสพสุข ฤทธิเดช และคณะ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แหล่งเรียนรู้ชุมชนจัดการศึกษาสัมมาอาชีพแบบมีส่วนร่วม โดยองค์กรชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง ของกลุ่มเกษตรกรบ้านกุดแคน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย 1) การสำรวจสภาพปัญหาการประกอบอาชีพเกษตรกรและความต้องการการจัดการศึกษาสัมมาอาชีพแบบมีส่วนร่วม 2) การเขียนหลักสูตรแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาสัมมาอาชีพแบบมีส่วนร่วม โดยองค์กรชุมชน 3) การถอดบทเรียนและขยายผลการจัดการศึกษาสัมมาอาชีพแบบมีส่วนร่วม โดยองค์กรชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 กิจกรรม มีการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ปลา สวนสมุนไพร ถ่านชีวภาพลดภาวะโลกร้อน และดนตรีพื้นบ้าน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนได้เรียนรู้จากกิจกรรม 5 กิจกรรมพบว่า มีขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ป.1 การเปิดประตูใจ ป.2 ปฏิสัมพันธ์กับเครือข่าย ป.3 การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพ ป.4 ปรับปรุงแก้ไขปัญหางาน และ ป.5 ประเมินผลงาน

มีงหมาย มุ่งมาจน (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนสัมมาสิกขาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนสัมมาสิกขาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผลมีองค์ประกอบหลักคือ ปัจจัยป้อนเข้าคือ หลักการทางพุทธศาสนาหลักการบริหารตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน หลักการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หลักการพัฒนาศักยภาพของผู้ปกครอง หลักการบุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียน งบประมาณ ทรัพยากรวัสดุ องค์ประกอบกระบวนการ

คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การควบคุม และองค์ประกอบด้านการผลิตคือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศิลเด่น เป็นงาน ชาญวิชา

อรสุดา เจริญรัต (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเกิดขึ้น การดำรงอยู่และการปรับตัวของเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า เงื่อนไขสำคัญที่สุดของการเกิดขึ้น การดำรงอยู่และการปรับตัวของเศรษฐกิจพอเพียงก็คือ การที่ชุมชนหรือหมู่บ้านยังคงมีอำนาจในการควบคุมดูแลจัดการทรัพยากรต่างๆของตนเอง อำนาจดังกล่าวนับเป็นรากฐานสำคัญสำคัญที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพสำหรับการดำรงชีวิตด้านต่างๆ ในรูปแบบบรรทัดฐานของหมู่บ้านที่ปรากฏอยู่ในจารีตประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ หรือพิธีกรรม ซึ่งเป็นผลเชื่อมโยงจากอิทธิพลของโลกทัศน์และระบบคุณค่าของชุมชน ปัจจัยดังกล่าวนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถปรับตัวไปตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงผ่านจากสังคมประเพณีเข้าสู่สังคมทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนภัทร์ สุทธิ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมักมีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมในระดับปานกลาง และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพหลักเดิม การประกอบอาชีพในปัจจุบัน และฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน ส่วนผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิง มีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน ในการศึกษาความพึงพอใจของการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้สูงอายุที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพหลักเดิม และฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในชีวิตแตกต่างกัน และพบว่า การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในชีวิต ($r=.259$) ทั้งหมดทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระขวัญชัย ศรีพรรณ (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการใช้แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้การสอนแบบอริยสัจกับการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักการสอนแบบอริยสัจกับการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) นักเรียนที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนาโดยใช้การสอนแบบอริยสัจกับการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีการใช้แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพของชาวศิระะอ โศก มุ่งเน้นเพื่อศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพของชาวศิระะอ โศกในด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด มุมมอง ที่มีต่อตนเองและสังคมและสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากหันมาประกอบสัมมาอาชีพแล้วผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก

(In-depth interview) ทั้งนี้โดยมีคำถามหลักของงานวิจัยว่าประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพของชาวศิระะอ โศกเป็นอย่างไรเพื่อตอบคำถามการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาเชิงตีความ (Interpretative Phenomenology Analysis) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของผู้วิจัย

การเตรียมความพร้อมของผู้วิจัยในครั้งนี้จะต้องเตรียมความพร้อมคือการเตรียมความรู้พื้นฐานด้านงานวิจัยเชิงคุณภาพเชิงปรากฏการณ์วิทยาและศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้แก่ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ ทฤษฎีการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์ ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ รวมทั้งศึกษาระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยาโดยสรุปดังนี้

1.1 เลือกประสบการณ์ที่ต้องการศึกษา (Descriptive Phenomenology) โดยผู้วิจัยตั้งคำถามวิจัยที่เหมาะสมกับการศึกษาด้วยวิธีนี้

1.2 เลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการกำหนดคุณสมบัติ คือ มีประสบการณ์ มีความรู้ในเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา

2. พื้นที่ศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.1 พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ในการศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้คือการเก็บข้อมูลในกลุ่มชาวศิระะอโศก ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

1.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษานี้เป็นการศึกษากับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ที่เป็นสมาชิกชุมชนชาวศิระะอโศกจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศกอย่างน้อย 5 ปี

1.2.2 ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ผ่านประสบการณ์การประกอบสัมมาอาชีพ

1.2.3 ผู้ให้ข้อมูลหลักเต็มใจในการเข้าร่วมการศึกษานี้

ตารางที่ 3.1 ตารางผู้ให้ข้อมูล

ที่	นามสมมุติ	อายุ	ระยะเวลาการประกอบสัมมาอาชีพ	อาชีพเดิม	สัมมาอาชีพปัจจุบันที่ชุมชนศิระะอโศก/ปี
1	คุณชายพิกุล	64	5	ค้าขาย	ฐานงานร้านค้าบุญนิยม
2	คุณบุญนาค	55	10	รับราชการครู	ฐานงานครู
3	คุณพ่อไผ่	62	10	ค้าขาย	ฐานงานร้านค้าบุญนิยม
4	คุณป้านวล	59	11	เกษตรกร	ฐานงานปู้ยสะอาด
5	คุณอาน้ำ	53	11	ผู้ช่วยพยาบาล 1	ฐานงานครู
6	คุณอาดิน	54	15	พนักงานขับรถ	ฐานงานขยะวิทยา
7	คุณชายฟ้า	80	15	ค้าขาย	ฐานงานกลสิกรรมไร่สารพิษ
8	คุณตาอายุ	83	12	ค้าขาย	ฐานงานจักรสาน
9	คุณอาสารภี	50	15	แม่บ้าน	ฐานงานแชมพู

ข้อมูล ณ วันที่ 23 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2559

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวผู้วิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิจัยที่มีผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิจัยเนื่องจากผู้วิจัยต้องดำเนินการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลข้อมูลด้วยตนเอง โดยตัวผู้วิจัยจะต้องเป็นผู้สังเกต จดบันทึกข้อมูล และเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก และต้องใช้ทักษะซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะบางประการอีกด้วย ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่ตัวผู้วิจัยต้องเตรียมตัวศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยง หรืออธิบายประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของชาวศิระะอโศกได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิจัยทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยามาแล้วและหน่วยที่ 6 ว่าด้วยเรื่องการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะทั้งนี้ยังได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ซึ่งมีองค์ความรู้ ความชำนาญและเป็นผู้มีเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงคุณภาพโดยตรงอีกด้วยเพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ถูกต้องตามกระบวนการของระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพนั่นเอง

3.2 แนวทางการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นผู้วิจัยเลือกใช้คำถามแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semistructured Interview) คือเป็นแนวคำถามสัมภาษณ์ผสมระหว่างมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ทุกคำถามถูกสร้างไว้อย่างกว้างแบบปลายเปิด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ซึ่งมีแนวคำถามที่ผู้วิจัยตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ แต่ก็สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ตามบรรยากาศการสัมภาษณ์ โดยมีตัวอย่างคำถามสัมภาษณ์ดังนี้

- 3.2.1 คำถามเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว เช่น อายุ ระยะเวลาประกอบอาชีพ
- 3.2.2 การศึกษาธรรมะ
- 3.2.3 ความรู้สึกเป็นสุขจากการทำงาน
- 3.2.4 การเกิดแรงบันดาลใจจากการทำงาน
- 3.2.5 การปรับตัวในการเป็นสมาชิกชุมชน

3.3 แบบบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยใช้การจดบันทึกข้อมูล เพื่อบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลที่ผู้วิจัยสังเกตได้เกี่ยวกับบรรยากาศในการสัมภาษณ์สภาพแวดล้อมรอบๆ บริเวณสัมภาษณ์และพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูล ลักษณะท่าทางการแสดงออก

3.4 ใช้อุปกรณ์บันทึกเสียง ในการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกของผู้ให้สัมภาษณ์แล้วนำไปถอดเทป การสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครอบคลุม ครบถ้วน และตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการในการทำวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 ผู้วิจัยติดต่อผู้ให้ข้อมูลหลักโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposeful) คือ เป็นลักษณะกลุ่มเล็กๆที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านการประกอบสัมมาอาชีพเป็นเวลา 5 ปีขึ้นไป ในการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลเพื่อคัดกรองผู้ให้ข้อมูลว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.5.2 เมื่อได้รายชื่อของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแล้วจึงดำเนินการติดต่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นว่าคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ในการเก็บข้อมูล จากนั้นจึงนัดวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์ต่อไป

3.5.3 เมื่อผู้วิจัยพบผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัว พுகุยทักทายสร้างความคุ้นเคย อธิบายวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย รวมถึงขั้นตอนในการเก็บข้อมูล หัวข้อ หรือประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์และขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลเช่นคำยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้และสามารถยกเลิกการให้ข้อมูลได้ทันทีเมื่อผู้ให้ข้อมูลไม่พร้อมโดยไม่มีข้อเงื่อนไขพร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียงสนทนา การจดบันทึกขณะสัมภาษณ์ อีกทั้งอธิบายเรื่องการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

3.5.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยคำถามที่สร้างไว้ แล้วทำการถอดเทปเสียงแบบคำต่อคำด้วยตนเองและติดต่อขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลขอสัมภาษณ์เพิ่มเติมและสอบถามในประเด็นข้อมูลที่พบว่ามีข้อมูลบางส่วนไม่ชัดเจน

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลชาวชุมชนศิระะอโศกทั้งหมดจำนวน 9 คน คนละ 1 รอบ และมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับผู้ให้ข้อมูลบางคนที่ข้อมูลยังไม่ชัดเจนระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 ใช้เวลาสัมภาษณ์แต่ละครั้งประมาณ 30 นาที ถึง 100 นาที ต่อ 1 คน โดยมีรายละเอียดวันที่ และระยะเวลาในการสัมภาษณ์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 วัน เวลาที่สัมภาษณ์ ระยะเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

ที่	นามสมมุติ	วันที่สัมภาษณ์	ระยะเวลาในการสัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1	คุณชายพิกุล	23/3/59	100 นาที	บ้านพักของผู้ให้ข้อมูล
2	คุณบุณนาค	23/3/59	55 นาที	ห้องสื่อบุญนิยมทีวี
3	คุณพ่อไผ่	11/5/59	70 นาที	ร้านค้าชุมชน
4	คุณป้านวล	9/5/59	46.27 นาที	บ้านพักของผู้ให้ข้อมูล
5	คุณอาน้ำ	19/5/59	45 นาที	บ้านพักของผู้ให้ข้อมูล
6	คุณอาดิน	13/5/59	55 นาที	บ้านพักของผู้ให้ข้อมูล
7	คุณชายฟ้า	9/5/59	60 นาที	บ้านพักของผู้ให้ข้อมูล
8	คุณดาวายุ	9/5/59	50 นาที	บ้านพักของผู้ให้ข้อมูล
9	คุณอาสารภี	15/5/59	70 นาที	ฐานงานแชมป์

หมายเหตุ ชื่อที่ปรากฏเป็นชื่อสมมติทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์รายบุคคลในเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะ ผู้ให้ข้อมูลเป็นชาวชุมชนศิระะโศก ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีวิธีการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยถอดเทปเสียงสัมภาษณ์ทั้งหมดแบบคำต่อคำหลังจากนั้นจึงนำมาตรวจสอบความถูกต้องกับเสียงด้วยการฟังซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปมาถอดรหัสความโดยการอ่านคำสัมภาษณ์แล้วถอดรหัสประเด็นที่ต้องการและเกี่ยวข้อง

4.3 จากนั้นจึงนำรหัสที่ได้จากการถอดเทปมารวบรวมเป็นประเด็นต่างๆ หรือที่เรียกว่าการจัดระเบียบข้อมูลแล้วนำมาจัดทำเป็นประเด็นหลักอีกครั้ง (Theme)

4.4 หลังจากได้ประเด็นต่างและประเด็นหลัก(Theme) มาแล้วจึงนำประเด็นเหล่านี้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อแลกเปลี่ยนประเด็นหลักและการจัดโครงสร้างอื่นๆที่ค้นพบ โดยนำบทสรุปที่เห็น

พ้องต้องกันมาจัดทำเป็น โครงสร้างประเด็นแล้วจึงนำข้อมูลที่มีอยู่มาจัดหมวดหมู่ตาม โครงสร้าง ประเด็นหลักและประเด็นรองต่อไป

4.5 นำข้อมูลที่ได้หลังจากจัดหมวดหมู่แล้วมาวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์แล้ว เขียนออกมาในเชิงพรรณนาเมื่อพบว่า มีบางประเด็นมีข้อมูลสำคัญที่ตกหล่นหรือค้นพบประเด็น ใหม่ที่น่าสนใจเพิ่มเติมผู้วิจัยสามารถสัมภาษณ์เพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนประเด็นต่างๆ ตามความ เหมาะสมจนกระทั่งได้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์หรือข้อมูลอ้อมตัวจากประสบการณ์ ของผู้ให้ข้อมูลเองที่ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ถึงความเป็นเหตุเป็นผลกันในประเด็นหลักต่างๆว่ามีความ ชัดเจนเพียงพอหรือไม่แล้วจึงแก้ไขให้ข้อมูลสมบูรณ์ต่อไป

5. จรรยาบรรณในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณในการวิจัยและดำเนินการ ดังนี้

5.1 แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้และสอบถามถึงความสมัครใจ และพร้อม ทั้งเซ็นต์ใบยินยอมการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้จากผู้ให้ข้อมูลหลัก

5.2 แจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลหลักทราบว่าสามารถหยุด ให้สัมภาษณ์หรือถอนตัวออกจากการ ให้ข้อมูลได้ตลอดเวลา

5.3 ผู้วิจัยปกปิดข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นความลับและปกป้องความเป็น ส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยการเปลี่ยนเป็นนามสมมติพร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลในภาพรวมแทน

5.4 ผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเสียงขณะให้การสัมภาษณ์หรือทำการสนทนากับผู้ให้ ข้อมูลหลักเกี่ยวกับประสบการณ์การด้านต่างๆที่ต้องการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยาเชิงตีความมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจถึงประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศกจำนวน 9 ราย ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำเสนอแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลหลัก และส่วนที่ 2 คือ ประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก โดยมีรายละเอียดผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอรายละเอียดเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลซึ่งใช้นามสมมุติทั้งหมด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1

คุณชายพิกุล (นามสมมุติ) อายุ 64 ปี นับถือศาสนาพุทธ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่กรุงเทพมหานครก่อนที่จะมาเป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศก มีอาชีพค้าขายในตลาดสด ปัจจุบันอาศัยอยู่ในชุมชนศิระะอโศกจังหวัดศรีสะเกษ คุณชายมีรูปร่างสูงโปร่ง ไม่อ้วนเนื่องจากเป็นคนขยันไม่ค่อยชอบอยู่นิ่งหากว่างจากงานประจำคุณชายก็จะมาลงสวนปลูกพืชผักสมุนไพรต่างๆที่ได้ใช้ประโยชน์ทั้งต่อตัวคุณชายและเพื่อนบ้านที่ใกล้เคียงแถบบริเวณที่พักอาศัยของตนซึ่งอยู่ในชุมชนด้วย

บุคลิกลักษณะภายนอกที่สังเกตเห็นได้ก็คือคุณชายเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มอยู่เสมอชอบศึกษาและใส่ใจฟังธรรมะในวิถีแบบชาวอโศกอยู่เสมอและเป็นผู้ที่มีเพื่อนบ้านรุ่นราวคราวเดียวกันไปมาหาสู่มาพูดคุยสารทุกข์สุขดิบบอกเล่าเรื่องราวของการปฏิบัติธรรมหรือมาดกกันเรื่องหัวข้อธรรมต่างๆ ที่ได้รับฟังจากการทำวัตรเช้าและแม้กระทั่งเรื่องราวของการดูแลเอาใจใส่สุขภาพตามวัยของคุณชายเองก็ตาม คุณชายพิกุลให้สัมภาษณ์ที่บ้านพักของคุณชายเองภายในชุมชน

ศิระขอโทษคุณยายมีความเต็มใจที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ในด้านสัมมาอาชีพให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลอย่างละเอียด

คุณยายพิกุล เล่าว่าเมื่อก่อนมีอาชีพค้าขายกับครอบครัวและลูกหลานที่กรุงเทพต้องตื่นเช้าเพื่อออกไปทำมาหากินตามวิถีของชาวโลกไม่ค่อยมีความสุขในการประกอบอาชีพเท่าใดนักขายทุกอย่างที่ขายได้ไม่ได้คำนึงถึงโทษจากการขายสินค้าแต่อย่างใด จนกระทั่งวันหนึ่งพี่สาวได้มาเล่าเรื่องราวของกลุ่มชาวอโศกให้ตนฟัง จึงเกิดความสนใจและตัดสินใจมาร่วมงานปลูกเสกพระแท่นๆ ของพุทธเมื่อปี พ.ศ.2547 ที่ชุมชนศิระขอโทษ จากประสบการณ์ในวันร่วมงานนั้นทำให้กลับมาทบทวนและพบว่าการปฏิบัติธรรมของชาวอโศกต่างจากข้างนอกมากจากที่เคยไปปฏิบัติธรรมจากที่อื่นๆ

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนศิระขอโทษ คุณยายได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติตามแนวของชาวอโศกที่สอนให้ลงมือปฏิบัติจริงไม่ได้นั่งหลับตาภาวนาอย่างเดียวหากแต่หมายถึงการปฏิบัติธรรมแบบลืมหินลับดาเจอกับผัสสะเย็นร้อนอ่อนแข็งด้วยตัวของตัวเองและเมื่อได้เข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนคุณยายได้ฝึกฝนตนเองปฏิบัติตามแนวทางที่เป็นสัมมาอาริยะมรรค คือมีการปฏิบัติตามกิจวัตรภายในชุมชนเช่น ตื่นทำวัตรเช้า ฟังธรรมก่อนรับประทานอาหารเช้า ทำวัตรเย็น และลงฐานงานประจำคือร้านค้าชุมชนซึ่งถือเป็นการประกอบสัมมาอาชีพหลักในการอยู่ร่วมในชุมชนนั่นเองการค้าขายนี้คุณยายถือว่าเป็นอาชีพที่ก่อให้เกิดสัมมาเนื่องจากเป็นการค้าขายที่ไม่เอาไร้อเปรียบผู้ซื้อ ไม่ได้ค้าขายของที่เป็นมิจฉวนฉินชา 5 อันได้แก่ ค้าขายอาวุธ ค้าขายมนุษย์ ค้าขายสัตว์เป็น ค้าขายยาพิษ และสุดท้ายคือไม่ได้ค้าขายเครื่องคัมของมีนเมาต่างๆ และมีระดับการค้าของชาวบุญนิยมซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ 1.ขายต่ำกว่าท้องตลาด 2. ขายเท่าทุน 3. ขายต่ำกว่าทุน 4. แจกฟรี ซึ่งคุณยายพิกุลประทับใจการประกอบอาชีพที่เป็นสัมมาอาชีพนี้เป็นอย่างมากเพราะได้ช่วยเหลือผู้ที่มีรายได้น้อยให้ได้ใช้ของถูกแถมมีคุณภาพอีกด้วยและสินค้าที่จำหน่ายส่วนมากเป็นสินค้าประเภทที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ไม่ใช่ประเภทที่เป็นสินค้าฟุ่มเฟือยจึงทำให้ตนรู้สึกภูมิใจและเห็นคุณค่าในการประกอบสัมมาอาชีพนี้

1.2 ผู้ให้ข้อมูลที่ 2

คุณบุญนาค (นามสมมุติ) อายุ 55 ปี นับถือศาสนาพุทธ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รับราชการครู ภูมิลำเนาเดิมอยู่อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ คุณบุญนาคมีลักษณะผอมสูง คล่องแคล่วว่องไว คุยเก่ง แม่นประเด็นในเรื่องที่ตนเองลงมือปฏิบัติจริง เป็นคนจริงจังในงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย ชอบช่วยเหลือการทำงานผู้อื่นอยู่เป็นนิจแม้ว่าจะมีงานของตนอยู่ล้นมือก็ตาม คุณบุญนาคสมรสแล้วและมีบุตร 2 คน ชายหนึ่ง หญิงหนึ่งปัจจุบันลูกสาวเรียนอยู่ที่โรงเรียนสัมมาสิกขาศิระขอโทษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คุณบุญนาค เล่าว่าสมัยรับราชการครูอยู่ที่ปรางกุ่มต้นทำหน้าที่เป็นโค้ชบาสเกตบอล ใช้เวลาในการฝึกเด็กอยู่ร่วม 10 ปีและสามารถส่งทีมนักเรียนไปแข่งขันที่ต่างประเทศได้อีกด้วย หากแต่มีจุดเปลี่ยนคือท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนไม่อนุญาตให้ตนเองนำทีมไปเพราะเด็กนักเรียน ไม่ได้เรียนกับตนแล้ว และคุณบุญนาค ไม่ได้เป็นครูพละหากแต่จบมาด้านวิทยาศาสตร์จึงทำให้ ตนเองหันมาทบทวน และคิดริเริ่มงานด้านที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์แทนจึงเป็นที่มาของโครงการ วิทยาศาสตร์ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สร้างผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์

การเรียนรู้อุ้มน้อมอาชีพในชุมชนศิระชะอ โศก หลังจากที่คุณบุญนาคย้ายมาประจำ ที่โรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา จึงเริ่มนำเด็กนักเรียนห้องที่ตนเป็นที่ปรึกษามาดูงานและอบรมที่ศิระ ชะอ โศกปรากฏว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจจึงทำให้นักเรียนชั้นอื่นๆ สนใจที่จะมาอบรมบ้าง ตนเองจึงได้นำนักเรียนห้องอื่นๆ มาอบรมด้วยหลังจากการอบรมเสร็จสิ้นลงนักเรียนเหล่านั้นได้ กลับไปคิดทำกิจกรรมต่อเนื่องคือการทำโครงการน้ำหมักชีวภาพสำหรับล้างห้องน้ำเพื่อแก้ปัญหา เรื่องกลิ่นเหม็นที่ห้องน้ำของ โรงเรียน นอกจากนั้นเด็กกลุ่มนี้ยังได้ตั้งกลุ่มจิตอาสาในการจัดห้องน้ำ ที่โรงเรียนในช่วงโมฆอิสระที่ไม่มีการเรียนการสอนอีกด้วยซึ่งถือเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่ตนเองได้มีส่วน ริเริ่มโครงการนำเด็กมาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมกับชุมชนศิระชะอ โศกและแล้วก็ถึงจุดอิ่มตัวจึง ได้ขอลาออกและมาเป็นครูอาสาเงินเดือนศูนย์บาทที่ชุมชนศิระชะอ โศก มาอยู่ที่นี้สอนทุกวิชาทำ หลายหน้าที่ที่ขาดคุณแต่หลักๆ คืองานสอนนอกจากนี้ยังรับเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการทำน้ำ หมักชีวภาพและปุ๋ยนาโนที่คุณบุญนาคมีส่วนช่วยคิดค้นสูตรต่างๆ ขึ้นมาให้กับผู้ที่สนใจซึ่งมีทั้ง กลุ่มเกษตรกร กลุ่มนิสิตนักศึกษา หรือแม้กระทั่งชาวต่างประเทศจากประเทศไต้หวัน จีน ที่มีความ สนใจอยากเปลี่ยนแปลงวิถีทางการเกษตรการใช้สารเคมีมาศึกษาด้านการใช้อินทรีย์นั่นเอง คุณ บุญนาคมีความสุขในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพครูที่ถือว่าเป็นสัมมาอาชีพดังคำที่พระ สอนว่าธรรมทานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือการให้องค์ความรู้แก่ผู้อื่นอีกด้วย

1.3 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3

คุณพ่อไผ่ (นามสมมุติ) อายุ 62 ปี นั้บถือศาสนาพุทธ สำเร็จการศึกษาชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมอยู่ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ก่อนที่จะมาเข้าร่วมเป็นสมาชิก ชุมชนศิระชะอ โศกคุณพ่อไผ่ประกอบอาชีพส่งหนังสือพิมพ์ในตัวอำเภอเป็นหลัก และอาชีพของ ครอบครัวอีกอย่างหนึ่งก็คือค้าขายของชำ คุณพ่อไผ่สมรสแล้วมีบุตรทั้งหมด 3 คน ชาย หนึ่งคน และหญิง 2 คน

บุคลิกลักษณะภายนอกที่สังเกตเห็นคือการยิ้มแย้มแจ่มใสหากแต่ไม่ช่างพูดแต่ ถนัดที่จะลงมือปฏิบัติมากกว่าคุณพ่อไผ่จะทำทุกอย่างที่ผู้อื่นให้ว่วานหรือขอความช่วยเหลืออยู่เป็น ประจำแม้ว่าอายุจะเลยวัยเกษียณแล้วก็ตามหากแต่ไม่เคยแสดงทีท่าว่าจะเหนื่อยล้าจากการงานแต่

อย่างไรยังคงเต็มใจที่จะเป็นฝ่ายบริการชาวชุมชนเมื่อเขาเหล่านั้นเดือดร้อนหรือต้องการความช่วยเหลือ

คุณพ่อไผ่ เล่าว่าในช่วงชีวิตวัยเด็กอยู่ที่กรุงเทพพ่อทำงานโรงงานวันเสาร์วันอาทิตย์ก็มักจะทำของหวานเป็นคัมถั่วเขียวให้ลูกกินอยู่เสมอ กลางวันอยู่โรงงานทำวันเสาร์กับพ่อส่วนกลางคืนก็ต้องไปเข้าเวรยามกับพ่ออีกเพราะไม่มีใครดูแล พอโตมาอยู่ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ครอบครัวก็ย้ายจากกรุงเทพมาอยู่อำเภอกันทรลักษ์เมื่อก่อนไม่เคยได้ยินข่าวเกี่ยวกับชาวอโศกเลย พอปีพ.ศ. 2516 เกิดภาวะแห้งแล้งฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาลจึงทำนาได้ผลผลิตต่ำดังนั้นตนจึงได้กลับไปทำงานในอำเภอเมืองเป็นเด็กอยู่ซ่อมรถบ้างทำงานโรงงานเฟอร์นิเจอร์บ้างจนกระทั่งแต่งงานมีครอบครัวจึงเลือกประกอบอาชีพรับส่งหนังสือพิมพ์ในตัวอำเภอทำอยู่นานราว 20 ปีเลยทีเดียวนอกจากนี้ยังมีอาชีพที่ทำกับครอบครัวคือการค้าขายของชำซึ่งโดยปกติภรรยาจะเป็นคนคอยดูแลความเรียบร้อยทั้งหมดแต่ตนเป็นตัวเสริม นอกจากขายของที่จำเป็นในชีวิตประจำวันแล้วที่ร้านก็ยังจำหน่ายหอย เหล้า บุหรี่อีกด้วย

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนศิระะอโศก การประกอบอาชีพส่งหนังสือพิมพ์เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คุณพ่อไผ่ได้รู้จักกับคุณพ่อ ไพฑูรย์ ซึ่งเป็นญาติธรรมชาวอโศกและมีบ้านเดิมอยู่ในตัวอำเภอและเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์ที่คุณพ่อไผ่ได้ไปส่งอยู่เป็นประจำหลังจากนั้นคุณพ่อไพฑูรย์จึงได้ชักชวนให้คุณพ่อไผ่มาร่วมกิจกรรมประจำปีของชาวอโศกที่ชุมชนศิระะอโศกเมื่อและเกิดความคุ้นเคยบ่อยเข้าก็ทำให้คุณพ่อไผ่เกิดการเบื่อหน่ายการทำมาหาเลี้ยงชีพแบบทางโลกซึ่งมีแต่กอบโกยหอบหวงมาเป็นของตนการค้าขายน้ำเมา หอย บุหรี่ซึ่งถือว่าไม่เป็นสัมมาอาชีพจึงเกิดการขัดแย้งกันกับแม่บ้านเพราะตนอยากให้เลิกอาชีพเหล่านี้และหันมาค้าขายอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์แทน และในที่สุดก็เกิดจุดเปลี่ยนหลังจากที่ได้มาร่วมงานปลูกเสกอยู่หลายครั้งทำให้คุณพ่อไผ่ซาบซึ้งในการปฏิบัติธรรมอยากมาเป็นคนใหม่ที่ฝึกกินน้อยใช้น้อยที่เหลือนุ่งเสื้อผ้าสังคมาเสียดละไม กอบโกยเอามาเป็นของตนจึงได้บอกลาทางบ้านและย้ายเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนตั้งแต่นั้นมา

คุณพ่อไผ่ เมื่อตอนมาเป็นสมาชิกชุมชนใหม่ๆรับหน้าที่ช่วยเตรียมพื้น ตัดฟัน เลื่อย จัดเรียงฟันเพื่อใช้ในการหุงต้มในโรงครัวกลาง เมื่อถึงเวลา 9 โมงเช้าก็ขึ้นฟังธรรมก่อนฉันโดยท่านสมณะหลังจากนั้นจึงช่วยประเคนอาหารบนศาลา นอกจากนี้ภาคบ่ายยังช่วยแบ่งเบาภาระของชุมชนด้วยการไปขายปุ๋ยและช่วยงานอื่นๆ ตามแต่ที่ผู้นำชุมชนจะแจ้งขอความช่วยเหลือมาทำอย่างนี้อยู่เป็นเวลาเกือบปีจึงได้ย้ายมาประจำอยู่ที่ร้านค้าหนึ่งน้ำใจซึ่งเป็นร้านค้าส่วนกลางของชุมชนและเป็นงานที่ตนถนัดเคยมีประสบการณ์จากการเป็นพ่อค้าข้างนอกมาก่อนจึงทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นแต่การค้าขายนี้แตกต่างจากการเป็นพ่อค้าข้างนอกตรงที่ไม่ค้าขายสิ่ง

ที่เป็นอบายมุข เอากำไรน้อย และเมื่อขายได้เงินทุกบาทนำเข้ากองกลางที่เรียกว่าเป็นระบบสาธารณ โภคิหากมีความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายสามารถไปเบิกจากกองกลางของชุมชนได้ในกรณีที่ไม่ใช่สิ่ง ที่ฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็นในการดำรงชีวิต ทางชุมชนจะมีสวัสดิการให้ คุณพ่อไปได้ฝึกฝนเรียนรู้การ ปฏิบัติธรรมตามแนวทางของชาว ไศกควบคู่ไปกับการทำงานมีการตื่นทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ฟัง ธรรมก่อนฉันและกิจกรรมอื่นๆที่ชุมชนกำหนด รวมไปถึงการถือศีล 5 ละอบายมุข และรับประทาน อาหารมังสวิรัตอีกด้วย

1.4 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4

คุณป้านวล (นามสมมุติ) อายุ 59 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 สถานภาพโสด ภูมิลำเนาเดิมอยู่ อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ก่อนจะย้ายมาเป็นสมาชิก ชุมชนศิระขอ โศกคุณป้านวลประกอบอาชีพเกษตรกรรม คุณป้านวลมีรูปร่างสันตผิวดำแดง บุคลิกลักษณะคล่องแคล่วว่องไว พุดจาโผงผางบ้างแต่ก็ด้วยความจริงใจและด้วยความที่เป็นผู้มี อหิชาศัยดีจึงมีผู้คน ไปมาหาสู่อยู่เป็นประจำทั้งมาขอคำปรึกษาในเรื่องการเกษตร การทำปุ๋ยชีวภาพ หรือแม้กระทั่งปรึกษาปัญหาครอบครัวปัญหาชีวิตด้านอื่นๆ

คุณป้านวลเล่าว่าสมัยเป็นเด็กจะเห็นตัวอย่างการปฏิบัติธรรมของคุณพ่ออยู่เสมอๆ เพราะเป็นลูกคนโตสุดท้องจึงมี โอกาสได้ใกล้ชิดท่านที่สุด เมื่อคราวเป็นวัยรุ่นก็ไม่เคยทำตัวเกร เป็นคนที่ตั้งใจทำงานขยันและมีไหวพริบดี

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนศิระขอ โศก จุดเปลี่ยนที่ทำให้ทั้งทุกอย่างและ มาเป็นอาสาสมัครเงินเดือนศูนย์บาทนั่นคือการ ได้รู้จักชุมชนศิระขอ โศกผ่านคำบอกเล่าของเพื่อน สนิทและจากการฟังรายการวิทยุและอ่านหนังสือของชาว ไศกจากนั้นจึงได้ขอเข้ามาเป็นสมาชิก ชาวชุมชนหลังจากที่เข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนแล้วคุณป้านวลรับผิดชอบดูแลเรื่องการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่ทำทายน้อยมากเลยทีเดียวเนื่องจากการแข่งขันกับเหล่านายทุนและ นักการเมืองท้องถิ่นที่ไม่ต้องการจะให้ตนเองสูญเสียรายได้ส่วนที่ต้องขายปุ๋ยเคมีให้กับชาวบ้าน นั้นเองการทำอาชีพผลิตปุ๋ยชีวภาพนั้นถือได้ว่าเป็นสัมมาอาชีพที่ควรค่าแก่การส่งเสริมเป็นอย่างมาก เพราะป้านวลได้เล่าให้ฟังว่าเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ทั้งหลายต่างให้ความสนใจและ ตื่นตัวเรื่องของการลดค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยในการทำเกษตรและหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์ ในการเพาะปลูกอีกด้วยสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงการประกอบอาชีพด้านของการบำเพ็ญคุณหากแต่หัวใจ หลักของการเป็นผู้มีสัมมาทิวัจจนสามารถที่จะลดละเลิกมาเป็นคนกล้าจน ทนเสียตีส หนีสะสม นิยมสร้างสรรค์ นั่นก็คือการบำเพ็ญธรรมคือการฝึกปฏิบัติทางด้านจิตใจ ตื่นทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ร่วมกิจกรรมสำคัญของชาว ไศกที่จัดขึ้นประจำปีทุกปีและคุณป้านวลเองก็ได้มีโอกาสเข้าร่วม

กิจกรรมเหล่านั้นจากการฝึกฝนตนเองจนทำให้เกิดจิตที่เสถียรมาร่วมสานอุดมการณ์กับชาวศิระะ
อโศกและคุณป้าานวเองก็มีความภาคภูมิใจในตนเองที่มีส่วนในการสร้างสรรค์สังคมนี้อีกด้วย

1.5 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5

คุณอาน้ำ (นามสมมุติ) อายุ 53 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดเชียงใหม่ สถานภาพหย่าร้าง มีบุตรสาว 2 คน บุตรสาว
คนเล็กเรียนอยู่ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี 2 โรงเรียนสัมมาสิกขาศิระะอโศก เดิมคุณอาน้ำ
ประกอบอาชีพเป็นผู้ช่วยพยาบาลที่จังหวัดเชียงใหม่

คุณอาน้ำมีรูปร่างสมส่วนไม่อ้วนหรือผอมจนเกินไป บุคลิกลักษณะแคล่วคล่อง
ว่องไวหน้าตาเข้มแข็งมีจิตใจโอบอ้อมอารีคิดถึงผู้อื่นก่อนเสมอ เป็นคนที่เปิดเผยเข้ากับผู้อื่น
ได้ง่าย พุดจาไพเราะอ่อนหวาน รับประทานอาหารและเป็นที่ปรึกษาให้กับหลายคนที่มีปัญหาในการดำเนิน
ชีวิตอยู่เสมอ

คุณอาน้ำ เล่าว่าสมัยที่ตนเป็นเด็กถูกเลี้ยงดูมาในพื้นฐานครอบครัวที่ค่อนข้างที่จะ
อบอุ่นคุณพ่อคุณแม่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในเรื่องของธรรมเนียม โมกการเข้าวัดปฏิบัติธรรมและสอน
ให้เป็นผู้ที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เมื่อเข้าสู่ช่วงเป็นวัยรุ่นคุณอาน้ำก็ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ
ประเพณีอย่างดีงามเสมอมา และผ่านเข้าสู่วัยผู้ใหญ่แต่งงานมีครอบครัวและลูก 2 คน สมัยนั้น
ประกอบอาชีพเป็นผู้ช่วยพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาลมหาราช อยู่ทั้งหมด 12 ปีที่มีวงจรชีวิตเข้ากะอยู่
เวร เช้า – บ่าย – คึก ที่ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่และคนไข้เนื่องจากเป็นงานด้านการบริการผู้อื่น
หากแต่การเลือกประกอบอาชีพนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่ตนเองชอบเป็นเพราะในขณะนั้นเพื่อนได้แนะนำ
ให้ลองสอบและเลือกเรียนสาขานี้หลังจากเรียนจบและต้องออกมาทำงานด้านนี้จริงๆ กลับรู้สึกหด
หู่ไม่มีสิ่งจรรโลงใจจึงได้ขอย้ายจากงานที่ต้องดูแลผู้ป่วยมาเป็นเจ้าหน้าที่จ่ายของใช้ในโรงพยาบาล
แทนเป็นเวลา 5 ปีจึงขอลาออกจากการทำงานในโรงพยาบาล

การเรียนรู้อันล้ำค่าในชุมชนศิระะอโศก คุณอาน้ำก่อนที่จะเริ่มเข้ามาคบคู้
กับหมูกุ่มชาวอโศกผ่านการอ่านหนังสือธรรมะนั้นได้ลองไปปฏิบัติธรรมกับสถานปฏิบัติธรรม
อื่นๆอยู่บ้างเช่นการไปนั่งวิปัสสนากรรมฐานที่มุ่งเน้นในเรื่องการทำสมาธิอย่างเดี่ยว รู้สึกชอบ
เพราะสมัยเป็นเด็กตนเองก็ได้ถูกปลูกฝังเรื่องของธรรมะมาพอสมควรเมื่อได้มาต่อยอดทำให้จิตใจ
สงบเยือกเย็นขึ้นมากหากแต่ก็ยังรู้สึกว่ามันยังไม่ใช่สิ่งที่ต้องการที่แท้จริง ดังนั้นตนเองก็ได้เริ่มอ่าน
หนังสือของชาวอโศกและเริ่มลงมือปฏิบัติตามคำสอนทั้งการเรียนรู้อันล้ำค่าผ่านตัวบุคคลซึ่งเป็นพ่อ พี่ชาย
และจากการอ่านจึงคิดได้ว่าตนเองได้ค้นพบหนทางใหม่ในชีวิตแล้วจึงได้พาลูกย้ายเข้าอยู่ในชุมชน
และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆเพื่อเป็นการฝึกพัฒนาตนให้เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบผ่านกระบวนการ
อบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนนั่นเอง ปัจจุบันคุณอาน้ำประกอบอาชีพเป็นครูจิตอาสา

สอนนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 โรงเรียนสัมมาสิกขาสิริชะอโศก และยามว่างจากการสอนหนังสือจะไปช่วยเป็นแคชเชียร์ที่ร้านค้าหนึ่งน้ำใจของชุมชน หรือในยามเช้าตรู่หลังจากเสร็จภารกิจส่วนตัวตนเองก็จะช่วยเก็บผักสดล้างเตรียมขึ้นถวายเป็นถวายสมณะบนศาลาฉัน

คุณอน้ำกล่าวว่าคุณเองมีความสุขในงานสอนที่ถือว่าเป็นงานบริการเช่นเดียวกับการเป็นพยาบาลหากแต่ต่างกันตรงที่เด็กมีความสุขขึ้นสดใสมีชีวิตชีวามีความสุขที่ได้เป็นผู้ให้สอนแล้วเด็กเข้าใจในสิ่งที่ตนอธิบายตนเองไม่ได้จับด้านครุมาโดยตรงแต่ก็พยายามที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองด้านการสอนอยู่เสมอการที่ตนเองได้มีโอกาสทำหน้าที่สอนและการอยู่ในหมู่กลุ่มชาวอโศกนั้นส่งผลให้ตนเองมีการพัฒนาด้านจิตใจกลายเป็นผู้มีจิตใจสงบไม่เจ้าโทสะเหมือนแต่ก่อน

1.6 ผู้ให้ข้อมูลรายที่รายที่ 6

คุณอาดิน (นามสมมุติ) อายุ 54ปี สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการเกษตร ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดบุรีรัมย์ สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน ชาย 1 คน หญิง 1 คน แต่เดิมคุณอาดินประกอบอาชีพเป็นพนักงานขับรถเมล์ที่จังหวัดกรุงเทพมหานครคุณอาดินมีรูปร่างผอมสูงบุคลิกลักษณะยิ้มแย้มแจ่มใสแต่ไม่ช่างพูดเท่าไรนัก ถนัดที่จะลงมือปฏิบัติมากกว่าชอบการเป็นผู้ตามมากกว่าการเป็นผู้นำแต่เมื่อถึงคราวที่ต้องเป็นผู้นำก็ทำได้ดีไม่น้อยเลยทีเดียวเป็นคนที่ยิ้มกับผู้อื่นได้ง่ายโดยเฉพาะเด็กๆ มักจะแหวะเวียนมาเรียกหาอยู่เป็นประจำเพื่อที่จะไปช่วยทำงานกับคุณอาดินนั่นเอง

คุณอาดินพูดถึงสมัยที่ตนเองเป็นเด็กว่าอยู่กับครอบครัวที่ไม่ค่อยอบอุ่นคุณพ่อคุณแม่แยกทางกันตนเองอาศัยอยู่กับคุณแม่มีวิถีชีวิตอยู่ในท้องไร่ท้องนาแม่ไปไหนก็พาตนเองไปด้วยตลอดบางครั้งไปทำงานต่างจังหวัดก็จะฝากตนเองไว้กับญาติคนอื่นๆ จึงทำให้ตนเองเติบโตมาอย่างไม่ค่อยอบอุ่นเท่าที่ควรรู้สึกขาดความรักความเข้าใจ เมื่อเข้าสู่ชีวิตวัยเรียนก็ตั้งหน้าตั้งตาเรียนหนังสืออยู่ในสังคมที่เป็นนักศึกษาด้วยกันจนทำให้รู้สึกห่างออกจากความเป็นชุมชนบ้านเกิดและเกิดความรู้สึกว่าตนเองเหนือกว่าคนอื่นๆ มีอคติเพิ่มขึ้น

หลังจากเรียนจบคุณอาดินจึงคิดมาแสวงหาโชคในเมืองหลวงผ่านการหางานมาหลากหลายอาชีพ เป็นตั้งแต่จับกังงานก่อสร้าง งานโรงงานมากกว่า 10 แห่ง และมาเป็นกระเป๋ารถเมล์ ขึ้นขับ จนกระทั่งวันหนึ่งได้มีโอกาสไปทานอาหารมังสวิรัตของคุณลุงจำลอง ศรีเมือง ที่ชมรมมังสวิรัตจตุจักร และได้อ่านหนังสือของชาวอโศกจึงมาถูกคิดได้ว่าเอาสิ่งที่เรากำลังทำอยู่นี้มันไม่ถูกต้องเลยนะเราดำเนินชีวิตแบบผิดๆมาโดยตลอด จากที่เป็นคนที่กิน สูบ ดื่ม เสพย์ ก็หักดิบเลิกทันที ลาออกจากงานกลับบ้านเกิด จนท้ายที่สุดก็ย้ายมาเป็นสมาชิกชุมชนสิริชะอโศก

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนสิริชะอโศก คุณอาดินทำงานแยกขยะสดและแห้งในชุมชนหรือเรียกว่าฐานงานขยะวิทยาคุณอาดินกล่าวว่าที่เลือกทำงานนี้เพราะไม่มีใครแข่ง

แน่นอน และงานขณะวิทยายังเป็นงานที่ทำให้ได้ฝึกเรื่องของการลดละหน้าจกสิ่งสวยงาม และตามสภาวะอารมณ์ของคนให้ทันว่ามีจิตตั้งใจหรือขณะแขงในงานที่ตนทำหรือไม่การทำงาน ด้านการแยกขณะนั้นบางครั้งทำคนเดียวไม่สำเร็จต้องทีมงานมาช่วยการทำงานร่วมกันเป็นทีมถือว่าเป็นการฝึกปฏิบัติธรรมอีกอย่างหนึ่งเพราะแต่ละคนมีมุมมอง รูปแบบการทำงานแตกต่างกันออกไป บางคนต้องการแยกแบบละเอียดมากตั้งถึงสำหรับแยกตั้ง 16 ใบ แต่สำหรับตนเองจะแยกเป็น กระดาษ พลาสติก โลหะ ขวด อันไหนที่ขายได้ไม่ได้เป็นต้นดังนั้นก็ต้องหัดวางใจในความเห็นต่าง ของทีมงาน นอกจากจะทำหน้าที่หลักในฐานะงานขณะวิทยาแล้วยังมีงานจริงที่ต้องช่วยแบ่งเบา นั่นคือ หน้าที่บริการต่างๆ ในชุมชนเช่นขับรถส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล หรือส่งสมาชิกชุมชนไปทำธุระ ต่างๆ เป็นต้น การเรียนรู้วิถีชีวิตปฏิบัติตามกิจวัตรของชุมชนผ่านกระบวนการทำงานที่เรียกว่า เป็นสัมมาอาชีพนั้นหล่อหลอมจิตวิญญาณของคุณอาคืนให้กลายเป็นผู้ที่เสียสละ ทำงานฟรีไม่มี เงินเดือน ต้องการสละออก ไมโลภเอามาเป็นของตนและตั้งปณิธานว่าจะเกิดอยู่ในชุมชนแห่งนี้อีก อย่างแน่นอน

1.7 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7

คุณชายฟ้า (นามสมมุติ) อายุ 80 ปี สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมอยู่บ้านด่าน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ สถานภาพสมรส มีบุตรทั้งหมด 9 คน ชาย 6 คน หญิง 3 คน

อาชีพเดิมของคุณชายฟ้าคือค้าขายของชำทั่วไป คุณชายฟ้ามีรูปร่างท้วมตามวัยผิวสี ดำแดง ผมหงอกเป็นสีดอกเลาแซมขาวไม่ขาวโพลนทั่วศีรษะอย่างผู้สูงอายุวัยเดียวกันและฟันหลุด ร่วงไปตามอายุที่ล่วงเลยผ่านวัยเกษียณมาหลายสิบปีแล้วหากแต่ยังคงมีรอยยิ้มเต็มบนใบหน้าอยู่ เสมอๆ คุณชายไม่มีที่ท่าอ่อนโรยตามอายุวัยที่ผันผ่านยังคงดูสุขภาพให้แข็งแรงไม่มีโรคภัยใดๆ มา ทำลายสุขภาพของท่านได้เลย

แม้อายุจะก้าวล่วงถึงวัย 80 ปีแล้ว คุณชายก็ยังไม่เป็นผู้หยุดอยู่แต่อย่างใด เป็นผู้มี น้ำใจช่วยเหลือกิจน้อยใหญ่ภายในชุมชนอย่างขยันขันแข็ง คราใดที่บังเอิญเดินผ่านบ้านของคุณชาย ฟ้าท่านต้องร้องเรียกให้มารับประทานอาหารกับท่านอยู่เป็นประจำ คุณชายเป็นผู้มีอัธยาศัยดีทำให้มี ผู้คนแวะเวียนมาทักทายและถามไถ่สารทุกข์สุกดิบอย่างไม่ขาดสายบ้างก็มาปรึกษาเรื่องที่คุณชาย เชี่ยวชาญคือการทำสิกรรมไร้สารพิษ บ้างก็มาถามเรื่องเทคนิคการค้าขายโดยปกติคุณชายเป็นคน ชอบลงมือปฏิบัติและไม่ชอบพูดเรื่องนินทาว่าร้ายผู้อื่นเพราะคุณชายเชื่อในคำที่พระสอนว่าให้เรา มองตนแล้วสังคมจะสงบสุข

คุณชายฟ้า เล่าว่าแม่เสียชีวิตตั้งแต่ยังเล็กพ่อจึงแต่งงานใหม่เพื่อจะได้มีคนคอยดูแล ครอบครัวยุคและลูกๆ ชีวิตวัยเด็กของคุณชายถูกเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตสังคมของชนบททั่วไปอยู่ตามท้อง

ไร่ห้องนาและเลี้ยงวัว ควาย ชีวิตวัยเด็กค่อนข้างลำบากด้วยความที่สมาชิกภายในครอบครัวค่อนข้างเยอะแต่ก็มีได้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตครอบครัววัยเด็กของคุณยายแม้จะอดคัดแต่ก็รักใคร่กลมเกลียวกันดีไม่มีทะเลาะเบาะแว้งทุกข์ยากก็เพียงแต่กายหากใจกลับเป็นสุขตามประสาคนจน ชีวิตของคุณยายฟ้าถือว่าโชคดีเพราะมีคุณพ่อที่เป็นแบบอย่างด้านการใช้ชีวิตที่นำเอาหลักธรรมมาปฏิบัติและเป็นผู้มีคุณธรรมจึงสามารถนำพาครอบครัวไปได้ตลอดรอดฝั่งแม้ว่าจะมีลูกๆหลายคน ทั้งจากฝั่งภรรยาใหม่และลูกๆของตนเองก็ตามหากท่านก็มีเทคนิคในการสอนลูกๆให้ขยันขันแข็ง ไม่เกียจคร้านในการทำงานเพื่อหาเลี้ยงปากท้องของทุกคนในครอบครัวให้ได้กินอิ่มนอนหลับตามอัธยาศัย

เมื่อก้าวสู่วัยผู้ใหญ่ก็ได้แต่งงานมีครอบครัวและด้วยความที่คิดต่างจากคนทั่วไป คุณยายอยากจะมีชีวิตที่ลืมตาอ้าปากได้ไวจึงอยากจะทำอาชีพค้าขายและคุณยายก็ทำได้สำเร็จด้วยความที่มีคุณธรรมในตนไม่อยากจะเบียดเบียนหรือทำร้ายชีวิตผู้อื่นแม้ที่บ้านจะเลี้ยงสัตว์ไว้หากแต่ตนมีความรู้สึกไม่อยากจะสนับสนุนให้เกิดการฆ่าจึงพยายามขายออกไปและเลิกเลี้ยงสัตว์ในที่สุด คุณยายเป็นผู้ที่มักจะทำบุญใส่บาตรเข้าวัดปฏิบัติธรรมอยู่เสมอตามหลักพุทธศาสนิกชนที่ดีแต่ยังรู้สึกว่ามันยังไม่ใช่สิ่งที่ตนแสวงหาจนกระทั่งวันหนึ่งได้มีโอกาสใส่บาตรพระพุทธรูปหนึ่งผู้ซึ่งมี จริยวัตรอันงดงามก้าวอย่างอย่างมั่นคงทำให้คุณยายเกิดความเลื่อมใสและติดตามมาปฏิบัติธรรมอยู่เรื่อยมาหลายปีจนเห็นเหตุสมควรที่จะละวางกิจการจากทางโลกมาอยู่ร่วมสรรพสร้างกิจการงานทางธรรมบ้างจึงได้ขอขอกับคู่ชีวิตของตนและชักชวนให้มาร่วมสร้างสรสร้างงานศาสนาด้วยกันซึ่งทางฝ่ายคุณตาก็ไม่มีข้อคัดค้านใดๆ แต่ในช่วงต้นไม่ได้มาด้วยเพราะยังติดภารกิจงานทางบ้านแต่หลังจากนั้นเมื่อทุกอย่างเข้าที่เข้าทางจึงได้มาสร้างบ้านและย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชนด้วยกันกับคุณยาย

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนศิระะอ โศก คุณยายฟ้าเมื่อมาอยู่ในชุมชนแล้วก็ได้ทำงานฐานกสิกรรม ไร่สารพืชเป็นหลักปลูกพืชผักทุกอย่างที่ต้องใช้ประกอบอาหารในโรงครัวกลางของชุมชน คุณยายฟ้าเริ่มต้นด้วยการขอพื้นที่ที่เป็นป่ารกในชุมชนแบ่งเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูกจัดการปรับพื้นที่จนโล่งเตียนปรับปรุงดินใส่ปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งผลิตขึ้นเองภายในชุมชนเตรียมพร้อมสำหรับการเพาะปลูกคุณยายเล่าว่ากลางวันทำงานตากแดดร้อนเหงื่อไหล ไคลย้อย หากแต่กลับมีความสุขที่ได้มาทำงานเสียสละเพื่อผู้อื่นแม้ไม่มีค่าตอบแทนใดๆก็ตามด้วยจิตใจที่มุ่งมั่นในการสร้างความดีต่อให้อายุ 80 ปีก็ไม่เป็นอุปสรรคในการสร้างสรรค์สิ่งดีๆให้กับสังคมได้มาเป็นผู้ให้เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อส่วนรวม คุณยายมีความสุขจดจ่ออยู่บนสวรรค์มีความรู้ดีกว่าตนเองร่ำรวยกว่าใครๆทั้งที่ไม่มีเงินเดือนชักราบหากแต่มีอยู่มีกินด้วยจิตที่คิดว่าเรามีพอแล้วทุกอย่างไม่ได้อยากกอบโกยหอบหวง ละความโลภอยากได้มาเป็นของคนที่ต่อไปเมื่อใจพอก็คือรวยแล้ว สิ่งที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคุณยายก็คือการทำงานด้านกสิกรรมเพราะได้ทำ

ให้ผู้มีสติได้มีสุขภาพจิตที่เริ่มต้นจากการกิน และการที่ได้มีท่านสมณะหรือนักบวชของชาวอโศกที่เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณนั่นเอง

1.8 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 8

คุณตาอายุ (นามสมมุติ) อายุ 85 ปี สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมอยู่บ้านด่าน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ สถานภาพสมรส มีบุตรทั้งหมด 9 คน ชาย 6 คน หญิง 3 คน อาชีพเดิมคือเป็นพ่อค้าผลิตผลทางการเกษตร เช่น มันสัมปะหลัง ปอ ถั่ว งา เป็นต้น

คุณตาอายุเป็นผู้มีรูปร่างผอมบาง ฟันหลุดร่วงตามวันและวัยหากแต่หูยังคงได้ยินชัดเจนสายตาไม่ได้พร่ามัวตามวัยแต่อย่างใด นอกจากนี้ด้วยสุขภาพวัย 85 ปีไม่มีโรคประจำตัวมาก ล้ากลายเป็นเพราะคุณตาเป็นนักมั่งสวัริติมายาวนานมากกว่า 30 ปี คุณตาอายุเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะเบิกบานแจ่มใส พูดน้อย ชอบลงมือปฏิบัติมากกว่าและที่สำคัญคุณตาขยันหมั่นเพียรทั้งทางด้านการงาน และการปฏิบัติธรรมควบคู่กันไปอย่างมิได้ขาดตกบกพร่องแม้แต่ตอนเช้าต้องขึ้นไปทำวัตรเช้าที่ศาลาส่วนกลางท่านไปด้วยตนเองไม่ว่าจะมีคุณชายซึ่งเป็นคู่ชีวิตของท่านคอยปั่นรถยนต์ 3 ล้อ พ่วงพาคุณตาไปฟังธรรมอยู่เสมอซึ่งเป็นภาพที่น่าประทับใจในการขวนขวายและไม่เป็นผู้หยุคอยู่

คุณตาอายุเป็นคนขยันตั้งแต่วัยเด็กช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้านหลังเลิกเรียนอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการต้อนสัตว์เข้าคอก หุงหาอาหารไว้รอพ่อและแม่หลังกลับจากการทำนาแม้ว่าบางครั้งจะหว่านเล่นอยู่บ้างจนทำให้เกิดไฟไหม้หม้อหนึ่งข้าวเพราะมัวแต่เล่นกับเหล่าเพื่อนๆ จนทำให้ถูกแม่ดุแต่ตนก็ไม่เคียดเพราะทำผิดจริง จากวันเด็กก้าวเข้าสู่วันรุ่นและเป็นผู้ใหญ่ตามลำดับคุณตาแต่งงานเมื่ออายุราวๆ 25 ปีหลังจากแต่งงานแล้วประมาณ 5-6 ปีก็ต้องสร้างฐานะจึงได้แยกครอบครัวออกมาทำนาเลี้ยงครอบครัวของคุณตาเล่าว่า อาชีพการเป็นชาวนานั้นค่อนข้างทุกข์ยากลำบากเลยทีเดียว จึงหาหนทางรวยด้วยวิธีเล่นการพนันกับกลุ่มเพื่อนทั้งไพ่ ไฮโล และตั้งตนเป็นหัวหน้าคอยดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับฝูงวัว ฝูงควาย ทั้งของครอบครัวตนเองและของคนในหมู่บ้านด้วยเมื่อสร้างฐานะด้วยการทำนา ค่าขายจนทำให้ฐานะทางครอบครัวเริ่มดีขึ้นก็หันมาสนใจเรื่องธรรมะก่อนหน้านั้นตนเองได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดหนองป่าพงพึ่งเทศน์ทั้งคืนแต่ไม่ได้ปฏิบัติอย่างอื่นผู้คนที่ไปปฏิบัติธรรมกับยังคงสูบบุหรี่ เคี้ยวหมากกันอย่างปกติ จึงไม่ค่อยประทับใจอยู่มาวันหนึ่งคู่ชีวิตของคุณตามาพบกับคุณตาเรื่องหาวัดที่จะไปทำบุญได้ยากเพราะวัดที่ศรีธากก็อยู่ไกลแม้ไปทำบุญอุทิศแต่ละครั้งก็ต้องฆ่าปลาเหอะแยะมากมายทำให้ไม่ประทับใจ

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนศิระะอโศก จนกระทั่งวันหนึ่งคุณตาอายุได้เห็นพระธุดงค์มาเดินบิณฑบาตจึงเกิดความเลื่อมใสเพราะท่านฉันอาหารมังสวัริติด้วยตั้งแต่นั้นมาก็พยายามติดตามข่าวว่าท่านประจำอยู่ที่ใดจนในที่สุดก็ได้เข้าร่วมงานประจำปีที่วัดของพระรูปนั้น

จัดขึ้น จากมาเป็นอาคันตุกะจรร่วมพักค้างช่วงงานจนเลื่อนเข้ามาเป็นอาคันตุกะประจำและในที่สุดก็มอบไอคอนทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่ให้กับลูกๆและย้ายเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศกเป็นเวลากว่า 30 ปีมาแล้ว คุณตาอายุทำอาชีพอยู่ฐานงานจักรสานเมื่อก่อนสานด้วยไม้ไผ่และหวายเป็นจำพวกข่งตะกร้าใส่ของต่างๆแต่ปัจจุบันเปลี่ยนมาเป็นตะกร้าที่สานด้วยเส้นพลาสติกแทนและมีการคิดสร้างแบบหรือลวดลายด้วยตัวเองส่งร้านค้าของชุมชนรายได้ส่งเข้ากองกลางไม่เคยคิดอยากได้เงินทองจากการขายตะกร้ามาเก็บไว้เป็นของตน คุณตาวัยกล่าวว่าหากเป็นเมื่อก่อนทำงานนี้มีแต่อยากได้มากๆ แต่ปัจจุบันมาทำอาชีพจักรสานนี้มีแต่อยากให้นอกจากนี้ยังมีกลุ่มประชาชนผู้ที่สนใจแวะเวียนมาขอเรียนรู้จากคุณตาอยู่มิได้ขาดสายคุณตาวัยจึงกลายเป็นวิทยากรที่มีอายุมากที่สุดในการสอนเรื่องการสานตะกร้าภายในชุมชนอีกด้วย คุณตามีความสุขในการได้เป็นผู้ให้ไม่คิดที่จะหามาเพื่อตัวเองมีแต่อยากจะสละออกเพราะคิดว่าคนที่รู้จักพอไม่เอาคือคนที่รวยจริงๆ นั่นเอง

1.9 ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 9

คุณอาสารภี (นามสมมุติ) อายุ 50 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาเกษตรกรรม ภูมิลำเนาเดิมอยู่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สถานภาพโสด อาชีพเดิมเป็นแม่บ้านที่กรุงเทพมหานคร คุณอาสารภีมีรูปร่างสมส่วนไม่อ้วนหรือผอมจนเกินไป ผิวออกไปทางสีน้ำตาล ผมสีเทาแซมทั่วทั้งศีรษะ บุคลิกลักษณะของคุณอาสารภีนั้นค่อนข้างจริงจัง และใส่ใจในรายละเอียดของการทำงาน มีน้ำใจกับผู้อื่น ขยัน และซื่อสัตย์

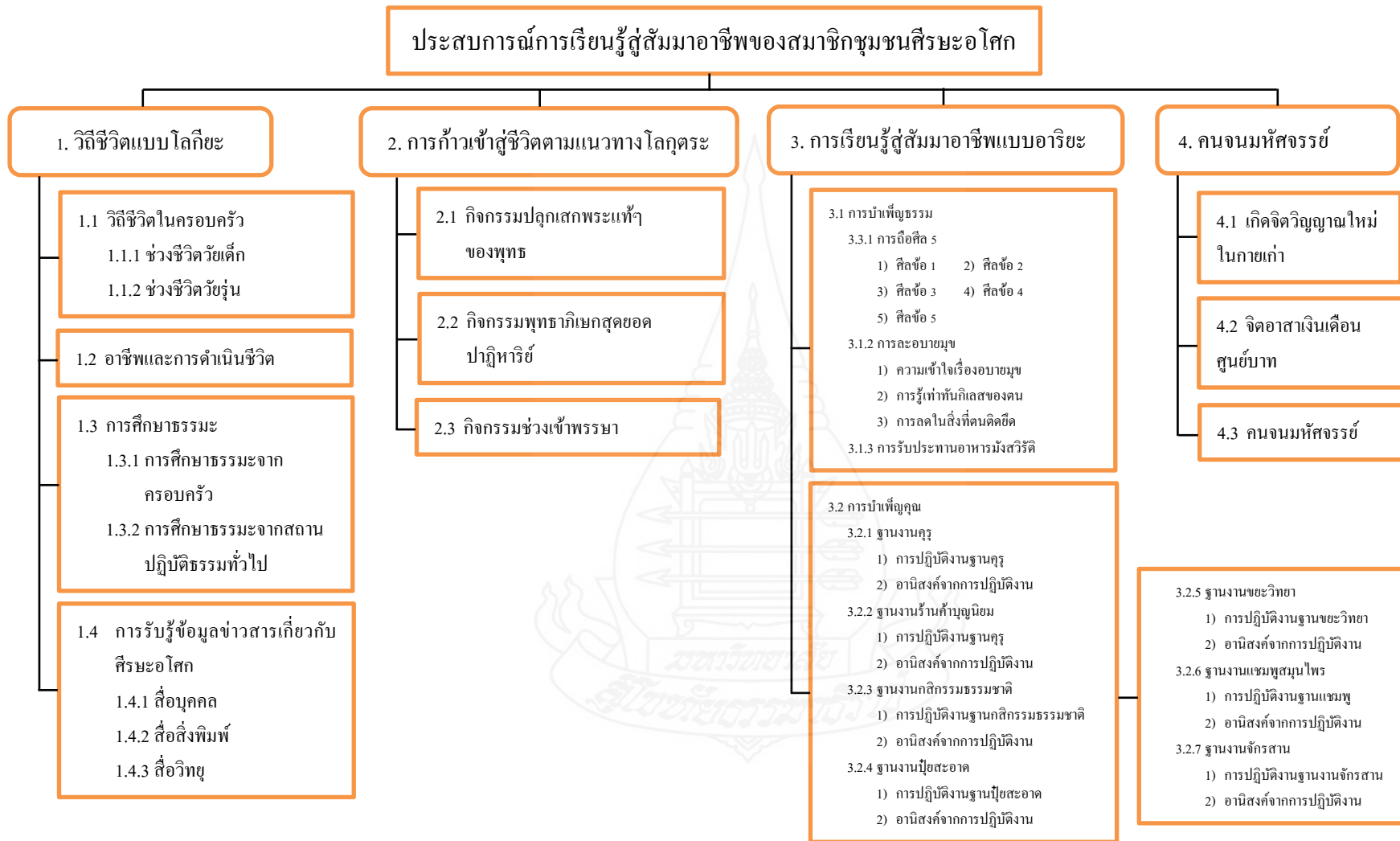
ชีวิตวัยเด็กของคุณอาสารภีมิได้แตกต่างกับชาวชนบททั่วไปคือต้องแบ่งเบาภาระทางบ้านเลี้ยงสัตว์ตอนวัวควายเข้าคอก หุงหาอาหารในยามเลิกจากเรียนหนังสือ หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจเหล่านั้นแล้วจึงสามารถออกไปวิ่งเล่นกับเพื่อนๆ ได้ แม้ว่าจะถูกมอบหมายงานจากทางบ้านให้รับผิดชอบแต่บางครั้งด้วยความที่เป็นเด็กหัวเล่นจนลืมหื้อข้าวที่นึ่งไว้เกิดไฟไหม้หื้อจึงถูกแม่ลงโทษบ้างก็มีเช่นกัน คุณอาสารภีเป็นลูกสาวคนโตของบ้านทำให้ต้องแบกภาระความรับผิดชอบต่างๆ ไว้บนบ่าพอจะเข้มงวดกับตนเองมากกว่าลูกคนอื่นๆ หลังจากเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วสมัยนั้นแถบชนบทมีค่านิยมเดินทางไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร บางคนทำงานส่งเงินมาให้พ่อแม่ สร้างบ้าน บางคนซื้อทองหยองให้เป็นอะไรที่ห่อกันมาก

การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนศิระะอโศก คุณอาสารภีไปทำงานอยู่หลายที่เริ่มตั้งแต่งานที่โรงงานหล่อพระ จนมาถึงงานแม่บ้านที่ทำอยู่นานที่สุดจนเมื่อเข้าสู่วันผู้ใหญ่ได้เรียนรู้การมีชีวิตอยู่ช่วงหนึ่งแต่ก็ไปได้ไม่ตลอดรอดฝั่งเพราะความเจ้าชู้ของฝ่ายชายชีวิตของคุณอาสารภีเซไปช่วงหนึ่งต้องหนีลงไปเพื่อลืมหื้อเรื่องราวที่ทำให้เจ็บปวดจนกระทั่งได้มาฟังรายการธรรมะของท่านจันทร์และท่านเสียงศีลรายการเพื่อนช่วยเพื่อนจึงทำให้สนใจและแวะมาช่วยงานช่วงเสาร์อาทิตย์ที่ชมรมเพื่อนช่วยเพื่อน จนในที่สุดก็ตัดสินใจผ่านการชักชวนของญาติธรรมท่านหนึ่งที่อยู่

ประจำชุมชนศิระะอโศกแต่ก่อนที่จะตัดสินใจมาอยู่ที่นี้ตนเองก็ได้ไปศึกษาที่สถานปฏิบัติธรรมอื่นที่อำเภอศรีสมเด็จซึ่งเป็นวัดที่มีผู้ศรัทธามากพอสมควรแต่คุณอาสารภิกถ์กลับไม่รู้สึกลอยากจะปฏิบัติธรรมที่นี้จึงตัดสินใจไปอยู่ชุมชนศิระะอโศกตามคำเชิญชวนของญาติธรรมท่านนั้น เมื่อเข้ามาอยู่ชุมชนแล้วต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและวัตรปฏิบัติต่างๆ เช่นการร่วมกิจกรรมเข้าพรรษา กิจกรรมงานปลูกเสก กิจกรรมงานพุทธาภิเษกสวดขอดปาฏิหาริย์ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ได้หล่อหลอม บ่มเพาะจิตวิญญาณให้เข้าใจถึงแก่นแท้ของพุทธที่เรียกว่าพุทธแท้ๆ แบบชาวอโศกก็เรียกได้ว่าคุ้มแล้วสำหรับชีวิตหนึ่งที่เกิดมา คุณอาสารภิกถ์รับผิดชอบงานที่เป็นสัมมาอาชีพของชุมชนคือฐานงานแซมพูนไฟที่ไม่ได้ผลิตแต่แซมพูนอย่างเดียวยังมีน้ำยาซักล้างอื่นๆ และสบู่สบูนไฟอีกด้วย คุณอาเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้รวมทั้งยังเป็นวิทยากรเผยแพร่การผลิตให้กับผู้ที่สนใจมาเรียนรู้อีกด้วย คุณอาบอกว่ามีความสุขกับการทำงานดีไม่ท้อในการทำสิ่งดีๆ แต่บางครั้งเจอผัสสะเรื่องของจิตใจก็ทำให้แกว้างๆ บ้างเหมือนกันแต่ก็จะพยายามทำปัจจุบันให้ดีที่สุดเรื่องอนาคตค่อยว่าทีหลังฝึกเรียนรู้ที่จะอยู่กับปัจจุบันให้ได้

ส่วนที่ 2 ประสพการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประสพการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศกพบว่ามี 4 ประเด็นหลักคือ (1) วิถีชีวิตแบบโลกิยะ ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อยคือ วิถีชีวิตในครอบครัว อาชีพและการดำเนินชีวิต การศึกษาธรรมะ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศิระะอโศก (2) การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ ประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย คือ กิจกรรมปลูกเสกพระแท่นๆของพุทธ กิจกรรมพุทธาภิเษกสวดขอดปาฏิหาริย์ กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา (3) การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพแบบอาริยะ ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย คือ การบำเพ็ญธรรม การบำเพ็ญคุณ (4) คนจนมหัศจรรย์ ประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย คือ เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท เป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม ซึ่งสามารถแสดงประเด็นย่อยของ 4 ประเด็นหลัก ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 ประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ

จากภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นถึงข้อค้นพบประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก ซึ่งแต่ละประเด็นมีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นหลักที่ 1: วิถีชีวิตแบบโลกียะ

วิถีชีวิตแบบโลกียะ เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ให้ข้อมูลว่าแต่ละคนได้ใช้ชีวิตผ่านวัยและวันมากันอย่างไบบ้างต้องเผชิญกับความทุกข์ยากลำบากในการดำรงชีวิต ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้ชีวิตช่วงวัยเยาว์และวัยรุ่นไปกับการช่วยเหลือกตัญญูต่อครอบครัวของตนจนกระทั่งก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยมีประเด็นย่อยเกี่ยวกับวิถีชีวิตแบบโลกียะนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ (1) ครอบครัว (2) อาชีพและการดำเนินชีวิต (3) การศึกษาธรรมะ (4) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศิระะอโศก

1.1 วิถีชีวิตในครอบครัว ครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมแต่ก็มีความสำคัญมากเพราะหากปลูกฝังสิ่งที่ดีงามเรื่องค่านิยมบาปบุญคุณโทษต่างๆ ให้นุทรหลานเขาเหล่านั้นก็จะได้รับการซึมซับและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมชุมชนประเทศชาติสืบไปซึ่งในประเด็นนี้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลในแต่ละวัยนั้นมีเรื่องราวที่น่าสนใจเป็นข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ชีวิตวัยเยาว์ก้าวเข้าสู่วัยรุ่นของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลแต่ละท่าน ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ประเด็นย่อยดังนี้ (1) ช่วงชีวิตวัยเด็ก (2) ช่วงชีวิตวัยรุ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.1 ช่วงชีวิตวัยเด็ก

ชีวิตวัยนี้เปรียบเสมือนผ้าขาวที่ต้องได้รับการอบรมบ่มเพาะนิสสัยใจออกจากครอบครัวหากแต่ชีวิตของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนนั้นโดยส่วนใหญ่มาจากพื้นฐานครอบครัวที่ไม่ได้ร่ำรวยหรือพอมีอันจะกินนักและเป็นครอบครัวที่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพเกือบทั้งหมดทำให้ไม่มีเวลาได้อบรมสั่งสอนบุตรเท่าใดนักแต่บางครอบครัวก็ประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ลูกๆ ของตนและโดยส่วนใหญ่จะถูกเลี้ยงดูโดยการพาไปทำงานด้วยหรือหากไม่มีเวลาก็ฝากฝังให้ผู้อื่นดูแลแทน ดังนั้นชีวิตในแต่วัยเด็กของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลจึงคุ้นชินกับวิถีการทำงานของพ่อแม่และต้องถูกฝึกให้ทำงานตั้งแต่ยังเล็กเพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัว เช่น ขนขนม เลี้ยงสัตว์ เป็นต้นดังประ โยคต่อไปนี้

“สมัยเป็นเด็กน้อยอยู่ ป.1 ป.2 นี้อยู่กรุงเทพแห่มเกิดอยู่กรุงเทพแต่กะเป็นเด็กโรงงานเพราะพ่อกับแม่เห็ดงานโรงงาน สมัยนั้นยามมือแลงมากะพ่อกะมีแต่คัมไ่อของหวานถั่วเขียวกินกะว่าอยู่โรงงานถั่วเขียวมันกะมีน้อพ่อกะดูแลกะดูแลกางเว็นกะไปทำงานนำทางกินกะไปยามผลัดหนึ่งนะช่วงหัวค่ำช่วงเด็กกะเปลี่ยนกันขึ้นมีสองคน อยู่กะแม่กะเห็ดงานนำกันกะอายุเรียน ป.2 นี๋กะเทอม เทอมแรก บาดนี้ โรงงานไฟไหม้กะเลยได้หยุดกะเลยได้ขึ้นมาอิสานมาหาอยู่บ้านย่า”

“สมัยเป็นเด็กอยู่ ป.1 ป.2 อยู่กรุงเทพเป็นเด็กโรงงานเพราะพ่อกับแม่ทำงานโรงงาน สมัยนั้นเวลาเย็นพ่อก็มักจะต้มของหวานเป็นถั่วเขียวเพราะว่าอยู่โรงงานมันมีถั่วเขียว พ่อจะดูแลตอนกลางวัน กลางคืนจะอยู่กับแม่บางทีก็เปลี่ยนกันดูแล ถ้าอยู่กับแม่ต้องช่วยทำงานด้วย เมื่อเรียนอยู่ชั้นป.2. เทอมแรก เมื่อโรงงานเกิดไฟไหม้จึงได้ย้ายมาอยู่ภาคอีสานกับย่า”

คุณพ่อไผ่

“อยู่นำกันแต่เป็นครอบครัวที่จนพ่อแม่มีจิวเกียนคู่หนึ่งแม่หาบขนมครกเส็ดขนมครกกับขนมถ้วยชวยอยู่ถนนประชาอำเภอเดช”

“อยู่ด้วยกันแต่เป็นครอบครัวที่ยากจนพ่อแม่มีจิวเทียมเกียนอยู่หนึ่งคู่แม่หาบขนมครกทำขนมครกขนมถ้วยชวยอยู่ถนนประชาอำเภอเดชอุดม”

คุณป้านวล

“วัยเด็กก็อยู่แต่ห้องไร่ห้องนาอย่างเดียวเลยอยู่ห้องไร่ห้องนาทำอะไรทำนาไปกับพ่อกับแม่นี้แหละแม่พาไปไหนก็ไปย้ายไปอยู่กับย่าบ้างแม่บ้างบางทีไปทำงานต่างจังหวัดก็เอาไว้กับป้ากับคนนั้นคนนี้แต่ก็อยู่ได้หมดทุกคนเขาฝากไว้เราก็เลยเป็นลูกของทุกคน”

คุณอาดิน

“น้อยๆแม่ตายหนีจากตัวพ่อเอาแม่ใหม่มาเลี้ยงเพราะว่าลูกหลายเด้อลูก 6 คน ลาวกะเอาลูกใหม่นี้กะ 5 คน มารวมกันกะ 11 คน แม่ใหญ่เป็นคนที่ 4 พ่อแม่กะพาเส็ดให้ เส็ดนาเลี้ยงควายเลี้ยงแต่ควายแต่ก่อนคันห่มกะบมีน้อ อีตๆอยากๆใส่ใบตองกุงไปเลี้ยงควายคู่มือบางมือหน้าวนหายามเส็ดนากะไถควายอ้อลำบาก”

“ตอนเป็นเด็กแม่ชีวิตพ่อแต่งงานใหม่เพื่อให้มาช่วยดูแลลูกเพราะว่ามีลูกหลายคนทั้งหมด 6 คนเมื่อแต่งงานใหม่ก็มีลูกติดมาอีก 5 คน รวมทั้งหมดเป็น 11 คน คุณยายเป็นคน ที่ 4 พ่อกับแม่พาทำอะไรทำนาเลี้ยงควายเมื่อก่อนร่มก็ไม่มื่อตๆอยากๆใส่ใบตองกุงไปเลี้ยงควายทุกวัน บางวันอากาศหนาวมากเวลาทำนาก็ต้องใช้ควายไถลำบากมาก”

คุณยายฟ้า

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าพื้นฐานช่วงชีวิตวัยเด็กของผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเป็นชีวิตแบบชนบทที่ตื้นซื้นมาวิถีชีวิตตามท้องไร่ท้องนาจะเป็นส่วนใหญ่บางครอบครัวพ่อแม่เคร่งครัดเข้มงวดกับลูกๆ ของตนทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างลำบากต้องช่วยครอบครัวทำมาหากินมีส่วนน้อยที่มีชีวิตครอบครัวค่อนข้างอบอุ่นดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้น

1.1.2 ช่วงชีวิตวัยรุ่น

จากการศึกษาพบว่าช่วงชีวิตวัยรุ่นของชาวศิริระอโศกผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก จะใช้เวลาหมดไปกับการทำงานหาเลี้ยงครอบครัว เช่น ช่วยทำไร่ ทำนา ทำงานโรงงานบ้าง ปั่นสามล้อบ้าง ไม่ค่อยได้ไปเที่ยวเตร่เฮฮาตามประสาวัยรุ่นทั่วไปหรือหากไปเที่ยวก็อยู่ในกรอบ ประเพณีอันดีงาม ไม่ได้สำมะเลเทเมาหรือมั่วสุมในเรื่องของสิ่งเสพติดอาจเป็นเพราะในยุคสมัยนั้น ไม่ได้มีสิ่งยั่วยุมอมเมามากมายเหมือนยุคสมัยปัจจุบันก็เป็นได้ ดังคำสัมภาษณ์ของชาวศิริระอโศก ผู้ให้ข้อมูลต่อไปนี้

“ที่ ป. 6 ณะตอนนั้นเหอเมืองกรุงกันมากสมัยนั้นนะพี่น้องบางคนมาอยู่ ได้บ้านให้พอได้ทองหยองให้พอให้แม่เหอกันมากจริงๆก็เลยแค่ ป.6 ก็เข้ากรุงเทพฯ”

คุณอาสารภี

“พอจบ ป.4 ก็อพยพมาอยู่กันทรลักษ์แต่ก่อนอยู่อำเภอเมือง มาอยู่กันทรลักษ์ มาอยู่สังเม็กนี้กะบ่ได้ยีนข้าวศิริระอโศกณะตอนนั้นสมัยนั้นบ่ทันมี พอปี 16 จะกลับ มันฝนแล้งบ่ได้คานา คานาหน้อยกะกลับไปเมืองไปหางานทำตอนแรกกะว่าสิไปเขาลิไปฝากอยู่อยู่ รดนั้นนะไปเรียนอยู่รถซ่อมรถเขาจะคนหลายเขาจะบ่รับบาคที่นี้กะไปจี 3 ล้ออยู่ 2 เดือนกะไปเส็ดงานฮ้านแม่ เฮ็ดงานเฟอร์นิเจอร์นำเขาพอต่อจากนั้นมากะมันบ่ค่อยได้อยู่บ้านบางครั้งบางคราวอยู่สังเม็กนี้กะกลับไปทำงานอยู่ศรีสะเกษอยู่อำเภอเมืองพุนละ”

“พอจบ ป.4 ก็อพยพมาอยู่กันทรลักษ์เมื่อก่อนอยู่อำเภอเมือง มาอยู่กันทรลักษ์ มาอยู่สังเม็กนี้ก็ไม่ได้ยีนข้าวศิริระอโศกณะตอนนั้นสมัยนั้นยังไม่มี พอปี 16 จะกลับ มันฝนแล้งทำนาไม่ได้ คานาหน้อยก็กลับไปเมืองไปหางานทำตอนแรกก็ว่าจะไปเขาจะไปฝากอยู่ที่ รดนั้นนะไปเรียนอยู่รถซ่อมรถเขาก็มีคนเยอะเขาก็ไม่รับจึงไปปั่นสามล้อ อยู่สองเดือนก็ได้ไปทำงานร้านแม่ ทำงานร้านเฟอร์นิเจอร์ด้วยต่อจากนั้นมาก็ไม่ค่อยได้อยู่บ้านบางครั้งบางคราวอยู่สังเม็กนี้ก็กลับไปทำงานอยู่ศรีสะเกษอยู่อำเภอเมืองพุนละ”

คุณพ่อไผ่

“วัยรุ่นกะตอน 16 17 ปี ป่ากะมีหมูหลายหมู่กะชอบเที่ยวป่ากะบ่อยากไปถ้าไป กะต้องสัญญากับหมู่ว่ากลับบ่เกิน 4 ทุ่ม หมู่มันกะตกลงคล้ายๆว่าเฮาอยู่นั้นกะหมู่หลายคือกันถ้าเฮาบ่ไปหมู่กะบ่ไปว่าซันมันกะต้องเอาเอาป่าไปนั้นแหละเขาจะตกลงกลับ 4 ทุ่ม กะ 4 ทุ่ม บ่ได้เกร”

“วัยรุ่นก็ราว 16 17 ปี ป่าก็มีเพื่อนเยอะ เพื่อนก็ชอบเที่ยวป่าไม่ชอบไปถ้าไป ก็ต้องสัญญากับเพื่อนว่ากลับไม่เกิน 4 ทุ่ม เพื่อนก็ตกลงเหมือนกับว่าถ้าเราไม่ไปเพื่อนก็ไม่ไปว่า อย่างนั้นเขาก็ต้องเอาเอาป่าไปด้วยนั้นแหละเขาตกลงกลับ 4 ทุ่ม ก็ 4 ทุ่ม ไม่ได้เกร”

คุณป้านวล

“พอเป็นวัยรุ่นโตมาก็อยู่กับเพื่อนที่ว่าส่วนใหญ่แล้วก็อยู่กับเพื่อนนักเรียนเพื่อนในหมู่บ้านไม่มีใครเรียนต่อซักคนมีเราคนเดียวที่เรียนต่อมันก็เลยได้ทั้งสองฝ่ายกับข้างนอกคนที่เรียนด้วยกันกับคนที่อยู่ในบ้านที่ไม่ได้เรียนหนังสือจบ ป.4 หรือ ป. 7 เขาก็ไม่ได้เรียนจะมีเราขึ้นมัธยมคนเดียวในหมู่บ้าน”

คุณอาดิน

“ก็ถ้าพูดถึงวัยรุ่นในยุคนั้นก็ยังอยู่ในกรอบในระเบียบบนะคะเพราะว่าพ่อแม่จะปลูกฝังในเรื่องความประพฤติของเรานะคะยุคนั้นมันจะยังไม่เหมือนยุคนี้นะเพราะฉะนั้นมันจะอยู่ในกรอบในประเพณี”

คุณอาน้ำ

สรุปได้ว่าชีวิตวัยรุ่นของผู้ให้ข้อมูลนั้นยังคงมีชีวิตอยู่กับการทำงานเช่นกับวัยเด็กเพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัวอาจมีเที่ยวเล่นฮาบ้างแต่ไม่ได้ทำตัวเก๋มาแหม่มหรือวัยรุ่นสมัยนี้นั้นเป็นเพราะชีวิตความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างรัดตัวทำให้ต้องมีชีวิตที่ค่อนข้างต่อสู้ดิ้นรนในการทำอยู่ทำกินดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

1.2 อาชีพและการดำเนินชีวิต ทุกคนเมื่อก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่แล้วต้องมีการประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีประกอบอาชีพที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปเช่นค้าขาย ทำงานโรงงาน ทำอาชีพเกษตรกรรมทำไร่นา รับจ้างทั่วไป ส่งหนังสือพิมพ์ ก่อสร้าง ขายตรง เป็นกระเปาะรถเมล์ ขับรถเมล์ ผู้ช่วยพยาบาล หรือแม่กระทั่งงานที่ไม่เป็นสัมมาอาชีพและผิดกฎหมายเองก็ตามเช่นเล่นไฮโลก็ต้องทำเพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว อย่างไรก็ตามอาชีพที่หลากหลายที่กล่าวมานั้นก็นำไปสู่ความทุกข์ยากลำบากในการดิ้นรนทำมาหากินเพื่อให้ครอบครัวได้สุขสบาย ดังประโยคต่อไปนี้

“ใหญ่มากะมาแต่งงานกับพ่อใหญ่กะแล้วกะมันกะยังทุกข์อยู่น้อชีวิตมันยังขุนมัวอยู่พ่อกะแม่กะมีแต่นาแต่ให้กะบ่มีหยังบาดนี้เจ้าของนี้มันจิตสูงมันอยากค้าขายอยากเป็นเจ๊กอยากเป็นหยังอยากเฮ็ดคือเจ๊กไปจั่งชั้นนะกะพ่อใหญ่ลาวกะคนฉลาดน่าน้อลาวไปไปค้าขายไปซื้อปอนั้นนะซื้อปอขายนั้นละไปยืมไปยืมเงินเจ๊กเต้มาซื้อบาดนี้ได้เงิน 900 สมัยนั้นได้เงิน 900บาท นี้ 900 เอมมาตั้งร้านค้าขึ้นหัว้อๆเลยเป็นเงินเป็นคำขึ้นมาร้านค้าขึ้นมาเต็มเฮือนเจ้าของบาดนี้กะเลยออกจากฮันเข้ามาอยู่ในบ้านใหญ่เพราะว่าเจ้าของเป็นคนเว้าเก่งอ้อค้าขายดีนั้นนะ”

“โตมาก็มาแต่งงานกับคุณตาแล้วก็มันก็ยังจนอยู่นะชีวิตยังขุนมัวอยู่พ่อกะแม่มีแต่นาไม่มีไร่นี่ตัวเองเป็นคนที่มีจิตใจใฝ่สูงมันอยากค้าขายอยากเป็นเหมือนคนที่มิเชื่อเงินที่ทำมาค้าขาย คุณตาก็เป็นคนฉลาดไปค้าขายซื้อปอนั้นก็ไปยืมเงินคนเชื่อเงินมางได้มา 900 สมัยนั้นได้เงิน

900 บาท นี่ เอา 900 มาตั้งร้านค้าขายดิบบขายดีแต่ต่อมาก็มีร้านค้าเพิ่มมากขึ้นตัวเองเลยต้องย้ายที่อยู่เข้ามาอยู่ในบ้านใหญ่เพราะเราเป็นคนพูดเก่งอยู่แล้วก็ค้าขายดีนะ”

คุณยายฟ้า

ทุกๆไปหลายอย่างขายตรงก็ 3-4 อย่างควบกันไปหลายอย่างระยะหลังมาปี 40 มันวิกฤตเราก็ขายตรงมันก็จะตกไปก็เลยหยุดคิดว่าจะมาขายตรงก็มาขายอะไรมาขายอาหารขายอาหารก็ไม่รุ่ง มาขายลูกชิ้นขายอะไรมันก็เป็นเนื้อสัตว์น่าจะเราก็ออขาย ขายไปมันก็ไม่ ไม่ ไม่ดีขึ้นมีทรงกับทรุดแต่ว่าขายหนังสือพิมพ์นี่ก็ดีเรารู้สึกว่าเป็นอาชีพที่ดีที่เราใช้แรงไม่ได้ไปอะไรของใคร”

คุณพ่อไผ่

“อยู่ทำงานเยอะมากที่กรุงเทพตั้งแต่เป็นจับกังตั้งแต่ก่อสร้างตั้งแต่เป็นกระเป๋ารถเมล์จนขึ้นขับเอง งานที่โรงงานก็เกือบ 10 เกือบ 10 นะ 10 อย่างที่เราไปทำมาหมดเลยสุดท้ายเรามาเป็นคนขับรถ บ.ข.ส.ของ ไอ.ช.ส.ม.ก.”

คุณอาดิน

“กะเพื่อนพาเฮ็ดให้เฮ็ดนาพ่อแม่พาเฮ็ดให้เฮ็ดนากะฝนตกกะไปจับกบจับอึ่งเห็ดออกกะไปเก็บเห็ดลำบากแต่กะบ่ทุกข์ บ่ทุกข์ด้านจิตใจกะม่วน กายเฮาลำบากแต่ใจเฮาสบายดีเพราะว่าฝนฝนมันกะตกใช้ไหมละตกมาน้ำมาเต็มห้วยเต็มฮ่องเพื่อนกะพาไปเล่นไปต่งปลาชิวกะยังมีความสุขบัดนี้ยามน้ำแก่งขึ้นเฮ็ดให้เฮ็ดนาดีแล้วเป็นลูกจ้างพื้นเต๊ะพื้นไปกับน้องนั่นแหละเพื่อนกะพาไปเก็บหมากผีวันศุกร์มีความสุขนั้นกะเอาน้อยๆเอาหลายดอกพอกินแล้วกะกลับมือบ่เอาหลายว่าซัน”

“ก็ท่านก็พาทำไร่ทำนาพ่อแม่ก็พาทำไร่ทำนาฝนตกก็ไปจับกบจับอึ่งเห็ดออกก็ไปเก็บเห็ดลำบากแต่ก็ไม่ทุกข์ ไม่ทุกข์ด้านจิตใจมันสนุก กายเราลำบากแต่ใจเราสบายดีเพราะว่าฝนฝนมันตกใช้ไหมละตกมาน้ำมาเต็มห้วยเต็มท้องร่องท่านก็จะพาไปจับปลาชิวก็มีความสุขบัดนี้เมื่อเวลาน้ำแก่งมันขึ้นทำไร่ทำนาดีแล้วเป็นลูกจ้างเขานะไปกับน้องนั่นแหละเขาก็พาไปเก็บหมากผีวันศุกร์ก็มีความสุขนั้นกะเอาน้อยๆไม่เอาเยอะเอาแต่พอกินแล้วก็กลับบ้านไม่เอาเยอะว่าน”

คุณป้านวล

“รับราชการเป็นผู้ช่วยพยาบาลกะพอแต่งงานเราก็แยกครอบครัวนะกะจากที่เราเคยอยู่กับพ่อแม่ก็แยกออกไปเป็นครอบครัวเดี่ยวก็ยังอาศัยอยู่ที่เชียงใหม่วิถีชีวิตของการทำงานที่โรงพยาบาลแรกๆทั้งหมด 12 ปีที่ต้องอยู่กะ อยู่เวรนะกะ เข้า บ่าย ดึก ๖ ก็เป็นชีวิตที่มันต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อคนไข้เพราะว่างานที่ทำเป็นงานบริการนะกะที่ต้องดูแลคนไข้บริการคนไข้ อย่างเนี่ยนะกะ”

คุณอาน้ำ

“ไอ้ทุกอย่างกล่าบบากยากนำความอยากได้นี้แหละยากตื่นขึ้นมาจะฝึกไฟเจ้าไปทางหนึ่งข่อยไปทางหนึ่งต่างคนต่างหาเล่น โบกนำใต้ออยากได้หลายขาดนี้ลงเพื่อไปพ้อหมู่หมู่เล่น โบกจับ โบกนำหมู่มันบ่มีแนวหาตะก็เฮ็ดแต่นาแล้วกะเล่นขาดนี้กะพ้อหมู่เล่น โบกกลางที่อกะพ้อได้ฝ้ายซ้น ได้ฝ้ายตะก็มันกะบ่แพงแล้วขาดนี้เป็นนักเลงควาหนึ่งเป็นนักเลงคือว่าช่วงนั้นมันมีแต่นักเลงรักษาพ้อ พ่อนั้นมีงัวงามงัวกะหลายกะเลยเป็นนักเลงว่าซ้นเถาะ”

“ไอ้ทุกอย่างกล่าบบากอยากกับความอยากได้นี้แหละตื่นขึ้นมาฝึกไฟคุณไปทางหนึ่งฉันไปทางหนึ่งต่างคนต่างหาเล่น ไฮโลด้วยอยากได้เยอะบางทีก็ไปเจอเพื่อน เพื่อนเล่น ไฮโลเล่น ไฮโลกับเพื่อนมันไม่มีอะไรให้ทำ เมื่อก่อนทำมาแล้วก็เล่น ไฮโลเวลาเจอเพื่อนเล่นบางทีก็พ้อได้ฝ้ายเมื่อก่อนก็ไม่แพงที่นี้ก็มาเป็นนักเลงช่วงหนึ่งก็เพื่อนักเลงคือว่าช่วงนั้นเป็นนักเลงคือคนรักษาความปลอดภัยให้พ้อ พ้อจะมีงัวงามงัวเยอะเลยเป็นคนดูแลความปลอดภัยให้ว่านั่นหะ”

คุณตาวาย

“เป็น โรงงานเป็นอะไรพวกนี้แหละ โรงงานหล่อพระหล่ออะไรนี้แหละตามอันนี้แหละแต่ว่ามันเสียงคงเสียงดังไม่ชอบแต่ว่าพอรุ่นพี่เขาพาไปสมัครงานบ้านนี้ชอบแฮะมันเงียบมันสงบทำงานอื่นไม่ชอบแต่ทำงานเป็นแม่บ้านเคยผ่านมาแบบ โซก โจนอะนะ”

คุณอาสารภี

1.3 การศึกษาธรรมะ พื้นฐานชีวิตของมนุษย์นั้นสิ่งสำคัญสูงสุดของชีวิตก็คือการศึกษา ธรรมะเพราะการเดินทางของชีวิตนั้นต้องมีหลักธรรมะเป็นจุดตั้งเข็มทิศเพื่อนำทางชีวิตไปในทางที่ถูกตรง ถูกต้องเป็นคนดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติสืบไป ซึ่งการศึกษาระมะนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมหากแต่เป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดเช่นกันและการเรียนรู้อีกอย่างก็คือการเรียนรู้จากสถานปฏิบัติธรรมต่างๆวัดวาอารามที่สอนให้รู้จักการใช้เข็มทิศนั้นในการดำเนินชีวิต ในประเด็นการศึกษาระมะแบ่งเป็น 2 ประเด็นย่อยได้ดังนี้ (1) เรียนรู้ธรรมะจากครอบครัว (2) เรียนรู้ธรรมะจากสถานปฏิบัติธรรมอื่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 เรียนรู้ธรรมะจากครอบครัว

พื้นฐานของชาวศิระะอโศกนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังค่านิยม เรื่องบาปบุญคุณโทษมาจากครอบครัวกันทั้งนั้นบางครอบครัวอาจลงมือทำให้เห็นเป็นตัวอย่างแก่ลูกๆของตนในเรื่องความซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ผิดศีลผิดธรรม พาเข้าวัดปฏิบัติธรรม อบรมสั่งสอนให้เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ไม่ให้ดื่มแอลกอฮอล์หรือของมีเมาต่างๆ สอนให้รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นและในบางรายเรียนรู้ธรรมะด้วยตนเองผ่านการสังเกตการปฏิบัติตนต่างๆของผู้คนในสังคม แต่ก็อาจไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดเช่นเรื่องการตั้งใจถือศีล 5 ละอบายมุข และรับประทานอาหารมังสวิรัตินั้น ประโยคต่อไปนี้

“ชื่อกินบ่หมดคคกินบ่บานเคื้อลูกเคื้อไปได้พ่อเพิ่นจะลูกหัวไปไปดีมาดี
เคื้อลูกเวลาเราไปหาเงินหาทองชื่อกินไม่หมดคคกินไม่นานอือ อาไปไหนจะถูกไว้วางใจเฒ่ากงเฒ่า
แก่ที่เป็นเมียของชาวต่างชาติอะไวยังเงี้ยเขาก็จะเอาทองเส้นเบื้อเร่อห้อยไว้ตรงไหนก็แล้วแต่ที่นงที่
นอนเอาไว้ให้เขาอย่างดีละมันก็อยู่อย่างเดิม”

คุณอาสารภี

“คือต้องบอกว่าตั้งแต่เด็กแล้วที่พ่อแม่ปลูกฝังเรื่องศาสนาในเรื่องของพวก
เนี้ยแล้วเป็นความเชื่อเป็นวิถีชีวิต”

คุณบุญนาค

“คุณพ่อคุณแม่สอนที่ว่าสอนในเรื่องธรรมะเรามาตลอดละก็นำพาให้เราไป
วัดไปวาตั้งแต่เด็กๆอะนะละละก็รู้จักการที่จะให้อือเพื่อเผื่อแผ่กับคนชราหรือว่าญาติพี่น้องของ
เรานะคะ”

คุณอาน้ำ

“อืมก็ไม่ค่อยมีนะแต่บอกว่าไม่ให้ทำไม่ให้กินเหล้าไม่ให้สูบบุหรี่ไม่ให้
อะไรไม่ให้ทำเขาบอกว่าย่านะก็ไม่ได้บอก ก็ทำตามประเพณีเฉยๆเพียงแต่เห็นว่าเห็นเราทำตัวไม่ดี
เขาก็จะบอกจะเตือนเราได้ในหมู่บ้านอันนั้นไม่ดีอันนี้ไม่ดีนะลูกอะไรงี้”

คุณอาดิน

“ยามเสีเข้านอนพ่อกะสิท่องคล้ายๆทำวัตรอยู่นี้ละก็ชอบนั่งข้างพ่อเป็นลูก
คนใกล้สุดท่องโซ่ใหม่ผู้ชายกะแม่ยังเพิ่นกะสิสวดที่จำได้อือหฺลิกะคือบารมี 10 ทัด ทานบารมี สึล
บารมีเฮกะจำตรงนี้ขึ้นใจพ่อคือเว้าแต่ความเก่าแก่มันต่างกันละลูกเพิ่นว่าจั่งซี้บารมี 10 ทัดลงท้าย
ด้วยบารมีอิติปิโสเพิ่นอียังเพิ่นเว้าไปละปีกะจำบ่ค่อยได้เฮกะได้รับชิมช้บมาตรงนี้”

“เวลาจะเข้านอนพอกี้กะท่องคล้ายๆทำวัตรอยู่นี้แหละก็ชอบนั่งข้างพ่อ
เป็นลูกคนใกล้สุดท่องโซ่ใหม่ผู้ชายกับผู้หญิงท่านก็จะสวดที่จำได้จั่งๆคือบารมี 10 ทัด ทานบารมี
สิลบารมีเรากี้จำตรงนี้ขึ้นใจพ่อทำไมพูดแต่คำเดิมมันต่างกันนะลูกท่านว่าอย่างนั้น บารมี 10 ทัดลง
ท้ายด้วยบารมีอิติปิโสท่านก็ท่องไปบ่ก็จำบ่ค่อยได้เรากี้ได้รับชิมช้บมาตรงนี้”

คุณป้านวล

“กะบ่ค่อยได้สอนเรียนรู้อาเองกะอย่างว่าแม่ผัดเป็นคนอิสลามได้มุสลิมอยู่
พระโขงนง.. กะไปอยู่แต่ว่าบ่ได้เข้าไปอิสลามเพราะว่าพอกับแม่แต่งงานกันแล้วก็ออกมาทำงานอยู่
ข้างนอกเนาะบ่ได้เข้าเป็นกลุ่มมั่งเป็นครั้งคราวไปเยี่ยม”

“ก็ไม่ค่อยได้สอนเรียนรู้เอาเองก็อย่างว่าคือแม่เป็นคนอิสลามเป็นมุสลิมอยู่ พระโขนง..ก็อยากไปอยู่แต่ว่าไม่ได้ไปเข้าอิสลามเพราะว่าพ่อกับแม่แต่งงานกันแล้วก็ออกมาทำงาน อยู่ข้างนอกน่าจะไม่ได้เข้า เป็นกลุ่มมั่งเป็นครั้งคราวไปเยี่ยม”

คุณพ่อ ไข่

1.3.2 เรียนรู้ธรรมะจากสถานปฏิบัติธรรมทั่วไป

สถานปฏิบัติธรรมหรือในความเข้าใจของเราทุกๆ ไปก็คือวัดซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลไปร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ และนอกเหนือจากนั้นก็ยังมีสถานที่ปฏิบัติธรรม บางแห่งมีการฝึกปฏิบัติในด้านจิตใจ การเทศนาสั่งสอนอบรมผู้คนให้เป็นคนดีของสังคมหากแต่ใน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ลงลึกเรื่องของ การปฏิบัติธรรมมากนักคงไปวัดตามจารีตประเพณี เท่านั้น วัดหรือสถานปฏิบัติธรรมที่ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลเคยไปศึกษาก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิก ชุมชนเช่น กลุ่มอนุธรรม วัชรธรรมกาย วัดประจำจังหวัดที่ผู้ให้ข้อมูลอยู่ วัดหนองป่าพง สำนัก แม่ชีรุ่งเดือน สำนักท่านไชยยศ เป็นต้น ดังเช่นประโยคเหล่านี้ที่ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึง

“ส่วนใหญ่ก็ไปศึกษาหลายที่เหมือนกันก็อยากสนใจเรื่องมันก็มีหลายที่ อย่างอนุธรรมก็ไปไปศึกษามาหมด ธรรมกายก็เคยศึกษาแต่มันไม่ใช่ล่ะคะ”

คุณยายพิกุล

“กะไปวัดอ่าที่ไปวัดอยู่มันกะอยู่ในเมืองศรีสะเกษเนาะกะเป็นวัยรุ่นแห่น แล้วเริ่มเป็นวัยรุ่นแล้วกะไปวัดอยู่แต่ว่ากะบ่ได้จิตใจยังกะไปธรรมดาตามอ่าทางนอกเนาะแต่เฮา กะบ่ บ่เคยสนใจนำปานได้”

“ก็ไปวัดอ่าที่ไปวัดอยู่มันก็อยู่ในเมืองศรีสะเกษเนาะก็วัยรุ่นละเริ่มเป็น วัยรุ่นก็ไปวัดอยู่แต่ว่าก็ไม่ได้จิตใจอะไรก็ไปธรรมดาตามอ่าทางนอกเนาะแต่เราก็กะบ่ไม่เคยสนใจ มากเท่าไร”

คุณพ่อ ไข่

“คือว่ามาเลี้ยงลูกเลี้ยงเต้าแล้วกะปีแรกกะเข้าวัดอันกะพุ่นกะปฏิบัติเข้าวัด ตั้งแต่อยู่หนองสนมพุ่นแหละบัดนี้กะต่อไปกะยี้ดขาวขึ้นไปกะเห็นวัดป่าพง.. วัดป่าพงบ้อกะเทศน์ เบิดคีนเฮากะนั่งฟังเบิดคีนแต่ว่าอันสูบยาเคี้ยวหมากกุ่มเลยเค้ะ”

“คือว่ามาเลี้ยงลูกเลี้ยงเต้าแล้วปีแรกก็เข้าวัดก็ปฏิบัติเข้าวัดตั้งแต่อยู่หนอง สนมพุ่นแหละทีนี้ก็ต่อไปยี้ดขาวขึ้นไปก็เห็นวัดป่าพง.. วัดป่าพงก็จะเทศน์ทั้งคีนเราก็นั่งฟังทั้งคีนแต่ ว่าสูบบุหรีเคี้ยวหมากกั้นนะ”

คุณตาอายุ

“ก็ทำตามประเพณีบ้านเราก็เข้าวัดฟังธรรมธรรมดาไม่ลงลึกถึงศีล 5 อะไร
ยังเจียยังไม่ลงลึกแล้วก็มีเข้าไปสัมผัสสัมพันธ์กับกลุ่มอนุธรรมะธรรม”

คุณอาสารที

“เคยไปนั่งวิปัสสนาตามวัดต่างๆที่เขาประพฤติดิปฏิบัติชอบในเรื่องของการ
นั่งสมาธิอะไรยังเจียคะตอนที่ไปก็ได้ระดับนั่งนะคะในเรื่องของจิตใจทำให้เราสงบมากขึ้นเพราะว่า
มันเหมือนกับที่เราถูกปลุกฝังมาในเรื่องของการไปศึกษาธรรมะตั้งแต่เด็กๆนะคะเพราะว่าพ่อก็
ชวนให้ไปวัดไปอะไรแต่เรามีหลายเรื่องที่เรายังไม่เข้าใจก็เลยค้นหาแสวงหาด้วยตัวของเรานะคะ
ไปหลายที่นะคะไม่ว่าจะเป็นสำนักของแม่ชีรุ่งเดือน สำนักท่านอาจารย์ไชยสะอาดอะไรเจียคะก็ไปหลาย
จุดอยู่”

คุณอนัน

1.4 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับศีระะโศก ในประเทศไทยยังมีบุคคลกลุ่มหนึ่งที่สละ
ความเป็นส่วนตัวของตนลาออกจากหน้าที่การงานวิถีชีวิตเดิมๆมารวมตัวกันเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดี
งามให้กับสังคมโลกจากกลุ่มคนเล็กๆจนก่อเกิดเป็นชุมชนที่มีองค์กรอยู่ในชุมชนนั้นได้แก่ บ้าน
วัด และ โรงเรียน ซึ่งชุมชนเหล่านี้ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทยมีอยู่ทุกภาคและเป็นที่ยึดของสังคม
ในยุคปัจจุบันในนามของชุมชนชาวโศก หนึ่งในชุมชนโศกนั้นก็ยังมีชุมชนศีระะโศกที่อยู่
จังหวัดศีระะเกษ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากเกิดความสนใจและต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพื่อ
การประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางของชาวโศกและแต่ละคนได้มีการศึกษาข้อมูลผ่านการรับรู้ใน
ประเด็นย่อยดังนี้

1.4.1 สื่อบุคคล เป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านบุคคลต่างๆที่เขาได้ไปประสบพบ
เจอซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นบางคนได้รับผ่านพี่สาว พี่ชาย รวมทั้งบางรายได้พบท่านสมณะที่เป็น
นักบวชของชาวโศกหรือบางรายได้รับข้อมูลผ่านเพื่อนบ้าน ดังประโยคต่อไปนี้

“อยู่กรุงเทพค้าขายกับครอบครัวและลูกหลานทั้งหมดไปทำมาหากินใน
กรุงเทพพอพี่สาวเล่าเรื่องโศกให้ฟังก็สนใจอยากมาฟังอยากมารู้อยากมาเห็นก็มาสัมผัสตั้งแต่ปี 47
อะ งานปลูกเสกนี่แหละคะ”

คุณยายพิกุล

“พอดีมีพี่ชายคือลุงไพฑูรย์ นันทวงษ์ นะเกษวนมาเข้างานปลูกเสกที่นี่เมื่อ
ซักปี 32 33 ก็มาลองดู 7 วันทานอาหารมือนึ่งก็อยู่ได้สะก็เป็นคนไม่อะไรกับตัวเองมากก็อยู่ได้ก็รู้
ว่าใช่”

คุณบุญนาค

“มาเจอรายการท่านจันทร์เพื่อนบ้านที่ลาดพร้าวซอย 7 เขาแนะนำให้ฟังตัว
เค้าเค้าฟังอยู่แต่ว่าเขา เขาไม่ได้ลงลึก ออ ออ ทุกข์มาหลายเรื่อง ใจอาทียู่ย้านคือ โศกหรือน่าสนเนาะ
อะไรยังเงี้ยอายุประมาณ 20 กว่าปีแล้วละเกือบๆ 30 แล้วละ ก็ ก็ไปอยู่รายการท่านจันทร์และกลุ่ม
เพื่อนช่วยเพื่อนของท่านเสียงสีล”

คุณอาสารภี

“อยู่วัดบ้านด่านเห็นท่านจันทโพธิ์โศกนี่ละไป ไปเดินรดองค์พระเพิ่นกะ
อย่างงามแท่งะเบ็ง ไปบิณฑบาตเช้า 3 มื้อ เพิ่นไปนอนอยู่ฮั้นเพิ่นว่าแกงหมากไม้กะแกงใส่เกลือเต๋อ
โยมเต๋อเอามาถวายอาตมาเพิ่นว่า ตำแจ่วกะอย่าใส่น้ำปลาใส่แต่เกลือเพิ่นว่าเพิ่นกินเจขาดนี้เพิ่นว่า
กินว่าแต่กินแต่มาเมื่อบ้านเพิ่นกะถามเป็นจั่งได้ละอิมบ่ อิมอยู่ดีละมีแสงอยู่คือบ่ได้กินนำลูกอีกบ้อ บ่
กะ 3 มื้อเพิ่นกะหนีน้นหน้าบาคนี้ โอ๊ยใจมันคิดฮอดพระน้นหน้าถามว่าท่านอยู่ใส อยู่วัดบ้านกระ
แซงเพิ่นว่าบาคนี้”

“อยู่วัดบ้านด่านเห็นท่านจันทโพธิ์โศกนี่ละไป ไปเดินรดองค์พระท่านก็เดิน
สำรวจมากก็เห็นไปบิณฑบาตอยู่ 3 วัน ท่านไปจำวัดอยู่ที่นั่น ท่านว่าแกงผลไม้ก็ให้แกงใส่เกลือนะ
โยมนะเอามาถวายอาตมา ตำน้ำพริกก็อย่าใส่น้ำปลาใส่แต่เกลือท่านว่าท่านฉันท ที่นี้ท่านว่ากินมา
จากบ้านท่านถามว่าเป็นไบบ้างอิมไหม อิมอยู่นะมีแรงไม่ได้กินกับลูกอีกหรือ ไม้ ก็ 3 วันท่านก็กลับ
ที่นี้โอ๊ยใจมันคิดถึงพระน้นหน้าถามหาว่าท่านอยู่ไหน อยู่วัดบ้านกระแซงท่านว่า”

คุณยายฟ้า

“ที่มาที่ศิระะอ โศกเมื่อก่อนรู้จักพ่อไพฑูรย์เพราะว่าส่งหนังสือพิมพ์ที่บ้าน
แกส่งหนังสือพิมพ์แก่ชวณมาวัดดี เป็นอะไรเป็นกิจกรรมก็ชวณมา...มา มาค้างคืนอยู่คืนหนึ่งก็กลับ
คือว่าฟังธรรมก็ได้เข้าได้ขึ้นทำวัตรเช้ากินข้าวแล้วก็กลับ”

คุณพ่อไผ่

1.4.2 สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในบางรายของชาวศิระะอ โศกผ่าน
อ่านหนังสือต่างๆ ของชาวอโศก เช่น สารอโศก ดอกหญ้า ดอกบัวน้อย ที่มีลักษณะแนวของธรรมะ
โลกุตระคือการไม่มุ่งเน้นเฉพาะการกลับตาทานาแต่เพียงส่วนเดียวหากแต่มีการทำงานควบคู่ไปกับ
การปฏิบัติธรรมเพื่อให้ได้เจอสัจจะที่มากกระทบสัมผัสทางทวารทั้ง 6 อันได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย
และใจนั่นเอง เช่นประโยชน์ต่อไปนี้

“หนังสือเอกสารนะชอบอ่านหนังสือของชาวอโศกมากถ้าหนังสือไปนี่คน
แรกที่เราจะเป็นคนรับแล้วก็เปิดอ่านก่อนคนแรก”

คุณอนัน

“ก็ไปกินข้าวที่ชมร. จตุจักร นั่งกินๆ ไปละก็เลยอยากเดินเล่นบ้างร้านโน้นร้านนี้ก็เลยไปเจอร้านมังสวิรัตของลุงจำลองก็เลยได้หนังสือแปลหลายๆเล่มเปิดอ่านพออ่านปุ๊บมันก็รู้สึกว้าวเฮ้อเราเดินทางผิคนะเนี่ยเราทำไมทำผิดไปเยอะเลยนะเราพลังเราก็เลยปรับตัวเบสๆเลย”

คุณอาดิน

1.4.3 สื่อวิทยุ เป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านการฟังรายการธรรมะที่น่าสนใจจึงทำให้เกิดความสนใจในข้อมูลที่ตนได้รับฟังผ่านทางสื่อวิทยุ เช่น ประโยคต่อไปนี้

“มาเจอรายการท่านจันทร์เพื่อนบ้านที่ลาดพร้าวแนะนำให้ฟัง”

คุณอาสารภี

“ป้าสิฟังพระโพธิรักษ์จัดรายการช่องใต้กะปู้แต่ว่าเพื่อนเว้าเรื่องบาปบุญๆนี่จำได้ว่าพ.ศ.05นี่แหละ”

คุณป้านวล

ประเด็นหลักที่ 2 : การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ

การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระเป็นประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลก่อนที่จะเป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะนั้นจะต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้ฝึกฝนตนเองในการมาเป็นผู้มักน้อย สันโดษ กล้าจน ทนเสียดสี หนีสะสม นิยมสร้างสรรค์ จนอาจจะก้าวเข้าสู่เป้าหมายสูงสุดในชีวิตนั่นคือนิพพาน การละทิ้งชีวิตตามแบบโลกียะ ไม่เป็นผู้สะสมโลกอยากได้มาเพื่อครอบครองไว้แต่เพียงผู้เดียว หากแต่กลับมาเป็นคนขยัน หมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เป็นนิจเพื่อเป็นผู้หลุดพ้นจากความโลภ โกรธ หลง มาเสียดสละความสุขส่วนตน ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลต้องผ่านกิจกรรมการฝึกฝนตนเองเพื่อก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ โดยมีประเด็นย่อย 4 ประเด็น คือ (1) กิจกรรมงานปลุกเสกพระแท้ๆ ของพุทธ (2) กิจกรรมงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ (3) กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา (4) การปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตชุมชน

2.1 กิจกรรมงานปลุกเสกพระแท้ๆ ของพุทธ

ในประเด็นกิจกรรมปลุกเสกพระแท้ๆ ของพุทธนี้เป็นงานปฏิบัติธรรมที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่ชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นการรวมตัวของเหล่าบรรดานักปฏิบัติธรรมของชาวอโศกทั่วประเทศรวมถึงชาวศิระะอโศกที่เป็นผู้ให้ข้อมูลก็ต้องเข้าร่วมในกิจกรรมนี้ด้วยซึ่งถือเป็นงานใหญ่ประจำปีของชาวอโศกจะจัดขึ้นช่วงเดือนเมษายนเป็นเวลา 7 วันชาวศิระะอโศกก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมปลุกเสกพระแท้ๆ ของพุทธเข้าใจว่าปลุกเสกหมายถึง การปลุกเสกเครื่องรางของขลัง แต่หลังจากที่เขาเหล่านั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมปลุกเสกพระแท้ๆ ของพุทธแล้วจึงได้รู้ว่างานปลุกเสกคือ การปลุกเสกตัวเราเองให้เป็นพระให้มีความเข้าใจในแก่นแท้ของพุทธ ไม่ใช่การปลุกเสกอธิฐหินดินทราย ปลุกจากความหลับหลงไหลในโลภียะให้ตื่นขึ้นมาสู่โลกุตระธรรม

สมาทานศีลสูงขึ้นจากปกติศีล 5 เป็นศีล 8 ละอบายมุข และรับประทานอาหารมังสวิรัตินิเวศน์วันละหนึ่งมื้อ เครื่องคัดในข้อวัตรปฏิบัติ ทำวัตรเช้า ฟังธรรม เรียนธรรมะกระดานดำจากการศึกษาพบว่าชาวศิระะอโศกหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเขาเหล่านั้น เกิดความสว่างในจิตใจ มีความสุขในการประพฤติปฏิบัติชอบ ซาบซึ้งใจในรสพระธรรมที่ตนเองได้สดับรับฟังเป็นระยะเวลา 7 วัน จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายและจิตวิญญาณ เกิดการวางใจในสิ่งที่ไม่สมใจได้ง่ายขึ้น เสียสละประโยชน์สุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ดังประโยคเหล่านี้ที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึง

“พระแท้ๆก็คือปลุกคนเนาะคือให้คนปฏิบัติตามแต่ไม่ได้ปลุกเสกพระที่ไม่ใช่คนไม่มีชีวิตเป็นตัวเราเองเนี่ยเสกให้เป็นพระให้เป็นคนที่เหมือนพระไปถือศีลสูงๆขึ้นไป ศีล 5 ศีล 8... พอกลางวันเขาจะฟังธรรมแล้วมีกิจกรรมช่วงให้ทำอะไรทำโน้นทำนี่ประทับใจก็ประทับใจทำวัตรเช้ามากกว่าเพราะทำวัตรเช้านี้เรารู้สึกว่าเรากระหายเนาะแบบว่าคือมันเป็นธรรมะเพียวๆเราอยากได้แบบนั้นเราไม่อยากจะอะไรมันปนๆมาอื่นเราไม่สนใจสนใจแต่เราจะเอาเพียวๆจะเอาให้ได้ธรรมะสูงๆอะไรอย่างเนี่ยอยากแต่ว่าไม่ทิ้งแล้วก็ภาคเย็นภาคเย็นก็ดีมีตัวอย่างตัวนั้นตัวนี้คนโน้นคนนี้จะไรเงี้ยได้เห็นการพัฒนาของคนอื่นทำให้เรารู้ว่าอ้อเรายังค้อยกว่าเขามากนะหรือว่าเพื่อนเราก็ก็น่าไปไกลแล้วนะอ้อมันจะได้มีข้อเปรียบเทียบทำให้เราดึงจุดเราให้ปฏิบัติดีๆยิ่งขึ้นไปเราเห็นตัวอย่างโน้นตัวอย่างนี้ทำให้เรามองเห็นตัวเองแลตัวตนของคนอื่นว่าพัฒนากันยังไง”

คุณอาดิน

“ตะก่อนกะบ่ฮู้เนาะว่างานปลุกเสกเนาะสมัยได้ฮิ้นแรกๆกะนึกว่าปลุกเสกพุทธาภิเษกคือทางนอกเขาอ้อกะมาปลุกเสกกะคำว่าปลุกเสกพระแท้ๆอ้อกะมาแล้วมางานมางานปลุกเสกตอนปีแรกมาสองคืนกะบ่ค้อยเข้าใจ กะตื่นตีสามเค็ง ฟังธรรมกะฟัง ฟังซื่อๆแต่บ่ค้อยเข้าใจแต่กะฟังไว้กะว่าดีแต่ว่าเฮากะปฏิบัติหน้าตามเฮากะว่าดีสิเชื่อถือเชื่อถือแล้วกะเชื่อมันบาคนี้เฮากะฟังไปปฏิบัติไปเฮาพิศุจน์เบ็งว่าปลุกเสกเนาะมันบ่แม่นปลุกเครื่องกลางของขลังปลุกเสกนี่คือคนที่ปลุกจากโลกียะให้มาอยู่บนโลกพระอาริยะอยู่โลกพระอาริยะคือในกลุ่มหมู่บ้านเฮาศิระะอโศกนี่จะบ่มีอบายมุขเข้ามาที่สุดเลยกะคือพ่อท่านเทศน์แต่ละเรื่องแต่ละอย่างเข้ามาเฮากะฟังมันบ่บ่เข้าใจกะฟังแต่กะประทับใจบางอย่างเฮากะเก็บไปถามได้ถามปัญหาได้เพราะว่าวันสุดท้ายเขาจะจะมีปัญหาตอบปัญหาคือว่าการดำรงชีวิตของเฮาที่สัมมาอาชีพนี้มันกะดีละมันกะมีความสุขที่เฮาบ่เบียดเบียนสัตว์เบียดเบียนคนอื่นเฮาต้องช่วยเหลือตัวเองได้และต้องช่วยเหลือผู้อื่นได้”

“เมื่อก่อนก็ไมรู้เนาะว่างานปลุกเสกเนาะสมัยได้ฮิ้นแรกๆก็นึกว่าปลุกเสกพุทธาภิเษกเหมือนข้างนอกเขาอ้อก็มาปลุกเสกก็คำว่าปลุกเสกก็คำว่าปลุกเสกพระแท้ๆอ้อก็มาแล้วมางานปลุกเสกตอนปีแรกมาสองคืนก็ไมค้อยเข้าใจ ก็ตื่นตีสามครึ่งฟังธรรมก็ฟัง ฟังเฉยๆไมค้อยเข้าใจแต่ก็

ฟังไว้ก็ว่าดีแต่ที่เราปฏิบัติด้วยตามเราก็ดูว่าดีน่าเชื่อถือเชื่อถือแล้วก็เชื่อมั่นที่นี้เราก็ดูฟังไปปฏิบัติไปเราพิสูจน์ดูว่าปลุกเสกนะมันไม่ใช่ปลุกเครื่องรางของขลังปลุกเสกนี่คือปลุกจากโลกียะให้มาอยู่บนโลกพระอาริยะอยู่โลกพระอาริยะคือในกลุ่มหมู่บ้านเราศิระขอโศกนี่จะไม่มอบายมุขเข้ามา...ที่สุดเลยก็คือพ่อท่านเทศน์แต่ละเรื่องแต่ละอย่างเข้ามาเราก็ดูฟังแม่ไม่เข้าใจก็ฟังก็ประทับใจบางอย่างเราก็เก็บไปถามได้ถามปัญหาได้เพราะว่าสันสุกท้ายเขาก็จะมีปัญหาตอบปัญหาคือว่าการดำรงชีวิตของเราที่สัมพันธ์กันมันก็ดีแล้วมันมีความสุขที่เราไม่เบียดเบียนสัตว์ ไม่เบียดเบียนคนอื่นเราต้องช่วยเหลือตนเองได้และต้องช่วยเหลือผู้อื่นได้”

คุณพ่อไผ่

“เพิ่นกะเทศน์นี่ละแสดงธรรมนี่ละทำวัตรเช้าตี 3 บาดนี้กะสวดมนต์แปลทำวัตรเสร็จแล้วกะแสดงธรรมกะพ่อท่านนี่ละเป็นผู้แสดงละกะหลายองค์อยู่ยามมือเช้ากะมีพ่อท่านนี่ละ... เปลี่ยนแปลงหลายคือว่ามานี้เฮ็ดให้บ่แม่นเฮ็ดเอาเสียดสะบ่แม่นสิเฮ็ดเอาเข้าเจ้าของเฮ็ดเอาให้ส่วนรวมบ่แม่นว่าสิเฮ็ดเอาใส่แต่ส่วนตัว”

“ท่านก็เทศน์นี่ละแสดงธรรมนี่ละทำวัตรเช้าตี 3 ที่นี้ก็สวดมนต์แปลทำวัตรเช้าแล้วก็แสดงธรรมก็พ่อท่านนี่ละเป็นผู้แสดงแล้วก็หลายองค์อยู่ตอนเช้าก็มีพ่อท่านนี่ละ...เปลี่ยนแปลงเยอะคือว่ามานี้ทำให้ไม่ไข่มาทาเพื่อเอาเสียดสะบ่ไม่ไข่มาทาเพื่อตัวเราทำให้ส่วนรวมไม่ทำเพื่อส่วนตัว”

คุณตาอายุ

“ก่อนมาร่วมงานปลุกเสกนี้ป่ากะเคยได้อ่านหนังสือคนคืออะไรทำไมสำคัญนักหมู่เขาเอาไปไ้อ้เรื่องเอาไปป่ากะเลยว่เอ้อยืมอ่านแห่นเค้ออ่านเที่ยวเดียวจบป่ากะเลยรู้ว่งานปลุกเสกคืออียังป่ากะร่วมนำเพิ่นตอนนั้นยังบ่ทันเข้ามาอยู่วัดร่วมนำเพิ่นบาคที่นี้กะเห็นหมู่นี้แหละไ้อ้เรื่องเพิ่นกะนั่งฟังไ้อ้ยืมเข้าใจพ่อท่านเทศน์บ่เคยได้อินได้ฟังจักเท้อมันตรงกับสภาวะที่เฮ้ออ่านหนังสือแล้ว...มันกะสว่างในจิตในใจเข้าใจในการทำบุญในศีลในธรรมแสงคือว่าเพิ่นเว้าจะแจ้งให้ฟังมีความกระตือรือร้นในการฟังธรรมะยินดีที่พ่อท่านเพิ่นแสดงธรรมให้ฟัง”

“ก่อนมาร่วมงานปลุกเสกนี้ป่าก็เคยได้อ่านหนังสือคนคืออะไรทำไมสำคัญนักเพิ่นเขาเอาไปไ้อ้เรื่องเอาไปป่าก็เลยว่เอ้อยืมอ่านห้อยนะอ่านรอบเดียวจบป่าก็เลยรู้ว่งานปลุกเสกคืออะไรป่าก็ร่วมกับเขาตอนนั้นยังไม่ได้เข้ามาอยู่วัดร่วมกับเขาที่นี้ก็เห็นเพิ่นนี้แหละไ้อ้เรื่องเขาก็ั่งฟังไ้อ้ยืมเข้าใจพ่อท่านเทศน์ไม่เคยได้อินได้ฟังจักเท้อมันตรงกับสภาวะที่เราอ่านหนังสือมาแล้ว...มันก็สว่างในจิตในใจเข้าใจในการทำบุญในศีลในธรรมมากคือว่าท่านเทศน์ชัดเจนให้มีความกระตือรือร้นในการฟังธรรมะยินดีที่พ่อท่านแสดงธรรมให้ฟัง”

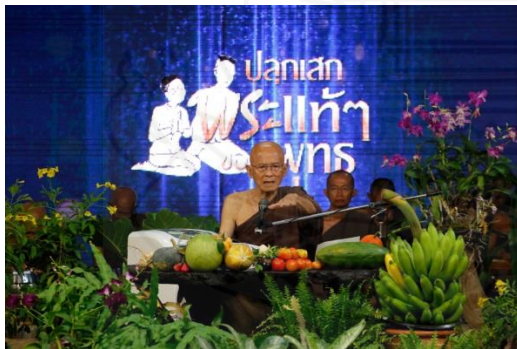
คุณปานวล

“ก็มีสวคมนตรีทำวัตรเช้าตั้งแต่ตี 3 ครั้งโดยพ่อครูสมณะโพธิรักษ์เป็นผู้แสดงธรรมจนถึง เวลา 6 โมงเช้าก็ถึงได้แยกย้ายกันไปทำภารกิจต่างๆเนาะแต่ส่วนมากก็จะเตรียมอาหารไว้ใส่บาตรหลังจากใส่บาตรเสร็จก็แยกย้ายตามอริยาศยเวลา 9 โมงเช้าก็จะขึ้นฟังธรรมก่อนฉันซึ่งก็จะมีสมณะหรือสิกขมาตุขึ้นเทศน์เรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมการต่อสู้กับกิเลสต่างๆให้พวกเราฟังหลังจากนั้นก็จะมีฟังธรรมภาคบ่ายและรายการตอนเย็นเป็นสัมภาษณ์ปฏิบัติกรที่มาร่วมในงานนะครับประทับใจการที่เราได้ตื่นเข้ามาฟังธรรมและการได้รับประทานอาหารมังสวิรัตินั้นเป็นการได้มาฝึกฝนตนเองทำตนเองให้เคร่งครัดเข้มงวดในช่วงงาน 7 วันนี้นะครับ”

คุณบุญนาถ

“เออเท่าที่ตัวเองได้สัมผัสก็คือ 7 เต็มๆก็คือทานอาหารมังสวิรัตินี่มือเดียวนะ สะดือศีล 5 เป็นขั้นต่ำศีล 8 เป็นขั้นสูงนะคะสำหรับฆราวาสนะคะและก็มีกิจกรรมฟังธรรมะกระดานดำแล้วก็ไปร่วมกิจกรรมแต่ละที่ที่เขาจัดขึ้นมาแล้วก็ฟังตอนเย็นก็จะมีรายการอ่าสัมภาษณ์ปฏิบัติกรนะคะประทับใจกิจกรรมฟังธรรมะกระดานดำมันทำให้เราได้เจาะลึกว่าเราอยากรู้เรื่องหัวข้ออะไรแล้วเราสนใจในด้านไหนแนวไหนเป็นพิเศษแล้วมีปัญหาในจุดไหนเป็นพิเศษอย่างนี้นะคะเราก็สามารถสอบถามหรือเรียนถามท่านสมณะ ท่านสิกขมาตุที่ที่สอนอยู่ตรงนั้นได้...ก็ได้เปลี่ยนแปลงตัวเองจากที่เราคิดว่าเออเราเคยคิดเราเคยยึดในตัวไหนเนี่ยมันทำให้เราผ่อนคลายแล้วก็ค่อยๆลดละคลายหน้ามามัน ไม่ใช่ที่เดียวหรือกนะคะแต่ว่ามันค่อยเป็นค่อยๆไป”

คุณอาน้ำ

ภาพที่ 4.2 ธรรมะรับอรุณในงานปลูกเสกพระแท้ๆ ของพุทธ

จากการศึกษาข้อมูลการก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระในประเด็นกิจกรรมงานปลูกเสกพระแท้ๆของพุทธนั้นชาวชุมชนศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประทับใจในการที่ตนเองได้เข้าร่วมกิจกรรมของงานและเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองหลังจากร่วมกิจกรรมงานปลูก

เสกพระแท่นๆของพุทธที่ชุมชนศิระะอ โศกซึ่งในปีที่ได้ทำงานวิจัยได้ย้ายมาจัดที่ราชธานี โศก จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 กิจกรรมงานพุทธภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์

ดังที่ได้กล่าวถึงในกิจกรรมงานปลุกเสกพระแท่นๆ ของพุทธข้างต้นไว้แล้วว่าการจะเป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมผัสมาอาชีพของสมาชิกชาวชุมชนศิระะอ โศก ได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านกิจกรรมต่างๆที่เป็นข้อกำหนดของชุมชนเพื่อฝึกฝนขัดเกลาตนเองโดยต้องเข้าร่วมงานพุทธภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ซึ่งเป็นอีกหนึ่งงานประจำปีของชาวโศกที่ต้องมีการเข้มงวดเคร่งครัดในการปฏิบัติธรรมของผู้ให้ข้อมูลเช่นเดียวกับงานปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธ คือต้องสมาทานศีล 8 ละอบายมุขและรับประทานอาหารมังสวิรัตินึ่งวันละ 1 มื้อ ทำวัตรเช้า และเย็น ฟังธรรมก่อนฉันเรียนธรรมะกระดานดำ เป็นเวลา 7 วัน หลังจากที่ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลหลักได้เข้าร่วมกิจกรรมพุทธภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์แล้วเขาเหล่านั้นเห็นปาฏิหาริย์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น ต้นจากความหลับไหลหลงไหลกับสิ่งรอบกายภายนอกแบบโลกๆ เกิดจิตที่คล้ายดอกบัวกำลังจะบาน เข้าใจในรสพระธรรมคำสอนเกิดความสว่างทางจิตใจ และในบางรายก็ได้ตั้งใจที่จะปฏิบัติธรรมให้เคร่งครัดขึ้น ต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณของตน และบางรายได้ฝึกกลดละหน้าคลายจากกามคุณ 5 ได้แก่รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสโดยการฝึกเรื่องการรับประทานอาหารเช้าถึงแม้ว่าบางรายอาจจะยังไม่เห็นปาฏิหาริย์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในทันทีหากแต่เมื่อกลับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วก็มีความรู้สึกทุกขน้อยลงทำใจในการวางใจในเรื่องต่างๆได้ง่ายขึ้น ดังประโยคเหล่านี้

“ตื่นทำวัตรเช้าฟังธรรมรับฟังปฏิบัติกรเล่าประสบการณ์ด้านการปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์จากท่านสมณะสิกขมาตุและมีกิจกรรมต่างๆทั้งวันคล้ายกับงานปลุกเสกแต่จัดกันคนละที่คนละเวลาเท่านั้นเองและเป็นงานประจำปีของชาวโศกที่ต้องมารวมกันทั้งหมดเพื่อปฏิบัติธรรมนะ ครั้นประทับใจกิจกรรมที่ได้ฟังธรรมก่อนฉันเพราะไม่ค่อยง่วง และกิจกรรมทำบุญตักบาตรตอนเช้าๆทุกวันที่มีการจัดงานครับ”

คุณบุญนาค

“คือว่าก่อนได้ไปฮั่นบ้อกะอยากเห็นอยากเห็น โพงสาลีบาดนี้เพิ่นกะให้ออกคำรถผู้ละ 100 200 กะหมากันไปนำเพิ่นแต่ละมือกะนี้ละใส่บาตรใส่พอกยามเช้าละกะกินข้าวเพิ่นกะเทศน์เข้าไปในศาลากะฟังเทศน์ฟังธรรมกินข้าวแล้วกะออกมาปรึกษากันบาดนี้คนเฒ่า (หัวเราะ) คุยธรรมะหมั่มโมกันฮู้สึกดีใจขึ้น ไปเรื่อยปลื้มใจขึ้นไปเรื่อยบ่ค่อยบ่ถอยมาทางฮั่วฮับขึ้นทางคี่สิ่งทีบ่ดีเฮ็ดไปมันกะบ่ดีกะเขาว่ามันบ่ดีแล้วกะเขาฮั่นละเฮ็ดจั่งได้”

“คือว่าที่ได้ไปนั่นก็อยากเห็นอยากเห็น โพงสาลีทีนี้เขาก็ให้ออกคำรถคนละ 100 200 ก็หมากันไปกับเขาแต่ละวันก็นี้ละใส่บาตรตอนเช้าแล้วก็กินข้าว ท่านก็เทศน์เข้าไปในศาลากี่ฟัง

เทศน์ฟังธรรมกินข้าวแล้วก็ออกมาปรึกษากันตามประสานแก่ (หัวเราะ) คุณธรรมะหมั่มไม่กินรู้สึกดีใจขึ้นไปเรื่อยไม่มีถอยลงมาทางหัวมีแต่ขยับขึ้นไปทางที่คิดสิ่งที่ไม่ดีก็หยุดไม่ทำ”

คุณตาวาย

“สุขขยอศปาฏิหาริย์หรือคะก็คือสามารถเออเปลี่ยนคนให้เออคำว่าพุทธะก็คือผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานนะคะจากที่เราเคยหลับไหลหลงไหลในเรื่องของสิ่งที่เราดำมีดในสมัยก่อนอยู่ในในของคนทั่วไปของข้างนอกนะคะแต่พอเรามาเข้าใจมาเรียนรู้กับธรรมะของชาวอโศกทำให้เราเข้าใจมากขึ้นว่าเราตื่นยังงู้สึกเบิกบานยังงจากธรรมะที่เราได้เรียนรู้เกิดขึ้นคะ อย่างไรก็ตามหรือก็จากที่เราเคยคิด ตัดในเรื่องของอย่างอาหารนะเราจะคิดในรสชาติมากใช้ไหมคะพอมงานนี้เราก็ไม่เราสามารถที่จะอ่าเหมือนอ่าเราไม่สามารถบังคับตัวเองได้แต่เราได้ฝึกฝนถ้านานเข้าเนี่ยมันก็จะกลายเป็นมันก็ถือว่าเราไม่ได้กดขี่แต่เราได้ ได้ ได้ อ่าฟังจนเข้าใจแล้วก็มาเรียนรู้มาปฏิบัติด้วยตัวเองก็ทำให้เราทำได้ในเรื่องของอาหารว่าเราไม่ได้คิดในรสชาติของอาหารเราไม่ได้กินแบบเนี่ยเราเป็นยังงอะไรยังงี้ยะสะเราไม่ได้กินรสชาตินี้ก็คิดว่าเราตามจิตได้ทันระดับนี้ยะคะ”

คุณอน้ำ

“พุทธาภิเษกนี่คือจี่มันบ่ได้ต่างจากปลุกเสกแต่คำเว้ามันต่างกันพุทธาภิเษกคือหยั่งกะบ่พันฮู้ฮ้อพุทธาภิเษกจิตเจ้าของตั้งไว้แล้วเนาะแต่บ่พันได้ไปมันคล้ายดอกบัวบานตั้งใจงั้นงั้นถ้าหาได้ไปงานพุทธาดอกไม้มันกะสิบานออกคล้ายๆดอกบัวนั่นนะก็เลยไปนำพื้นกะกินข้าวมือเดียวคือกันแต่มันกะฮ้อนฮ้อนหน้าน้อยู่ไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ 7 มือคะ”

“พุทธาภิเษกนี่คือจี่มันไม่ได้ต่างจากปลุกเสกแต่ภาษาต่างกันพุทธาภิเษกคืออะไรก็ยังไม่รู้ฮ้อพุทธาภิเษกจิตตนเองตั้งไว้แล้วเนาะตั้งแต่ยังบ่พันได้ไปมันคล้ายดอกบัวจะบานตั้งใจงั้นงั้นถ้าหาได้ไปงานพุทธาดอกไม้มันก็จะบานออกคล้ายๆดอกบัวนั่นนะก็เลยไปกับเขาก็กินข้าวมือเดียวเหมือนกันแต่มันก็ร้อนร้อนนะอากาศที่ไพศาลีจังหวัดนครสวรรค์ 7 วันคะ”

คุณป้านวล

“ก็ตั้งใจจะฝึกฝนตัวเองนะคะเพราะงานแต่ละงานอย่างงี้เราก็อ้อทบทวนตัวเองอย่างอย่างเมื่อก่อนเราไปใหม่ๆเราได้ฝู้ด้านธรรมะที่เป็นแนวแนวของอโศกนะคะที่คนข้างนอกเขาเหมือนก็ต่อต้านอากี้เนี่ยถูกว่าบ้ามาแล้วอยู่ที่บ้านพี่น้องก็ว่า...ฮู้เกิดมาไม่เสียดชาติเกิดแล้วเว้ยนี่คือครั้งแรกที่มันมีความปีติเนาะเกิดมาไม่เสียดชาติเกิดแล้วยังงต้องบำเพ็ญ 30 กว่าปีที่เรายู่ข้างนอกเราได้เรียนรู้ความสุขทุกความสุข โลกียะอะไรพวกนี้เรากี่สุขๆทุกข์ๆมาเยอะแล้วละน้ำตาจากผู้ชายเรากี่เคยหล่นมาแล้วเป็นขันๆมาแล้วจนเตลิดลงได้”

คุณอาสารภี

“งานพุทธาภิเษกนี้มันจะอยู่อำเภอไพศาลีจังหวัดนครสวรรค์ มันจะงานปลุกเสกกับพุทธาภิเษกคล้ายๆกัน แต่ว่าคนละชื่อ แต่ว่างานน่าจะเหมือนกันคืองานอบรมธรรมะให้เข้มข้นขึ้นเหมือนกัน 7 มื้อเหมือนกันกับงานปลุกเสก”

“งานพุทธาภิเษกนี้มันจะอยู่อำเภอไพศาลีจังหวัดนครสวรรค์มันก็งานปลุกเสกกับพุทธาภิเษกก็คล้ายๆกันแต่ว่าคนละชื่อแต่ว่างานน่าจะเหมือนกันคืองานอบรมธรรมะให้เข้มข้นเหมือนกัน 7 วันเหมือนกันกับงานปลุกเสก”

คุณพ่อไผ่

“คือมันเป็นชื่อที่จริงทั้งสองอย่างนี้มันจะเชื่อมโยงกันตั้งแต่ต้นมาตั้งแต่นั้นเพียงแต่ใส่ชื่อมาให้มันแปลกหน่อยหนึ่งแต่ แต่ทั้งหมดมันก็เหมือนกันเลย เหมือนกันอย่างเช่นปฏิบัติตั้งแต่เข้าตั้งแต่กิจกรรมต่างๆมันจะคล้ายๆกันนะครับเหมือนกันแต่นั้นเองแต่ใส่ชื่อเพื่ออะไรรู้สึกเขาจะใส่ชื่อนี้เพื่อให้มันแตกต่างและให้คนสะดุดว่าอ๊ะพุทธาภิเษกฮึ้ยปลุกเสกนะอะไรยังงี้...เราไม่รู้ว่าปาฏิหาริย์อะไรมันเกิดขึ้นกับเรานะเราคิดไม่ออกมันไม่ใช่ขึ้นพีๆเกิดจากว่าเราไปงานนี้แล้วเราได้เลยมันไม่ใช่มีที่จริงงานนั้นมันไม่ใช่มันจะใช่ตรงไหนใช่ตรงที่ว่าเราทุกข์เราทุกข์เรื่องนั้นเราทุกข์เราทุกข์เรื่องนี้แล้วเราจะทำยังไงให้มันหลุดทุกข์เมื่อก่อนนี้เรารู้สึกว่าเราได้ไวกเกิดจากคือศีล 5 ใหม่ๆ อันนั้นก็ทำได้อันนี้ก็ทำได้เราชินละ เอ แล้วมันจะทำแค่ไหนแต่ไม่จริงมันยังทำได้ไม่จริงมันทำได้ตรงไหนมันทำได้แค่ตรงปฏิบัติได้แต่ใจมันยังอึดมั่นทำด้วยใจนี้เองมันรู้แต่ว่าใจมันหลุดตรงไหนเข้าใจตรงไหนบ้าง”

คุณอาดิน

“ทำวัตรเช้าฉันเขาได้ไปทำวัตรเช้านี้หนึ่งเขาได้ตื่นแต่เช้า อากาศดีสดชื่น สองได้ไปฟังธรรมที่ดีดี สามได้ไปสนทนาแล้วจะไปพ้อพี่พื่อน้องตอนเช้าๆ ต่างคนต่างไปทำวัตรเช้านำกันละกะไปเห็นกันอ่าเห็นหน้าเห็นตากันคุยกัน ฟังธรรมร่วมกันสนทนาร่วมกันคะมือหยั่งที่เพินให้เว้ากะได้เว้านำกันจั่งขึ้นะคะมีข่าวสารยังเฮากะสิไปสู้อ้อมกัน ในอันแหละคะ”

คุณยายพิกุล

“มันอันแบบว่ามันมักใจมันมันแสวงหาธรรมะอยู่แล้วอ้อใจแสวงหาธรรมแล้วมันกะเลยมันก็น้ำมกกะบาดมันมาเห็นแล้วมันจ่างปางเลยได้โอมันแจ่งตัวนี้มันมันแจ่งจ่างปางเลยอยู่เห็นบิดเอาโลดบ่อนได้กะคายบาดทุกข์ยากกะเห็นเงินค้ำกะแก่นั้นสะแค่อ่าไปบได้”

“มันคือแบบว่ามันชอบใจชอบแสวงหาธรรมะอยู่แล้วอ้อใจแสวงหาธรรมแล้วมันก็เลยชอบนั้นนะที่นี้พอมาเห็นแล้วมันสว่างเลยนะ โอสว่างเลยนะนี่มันสว่างในจิตเข้าใจหมดเลยทุกอย่างเวลาทุกข์ยากเงินทองที่มีก็เอาไปด้วยไม่ได้”

คุณยายฟ้า

ภาพที่ 4.3 บรรยากาศสวดมนต์ทำวัตรเช้า-ฟังธรรมในงานพุทธาภิเษก

จากการศึกษาข้อมูลการก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระในประเด็นกิจกรรมงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์นี้พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักมีซาบซึ่งประทับใจในหลักธรรมคำสอนที่มีขึ้นในงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์จนเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระผ่านกิจกรรมที่ได้จัดขึ้นแม้ว่าผู้ให้ข้อมูลบางรายอาจไม่ได้เปลี่ยนแปลงตนเองในทันทีแต่ก็ได้รับซาบทราบแนวทางปฏิบัติเกิดดวงตาเห็นธรรมมีพลังที่จะต่อสู้กับกิเลสต่างๆ ที่ตนหลงคิดยึดไม่ว่าจะเป็นทั้งทางกาย วาจา หรือแม้แต่ใจก็ตามซึ่งชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักได้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมนี้เป็นระยะเวลาหนึ่งสัปดาห์

2.3 กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา

ในประเด็นกิจกรรมช่วงเข้าพรรษานี้ เป็นวัตรปฏิบัติไม่ใช่เฉพาะของพระสงฆ์เท่านั้นหากแต่ฆราวาส ญาติโยมที่เป็นชาวชุมชนศิระะอโศกก็ต้องเข้าร่วมปฏิบัติด้วยเป็นเวลาระยะเวลานาน 3 เดือนซึ่งผู้ที่จะมีประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะตามแนวทางของชาวอโศกได้นั้นต้องเป็นผู้มีความเห็นถูกต้องตรงเป็นผู้มีธรรมะกิจกรรมช่วงเข้าพรรษานี้เป็นช่วงที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละท่านได้ฝึกฝนตนเองในการตื่นแต่เช้าเพื่อร่วมสวดมนต์ทำวัตรเช้าเป็นประจำตลอดระยะเวลา 3 เดือน ซึ่งใน 7 วันมีงดทำวัตรเฉพาะวันพุธเท่านั้นเพราะเป็นวันหยุดของชาวชุมชน การเข้าพรรษาเป็นโอกาสที่ดีที่ชาวศิระะอโศกจะได้พิจารณาตนเองในข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ ให้เคร่งครัดยิ่งขึ้นไป ซึ่งเรียกว่าการตั้งบะธรรมหรือคะพรรษา การตั้งบะถือเป็นอธิศีล เป็นศีลพิเศษที่จะช่วยขัดเกลานิสังขลิกๆ ของตนเองเพื่อแก้ไขในสิ่งที่ตัวเราเองคิดแต่ต้องรู้จักประเมินตนเองไม่ตั้งในเรื่องที่ต้องฝืนหรือหนักเกินไปสำหรับอินทรีย์พลังของตนเองรู้จักการประมาณตน ไม่ให้หนักหรือเบาจนเกินไปเพื่อให้เกิดการกระตุ้นนิสัยของตนเอง จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าชาวศิระะอโศกมีการตั้งบะธรรมที่น่าสนใจ เช่น การถือศีล 8 การทานอาหารเพียงวันละ 1 มื้อ การงดอาหารที่ตนเองชอบ ไม่ฟังเพลงที่ชอบ ถือศีลพรหมจรรย์ ตั้งใจฟังธรรมะให้มาก เพื่อเป็นการทดสอบจิตใจและร่างกายเรียนรู้ที่จะอยู่กับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองว่าตนยึดติดหรือปล่อยวางได้มากน้อยเพียงใดภายในระยะเวลาสามเดือนนี้ ดังประโยคเหล่านี้ที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึง

“ช่วงเข้าพรรษานี้มันกะแล้วแต่เฮลิตั้งตบะอำช่วงพรรษาที่ผ่านมายายกะตั้งตบะว่าสิท้าวตรีให้ได้ถ้าขาดเข้าต้องให้ได้แลงคือว่าในระหว่างเข้า เย็น จะไม่ขาดนั้นนะเออถ้าได้ทั้งสองโอเคเต็มร้อยขั้นได้แลงนี้กะต้องได้เขานี้ถือว่าเก่งขึ้นไปแต่เช้าแล้วแลงบ่ได้นี้กะโอเคกะได้หนึ่งแล้วบ่เสียที่ตั่งไว้ที่ตั่งไว้บ่เสียนี้คือว่าเฮตั่งใจแล้วเพราะว่ามีอบางมือเฮลิกค่าเฮกลับมากำเฮตั่งงานมันล้ำมันเมื่อหลายกะบ่อยากไปอันนี้มันล้ำจริงๆกะอยู่”

คุณยายพิกุล

“ส่วนมากจะตั่งกินมือเดียวกับถือศีล 8 ถือศีลพรหมจรรย์นี้แหละตัวนี้แหละที่ตั่งบ่อยากอันนี้จะทำได้เข้าพรรษามัน 3 เดือนมันทำได้ไม่ยากเพราะว่าแค่ 3 เดือนเองเดี๋ยวก็นั่นแล้วอะไรงี้ก็ทำๆแล้วง่ายๆมันก็ไม่ยาก”

คุณอาดิน

“ช่วงก่อนที่ฝึกเนี่ยตัวเองท้าวตรีเข้า เย็น อยู่เป็นพรรษาเลยเขาเรียกว่าตั่งตบะตั่งจิตที่จะจำพรรษาเราก็ดั้นมาท้าวตรีเข้า ท้าวตรีเย็น ตั่งตั่งสี่ครั้งเหมือนปกติแล้วก็ท้าวตรีเย็น หกโมงเย็นทุกครั้งแต่ว่าหลังจากที่เข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนแบบเต็มตัวอย่างทุกวันนี้เลยพลอยทำให้ห่างตัวนี้ไปเลยอาจเป็นเพราะว่าด้วยภาระหน้าที่ของเราที่ต้องสอนหนังสืออาจจะต้องมีการออกไปธุระข้างนอกบ่อยากมันทำให้เราห่างเหิน”

คุณบุญนาค

“เข้าพรรษาเพิ่มให้ปวารณาเข้าของคือว่าอันลิเฮ็ดจั่งได้ในพรรษานี้ลือคอาหารกรกินหยั่งจั่งได้”

“เข้าพรรษาท่านก็ให้ปวารณาตัวเองคือว่าจะทำอะไรในช่วงเข้าพรรษานี้จะอดอาหารกินอะไรยังงี้”

คุณดาวาย

“ตั่งตบะ ถ้าป้าบ่ป่วยป้ากะตั่งนำเฟิ่นอยู่ตั่งตบะเฟิ่นเจ้าของนั้นละเฟิ่นว่า อย่างป้านี้ป้ามักฟังเพลงป้ากะตั่งว่าต่อไปนี้เฮลิสบ่ฟังเพลงที่เฮาชอบๆแล้วกะเฮ็ดได้นะเข้าพรรษา 3 เดือนกะเฮ็ดได้ทั้ง 3 เดือนทำได้แล้วป้ากะมาฟังอีกมันม่วนนะม่วนจั่งได้สู้บ่ตามทันบ่”

“ตั่งตบะถ้าป้าไม่ป่วยป้าก็จะตั่งกับเขาอยู่ตั่งตบะเฟิ่นตัวเองนั่นแหละที่เขาว่า อย่างป้านี้ป้าชอบฟังเพลงป้าก็จะตั่งต่อไปอีกว่าเราจะไม่ฟังเพลงที่เราชอบๆ แล้วก็ทำได้นะเข้าพรรษา 3 เดือน ก็ทำได้ทั้ง 3 เดือนทำได้แล้วป้าก็ลองมาฟังอีกมันสนุกใหม่เป็นไงบ้างเหมือนเดิมไหมเราตามอารมณ์เราทันรีเปล่า”

คุณป้านวล

“3 เดือนฝึกปฏิบัติก็เหมือนกันกับเราที่เราได้ฝึกปฏิบัติตัวเองได้ฟังธรรมะ
 อ่าที่เข้มข้นขึ้นในช่วงของการเข้าพรรษาและเราก็ตั้งจิตที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อที่จะก่อให้เกิด
 อ่าความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของชีวิตเราอะไรก็จะเรียกว่าการตั้งตบะนะคะที่ผ่านมานะคะที่เคย
 ตั้งก็คิดว่าอ่าฟังธรรมะให้มากขึ้นจะขึ้นท้าวตรเช้าอะไรก็จะแล้วก็จะทานอาหารมือเดียวให้ได้ 2-3
 วันต่ออาทิตย์ที่เคยตั้งนะคะทำได้คะ อ่าบางครั้งก็ได้เกิน 50 เปอร์เซ็นต์นะคะบางครั้งก็ไม่ถึงขึ้นอยู่กับ
 เหตุกับปัจจัยเหมือนกัน”

คุณอนัน

“เข้าพรรษาของพวกเราเนี่ยลักษณะก็คือได้เวียนธรรมเวียนธรรมสมณะสิกขมาตุ
 แต่ละองค์ก็ได้พูดถึงธรรมะอะไรเงี้ยแล้วก็ประทับใจไปอีกแบบหนึ่งซึ่งมันฟังธรรม 2 ชั่วโมงมัน
 แป๊บเดียวก็หมดเวลาแล้วแต่ละท่านก็จะสื่อสภาวะความรู้สึกของท่านออกมาให้เราได้รับสัมผัส
 ธรรมะอะไรพวกเนี่ยและตบะธรรมส่วนใหญ่ก็ท้าวตรแต่อย่างทำได้มากก็คือครั้งต่อครั้งที่ผ่านมาแต่
 มาหลังๆก็ได้ฝึกตัวเองให้มีจิตสอยากอ่านหนังสืออ่าให้หนังสืออ่านยังเงี้ยอาจจะพยายามที่จะ
 ขวนขวายก็จิวตร”

คุณอาจารย์

ภาพที่ 4.4 การสนทนาธรรมกับนักบวชของชาวโศก

2.4 การปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตของชุมชน

ในประเด็นการปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตของชุมชนนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้อง
 ทำการศึกษาข้อมูลและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนเนื่องจากการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมหมู่
 จึงมีกฎระเบียบและลักษณะการอยู่ร่วมกัน ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักก็ได้มีการปฏิบัติตน
 เพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตชุมชนในเรื่องต่างๆดังเช่น เริ่มตั้งแต่การปรับตัวเรื่องการกินต้องรับประทาน
 อาหารมังสวิรัตเพียงวันละ 2 มื้อ การอยู่ต้องอยู่ในสถานที่ที่ไม่หุรหุราสมณะ การหลับนอนต้องตื่น

เช้าและนอนตั้งแต่หัวค่ำไม่มีที่นั่งที่นอนสูงใหญ่แค่เสื่อพื้นหมอนใบ การแต่งกายที่ต้องเรียบง่ายมีเสื้อผ้าแก่พอที่จำเป็นของแต่ละคน การถอดรองเท้า เป็นผู้มีก้นน้อยสัน โดษ ก้นน้อยใช้น้อย ตั้งใจถือศีล 8 การเรียนรู้การต่อสู้กับกิเลสของความรักสวयรักงามเป็นต้น ดังประโยคต่อไปนี้

“การปรับตัวก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในชุมชนนี้ตัวเองได้ฝึกมาอยู่ระดับหนึ่งนะคะ เพราะว่าวิถีชีวิตของเราก็คือเป็นชีวิตที่เรียบง่ายอยู่แล้วเราไม่เคยใช้ชีวิตที่มันหรูหราฟุ่มเฟือยมาก่อน เพราะฉะนั้นก็อ่าเราก็จะทำได้ไม่ยากนะนะคะไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบของที่นี่เขาก็จะตั้งไว้ว่ายังไง อ่าใหม่ ๆ อาจจะมีเรื่องของการถอดรองเท้า มันก็ต้องมาฝึกนะนะคะทานอาหารมังสวิรัตที่บริสุทธิ์ 2 มือซึ่งอันนี้ก็ไม่ยากเพราะว่าเราเป็นคนทานน้อยอยู่แล้วนะคะก็เลยไม่ยากแล้วที่เอ้อละอบายมุขฮะถามว่าอบายมุขปกติเราอยู่ข้างนอกเราอาจจะคิดในเรื่องของการแต่งตัวยังชอบใส่เสื้อผ้าสวย ๆ งาม ๆ มาตรงนี้เราก็คงได้บ้างส่วนแต่ยังไม่หมดเราก็ยังเห็นว่าเออเสื้อผ้าตัวนี้สวยนะบางทีเราไม่ได้ใส่เองเราก็จะมองมาให้คนนั้นคนนี้อยู่อะไรยังจ๊ะก็ยังมีตัวนี้อยู่”

คุณอาน้ำ

“อ่าจากภารกิจที่มีอยู่เดิมนี้ก็ใช้เวลาปรับตัวบอกแล้วว่าเป็นคนที่ใช้เวลาปรับตัวยาวนานมาก นานมากนะ เพราะว่าย้ายจากปรังกูมาอยู่กันตรลักษ์เนี่ย 17 ปี ถึงได้มาเข้าวัด 17 ปีเนี่ย เนื่องจากว่าเรามีครอบครัวก็ต้องดูแลต้องอะไรตรงนั้นอ่าเมื่อย้ายมากันตรลักษ์ พาเด็กกันตรลักษ์มาเข้าค่าย ไม่ใช่รุ่นนั้นรุ่นเดี๋ยวลแล้วหลังจากนั้นเราก็พามาหลายรุ่น เด็กตรงนี้ก็กลับไปเริ่มทำโครงการในขณะที่ตัวเราเองเราก็ปรับตัวเองด้วยคือว่าเราทำงานอยู่ตรงนั้นมันไม่พอแล้วละตรงนี้ยังขาดตอนนั้นท่านพุทธชนแล้วชวนอีกคือเรามาสอนเราก็มาสอนที่นี้ด้วยมาสอนที่นี้เป็นครูอะไรที่แบบแบบค่อนข้างจะแปลกประหลาดมากคือตื่นมาสอนตี 4 มาสอนที่นี้ตี 4 นะ”

คุณบุญนาค

“กะบ่ถึงปีพรรษาหนึ่งนี้ปรับได้ครับผมเข้ามาปีแรกนี้ผมเข้ามามันกะช่วงวันวิสาขบูชา รู้สึกว่ามันมาตรงกันกับงานอันนี้ผมเข้ามาก่อน 2 วันเข้ามากะปฏิบัติผมกะว่าเอ้ผมบ่ได้ตั้งใจสมาให้มันถึงวันเด้อแต่มันมาเองมาถึกช่วงที่ว่าจะปฏิบัติช่วงที่เคร่งขึ้นมาเลยผ่านไปพรรษาหรือว่า 6 เดือนผมว่าผมทำได้”

คุณพ่อไผ่

“เราไม่ได้ฝึกอะไรหรอกเพราะเราฝึกมาแล้วเราไม่ได้หนักอะไรเลยกินอดๆอยากๆ เราเมื่อก่อนกินตั้ง 3 มือแต่เรากินอดอยากๆว่านี่อีกอันนี้กิน 2 มือนี่อืมทุกมือเลยเราก็เลยรู้สึกอ่าโหยง่ายกว่าอยู่ข้างนอกแล้วก็ไม่ต้องเดือดร้อนเรื่องวิ่งหาเงินทองเพื่อรักษาพยาบาลคนโน้นเจ็บป่วยหรือญาติพี่น้องคนโน้นคนนี่อะเดี๋ยวกี้มาพั้งมาพาว่าเงินเรามีเดี๋ยวกี้มาเอามาขี้มมาอะไรเราก็ไม่ต้องอะไรแล้วไม่มีเงินเดือนนะดีที่สุดคือหนึ่งเราจริงใจเรารู้เลยว่าเราจริงใจเพราะเราไม่มีอะไรให้เขาเลย

ถ้าเรามีเงินมีทองหรือมีอะไรมันมีที่พึ่งนี้คนมาพึ่งเราเราก็ไม่รู้ว่าเขาพึ่งเราเพราะเขารักเงินหรือเพราะอะไรแต่นี้ไม่ใช่เราไม่มีชักบาทไม่มีใครเราไม่ต้องไปกังวลวิตกเลยว่ามีแต่คนจริงใจจะเราเพราะว่าหนึ่งเราไม่มีอะไรจะให้เขา”

คุณอาดิน

“ตอนนั้นหลานก็ยังเล็กอยู่หลานก็มานั่งถอนผมออกมาฮ้วยอปี๋หัวอปี๋ขาแล้วเดชะว่าซันห้วยมันเต่าละบ้องานนี้แค่ 32 ปีคุณเต่าละบ้ออาศัยเพชกรก็ว่าริบๆมานะอายุเรามันสั้นนักไม่ยาวนานอะไรยังงี้มาปฏิบัติเอานะก่อนที่ถ้าปฏิบัติอายุมากไปแล้วจะไม่ได้อะไรนะฮู้ตอนนั้นมันขนลุกเลยนะก็จริงค่อามุ่งเลยศีล 8 สิกขมาตุเฮ้ออ่านในसारอ โศก ดอกหญ้ามันน่าสนุกนะได้ต่อสู้อีกเลสได้เรียนรู้ยังงี้ สิกขมาตุศีล 8 ตอนนั้นสนุกมากเลยนะไม่เครียดมันยังงี้ต่อสู้อีกกับกิเลสมันมีเพื่อนเิงพวกอ่าเป็นทีมเิงปี2541 42 43 44 4ปีพี่น้องเิงอย่างเิงมากอยู่กระต้อบกัน กุฎิกันไรแบบนี้แหละ”

คุณอาสารภี

ประเด็นหลักที่ 3 : การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพแบบอาริยะ

การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพแบบอาริยะนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้ตามแบบวิถีชีวิตของชาวอโศก ซึ่งการเรียนรู้หรือการปฏิบัติธรรมตามแนวทางของชาวอโศกนั้นคือการปฏิบัติธรรมแบบลิมดา เรียนรู้สภาวะจิตเจอสัจจะจริง เมื่อใดที่ตากระทบรูป หูได้ยิน จมูกได้กลิ่น และลิ้นได้รับรสก็ต้องฝึกที่จะตามจิตตามสภาวะของตนเองให้ทันไม่ปล่อยจิตให้ไหลไปตามสภาวะต่างๆที่เข้ามากระทบกับทวารทั้ง 6 อันได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ นั้นเอง เพื่อที่จะได้เป็นผู้มีสัมมาทิฐิในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างเกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อสังคม ชุมชนและประเทศชาติโดยมีประเด็นย่อยเกี่ยวกับ การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพแบบอาริยะแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ (1) การบำเพ็ญธรรม (2) การบำเพ็ญคุณ

3.1 การบำเพ็ญธรรม การเรียนรู้ของผู้ให้ข้อมูลหลักตามแบบชาวชุมชนศิรัษะอโศกนั้นไม่ได้มุ่งเน้นแต่เฉพาะเรื่องงานภายนอกหากแต่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางด้านจิตใจซึ่งถือเป็นประเด็นหลักที่สำคัญอันดับหนึ่งเลยก็ว่าได้ที่ผู้ให้ข้อมูลหลักจะต้องผ่านการเรียนรู้เรื่องของการถือศีลปฏิบัติธรรมตรวจดูตัวตนของตนเองว่ามีศีลข้อใดที่ตนยังผิดพลาด ต่างพร้อย (การไม่ตั้งใจทำหากแต่บังเอิญพลาด) อยู่บ้างและพยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ศีลเต็มขึ้นมาดังปรัชญาการศึกษาสำหรับนิสิตวิทยาลัยบรรดาบัณฑิตบุญนิยมซึ่งผู้ให้ข้อมูลก็เป็นนิสิตอยู่ด้วยว่า “ศีลเต็มเข้มงาน สืบสานวิชา”ซึ่งผู้ให้ข้อมูลบางรายอาจได้รับการปลูกฝังเรื่องค่านิยมความเชื่อบาปบุญคุณโทษมาจากครอบครัวบ้างหากแต่ก็ไม่ได้ลึกซึ้งเหมือนการมาลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองที่ชุมชนศิรัษะอโศกนี้ซึ่งการบำเพ็ญธรรมนี้ ประกอบไปด้วย 3 ประเด็นย่อยดังนี้ (1) การถือศีล 5 (2) การละอบายมุข (3) การรับประทานอาหารมังสวิรัต

3.1.1 การถือศีล 5

ในประเด็นการถือศีล 5 นั้นถือว่าเป็นหัวใจหลักของการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะแบบอารยะของชาวอโศกเลยทีเดียวได้เพราะศีล 5 คือตัวชี้วัดคุณธรรมจริยธรรมของคนและตัวผู้ให้ข้อมูลหลักก็ได้มีประสบการณ์การต่อสู้ฝึกฝนในเรื่องการถือศีล 5 มาบ้างเมื่อก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกชาวชุมชนศิระะอโศกแต่ไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดของการถือศีลเท่าใดนักเพียงแค่พอเข้าใจบ้างเท่านั้นเองแต่เมื่อก้าวเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนแล้วผู้ให้ข้อมูลหลักต่างต้องลงมือปฏิบัติเรื่องของการถือศีล 5 อย่างจริงจัง โดยมีรายละเอียดศีลข้อต่างๆที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวถึงดังนี้

1) ศีลข้อที่ 1 คือการที่ผู้ให้ข้อมูลหลักเว้นขาดจากการฆ่าทั้งหลายทั้งเจตนาและไม่เจตนา ไม่ทำร้ายทำลายหรือเบียดเบียนจิตใจและร่างกายของผู้อื่นหรือแม้กระทั่งตัวเองรวมไปถึงการเว้นขาดจากการรับประทานอาหารที่ปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ทุกชนิดเกิดจิตเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลายแต่ก็ยังมีผู้ให้ข้อมูลบางรายลำบากในการปฏิบัติศีลข้อนี้หากแต่ถือเป็นเรื่องสุดวิสัยไม่ได้เจตนาจะกระทำผิดแต่อย่างใดและเมื่อตั้งใจที่จะปฏิบัติอย่างจริงจังก็ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีสติรู้เท่าทันที่จะไม่พลั้งเผลอทำผิดอีก ดังประโยคที่ว่า

“กะยากแห่นอยู่ไปเฮ็ดฮั่วเฮ็ดสวนจั่งซี้กลางเทือกกะสับขี้ไก่เดือน กลางเทือกมดกัดกะฆ่ามด เฮ็ดยากอยู่ดอกข้อ 1 มานั่งจั่งสี่ขังกัดกะตีกะปรับ โดโดน โอ้ยเฮ็ดได้ซ่า โดนนี้ลำบากกั้วหมู...เออดีขึ้นแห่นอยู่ฮั่วหลายขึ้นนำลงเทือกกะบ่ได้ตบบ่ได้ตีดอกไล่เอาบ่ไปซ้อๆ”

“ก็ยากอยู่ซั๊กหน้อยไปทำงานในสวนอย่างนี้บางทีก็สับ โคนไล่เดือน บางทีมดกัดก็ฆ่ามดทำยากอยู่ข้อ 1 มานั่งอย่างเนี้ยขงกัดก็ตี ปรับตัวอยู่นานทำให้ช้ำอยู่ยากที่สุด แต่ตอนนี้ก็ดีขึ้นรู้เท่าทันมากขึ้นบางทีก็ไม่ได้ตบไม่ได้ตีนะไล่เอาบ่ออกไป”

คุณยายฟ้า

“เราไม่กินเนื้อสัตว์เรื่องฆ่าสัตว์เราไม่ต้องเลยที่เราไม่ฆ่าอยู่แล้วแต่หนึ่งไม่กินเนื้อสัตว์ไม่หิวโหยไม่มีอะไรหรือไม่คิดอยากจะ โกรธเกลียดสัตว์อะไรก็เอ๋ยไปเลยกะสัตว์รู้สึกสงสารไปอีกเห็นคนเห็นหมูหมาไก่ถูกทำร้ายร่างกายเนี่ยเราจะรู้สึกว่ามันฮู้มันไม่ถูกต้องนะแต่คนอื่นเขาอยู่ข้างนอกนี้เราตีหัวหมาดำแม่เจ๊กได้ตลอดคือเตะได้เดินๆมันไม่ได้ทำอะไรเลยเราเตะเปรี้ยงเลยแต่มันไม่ไช่จิตเรามันไม่ไช่เลยเราเห็นสัตว์เห็นไรมันเหมือนนาสิ่งมีชีวิตมันมีค่าทุกสิ่งเลยรู้สึกว่าเขาอ้อเขาเป็นสัตว์นี้เขาก็น่าจะไม่ไช่ว่าเป็นสัตว์แล้วไม่ไช่โลกเดียวกันก็ต้องอยู่ร่วมกันให้ได้ทั้งสัตว์ก็รู้สึกตัวเราจิตวิญญาณเราผิดเราเปลี่ยนไปแล้วเรารู้สึกเราให้คุณค่าทุกอย่างเลยกับทุกๆสิ่ง”

คุณอาดิน

“กะคือการบ่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นรวมทั้งสัตว์น่านะคะคือว่าสัตว์นี้ กะเป็นเฮาบกินเนื้อสัตว์ เฮากะบ่เบียดเบียนสัตว์แม้แต่โตเฮาเองกะเป็นการเบียดเบียนกะคือการผิดศีลข้อ 1 คือกัน เบียดเบียนโตเองจนเกินไป(หัวเราะ) กะผิดศีลคือกันนะคะ”

“ก็คือการไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นรวมทั้งสัตว์ด้วยนะคะคือว่าสัตว์นี้ ก็เป็นเราไม่กินเนื้อสัตว์เราก็ไม่เบียดเบียนสัตว์แม้แต่ตัวเราเองก็เป็นการเบียดเบียนก็คือผิดศีลข้อ 1 เหมือนกัน เบียดเบียนตัวเองจนเกินไป(หัวเราะ) ก็ผิดศีลเหมือนกันนะคะ”

คุณยายพิกุล

“ในเรื่องของการฆ่าสัตว์ใช้ไหมคะปกติโดยชีวิตของเราก็คือเราไม่ชอบ การฆ่าสัตว์อยู่แล้วตั้งแต่เด็กๆมาแล้วก็เหมือนที่เราได้ถูกปลูกฝังมาจากครอบครัวของเราโดยมี คุณพ่อคุณแม่ที่จะสั่งสอนอบรมเราในด้านนี้อยู่แล้วเพราะฉะนั้นศีลข้อ 1 ก็จะไม่ยากอาจจะถ้า เบียดเบียนในเรื่องของถีกลงไปนะคะมันก็อาจจะเบียดเบียนตัวเราบ้างเราจะคิดถึงคนอื่นเป็น อันดับแรกถ้าเกิดอะไรขึ้นเงี้ยเราว่าเราพอสู้ได้เราก็จะเบียดเบียนตนเองก่อน โดยที่จะพยายามนึกถึง ผู้อื่นนะฮะไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตามเวลาทำงานบางทีเราก็เบียดเบียนตนเองในการนอนดึกๆอะไร เงี้ยฮะทำให้มันเสร็จๆมันจะได้ไม่ค้างค้างอะไรเงี้ย”

คุณอาน้ำ

“ก็คือห้ามฆ่าสัตว์ แต่ว่าถ้ามาอยู่ในชุมชนเรา มัน มันยิ่งกว่านั้นคือ นอกจากจะไม่ฆ่าสัตว์ใหญ่ สัตว์เล็ก ยุง มด ยังห้ามฆ่าเลย ยุงก็ห้ามตบ มดก็ห้ามเหยียบห้ามอะไร พวกนี้ฮะ เพราะฉะนั้นมันถีกลงไปถึงขั้นที่ว่าแม้กระทั่งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็พยายามเลี่ยง เพราะฉะนั้นกรณีของการกินเนื้อสัตว์มันยังอยู่ในศีลข้อ 1 เลย คือเราไม่ได้ฆ่าแต่ถ้าเรากินอยู่มีคนฆ่า มาให้กินเท่ากับเรามีส่วนร่วมในการฆ่าเพราะฉะนั้นที่นี้จึงลงถีกลงขั้นนั้นถึงขั้นต้องทานมังสวิรัตินอกเหนือไปจากไม่ใช่ฆ่าสัตว์ธรรมดา นั่นคือศีลข้อ 1 ที่นี้ที่เราปฏิบัติกันอยู่”

คุณบุญนาค

“กะบ่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตแล้วกะเบิ่งไปวางเทอมันอาจสิบัดพุนบัดพุ่มันกะ ตายแทนกะไปเช้คเอานะเช้คศีลเอานะกะบ่กินอยู่แล้วฮือ”

“ก็ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตแล้วก็ดูไปบางทีมันอาจจะบัดนุ่นบัดนี้ถูกมันก็ตาย บ้างก็ไปเช้คเอานะเช้คศีลเอานะก็ไม่ได้กินอยู่แล้วนะ”

คุณยายฟ้า

สรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเข้าใจและการสำรวจสังวรระวัง ในการปฏิบัติศีลข้อ 1 ตามแนวทางของชุมชนศิระชะโศกที่มีข้อห้ามเว้นขาดจากการฆ่าสัตว์น้อยใหญ่ การเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นหรือแม้แต่การรับประทานอาหารเนื้อสัตว์ด้วยแม้จะมีข้อผิดพลาด

จากการทำงานบ้างผู้ให้ข้อมูลก็จะไปตรวจสื่อกับนักบวชของชาวอโศกถึงสาเหตุการผิดพลาดต่าง
พร้อมในศีลข้อ 1

2) ศีลข้อ 2 คือการที่ผู้ให้ข้อมูลหลักพึงเว้นขาดจากการลักเล็กขโมยน้อย
หยาบคายของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือแม้กระทั่งโลกอยากได้ของผู้อื่นมา
ครอบครองก็ถือว่าเป็นการละเมิดศีลข้อนี้เช่นกันผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากปฏิบัติศีลข้อนี้ได้โดยไม่
ยากลำบากเพราะได้รับการปลูกฝังในเรื่องห้ามลักเล็กขโมยน้อยมาจากครอบครัวอยู่แล้ว ดังประโยค
ที่ว่า

“อทินนาทาน คือ ห้ามลักทรัพย์จริงแล้วไม่ใช่แค่การลักทรัพย์คือถ้าข้าง
นอกก็เอาแค่พื่นๆ ห้ามฆ่าสัตว์ห้ามลักทรัพย์ แต่แม้กระทั่งของที่ไม่มีเจ้าของที่ไม่มีใครครอบครอง
อะเราก็ไปหยิบฉวยติดมือมาโดย โดย โดยไม่ได้บอกกล่าวก็ไม่ได้ อย่างเช่นมาเห็นของที่วางอยู่บน
ศาลาไม่รู้ว่าเป็นของใครแต่เราใช้ประโยชน์ได้เราเอามาใช้เลยก็ไม่ได้เพราะฉะนั้นที่ศีลข้อที่ 2 ก็
ลงลึกไปถึงการไม่หยิบฉวยเหมือนกับที่ไม่วิสาสะหยิบของของคนอื่นคนนี้อย่างนี้”

คุณบุญนาค

“มันกะเกี่ยวกะคือเขาบ่ขี้ โลกเฮากะบ่อยากไปลักไปขโมยของผู้อื่น
โดยเฉพาะคำว่าวิสาสะแต่ก่อนเขาบ่ค่อยเข้าใจคำว่าวิสาสะเนาะมันกะเป็นการที่ว่าผิดศีลคือกัน ลัก
โดยที่ว่าเอาของของเขาที่ว่าเจ้าของเขาบ่อนุญาตอันนี้กะคือการผิดศีลข้อ 2”

“มันก็เกี่ยวก็คือเราไม่ขี้ โลกเราก็ไม่อยากไปลักไปขโมยของผู้อื่น
โดยเฉพาะคำว่าวิสาสะแต่ก่อนเราไม่ค่อยเข้าใจคำว่าวิสาสะเนาะมันเป็นการว่าผิดศีลเหมือนกัน
ขโมยโดยที่ว่าเจ้าของเขาไม่อนุญาตอย่างนี้ก็คือการผิดศีลข้อ 2”

คุณยายพิกุล

“กะลักขโมยกะบ่มีแล้วเฮากะทานน้ำบาดนี้ยาย ยายจำไว้จั่งซี่ยายจำไว้ว่า
บ่สู้หนังสือกะช่างเาะพอใหญ่ข่อยติเฮ็ดจั่งซี่ข่อยว่าติเฮ็ดแบบว่าพ่อท่านว่าเป็นคนว่าง่ายสอนง่าย
เป็นคนบ่ดื้อเฮ็ดแล้วกะเป็นคนบ่ว่าผู้ได้เฮ็ดงานมีอันได้เฮ็ด เฮ็ดไปเฮ็ดบ่ต้องขาดยายเอาโตนี้ใส่ใจเอา
แต่บาลีบาหยังบ่ฮู้ดอก”

“ก็ลักขโมยก็ไม่มีแล้วเราก็ทำทานนะเพราะว่ายายจำไว้ว่ายายไม่รู้
หนังสือก็ช่างเหอะ ตาฉันจะทำแบบนี้ทำแบบว่าพ่อท่านว่าเป็นคนคนว่าง่ายสอนง่ายไม่ดื้อเฮ็ดแล้ว
เป็นคนไม่ว่าใครก่อนงานอะไรมีก็ทำไปไม่ขาดขาดตั้งใจทำตัวนี้ละภาษาบาลีอะไรไม่รู้หรือ”

คุณยายฟ้า

“อ้อศีลข้อ 2 อทินนาทานเพิ่นบ่ให้ลักของผู้อื่นชั้นเจ้าของเขาบ่อนุญาต
นั่นนะป้ากะศีลคือกันละ โดละเฮียดนั่นบ่ให้ลักแม้แต่ว่าของนี่นะถ้าเฮาไปขอแล้วเขาบ่ให้เฮากะบ่เอา

ป้ากะสิบ่เอามั่นเป็นศีลของเธอประการหนึ่งตอนนั้นป้ากะบ่สู้ออกแต่ถ้าขอแล้วเฟิ่นบ่ให้กะบ่เอาบอกแก่นั้นเพราะว่าสิู้ในใจเจ้าของว่าเอื้อบุญเฮายังบ่ถึงเฮาทำบุญยังบ่ทันได้หลายทานเฮายังบ่ทันครบเฮากะเลยบ่ทันได้ครบบ่เคยเสียใจกะเฟิ่น”

“อ้อศีลข้อ 2 อทินนาทานเขาไม่ให้ลักขโมยของผู้อื่นถ้าเจ้าของเขาไม่อนุญาตนั้นนะป้าก็เหมือนกันละตัวละเอียนั้นไม่ให้ขโมยแม้แต่ว่าของนี่นะถ้าเราไปขอแล้วเราไม่ให้ก็ไม่เอาป้าก็จะไม่เอามั่นเป็นศีลของเธอประการหนึ่งตอนนั้นป้าก็ไม่รู้หรือออกแต่ถ้าขอแล้วเขาไม่ให้ป้าก็ไม่เอาบอกแก่นั้นเพราะว่าจะรู้ว่าใจตัวเองว่าเอื้อบุญเรายังไม่ถึงเราทำบุญไว้ยังไม่มากพอ ยังไม่ได้ทำทานให้ครบเราก็เลยไม่ได้ครบก็ไม่ได้เคยเสียใจกะเขา”

คุณปานวล

“ก็ได้อีกมาตั้งแต่เด็กเพราะว่าพ่อสอนมาอะไรยังงี้กะก็เป็นคนซื่อสัตย์สุจริตอะไรยังงี้ไม่หยาบคายไม่อะไรยังงี้วิสาสะก็มีบ้างอยู่นะโอของเล็กของน้อยฝักฝักอะไรพวกนี้กะกะก็เคยอยู่แต่ว่าของมีค่าอะไรของคนอื่นไม่มีไม่เอาเอามาเราก็ทุกๆเรานะกะ”

คุณอาสารภี

สรุปได้ว่าการปฏิบัติเรื่องศีลข้อ 2 ของผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นไม่ได้มีการละเมิดหรือแม้แต่การวิสาสะเพราะโดยพื้นฐานนิสัยของแต่ละคนก่อนข้างถูกฝึกมาดีในเรื่องนี้ นอกจากไม่ต้องการของผู้อื่นมาเป็นของตนเองแล้วยังมีจิตใจเอื้อเพื่อเจ๊งานทำทานเพิ่มขึ้นอีกด้วย ถือเป็นกรก้าวเข้าสู่การเรียนรู้สัมมาอาชีพแบบอาริยะข้อหนึ่งเลยทีเดียว

3) ศีลข้อ 3 ในส่วนของการปฏิบัติเรื่องศีลข้อ 3 ของผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นคือการเว้นขาดจากการล่วงละเมิด ผิดถูกผิดเมียผู้อื่น และในชุมชนศิรัชชะ โสภณรายละเอียดลึกลงไปอีกคือการห้ามมิให้ชาย หญิงถูกเนื้อต้องตัวกันหากไม่ใช่คู่สามีภรรยา กัน ในประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากผ่านการมีครอบครัวมาทั้งนั้นหากแต่ก็ได้ประพฤติดละเมิดในข้อห้ามยังมั่นคงและซื่อสัตย์ในคู่ของตนเองอาจมีบ้างที่มีการพลอใจแต่ก็ไม่ได้แช่อยู่ในอารมณ์นั้นนานนักชักใจกลับได้ทันและในบางรายที่เติบโตมาในสภาพครอบครัวที่ไม่อบอุ่นจึงแสวงหาสิ่งที่เรียกว่าความรักมาเติมเต็มชดเชยในสิ่งที่ตนคิดว่าขาดหายไปช่วงวัยเด็กและในผู้ให้ข้อมูลบางรายก็ประพฤติดตนเป็นคนโสดเพื่อจะได้ไม่ต้องทุกข์ในการมีครอบครัว และในบางรายไฟแรงถึงขั้นถือศีล 8 เพื่อมุ่งเอาานิพพาน ดังประโยคที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงต่อไปนี้ว่า

“สมัยก่อนมันถูกปล่อยนะคือเราเป็นคนที่ถูกปล่อยมาแต่เด็กเรารู้สึกว่าเราขาดครอบครัวเราไม่มีเราก็เลยไปสรรหาแบบต้องหากันมาเรื่อยๆนะคือมันชดเชยเฉยๆความรักมันไม่มีความรักแต่พอมันไปสัมผัสกับมันเหมือนจะคิดนะมัน มันเปลี่ยนใจพอวัยรุ่นเราก็เลยเพื่อนเยอะเราก็เลยมีคนรักเยอะ เยอะรักเยอะไปหมดพอมารู้ตัวอีกทีก็อ้อเราติดติดมันนี่หว่าติดกามนี่หว่า

ติดอะไรยังเงี้ยเราก็เลยมาลดแต่เรารู้ทันทีเลยว่าเห็นคนสวยยังงั้นเห็นคนสวยยังงั้นมันรู้โดยรสชาติยังงั้น แต่ทีนี้พอมาอยู่ที่นี้อันนี้มันไม่ใช่เราก็เอาออกกะเราต้องเอามันออกสวย สวยเราก็ห้อยอะไรยังงั้นต้อง หาหาอะไรมาทำให้เราคลี่คลายได้ต้องแก้ปัญหามาให้ได้ตอนนี้มันก็เลยเห็นคนอื่นสวยก็ธรรมดา ก็ เหร่ก็ธรรมดาคนสวยคนไรก็เหมือนกันแหละมันอยู่ตรงไหนมันอยู่ที่จิตใจดวงมอะไรเงี้ยถ้าเราจะ เคารพถ้าเราจะรักใครเอาจิตใจที่ดวงมที่ดีๆที่อะไรก่อนไม่เอาความสวยความอะไรมามาเป็นตัวนั้น แหละมันก็จะเหลือแต่คุณงามความดีตอนนี้เรานับถือคนด้วยคุณงามความดีงามมันก็ลดลงมันไม่ มากหรือถึงมีมากแต่ไหนก็เอ้อเวลากินนะมันก็เหมือน เหมือนกินแค่อิมนะคืออย่างเรามีต้องการ คนสวยมากแต่ไหนเอามันก็กินแค่อิมเหมือนกันนี่คนจีเหรมันก็กินแค่อิมเหมือนกันอะไรเงี้ย”

คุณอาดิน

“แรกๆก็ไฟแรงนะอยากตัดกิเลสอยากจะทำอนานิพพานตอนแรกๆนะคิด 8 แต่เราก็ได้ฝึกแบบฝึกความเคร่งมาละกะมาหา 5 อะไรงั้นคะมันก็ได้เห็นฐานจิตเราถามว่า ณ ตอนนี้ มันตกต่ำไหมมันก็ไม่ถึงกับตกต่ำนะส่วนที่ได้มันก็ได้ส่วนตัวไหนที่เราต้องสลัดทิ้งไปดูแลพอไป เชื่อมกับสังคัมเงี้ยมันก็เป็นอีกแบบหนึ่งที่เราได้เรียนรู้ภายในใจของเราแล้วก็มาสู่สังคัมแม่แตงงาน ระดับประเทศยังเงี้ยอย่างพวกเราลงส.ส.ลงพื้นที่อะไรงั้นก็ถูกผัสสะอะไรที่ว่ามีสมณะกำกับ ตอนเย็นก็มาสรุปที่บ้านนายพลอะไรของสารคามพันธมิตร์งั้นคะเราก็ได้รอบแล้วทีนี้มันก็ได้ฝึก ตรงนั้น”

คุณอาจารย์

“ให้มีผิวเดียวเมียเดียวไปยุ่งเกี่ยวกับลูกผู้อื่น เมียผู้อื่น แม้แต่เป็นบ่าว เป็นสาวกะคือกันชั้น ไปผิดลูกเพื่อน โดยพ่อแม่เพื่อนบ่อนุญาตเขาบั่นเพราะว่าตามประเพณีเขาจะต้อง ทำตามประเพณีแม่บั่นนั้นกะคือการผิดศีลข้อ 3 คือกันคะ”

“ให้มีผิวเดียวเมียเดียวไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับลูกคนอื่น เมียคนอื่น แม้แต่เป็น หนู่มเป็นสาวก็เหมือนกันถ้าไปผิดลูกเขาโดยที่พ่อแม่ไม่อนุญาตเราไม่ทำตามประเพณีก็ต้องทำตาม ประเพณีใช่ไหมนั่นก็คือการทำผิดศีลข้อ 3 เหมือนกันคะ”

คุณยายพิกุล

“ห้ามประพฤติผิดในกาม ช้างนอกก็คงเอาแต่ว่าไม่ล่วงเกินล่วงละเมิด ทางเพศกับลูกเขาเมียใครแต่ที่นี้มันน่าจะลงลึกถึงขั้นที่ว่าแม้กระทั่งแค้บก็ยังไม่อยู่ในข้อห้ามให้ สังวรณ้อยด้วย ไซ้ ไซ้ ให้ระวังอะไรพวกนี้ นั่น นั่นคือศีลของทีนี่เป็นการป้องกันเราเรียกว่าป้องกัน ไม่ใช่แก้ไขอะไรเป็นการป้องกันไปด้วย”

คุณบุญนาค

“เราเข้าใจว่าการมีคู่นั้นมันจะเป็นเรื่องธรรมชาติที่คนอยากมีบ้านมีเรือนมีคู่มีลูกเอ้อมีครอบครัวมีความสุขแต่ป่าจะเป็นปฤษนคือกันอยากมีคือเขามีนั้นล่ะแต่บัดนี้มาคิดเขาได้อ่านหนังสือได้ฟังธรรมอยู่บ่อยๆเอากะว่าอย่าอย่าเลยพราดตัวเราออกมาดีกว่าจะจำได้ที่ว่าอดข้าวดอกกะเจ้าชีวาวายไม่ตายดอกเพราะอดเสน่ห์ห้าป่ากะเลยเอาโตนี่ตั้งออกมาจะเลยอยู่เป็น โสค”

“เราเข้าใจว่าการมีคู่นั้นมันก็เป็นเรื่องธรรมชาติที่คนอยากมีบ้านมีเรือนมีคู่มีลูกเอ้อมีครอบครัวมีความสุขแต่ป่าก็เป็นปฤษนเหมือนกันอยากมีเหมือนเขานั้นล่ะแต่ที่นี้มาคิดเราได้อ่านหนังสือได้ฟังธรรมอยู่บ่อยๆเอากะว่าอย่าเลยพราดตัวเราออกมาดีกว่าก็จำได้ที่ว่าอดข้าวดอกเจ้าชีวาวายไม่ตายดอกเพราะอดเสน่ห์ห้าป่าก็เลยใช้ตัวนี้แหละตั้งออกมาจึงอยู่เป็น โสค”

คุณปานวล

4) ศิลข้อ 4 ในส่วนของการปฏิบัติศิลปข้อ 4 ของผู้ให้ข้อมูลหลักนี้ จะต้องเว้นขาดเรื่องของการพูดคำหยาบ คำเท็จ โกหกหลอกลวง เพื่อเจ้อ ส่อเสียด หรือแม้กระทั่งพูดขูแยะ ตะแคงร้วนนำความข้างหนึ่งไปบอกอีกฝ่ายหนึ่งเป็นต้นซึ่งผู้ให้ข้อมูลบางรายทำได้ยากที่สุดในบรรดาศิลทั้ง 5 ข้อ แต่ในบางรายที่ได้ผ่านการฝึกฝนมาและเป็นคนไม่ช่างพูดเท่าไหร่นักก็ไม่ถือเป็นเรื่องยากลำบากแต่อย่างใด ดังประโยคเหล่านี้ที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงว่า

“โอวข้อ4นี้ยากหลายในการปฏิบัติธรรมถือว่าข้อ 4 เป็นข้อที่ลำบากสำหรับเจ้าของหรือว่าหลายๆคนที่ฟังเวลาไปตรวจศิลนะ”

“โอวข้อ 4 นี้ยากมากในการปฏิบัติธรรมถือว่าข้อ4เป็นข้อที่ลำบากสำหรับตัวเองหรือว่าหลายๆคนที่ฟังเวลาไปตรวจศิลนะ”

คุณยายพิกุล

“ก็คือเรื่องของการพูดปด ข้างนอกเขาคงไม่โกหกแต่ก็นั้นก็จบแต่ที่เราไม่ใช่แม้กระทั่งเรื่องของการพูดส่อเสียด พูดให้เกิดการแตกร้าง พูดแบบไม่สำรวม พูดคำหยาบก็ยังอยู่ในศิลข้อนี้เลย พูดเพื่อเจ้อ พูดที่ไม่มีสาระก็ไม่ได้อีกเพราะฉะนั้นศิลของเราลง ลงไปลึกถึงตรงนี้ซึ่งในบรรดาทั้ง 4 ซ้า 5 ข้อเนี่ย ผมคิดว่าข้อเนี่ยน่าจะยากพอสมควรคือบางที่เราคิดมาจากข้างนอก แล้วมันมันผลอ ใจมันก็เท่ากับ ไม่สำรวมระวังมันเป็นเรื่องที่ที่พลาดได้ง่าย”

คุณบุญนาค

“อยู่เนี่ยเขาจะบิให้เว้ากันกันหลายน้อ เว้ากันกะเว้าแต่ความจริงเว้าแต่เนื่อๆ บมีน้ออย่างอื่นบ่ต้องมาชักชวนอิหยังบ่ยากเฮากะแห่งคนเว้าน้อ”

“อยู่เนี่ยเขาก็ไม่ให้พูดอะไรมากพูดกันเฉพาะเรื่องที่เป็นความจริงพูดแต่เนื่อหาไม่มีน้ำมาปนเท่าไหร่วักชวนอะไรไม่ยากเรายังเป็นคนไม่ค่อยพูด”

คุณพ่อไผ่

“บ่ยากนะมื่อนั้นเขาจนผู้จริตเฮาเอื้อเฮากะเลยมาพ่อนสั้นพ่อนยาวเอื้อคน
นี้ควรเว้าบ่ควรเว้าเฮากะบ่เว้ากะประมาณเอานั่นนะ บ่เสียมเหียนกะพุดด้วยการยี้ดหยุ่นเอื้อจั้งซี่เตื้อ
ว่าซุ่น”

“ไม่ยากนะวันนั้นเขาจนรู้จริตเราเอื้อเราก็เลยมาพ่อนสั้นพ่อนยาวเอื้อคน
นี้ควรพุดไม่ควรพุดพุดก็ประมาณเอานั่นนะไม่พุดทำร้ายจิตใจก็พุดด้วยการยี้ดหยุ่นเอื้อยั้งซี่นะ”

คุณปานวล

“ในเรื่องของ ข้อ 4 ถ้าถามว่ายากไหมบางทีนะยากพอสมควรในเรื่องของ
การที่คือถ้าเราจะเอาละเอียดลงไปบางที่เราโกหกเขาเรียกโกหกสีขาวโกหกไม่เจตนาอย่างเราบอก
เด็กบอกคนแก่ยั้งซี่กะบางที่เราก็อ้อมมัน มันไม่ซื่อเนตรงนี้แต่ถามว่าจะโกหกเพื่อเอาประโยชน์เข้า
ตัวเองนะไม่มีก็มิแต่ถ้าหากบอกจั้งซี่ที่มันเป็นลักษณะเหมือนเป็นการหลอกล่อเด็กเหมือนกัน”

คุณอาน้ำ

5) ศิลข้อ 5 ในประเด็นของการปฏิบัติศิลปข้อ 4 ของผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นต้อง
เว้นขาดจากเครื่องดืมของมีนเมาทั้งหลาย บุหรี่ การพนัน หวย ไฟ ไฮโล สิ่งเสพติดทั้งหลายหรือ
แม้แต่การหลงคิดในรสอาหารหรือการทานนอมมือที่ชุมชนกำหนดแต่ประเด็นเรื่องของการคิด
อธิบายมุขที่หยาบๆหรือของมีนเมาต่างๆจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเมื่อเข้ามาอยู่เป็นสมาชิก
ชุมชนแล้วก็สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนได้เช่นประโยคเหล่านี้ที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงว่า

“คือเฮาศิลข้อ 5 นี้เฮาบ่ บ่อ่า บ่ติดสิ่งเสพติดรวมถึงว่าเอื้อการเล่นการ
พนันหยั้งซี่กะเป็นสิ่งเสพติดกินเหล้าเมายานี้กะสิ่งเสพติด เคี้ยวหมากกะเป็นสิ่งเสพติด กินกาแฟ
กะเป็นสิ่งเสพติด อันนี้กะเอาหยาบๆซุ่นนี้กะถือว่ามีติดอยู่กะ”

คือเราศิลปข้อ 5 นี้เราไม่ไม่อ่าไม่ติดสิ่งเสพติดรวมถึงว่าเอื้อการเล่นการ
พนันอะไรนี้ก็เป็นสิ่งเสพติดกินเหล้าเมายานี้ก็เสพติด เคี้ยวหมากก็เป็นสิ่งเสพติด กินกาแฟก็เป็น
สิ่งเสพติด เหล้านี้ก็เอาหยาบๆเท่านี้ก็ถือว่ามีติดอยู่กะ

คุณชายพิกุล

“ในเรื่องของการเสพติดมีนเมาต่างๆก็น้อยมากกะเพราะว่าเรื่องพวกนี้เรา
ไม่คิดเราไม่ชอบนะนะกะเคยๆไปสัมผัสในเรื่องของการอื่นๆดืมเบียร์ดืมสุราอะไรยั้งซี่ยะสะแต่เรา
พอเราสัมผัสเราลองแล้วเราคิดว่ามัน ไม่ใช่วิถีเราเราก็อไม่เอาอีกอาจจะมีการฟังเพลงเพราะบ้างยัง
เคลิ้มๆยังสนุกอยู่มั้นก็มีอยู่กะ”

คุณอาน้ำ

“ห้ามดื่มสุราข้างนอกก็ว่าแต่ของมีนเมา แต่ของเราไม่ใช่แค่ของมีนเมา ไข่พวกที่เมาทางจิตวิญญาณก็ยังมี ฮ่า ฮ่า ฮ่า เพราะฉะนั้นกรณีข้อที่ 5 นี้ มันรวมเข้าไปถึงอะไรละ อบายมุขด้วยก็คือจริงๆแล้วพวกการละเล่นอะไรพวกนี้ก็จะอยู่ตรงนี้ด้วย”

คุณบุญนาค

“หยาบๆก็พวกหอยโขกไฟ หอยโขกไฟ ไฮโลเหล่านี้อะไรพวกนี้แหละตัดไปเลยล่ะ”

คุณอาจารย์

“เรื่องเหล่านี้หรืออะไรเราก็ไม่มี แต่ว่ากินจุบกินจิบนี้แหละเราไม่มีเวลา อย่างที่เราบอกนั้นแหละเราก็ได้เวลาอยากกินอะไรเราก็ไม่ได้กินหรือกินแต่เวลามันมีจะกินเราก็กินเลยอะไรอย่างนี้จะมีให้กินก็กินตอนที่มันมีนี้แหละแต่ตอนที่มันไม่มีก็อย่าไปหามันไปหามา กินไปเสียเงินไปเสียทองไม่เอาเราใช้จังหวะเอาเลือกจังหวะในการกินคือมันมีให้กินเราก็กินเนี่ยอะไรยังนี้ ยะถ้าไม่มีรอมัน”

คุณอาดิน

“นี่ก็ยังเพลินอยู่กับอันนี้เพลงนำหยังไปอยู่กลางที่อกะได้ฟังลำฟังหยังอยู่ คือว่ายังมัวยังเมาอยู่”

นี่ก็ยังเพลินอยู่กับอันนี้เพลงอะไรนี่อยู่บางทีก็ได้ฟังหมอลำฟังอะไรอยู่ คือยังมัวยังเมาอยู่

คุณตาวาย

สรุปได้ว่าจากการที่ผู้ให้ข้อมูลได้มีประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะแบบอาริยะในหมวดบำเพ็ญธรรมกับประเด็นการถือศีล 5 ซึ่งแต่ละข้อผู้ให้ข้อมูลหลักปฏิบัติได้ยากง่ายแตกต่างกันออกไปตามอินทรีย์พลังของแต่ละคนแต่ถ้าเป็นประเด็นที่เป็นเรื่องหยาบๆของศีลแต่ละข้อนั้นถือว่าผู้ให้ข้อมูลหลักสอบผ่านจะยังคงต้องเพิ่มเรื่องอริศีลของแต่ละบุคคลที่ต้องตั้งใจพัฒนาตนเองอีกต่อไปเพื่อการเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบสัมมาอาชีวะต่อไปนั่นเอง

3.1.2 การละอบายมุข

ในประเด็นการละอบายมุขนี้เป็นสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ผ่านการเรียนรู้และทำความเข้าใจเรื่องนี้มาบ้างตั้งแต่ก่อนเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนศิระะโศกแต่ว่าก็ไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดต่างๆมากเท่าใดนักแต่เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนและการจะก้าวเข้าสู่เส้นทางแห่งสัมมาอาชีวะจึงจำเป็นต้องผ่านกระบวนการหล่อหลอมทางด้านจิตวิญญาณนอกจากต้องถือศีลให้เคร่งครัดที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วยังจะต้องมาฝึกกลดละเลิกอบายมุขทั้งอย่างหยาบและละเอียดอีกด้วย มี

รายละเอียดของประเด็นย่อยได้แก่ (1) ความเข้าใจเรื่องอบายมุข (2) การรู้เท่าทันกิเลสของตนเอง โดยมีรายละเอียดที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงดังนี้

1) ความเข้าใจเรื่องอบายมุข ในส่วนนี้เป็นทัศนคติของชาวศิระะอะโศกผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีต่อเรื่องของอบายมุขเมื่อครั้งที่ยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนและจนถึงเมื่อเป็นชาวชุมชนแล้ว มีความเข้าใจว่าอบายมุขคือ อบายมุข 6หนทางแห่งความเสื่อมทั้งหลายที่ควรหลีกเลี่ยง ได้แก่ การดื่มสุราของมึนเมา การชอบเที่ยวกลางคืน การดูการละเล่น การติดการพนัน การคบคนชั่วเป็นมิตร การเกียจคร้านในหน้าที่การงาน และอบายมุขอย่างอื่นอีกเช่น บุหรี่ ล้อตเตอรี่ การติดกีฬา การเล่นไพ่ เล่นหวย ไฮโล การฟ้อนรำ ดูหนัง ฟังเพลง ร้องเพลง เครื่องประดับต่างๆ และในบางรายยังรวมถึงสิ่งสิ้นเปลืองอื่นๆ สิ่งที่ไม่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันดังประโยคต่อไปนี้

“จริงๆแล้วอยู่ในอบายมุขนะพูดถึงอบายมุขทั้งทั้งหมดเลยเอ่อจริงๆแล้วข้างนอกเนี่ยผมก่อนที่จะมาอยู่วัดก็เป็นคนที่ไม่ค่อยไอนั้นอยู่แล้ว เหล้าไม่ดื่ม บุหรี่ไม่สูบ การพนันคือไม่ได้หมายความว่าไม่เล่นนะคือเราไม่อยากจะเข้าไปใกล้แต่ว่าบางครั้งมันมีจังหวะที่ต้องข้องแวะอยู่บ้างอย่างเช่นล้อตเตอรี่ก็เคยซื้อบ้างแต่ว่าไม่ใช่พอเขาจะคืนตามมันไม่ใช่ห่างๆนานๆอยากจะสนุกสนานอยากจะลุ้นกับเขาบ้าง แต่เหล้าบุหรี่ยังไม่แตะโดยพื้นฐานอยู่แล้วคือไม่ดื่ม ทีนี้พอ พอ เข้ามาตรงนี้เนี่ยกรณีของอบายมุขเนี่ยก็ค่อนข้างจะโอเคนะทำได้ในระดับพอสมควรละแต่มีตัวหนึ่งที่รู้สึกว่ายังก่อนข้างจะยากอยู่แต่จริงๆแล้วห้ามเนี่ยได้นะแต่ว่ามันมีความรู้สึกว่ายี่ขนาคันนั้นเลยหรือ ยกตัวอย่างง่าย ๆ ก็คือเป็นคนที่เอ่อ อ่าคือก่อนเนี่ยตั้งแต่เป็นครูชอบเล่นกีฬา ก็ถือว่าอยู่ในอบายมุขตัวนี้เหมือนกันชอบเล่นกีฬาแล้วก็แบบเล่นเข้าขยับเขยื้อนเลย”

คุณบุญนาค

“หยาบๆก็พวกหวยโบทไฟ โบทไฟ ไฮโลเหล้าอะไรพวกนี้แหละตัดไปเลยกะถ้าเป็นอันหยาบๆก็ไม่มีนะแต่เป็นอันละเอียดการฟ้อนรำ ทำเพลงหรือร้องเพลงเนี่ยถ้าให้ตัดก็ตัดได้อย่างตอนไปดูงานอสม. นี้หรือกลุ่มผู้นำอะไรยังเราก็ร้องสาวอุบลอรุทระไรจึงเป็นเพลงของอาเลขนะจนเพื่อนๆเขาแซวอ้าวห่มุ่ 15 ร้องเพลงม่วนเนาะให้ฟังก็ได้แต่ไม่ถึงกับติดไม่ฟังก็ได้ ส่วนที่แบบว่าคือเป็นพวกจะเป็นคนที่แบบว่าชอบสะสมเมื่อเมื่อก่อนก็ตุ้มหู ไรยังงี้ก็เป็นอิทธิเนาะสะสมตุ้มหูสะสมพวงกุญแจ”

คุณอาจารย์

“ละอบายมุขในชุมชนเฮนั่นะให้ละอบายมุข 6 กะกะมีคนเฮนั่นะมันกะคิดหลายอย่างนะกะแต่ก่อนนี่กะคิดเบิ่งหนัง ฟังลำ (หัวเราะ) คิดไปฟ้อนไปลำนำห่มุ่ จังสั้นละกะ มันกะเอ่อ กินเหล้าเมายาไปเกียจคร้านการงานกะมันอยู่ในอบายมุข 6 คือกินคำ ผัดวันประกันพรุ่งจังซี่

อัน เขาบ่อนเล่นการพนันบ่เล่นห่วยเล่นเบอร์บ่เล่นมวยอำพวกนี้กะเป็นอบายมุขคือกันสิ่งเสพซัดิตต่าง ๆ นี้กะมารวมเป็นอบายมุขนำกันเบ็ดกะเฮากะลดกะละได้เป็นเรื่องๆ ไปแต่แรกๆ อะจนถึงว่าปัจจุบันนี้เฉพาะโดยายนี้ อำ หนังกะบ่เบ็งมาโคนแล้ว เอ้อ กะว่าเฮาเบ็งหนังกแต่สมัยแต่ก่อนเคยซื้อห่วยกะตั้งแต่มาอยู่หน้าหมู่บ้านมวได้ 10 ปีแล้ว 13 ปี นี้กะบ่ซื้อห่วย บ่เบ็งหนังกไรสาระ”

ละอบายมุขในชุมชนเรานี้ก็อบายมุข 6 กะก็มีคนเรานี้มันก็คิดหลายอย่างนะกะแต่ก่อนนี้ก็คิดคู้หนังกฟังหมอลำ(หัวเราะ)ติดไปฟ้อนไปรำกับเพื่อนอย่างนี้ละกะมันก็เอ้อกินเหล้าเมายาไป เกียจร้านการงานก็มันอยู่ในอบายมุข 6 เหมือนกันคำผัดวันประกันพรุ่งยังงี้ไอ้ ไอ้เราไม่ไอ้เล่นการพนันไม่เล่นห่วยเล่นเบอร์ไม่เล่นมวยไม่เล่นมวยอำพวกนี้ก็มันเป็นอบายมุขเหมือนกันสิ่งเสพซัดิตต่าง ๆ นี้ก็รวมเป็นอบายมุขด้วยกันหมดเราก็ดลก็ละได้เป็นเรื่องๆ ไปแต่แรกๆ อะจนถึงว่าปัจจุบันนี้เฉพาะโดยายนี้อำหนังกก็ไม่ดูมานานแล้วเอ้อก็ว่าเลิกคู้หนังกแต่สมัยก่อนเคยซื้อห่วยก็ตั้งแต่มาอยู่กับหมู่กับมวได้ 10 กว่าปี 13 ปีนี้ก็ไม่ซื้อห่วย ไม่คู้หนังกไรสาระ

คุณยายพิกุล

“อบายมุขก็คือหนทางแห่งความเสื่อมหนทางสู่รจนะกะกะก็คิดว่าที่เรปฏิบัติในแนวทางของชาวอโศกอำมัน มันแทบจะปิดหนทางอบายมุขทั้งหมดเลยนะกะเพราะว่าเราได้มาปฏิบัติธรรมในการทำศีลทุกข้อเนี้ยคำถ้าเราเข้าใจแล้วเนี้ยมันเหมือนปิดทางนรกไปเลยนะกะเพราะว่าในตัวของอบายมุขต่างๆ ก็ถือว่าน้อยมากที่เรอาอาจจะมียาระยะเียดในเรื่องของความขี้เกียจก็ถือเป็นอบายมุขชนิดหนึ่งนะกะ”

คุณอาনী

“อบายมุขมันละเียดมากเลยถ้าจะพูดถึงอบายมุขมันละเียดที่อยู่ในตัวเราของที่มันสิ้นเปลืองนะอบายมุขหมดเลยคำว่าอบายมุขคือของที่ไม่จำเป็นนั้นแหละทั้งหมดแก่มันให้มันเหลือแค่บั้งจัย 4 แค่นั้นแหละที่ไม่เป็นอบายมุขหมดแม้แต่รถราที่เราขับเราอะไรหรือว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แม้แต่โทรศัพท์พัฒลมผู้เ็นไอ้เครื่องซักผ้าอะไรเงี้ยะ”

คุณอาดิน

2) การรู้เท่าทันกิเลสของตน ประเด็นนี้ชาวสิริษะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักได้เข้าใจถึงการตามรู้เท่าทันการเกิดกิเลสที่ตนติดยึดหลงไหลแตกต่างกันออกไป เช่น การหลงคิดในเสียงเพลง การติดในเครื่องประดับตกแต่ง ติดเรื่องความสวยความงาม และในบางรายติดเรื่องความขี้เกียจ ติดเรื่องกินหมาก ดังประ โยคต่อไปนี้ของชาวสิริษะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ว่า

“มือหนึ่งนั่งนั่งล้างจานอยู่เนี่ยเสียงเพลงนะเพิ่นเปิดอยู่เนั้นแหละอยู่เวียกหวลวงเฮา เอ้อ วิมานดิน โหถ้าเป็นแต่ก่อนเฮาร้องนำแล้ว(หัวเราะ) อันนี้เอ้อเฮากะเข้าใจมันแล้วกะเลยบ่ร้องกะเลยซื้อๆ”

วันหนึ่งนั่งนั่งล้างจานอยู่ได้ยินเสียงเพลงนะเขาเปิดอยู่นั้นแหละอยู่เวียกหว
ลวง(ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน)เอะวิมานดินโหถ้าเป็นเมื่อก่อนเราร้องตามแล้วนะ(หัวเราะ) ตอนนี้เราก็
เข้าใจมันแล้วก็เลยไม่ร้องก็เฉยๆ

คุณชายพิกุล

“ถ้าบ่ได้ฟังมันกะจะ โหหยานั่นนะ เฮากะฝึกบ่ฟังแหละเข้าพอเฮ็ดได้แล้ว
กะย้อนไปฟังลงเบิ่งอีกอ้อกะม่วนอยู่แต่บ่ฟังกะได้ไม่โหยหาฟังกะได้บ่ฟังกะได้บ่โหยหาน่า
แหละอบายมุขโตอื่นกะบ่มี กะมีโตนี้แหละ”

ถ้าไม่ได้ฟังมันจะ โหหยานั่นนะเราก็ฝึกไม่ฟังแหละเข้าพอทำได้แล้วก็
ย้อนไปฟังลงคู่อ้อก็สนุกอยู่นะแต่ไม่ฟังก็ได้ไม่ฟังก็ไม่โหยหาอะไรนะนั่นแหละอบายมุขตัวอื่นก็
ไม่มีนะก็มีโตนี้แหละ”

คุณปานวล

“มันเป็นลักษณะเจ โกริเปล่าปัญญาเจ โกออย่างไปงานไหนมีพวงกุญแจ
หรือไม้พายก็ซื้อมาฝากvoluntreesที่มานี้แหละยังมีอยู่อย่างเห็นอยู่ก็ชอบสะสมพวกนี้แหละอย่างอา
คิดว่เอาmanınก็เป็นของฝากอะเนาะเกิดประ โยชน์ไม้พายก็อันเล็กๆน่ารักเนาะ พวงกุญแจอย่างไคร
ไปไหนมาไหนก็เอามาฝากอากี้ห้อยไว้ละตอกตะปูในห้อยไว้ห้อยไว้อย่างพีน้อยอากี้ได้กระเป่าเก็บ
ไว้ทำวันนี้ประทับใจมากเลยนะเป็นอนุสรณ์เลยเก็บไว้ว่าเป็นคนที่ชอบสะสมมากกระเป่าอย่างนี้มี
อันเล็กอันน้อยอะไรเสี่ยเออมันมีอยู่”

คุณอาสารภี

“ในตัวนี้อาจจะมีอยู่มีอยู่แต่ก็พยายามวิเคราะห์ว่าเราจะมาเขาเรียกว่า
อะไรละอย่างเราไปเห็นเสื้อผ้าสวยๆงามๆที่เราซื้อมาคือเราก็มาพิจารณาว่ามันจำเป็นสำหรับเรา
ไหมเรามีพอหรือยังอะไรจะถ้าเราพิจารณาลงไปถ้าเราตามทันเราก็จะไม่ไปหลงเอามาเป็นของ
ตัวเองจริงๆ”

คุณอน้ำ

“ที่จริงแล้วเรารู้เยอะเรารู้ว่ามันอะไรๆเยอะอยู่แต่เรารู้น้อยไปหน่อยใน
เรื่องการเหมือนว่าวันๆนี้เรารู้แค่ว่าไม่กี่ครั้งหรือจริงๆเราปล่อยไปเราผลอไปตั้งเยอะเลยแต่เราฟัง
มาว่าตอนที่มันไปแล้วอะไรก็เรารู้แค่นั้นเองเพราะหลุดไปตั้งเยอะแล้วถ้าเราตามทันคือบางที่ทำงาน
เพื่อนเสี่ยใจแล้วอย่างเช่นเราประชุมครั้งที่แล้วที่เราประชุมเรื่องจะเอารถไปให้ได้อะไรก็เรารู้แค
่นั้นเองที่นี้เรารับถึงที่จริงแล้วเราต้องฟังให้เขาฟังไปเรื่อยอ้าวมีใครว่าไงแต่ไม่ใช่พอเขาได้อันนี้มา
เราก็ได้ไปมาได้มาเหมือนกะเราอยากได้มากมันเหมือนกับเราอยากได้เสี่ยจะเอาให้ได้อะไรยังงั้นนะ”

คุณอาดิน

“เพลินฟังลำฟังร้องนี้แล้วติดลางเทื่ออยากฟังกะบ่ฟังกะบ่ฟังลองเบ็งกะมี
อยู่กะฝั้นได้อู่รู้สึกว่ามันบ่ดีมันติดเกินไปโพดกะภูมิใจเจ้าของอยู่ทีเฮ็ดได้อู่กะ”

เพลินเพลินในการฟังเพลงนี้ละติมากบางทีอยากฟังก็ไมฟังลองดูก็มีอยู่
นะก็ฝั้นได้อู่รู้สึกว่ามันไมดีมันจะติดเกินไปก็ภูมิใจในตัวเองทีทำได้อู่กะ”

คุณตาวาย

3) การลดในสิ่งสิ่งทีตนติดยึด ในประเด็นนี้ชาวสิริชะอโศกได้เข้าใจและ
พยายามลดในอบายมุขทีตนติด เช่น การลดอบายมุขสิ่งมีนเมาต่างๆ ลดการยึดติดในความเห็นของ
ตนเป็นใหญ่ (อัตตา) ลดความเกียจคร้าน ลดการรักสวยรักงาม และการหลงไหลในการร้องรำทำ
เพลง เป็นต้น ดังประโยคเหล่านี้

“เดียนี่บ่ติดแล้วตะก็ติดเหล้า ติด โบก(หัวเราะ)”

เดียนี่ไมติดแล้วเมื่อก่อนติดเหล้า ติดไฮโล(หัวเราะ)

คุณตาวาย

“เรารู้สึกว่าเฮ้ยไมใช่เราต้องปรับเปลี่ยนใหม่จริงแล้วเราต้องฟังเขาให้
หมดฟังเขามีใครมีไรอีกไหมครับอะไรยังงี้แล้วค่อยมาตอบทีหลังไมใช่ตอบไปตอบมา”

คุณอาดิน

“เพื่อนว่าจั่งซีคนเคี้ยวหมากเพื่อนกะบ่ให้อู่หน้าเฮ้าเฮาอยากอยู่หน้าเฮากะต้อง
เลิกตีใหม่ๆกะหงุดหงิดดิเฮ็ดจั่งได้ว่ดียายกะไซ้ยาสิฟันสมุนไพรมานี้เพราะมันกะบ่อยากเคี้ยวปาน
ได้มันกะคืออยู่”

เขาวายังจั่งซีคนเคี้ยวหมากเขาจะไม่ให้อู่ในชุมชนเราอยากอยู่กับเขาเราก็
ต้องเลิกไซ้ใหม่ ใหม่นี้ก็หงุดหงิดทำงละก็ต้องทำยาสิฟันสมุนไพรมานี้เพราะมันจะทำให้
ไมอยากเคี้ยวซักเท่าไรก็คืออยู่กะ”

คุณยายฟ้า

“มีอนั้นพวกครุฑน้อยอยู่เทิงเวทีว่ากระดุกกระดิกแห่นบ่ กะชื้อค่า ไอ้แต่
ก่อนนี้หลุบขึ้นไปโลดแล้วลืออยู่บ่อย่างโลดแล้วมันอยู่บ่ได้เดก มันใช้เวลาโดนเต้แก้วสิเอามันลง
ได้นะ พอเฮ็ดได้แล้วกะเฉยๆนะมันสบายๆกะ”

วันนั้นครุฑน้อยอยู่บนเวทีถามว่ากระดุกกระดิกบ้างใหม่ ก็ไมนะเฉยๆค่า
ไอ้ถ้าเป็นเมื่อก่อนนี้วิ่งขึ้นไปบนเวทีละไมอยู่อย่างนี้หรือมันทนไมได้หรือกะ มันใช้เวลานาน
นะกว่าจะเอามันลงได้ (กิเลส) พอทำได้ก็เฉยๆสบายๆ

คุณยายพิกุล

“ความขี้เกียจนี้ล่ะถ้าเราตามทันเราก็จะสลัดออกได้เลยค่ะรีบๆออกตั้งตัวเองออกจากภพของตัวเองแล้วก็เรื่องเสื้อผ้าหน้าผมก็ถือเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งนะจะกับการติดสวดยคิดงามก็คิดว่าตอนนี้อาจจะเลย 60 70 เปอร์เซ็นดีไปแล้วนะคะ”

คุณอนัน

3.1.3 การรับประทานอาหารมังสวิรัติ การรับประทานอาหารมังสวิรัตินั้นเป็นข้อหนึ่งในระเบียบของชุมชนคัมภีร์ผู้ที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนจะต้องปฏิบัติตามกฎข้อนี้ด้วยความเคร่งครัดแม้ว่าออกไปข้างนอกก็ไม่รับประทานเนื้อสัตว์ และการรับประทานอาหารมังสวิรัตินี้เกี่ยวข้องกับกรศึกษาศีล ข้อ 1 หากไม่ทานเนื้อสัตว์ก็ไม่เกิดการฆ่าดังนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักต่างตระหนักและยอมรับถึงการปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการรักษาศีลข้อ 1 ของตนให้บริสุทธิ์ และบางรายเลือกทานมังสวิรัติเนื่องจากเกิดผลดีต่อสุขภาพของตนเห็นการเปลี่ยนแปลงจากที่ป่วยบอຍหลังจากรับประทานอาหารมังสวิรัติแล้วสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ขึ้นและบางรายไม่เอยากเบียดเบียนเพราะรู้และเข้าใจในธรรมะไม่เอยากเอาชีวิตของผู้อื่นมาต่อชีวิตของตนเองจึงพยายามปฏิบัติตนให้บริสุทธิ์ด้วยการไม่รับประทานเนื้อสัตว์ และการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนนั้นถือเป็นระบบสาธารณะ โภคคือมีการกิน การอยู่และใช้ ร่วมกัน ดังนั้นชาวศิระะอโศกจึงไม่มีครัวส่วนตัวเพราะฐานครัวกลางมีหน้าที่ปรุงอาหารมังสวิรัติไว้สำหรับสมาชิกทุกคนและชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลรายอื่นจึงมีหน้าที่ปฏิบัติสัมมาอาชีพด้านอื่นได้อย่างเต็มที่นั่นเอง ดังประโยคต่อไปนี้

“โอ้มังสวิรัตินี้มันกะเกี่ยวกะศีลกะเฮามาปฏิบัติธรรมเฮามาถือศีล 5 นี้กะคือต้องกินมังสวิรัติเพราะว่าขันบ่กินมังสวิรัติมันกะกินมังสะนั้นคือกินเนื้อสัตว์เฮากะต้องฆ่าสัตว์ เฮาต้องกินเนื้อสัตว์ต้องเบียดเบียนสัตว์นะกะ เฮามากินผักผลไม้พวกนี้เฮากะคือบ่ไปเบียดเบียนสัตว์เฮากะจ้งต้องกินมังสวิรัติมันจ้งถือศีลได้ ขันบ่กินมังสวิรัติศีล 5 บ่มีกะ”

มังสวิรัตินี้มันก็เกี่ยวกับศีลกะเราปฏิบัติธรรมเราถือศีล 5 นี้ก็ก็ต้องมากินมังสวิรัติเพราะว่าถ้าไม่กินมังสวิรัติมันก็ต้องกินเนื้อเราก็ต้องฆ่าสัตว์เราต้องกินเนื้อสัตว์ต้องเบียดเบียนสัตว์นะกะ เรามากินผักผลไม้พวกนี้เราก็คือไม่ไปเบียดเบียนสัตว์เราก็คือเลยต้องมากินมังสวิรัติมันจ้งจะถือศีลได้ ถ้าไม่กินมังสวิรัติศีล 5 บ่มีกะ

คุณชายพิกุล

“ที่อยู่ทีศีลข้อ 1 หละฮอยากจะทำศีลข้อ 1 ให้บริสุทธิ์มันก็ต้องเริ่มต้นที่อาหารมังสวิรัติ ตัวเองไม่เป็นสาเหตุของการฆ่าด้วยไม่ใช่ว่าตัวเองไม่ฆ่าแต่ตัวเองจะต้องไม่ใช่สาเหตุของการฆ่าใดๆเพราะนั่นก็เลยเป็นการทานอาหารมังสวิรัติทุกวันนี้มีความสุขนะอาจจะเป็นเพราะว่าหนึ่งเราเป็นคนกินง่าย อยู่ง่าย แล้วก็เป็นคนที่ชอบกินข้าวบนศาลามาก ทุกวันนี้ไม่มีครัวไม่มีแหล่ง

ทำกิน ไม่มีหม้อข้าว ไม่มีไคไคทั้งสิ้นฝากท้องไว้กะวัด(หัวเราะ) กะศาลาอย่างเดียว คือเราไม่ต้องไปยุ่งไปหาอะไรอะถึงเวลามีคนเรียกเราไปกินเองอาจจะเป็นยังไง จะเรียกว่าเห็นตัวก็คงไม่ใช่แน่แต่ มันรู้สึกว่าเป็นจังหวะที่เหมาะสมหนึ่งเราเองก็ไม่ชอบซื้อกับข้าวไม่ชอบจ่ายตลาดไม่ชอบทำกับข้าว พอมีคนทำให้กินและบังเอิญว่าเรากินง่ายอยู่แล้วเขาจะทำอะไรให้กินก็กินขอให้กินข้าวบนศาลาให้กินข้าวที่วัดมีความสุข ทุกวันนี้มีธุระอะไรต้องไปแต่เช้ามักจะบอกว่าเดี๋ยวขอกินข้าวก่อนแล้วค่อยไปคือให้ได้กินข้าวบนศาลาแหละ”

คุณบุญนาค

“เพราะเขาู้จริงเขาฟังธรรมะแล้วเขาู้บาปบุญคุณโทษบ่ต้องไปเบียดเบียนนั้นหนาอะเลยกินได้อย่าง่ายคายตอนแรกก็คิดอยู่กินจ้งได้น้อเห็นหมุ่มนกินหลายนั้นนะตักข้าวมาที่อกอะมังไซ้ใหม่เฮาสักกินได้อยู่บ่อะกะละมังบักใหญ่ใบช่านี่ละ (ทำท่าประกอบ)”

เพราะเราู้จริงเราฟังธรรมะแล้วเราู้บาปบุญคุณโทษไม่ต้องเบียดเบียนนั้นนะก็เลยกินได้อย่าง่ายคายตอนแรกก็คิดอยู่กินยังงั้นนะเห็นเพื่อนมันกินเยอะมากตักข้าวมาที่เป็นกะละมังไซ้ใหม่เราจะกินได้อยู่เฮอร์กะละมังใบใหญ่ขนาดนี้ (ทำท่าประกอบ)

คุณป๋านวล

“ขั้นต้นที่ตัวเองรับประทานอาหารมังสวิรัตได้กะตัวเองเลยอ่าเข้ามาสัมผัสก็คือเรื่องสุขภาพเพราะว่าเราทำงานในเรื่องของการดูแลสุขภาพมาก่อนนะเราเข้าใจตรงนี้เลยว่อาหารมังสวิรัตก็คือการไม่เบียดเบียนชีวิตคนอื่นไม่เอาเนื้อเขามาใส่เนื้อเราแล้วยังของปัจจุบันนะกะอะอาหารเนื้อสัตว์นั้น่ากลัวมากเลยนะกะเพราะว่าเขาจะเติมสารใส่สารนั้นนู่นนี่ตลอดเลยแล้วตัวเองเคยเป็นไซ้สออักเสบนะกะก็จะมีผลมากเลยในเรื่องของเราจะเกิดภูมิแพ้ขึ้นมาเยอะถ้าเราสัมผัสในเรื่องของพวกนั้นนะกะพอเราหันมาทานอาหารมังสวิรัตู้สึกว่าร่างกายเราดีขึ้นปฎิกริยาที่มันจะมีต่อตัวกระตุ้นให้เกิดภูมิแพ้นี้มันลดลง”

คุณอาน้ำ

“กั้วสิอันนี้เพิ่นห้ามเพิ่นว่ามันบาปนี้แล้วเพิ่นกะว่าเอาเนื้อเขามากินมันบาปเขากะรักษาชีวิตเขาเฮากะรักษาชีวิตเฮาสักมาเขากินมันกะสิบาปเลยมาคิดเบิ่งแล้วเออมันกะคือแม่นไผกะบ่อยากตายกะเลยเขากิน(หัวเราะ)”

ที่ต้องมากินเนี้ยเพราะว่าเขาว่ามันบาปเอาเนื้อเขามากินมันมันบาปเขาก็รักชีวิตของเขาเราก็รักชีวิตของเราเราจะฆ่าเขากินมันก็จะบาปมาคิดดูแล้วเออมันก็ไชนะใครก็ไม่อยากตายก็เลยเลิกกิน (หัวเราะ)

คุณตาวาย

ภาพที่ 4.5 บรรยากาศการตัดอาหารเพื่อรับประทานในตอนเช้า

3.2 การบำเพ็ญคุณ เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ในหมวดบำเพ็ญธรรมมาแล้วนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักยังต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีวะได้อย่างสมบูรณ์นั่นคือการฝึกฝนในด้านการงานหรือที่กลุ่มชาวอโศกเรียกว่าหมวดบำเพ็ญคุณซึ่งในชุมชนจะมีฐานงานสัมมาอาชีวะซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักต้องเข้าไปเรียนรู้และเป็นผู้สานต่อในสัมมาอาชีวะนั้นๆและในกระบวนการทำงานผู้ให้ข้อมูลก็ต้องกระทบผัสสะต่างๆจากเพื่อนร่วมงานจากผู้อื่นที่อยู่ในกระบวนการทำงานนั้นๆเมื่อใดที่เจผัสสะผู้ให้ข้อมูลจะหาทางออกให้ตัวเองหรือแก้ปัญหาอย่างไรนั้นถือว่าเป็นกระบวนการการนำเอาเรื่องของธรรมะที่ได้ฝึกฝนมาก่อนหน้านี้ นำออกมาในการแก้ปัญหาคือรู้เท่าทันสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในหมวดนี้จะมีฐานงานสัมมาอาชีวะที่ผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละรายต้องลงไปเรียนรู้และปฏิบัติประจำอยู่ในฐานงานนั้นๆตามความถนัดและเหมาะสมในการจัดสรรของผู้นำชุมชนซึ่งแบ่งออกเป็นทั้งหมด 7 ฐานงาน ได้แก่ 1) ฐานงานครู 2) ฐานงานร้านค้าบุญนิยม 3) ฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ 4) ฐานงานปุ๋ยสะอาด 5) ฐานงานขยะวิทยา 6) ฐานงานจักรสาน 7) ฐานงานแชมพู โดยมีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐาน (2) อานิสงส์จากการปฏิบัติงาน

3.2.1 ฐานงานครู เป็นฐานงานที่ต้องทำหน้าที่ดูแลและสอนเด็กนักเรียนที่อยู่ในชุมชนครูคือคำที่ใช้เรียกครูนั่นเองแต่ครูที่นี่จะใช้คำแทนตนเองว่าอาหรือน้ำ หรือป่า ถ้าเป็นครูวัยหนุ่มสาวก็จะแทนตัวเองว่าพี่ทั้งนี้เพราะที่นี่ยุคกันแบบระบบครอบครัวใหญ่ไม่ยากให้เด็กนักเรียนรู้สึกห่างเหินกับครูนั่นเอง ครูที่นี่ไม่ได้มีหน้าที่สอนเฉพาะวิชาการอย่างเดียวหากแต่เก็บรายละเอียดชีวิตทุกเรื่องของนักเรียนเริ่มตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงส่งเข้านอนกันเลยทีเดียวที่เดียวเพราะฉะนั้นที่ต้องเรียกครูนั้นก็หมายความว่าท่านทำงานหนักและเหนื่อยอย่างแท้จริงและครูที่นี่ทำงานฟรี ไม่มีเงินเดือนอีกด้วยมีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานครู (2) อานิสงส์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานครู ในประเด็นนี้ชาวศิษยะโสภณผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ของครูไม่ใช่เฉพาะเรื่องของการสอนในห้องเรียนเท่านั้นหากแต่ยังรวมไปถึงการดูแลทางด้านจิตวิญญาณของเด็กๆ เป็นผู้นำพาลงภาคปฏิบัติด้านกิจกรรม การเป็นวิทยากร เป็นผู้บรรยาย เป็นที่ปรึกษาด้านงานวิจัย ดังประโยคต่อไปนี้

“จริงๆแล้วเป็นอาชีพงานบริการเหมือนกันนะคะคือถามว่าอันนั้นเราจะสัมผัสกับผู้ป่วยผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลรักษาจากเรา ในเรื่องของความสะอาดสบายความสุขสบายนะนะคะเพราะว่าคนป่วยก็คือคนที่ได้รับความเจ็บป่วยทางกายนะนะคะสะอาดพอเราเปลี่ยนวิถีที่มาทำงานบริการในเรื่องของการสอนหนังสือก็คือการอ่านเขาเรียกว่าดูแลจิตวิญญาณของเด็กๆนะนะคะทำยังไงจะทำให้เด็กได้องค์ความรู้”ได้ความรู้ความเข้าใจแล้วก็ยังโดยเฉพาะเราอยู่ในแนวทางของชาวอโศกเนี่ยจะทำยังไงก็ได้ให้เขาซึมซับสิ่งดีๆจากตรงนี้ไปทุกอย่างคือการเรียนรู้เพราะฉะนั้นเราก็จะอย่างตัวเองมีลูกๆก็จะสอนลูกๆว่าเราจะเรียนรู้ไปด้วยกันเราก็จะเรียนจากเขาเขาก็เรียนรู้จากเราเรามีหน้าที่ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องโดยที่เราที่ซึมซับจากผู้ใหญ่จากผู้รู้ที่หนึ่งนะคะ”

คุณอนัน

“เป็นวิทยากร เป็นผู้บรรยายต่างๆ เป็นครู เป็นที่ปรึกษางานวิจัย ก็ประทับใจทุกงานเลย1.ก็คือว่าเป็นงานที่มีประโยชน์ทั้งหมดอย่างกรณีเด็กเราก็ทั้งเด็กไม่ได้อันนี้นะโดยจิตวิญญาณของความเป็นครู 2.พอมีแขกมาเยือนเราเป็นวิทยากรเราก็ยังอยู่ในข่ายของการเป็นผู้ให้อยู่เหมือนเดิม 3.ในขณะที่เราไปจับงานวิจัยเราก็ยังเป็นผู้ให้เพื่อที่เขาจะได้ในสิ่งที่ดีๆไปใช้เพราะฉะนั้นผมไม่รู้จะแยกตัวไหนออกไปว่าอันไหนประทับใจกว่ากันแล้วตัวเองลงไปจับงานกิจกรรมด้วยทุกวันนี้ที่พาเด็กไปปลูกแต่งปลูกอะไรที่บ้านราชเราก็ถ้ามีเวลานะครับผมก็จะไปอย่างนั้น”

คุณบุญนาค

ภาพที่ 4.6 บรรยากาศการเรียนการสอน

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* เป็นสิ่งที่ชาวศิระะโศกผู้ให้ข้อมูลได้รับจากงานที่ตนเองได้ทำเช่น เป็นสุขที่เด็กเข้าใจในบทเรียน ไม่ต้องเครียดกับงานด้านเอกสาร ไม่ต้องกังวลเรื่องเงินเพราะทำงานฟรี มีความเป็นอิสระภายใต้กรอบของศีล ไม่ต้องทำงานเพื่อเอาใจใคร มีความสุขเมื่อได้สอนเด็ก ดังประโยคต่อไปนี้

“ก็ยังมีอยู่เนาะเห็นเด็กที่เราสอนว่าสามารถที่จะเรียนรู้ได้เร็วและเข้าใจสิ่งที่เราสอนเราก็จะรู้สึกเป็นสุขนะคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกิจกรรมต่างๆนะคะ ละก็ไปเรื่องของการเรียนรู้ก็เหมือนกับเรียนรู้ในเรื่องขององค์ความรู้ของเขา”

คุณอาน้ำ

“อ่านออกตรงๆนะครับมีความสุขมากกว่าตอนรับราชการมากกว่าอย่างหนึ่งคือเราไม่ต้องไปวิตกกังวลในเรื่องของรายได้นะครับอยู่โน้นจะต้องมีรายได้เพื่อที่จะใช้จ่ายแต่ตรงนี้นอกจากภาษีสังคม ไม่มีคือแม้ว่าเราจะไม่มียาได้แต่ที่นี้ก็เลี้ยงเราอะนั่นคือเราไม่ต้องเครียดเรื่องเงินเรื่องทองนั่นคือข้อที่1 แล้วข้อที่2เราไม่ต้องไปทำงานเพื่อที่จะเอาใจใครข้างนอกเนี่ยโหม่นมีนายหลายชั้นจะต้องทำสนองเขาพอเรามีความรู้สึกว่ามันไม่ใช่ไอ้ตรงนี้ไม่ใช่ไม่ทำก็ได้เพราะมันจะมีผู้ที่เหนือกว่ามาตรวจเพราะฉะนั้นงานเอกสารเป็นงานที่บ่าบอมมากข้างนอกที่ตัวเองไม่ค่อยจะไอนั้นแต่พอมาที่นี้เราอยากทำอะไรเราทำได้ขอให้อยู่ในกรอบของศีลที่นี้งานโครงการก็มีเอกสารเยอะแต่ไม่ใช่เอกสารที่ต้องไปแต่งเพื่อเอาใจใครนี่ก็ออกไหมครับอยู่โน้นไม่ต้องเมคให้มันมีเพื่อต้องให้คนมาประเมินเพื่อให้คนมาไอนั้นทั้งๆที่บางเรื่องมันโกหกอะแต่อยู่ที่นี้เรามีของจริงแต่ไม่ค่อยมีกระดาษ”

คุณบุญนาค

“คือเรารักที่จะอยู่กะเด็กอยากถ่ายถอดคืออยู่กับเด็กแล้วมีความสุขมากกว่าที่จะถามว่าถ้าพูดย้อนไปถึงงานเดิมๆนะนะคะเราอยู่กะคนป่วยนะมันไม่สามารถที่จะฝึกเบคออกมาออกมาในเรื่องของความสุขได้นะฮะแต่กับเด็กนะมันเป็นอีกอย่างหนึ่งเด็กเขาจะถ้าเด็กเขาได้ได้ทุกอย่างที่เราถ่ายถอดไปเนี่ยเด็กก็มีความสุขเราก็มีความสุขก็ซึมซับในความสุขตรงนั้นมาได้มันก็ต่างกันอยู่นะ”

คุณอาน้ำ

สรุปได้ว่าคุณอาน้ำที่ประกอบสัมมาอาชีพด้านฐานงานคุณนั้นเป็นผู้ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดของตนเองหลังจากที่ได้ประกอบอาชีพนี้จากเป็นผู้ที่ทำอะไรโดยที่ไม่ค่อยคำนึงถึงผู้อื่นเท่าไรหรือนักกลับเปลี่ยนมาสนใจในรายละเอียดคำนึงถึงผู้อื่นมากขึ้นและที่สำคัญไม่ได้จบมาทางสาขาครูโดยตรงแต่กลับพร้อมที่จะเรียนรู้และฝึกฝนตนเองในการเอาภาระด้านการสอนให้กับเด็กๆเกิดความสุขที่เห็นเด็กๆรับรู้ในส่วนที่ตนเองสอนได้และมีความรู้สึกรักในสัมมา

อาชีพที่ได้ทำอีกด้วย ส่วนคุณบุญนาคนั้น นอกจากจะประกอบสัมมาอาชีพฐานงานครูที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นเรียนแล้วยังเป็นวิทยากรบรรยายให้กับในประเทศและต่างประเทศด้านปฎิบัติชีวภาพผู้ให้ข้อมูลรายนี้รู้สึกเป็นสุขในการประกอบสัมมาอาชีพตามแนวทางของชาวโศกที่ไม่ต้องแก่งแย่งหรือวิ่งวุ่นตามกระแสสังคมอีกต่อไปนั่นเอง

3.2.2 ฐานงานร้านค้าบุญนิยม เป็นหนึ่งในฐานงานหลักที่เป็นสัมมาอาชีพในชุมชนศิระะอโศกที่ผู้ให้ข้อมูลบางรายที่มีความชำนาญจากการประกอบอาชีพค้าขายตั้งแต่ก่อนมาเป็นสมาชิกชุมชนอาสาสมัครเข้ามาบริหารจัดการงานด้านการค้าบุญนิยมซึ่งร้านค้าบุญนิยมนี้จะมี ความแตกต่างในรายละเอียดของการขายออกไปซึ่งชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้องศึกษาในรายละเอียดเหล่านั้นก่อนเมื่อเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการบุญนิยมซึ่ง หลักการค้าบุญนิยมมีอยู่ 4 ระดับคือ ระดับที่ 1 ขายต่ำกว่าท้องตลาด ระดับที่ 2 ขายเท่าทุน ระดับที่ 3 ขายต่ำกว่าทุน และระดับที่ 4 แจกฟรี ในฐานร้านค้าบุญนิยมนี้จะจัดขายสินค้าราคาเท่าทุนหรือที่เรียกว่าการค้าบุญนิยมระดับที่ 2 ปีละ 2 ครั้ง คือวันพ่อแห่งชาติ และวันแม่แห่งชาติ นอกจากนี้ก็ยังมีไปร่วมออกร้านที่งานตลาดอาริยะหรือที่เรียกว่าการค้าบุญนิยมระดับที่ 3 คือการค้าขายแบบต่ำกว่าทุนเป็นระยะเวลา 3 วัน ส่วนการค้าบุญนิยมระดับที่ 1 นั้นทางร้านค้าถือเป็นนโยบายหลักที่ต้องยึดปฏิบัติจนเป็นปกติ และในส่วนของการค้าระดับที่ 4 จะแจกฟรีในรูปแบบของอาหารในวันสำคัญหรือเทศกาลสำคัญ เช่น เทศการกินเจ งานตลาดอาริยะ งานวันพ่อแห่งชาติ งานวันแม่แห่งชาติ ซึ่งมีรายละเอียดในฐานงานร้านค้าบุญนิยมดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานร้านค้าบุญนิยม (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานร้านค้าบุญนิยม ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเมื่อก่อนเข้ามาเป็นชาวชุมชนก็มุ่งเน้นแต่จะกอบโกยยิ่งหาได้มากยิ่งภาคภูมิใจหากแต่เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนจึงเกิดการเรียนรู้ในหลักการการค้าบุญนิยมของชาวโศกเพิ่มขึ้นเพราะ เป็นการค้าที่ไม่มุ่งแสวงหาแต่ผลกำไร ไม่ค้าขายสิ่งที่เป็นอบายมุขทั้งหลาย ดังประโยคต่อไปนี้

“คือตอนนี้เลิกค้าขายที่ร้านค้า...ตอนนี้เออยิ่งร้านค้านั้นขายกว้างออกไปก็ต้องไปแต่เช้าเมื่อก่อนอยู่ข้างนอกเราก็มุ่งแต่จะเอากำไรอะไรก็ตามที่เรามีแบบว่าจัดการค้าบุญนิยมนี้มันจะมีเป็นระดับๆคะเมื่อก่อนนะเราไม่รู้หรือเราก็คือได้มากยิ่งดีนะคะ...มี 4 ระดับคะ คือระดับที่ 1 เราก็จะขายต่ำกว่าท้องตลาดคะนี่ก็ยัง ยังไม่ได้ ระดับที่ 2 ก็คือเท่าทุน เท่าทุน คือเสมอตัวไม่ได้กำไรและไม่ขาดทุนคะ ระดับที่ 3 นี่ต่ำกว่าทุนคะ ต่ำมากได้มากคือเราขาดทุนมากเราก็ได้มา มากคือได้กำไรอาริยะคือเป็นการให้สมมุติว่าเราเคยขาย 100 บาท เรามาขาย 50 บาท เราก็คือได้แล้ว 50 บาท นั่นไม่ใช่กำไรเหมือนชาวโลกเขาแต่มันเป็นกำไรบุญนิยมคะเป็นกำไรอาริยะ และระดับสุดท้ายเต็มร้อยเลยคะ คือแจกฟรี”

คุณยายพิกุล

“ปัจจุบันนี้อยู่ร้านค้าหนึ่งน้ำใจ ก็ค้าขายคล้ายกันแต่แตกต่างตรงที่ไม่มี
อบายมุขเอาค่าไร่น้อย”

คุณพ่อไผ่

ภาพที่ 4.7 ฐานงานร้านค้าบุญนิยม

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้หลังจาก
การทำงานฐานร้านค้าบุญนิยมคือ การได้ให้ได้เสียสละ ไม่ต้องการค่าจ้างรางวัลในการประกอบ
สัมมาอาชีพ ไม่เกียจคร้านในการทำงาน การเป็นตัวอย่างให้กับสังคมทั่วไปในเรื่องความขยัน ไม่คด
โกงใคร ทำงานที่เป็นสัมมาอาชีพ ชื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาเปรียบคดโกงผู้อื่น พึงตนจนเป็นที่พึงให้ผู้อื่น
ได้ ดังประโยคต่อไปนี้

“พูดถึงว่ามีความสุขใหม่มีจะมีความสุขมากกว่าที่เราเคยทำมาก่อนสุข
คือ อิมเตี้ยขายขอบอกอย่างหนึ่งก่อนว่าขายนี้ลาออกจากการใช้เงินมาได้ปีหนึ่งหรือปีกว่าละคือขาย
จะไม่ใช้เงินจะไม่ซื้อของคือจะปฏิบัติตัวเองเท่าที่ตัวเองตั้งใจไว้จะกะเมื่อก่อนยังไปไหนมาไหนยัง
ต้องใช้เงินอยู่ต้องใช้เงินเป็นการถนัดเดี๋ยวนี้เงินก็ไม่ได้ใช้แล้วก็ไม่เงินเป็นของตัวเอง...ตอนสมัยก่อน
เราก็เข้าใจได้ระดับหนึ่งคืออย่างนั้นแหละคือว่าเหมือนเราประกอบอาชีพก็คิดว่าเอ๊ะเราไม่ได้ไปขาย
ยาบ้าแต่เราก็ขายเหล้า ขายบุหรี่ ฮ่าฮ่า ยังจี้จะกะ ตอนนี่เลยเราไม่ได้ทำแบบนั้นแล้วเราก็เข้าใจขึ้น
อาชีพเราก็เป็นอาชีพที่สุจริต ค้าขายก็ค้าขายแบบบุญนิยมเนี่ยจะ ไม่เอาไรด์เอาเปรียบขายสินค้าดีจมี
น้ำใจด้วยกะ”

คุณยายพิกุล

“มันเป็นตัวอย่างให้คนอื่นเขาเห็นว่าเราทำที่นี้เป็นยังไงถ้าทุกคนนะถ้า
เสียสละเหมือนพวกเรานี้ผมว่าเมืองไทยนี้จะน่าอยู่แล้วนะไม่ต้องแก่งแย่งแต่ว่าไม่ใช่เกียจคร้านนะ

เพราะว่าเราไม่ได้หยุดทำงานตั้งแต่ตื่นขึ้นมาหลัง 6 โมงก็มาแล้วก็ทำงานส่วนรวมทั้งหมดไม่ใช่เรา
เราไม่หวังไม่อะไรต่อสิ่งอื่นแล้วเรานั่งๆนอนๆมีแต่ทำให้รีบทำถ้าเราทำงานเราก็ต้องทำให้เสร็จไม่
เสร็จก็ช่างมันอย่างนี้งานทุกอย่างมันก็ต้องมีกำหนดเสร็จแต่ไม่หมดงาน งานมีทำตลอดที่เป็นสัมมา
อาชีพ ไม่คดไม่โกง ไม่มีมือบายมุขไม่ทำอันตรายให้กับคนอื่นทำแล้วก็กินและแบ่งปันกันเราก็นึก
เป็นสังคมที่ดีเราว่าเราไม่มีเงินเดือนแต่เรามีกินเราทำเท่าไรเราไม่ได้คิดว่าจะเอาเป็นของตัวเองทำ
เพื่อให้ชาวชุมชน ให้ชาวไทยของเราทำให้ประเทศชาติ คือเราไปทำเราไม่ได้เอาอะไรเลยคือเราทำ
ออกไปนี่เงินก็เข้าไปชุมชนชุมชนก็บริหารเงินนี้ด้วยสัมมาอาชีพแล้วก็ไม่เอาเปรียบสังคมมีแต่ช่วย
เราก็ช่วยเหลือตัวเองและที่เหลือก็ยังช่วยคนอื่นไม่ว่าจะเป็นงานอะไรเพื่อสังคมเราก็ช่วยหมด”

คุณพ่อ ไข่

3.2.3 ฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ เป็นฐานงานหนึ่งที่เป็นสัมมาอาชีพเน้นการปลูก
พืชผักและผลไม้ไร้สารพิษเพื่อสร้างอาหารสำหรับเลี้ยงสมาชิกชาวชุมชนทั้งหมดและหากเหลือก็
แบ่งปันให้กับชุมชนชาวโศกทั่วประเทศ งานกสิกรรมธรรมชาติเป็นงานที่ต้องทำกลางแจ้งแดด
ร้อน หนักเหนื่อย หากเป็นฤดูฝนก็เฉอะแฉะ ลำบากบางครั้งต้องต่อสู้กับศัตรูพืช แมลงต่างๆเพราะ
ไม่ได้ใช้สารเคมีในการปลูกพืช ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักที่เลือกมาประกอบสัมมาอาชีพนี้จึงต้องเป็นผู้
ที่มีใจรักและเสียสละในงานด้านกสิกรรมธรรมชาติเป็นอย่างมากมีรายละเอียดดังนี้ (1) การ
ปฏิบัติงานฐานกสิกรรมธรรมชาติ (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานกสิกรรมธรรมชาติ ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้อง
เรียนรู้การปฏิบัติงานด้วยตนเองผ่านการลงมือทดลองปฏิบัติจริงในแปลงงาน เช่นการทดลองใช้
สมุนไพรในการปราบศัตรูพืช เพราะเป็นคนขยันไม่หยุดอยู่ใฝ่เรียนรู้จึงทำให้ค้นพบวิธีจัดการกับสิ่ง
ที่มารบกวนการทำกสิกรรมแบบธรรมชาติได้โดยไม่ยาก ดังประโยคต่อไปนี้

“กะศึกษาไปศึกษาไปเรื่อยๆ อ้ออื่นๆ เฮ็ดนั่นมันๆ ศึกษานอกเขตน่าได้
แบบว่าเบิ่งเวลามีแมลงมีหยังมาลงเฮ็ดบับเฮ็ดหยังไล่ จักผู่เว้าผ่านหูไป เอาบักพริกมาเฮ็ดได้ 6 ปี
ทดลองดำบักพริกแล้วกะใส่ใบบักเขียบแล้วกะฉีด อ้อแต่ก็ปลูกกะหล่ำหลายๆจนปวดเอ็นหงอน
เพราะเก็บหนอนมื่อนี้ มื่ออื่นกะมีมาอีกอียังละพอไหญ่มันช่างมาหลายช่อยสะมาเมื่อยแท้ปลูก
กะหล่ำหนอนเจาะเปลือกกะปานนั้นเปลือกกะเอ้อจ้งได้เฮากะบ่ได้ฉีดยาเอาหยังใส่มันกะบ่เซาขาดนี้กะ
เลยลองบักพริกนี้ละ พริกแพงๆ น้ำไอ้ขบมีเลขกะหล่ำนี้เกลี้ยงมันล้นมีแต่ยอดมันคั่ววนๆขึ้นมันมี
ความชำนาญขึ้น”

ก็ศึกษาไปศึกษาไปเรื่อยๆ อ้ออื่นๆทำนั่นมัน มันศึกษานอกเขตด้วยนะ
แบบว่าเวลามีแมลงมีไรมาลงทำบับเอาไรมาไล่ใครไม่รู้พุดผ่านหูเอาพริกมาทำได้ 6 ปีทดลองดำ
พริกแล้วก็ใส่ใบน้อยหน้าแล้วก็ฉีดอ้อเมื่อก่อนปลูกกะหล่ำเยอะจนปวดท้ายทอยเพราะเก็บหนอน

วันนี้ พรุ่งนี้ก็มีอีกทำไงละตาทำไมมันเยอะจังฉันเหนื่อยแล้วนะ ปลุกกะหล่ำหนอนเจาะเปลือกลงก็ ปานนั้นเอื่อยังไงเราก็ไม่ได้คิดหาเอาอะไรได้ก็ไม่หายที่นี้เลยลองพริกนี้ละพริกแพงๆนะ โอ๊ยไม่มีเลย กะหล่ำนี้เกลี้ยงหมดมีแต่ยอดมันคั่ววนๆขึ้น มันมีความชำนาญ”

คุณชายฟ้า

ภาพที่ 4.8 การปฏิบัติงานฐานกสิกรรม

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ชาวศิระะโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการปฏิบัติงานฐานกสิกรรมคือ การมีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรง ปลื้มใจที่ได้ทำเพื่อผู้อื่น ได้มาให้ได้เสียสละจริงๆ ไม่อยากได้เงินทองมาครอบครองเป็นของตน ใจพอแล้ว สามารถพึ่งตนจนเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ ดังประโยคต่อไปนี้

“อ้อมันอยู่กับงานมันคู่อยู่กับงานมีความสุขขั้นได้เฮ็ดงานคือมีความสุข แดคั่วหัวกะช่างม่วนอันเฮื่อไหลแสง มื่อก่อนมังป่าข้าเฮื่อไหลอาบเดื่อชะชะชะ โป๊ยเฮื่อชะมะคัก มาแทนแท่มือแดงมาละมีแสง โอเฮื่อออกกะดิ...ตะก็เฮื่ออยากได้เงินอ้อบาดนี้เฮื่อให้คนกินแต่ ขายบ่มักขายเต้ขายเฮ็ดเพื่อลูกหลานอยู่บ้าน ไกลี่เรือนเคียงแขกคนมาได้กินนั้นน้ำขายบอกกับหมู่ว่า ตะก็อยู่กับขายคำหมู่ขายคำหมู่มีขายขายเจ้าอย่าเก็บผักข่อยไปขายเดื่อข่อยข่อยอยากได้เงินข่อยอยู่ ทางนอกข่อยเฮ็ดเอาบ้อัดเงินข่อยมาอยู่ข่อยสิมาเฮ็ดทานภูมิใจเพราะว่าเฮื่อกินอ้อเฮื่อจะต้องเฮ็ดบ่ ต้องไปอาศัยผู้อื่นอาศัยเจ้าของไปข่อยกันนั้นนะเป็นแบบนี้”

อ้อมันอยู่กับงานมันขยันมากอยู่กับงานมีความสุขได้ทำงานคือมีความสุข แดเผาหัวก็ยิ่งสนุกเหงื่อไหลมาก เมื่อก่อนถางป่าข้าเหงื่อไหลอาบท่วมตัวเยอะมากตกเย็นมีแรงเออ เหงื่อออกนี่ดินะ...เมื่อก่อนเราทำอยากได้เงินอ้อแต่ตอนนี่เราทำให้คนกินขายไม่ชอบขายทำเพื่อลูก เพื่อหลาน(ที่อยู่ในชุมชน)บ้านไกลี่เรือนเคียงแขกมาได้กินนั้นนะขายบอกกับเพื่อนว่าเมื่อก่อนอยู่กับ

ขายคำมูยขายชอบเก็บผักที่เราปลูกไปขาย อย่าเก็บผักฉัน ไปนะถ้าอยากได้เงินอยู่ข้างนอกฉันหาได้ เยอะมาอยู่ที่นี่จะมาทำบุญกุศลใจเพราะว่าเรากินก็ต้องทำไม่ต้องไปอาศัยใครพึ่งพาอาศัยตนเองไป ช่วยกันแบบนี้นะ

คุณยายฟ้า

3.2.4 ฐานงานปุ๋ยสะอาด เป็นฐานงานที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อรองรับในภาคกิจกรรม สำหรับชุมชนเหลือจากการใช้เราจึงผลิตเพื่อจำหน่ายเพราะเป็นการช่วยบรรเทาให้เกษตรกรที่มีไร่นา หรือสวนหันมาทำการเกษตรแบบไร้สารพิษลดการใช้สารเคมีลงด้วยและที่สำคัญเป็นการช่วยลด รายจ่ายให้กับเกษตรกรเนื่องจากปุ๋ยสะอาดของชุมชนสีเขียวอโศกจำหน่ายในราคาที่ย่อมเยามากและ ที่สำคัญผู้ให้ข้อมูลหลักยังทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายและสาธิตให้คำปรึกษากับเกษตรกรที่มาเป็นลูกค้า อีกด้วย การเรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำงานและการทำงานก็ควบคู่ไปกับการปฏิบัติธรรมตามแนวทาง ของชาวอโศก ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักได้ผ่านการเรียนรู้ด้านการประกอบสัมมาอาชีพดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้คือ (1) การปฏิบัติงานฐานปุ๋ยสะอาด (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานปุ๋ยสะอาด ชาวสีเขียวอโศกผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีองค์ ความรู้ในทุกกระบวนการผลิตเพราะได้เริ่มเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น นั่นคือการผสมปุ๋ยกับฟอสเฟต แร่หินธรรมชาติเพื่อไลต์ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากันนำส่วนผสมที่ได้โรยขึ้นงานปั้นเม็ดปุ๋ยระหว่าง การโรยปุ๋ยจะเคลือบเม็ดปุ๋ยด้วยรำอ่อนกลับกองปุ๋ยเมื่อครบกำหนดเพื่อตัดเส้นใยจุลินทรีย์และ ระบายความร้อนจากกองปุ๋ยนำเม็ดปุ๋ยไปร่อนเอาฝุ่นละอองออกเพื่อความสะดวกในการใช้งาน บรรจุเม็ดปุ๋ยลงกระสอบน้ำหนัก 50 กิโลกรัม นำไปเก็บไว้ในที่ร่มอากาศแห้งและถ่ายเทได้สะดวกนี้ คือขั้นตอนและขบวนการผลิตปุ๋ยสะอาดหรือที่รู้จักกันทั่วไปในนามของปุ๋ยอินทรีย์ที่ชาวสีเขียว อโศกผู้ให้ข้อมูลได้เรียนรู้และสามารถสร้างรายรับให้แก่ชุมชนด้วยการผลิตปุ๋ยสะอาดเพื่อจำหน่าย ให้กับเกษตรกรผู้ที่ต้องการลดต้นทุนการผลิตและรักษาสิ่งแวดล้อม ดังประโยคต่อไปนี้

“อ้อปัจจุบันนี้เบาะตอนแรกเพิ่นกะให้รับทำปุ๋ยใช้ใหม่ปุ๋ยสะอาดนี้แหละ ทำมา 15 ปีปั้นปุ๋ยเม็ดน้อ ไอ้อ้ออาชีพนี้กะมักอยู่คนกะมาซื้อหลายนั้นนะช่วยคนว่า หนึ่งเขาได้ลดการ ใช้เคมีลงไปเขาจะมาใช้แต่อินทรีย์ป่ากะเป็นผู้ปั้น ผู้เส็ด พาคณงานลุยเบ็ดเฮ็ดอยู่ 15 ปีว่าแมนเฮ็ดเบ็ด ลู่น่าวลงรายละเอียดยเบ็ดตั้งแต่เริ่มต้นฮู้เบ็ดทุกขั้นตอน”

อ้อปัจจุบันนี้หรือตอนแรกเขาก็ให้รับทำปุ๋ยใช้ใหม่ปุ๋ยสะอาดนี้แหละทำ มา 15 ปีปั้นปุ๋ยเม็ด ไอ้อ้ออาชีพนี้ก็ชอบนะคนมาซื้อเยอะได้ช่วยคนด้วยคือเขาได้ลดการใช้เคมีลงไป เขาจะมาใช้แต่ปุ๋ยอินทรีย์ป่าก็เป็นคนปั้นคนทำพาคณงานลุยหมดยอย่างอยู่ 15 ปีทำหมดยอย่าง ลงรายละเอียดยเบ็ดตั้งแต่เริ่มต้นฮู้หมดยทุกขั้นตอน

คุณป้านวล

ภาพที่ 4.9 การปฏิบัติงานฐานปุ๋ยสะอาด

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ชาวศิระะขอโสภผู้ให้ข้อมูลได้จากการทำงานฐานปุ๋ยสะอาดคือความภาคภูมิใจในการพลิกฟื้นแผ่นดินที่เสียให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ ต้องการที่จะเผยแพร่การเกษตรแบบไร้สารเคมี มีกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรอย่างง่ายไม่ซับซ้อนจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงดังประโยคต่อไปนี้

“ส่วนมากมันกะลิเป็นความชอบของเขาที่มักเห็ดลงสู่ดินเพราะว่าป่าชอบพลิกฟื้นแผ่นดินนี้ะให้มันมีชีวิตฟื้นว่าดินเฮมันดินตายฟื้นกะเอาภาพประกอบป่ากะว่ากะมีใจอยากเห็ด เห็ดแล้วกะเอาไปใส่มันกะลิเกิดผลขึ้นมากะดีแล้วป่าว่าจั่งซี...กะคือจิตมันคิดว่าถ้าเฮมีอินทรีย์เต็มบ้านเต็มเมืองนี้ะเฮาบต้องเห็ดกะได้ให้ผู้อื่นเขาเห็ดเฮานั่นแหละอยู่ถ่ากินกับเขาเฮาไปเห็ดเรื่องอื่นแต่คนกะเข้ามาหลายหลายช่วงที่ป่าขายปุ๋ยนั้นเฮาบได้เผยแพร่ยังหลายดอกบได้โฆษณาเพียงแต่นั่งขายอยู่ฮั้นแล้วเขากะเข้ามาคุยมาฟังว่าเห็ดจั่งได้เรื่องการเกษตรเฮากะบอกว่าเกษตรทุกมือนั้นมันล้มเหลวเพราะว่าไปวัดเอาแต่จีดินละกะปลุกนั่นปลุกนี่แต่ป่าให้พวกชาวบ้านตาสิตาสายายมียายมาเอาจั่งซีเด้อพาเขาลงแปลงเลยมีดินแปลงนี้สิปลุกขนาดไหนแล้วกะใส่ปุ๋ยเฮาจ่าได้ปลุกไปเลยมันงามขึ้นแล้วเฮาค่อยวัดว่าตารางเมตรนี้ เมตรหนึ่งมันใส่จักตันป่าสิบอกเขาจั่งซีเขากะเข้าใจ”

ส่วนมากมันก็จะจะเป็นความชอบของเราที่ชอบทำลงสู่ดินเพราะว่าป่าชอบพลิกฟื้นแผ่นดินนี้ะให้มันมีชีวิตเขาว่าดินเรมันดินตายเขาเอาภาพประกอบป่าก็ว่าป่ามีใจอยากทำทำแล้วก็เอาไปใส่มันก็จะเกิดผลขึ้นมาก็ดีแล้วป่าว่าจั่งซี...ก็คือจิตใจมันคิดว่าถ้าเรามีอินทรีย์เต็มบ้านเต็มเมืองนี้ะเราไม่ต้องทำก็ได้ให้คนอื่นเขาทำเราเรารับผลผลิตจากเขาเราก็ไปทำเรื่องอื่นแต่คนก็เข้ามาเยอะช่วงที่ป่าขายปุ๋ยนั้นเราไม่ได้เผยแพร่อะไรมาไม่ได้โฆษณาเพียงแต่นั่งขายอยู่ฮั้นแล้วเขาก็เข้ามาคุยมาฟังว่าทำยังงี้เรื่องการเกษตรเราก็บอกว่าเกษตรทุกวันนี้มันล้มเหลวเพราะว่าไปวัดเอา

แต่คิดแล้วก็ปลุกนั่นปลุกนี่แต่ปีบอกชาวบ้านว่าเอ็งจืพาเขาลงแปลงเลยมีพื้นที่แปลงหนึ่งนี่จะปลูกขนาดไหนแล้วก็ใส่ปุ๋ยขนาดไหนปลูกไปเลยมันงามขึ้นแล้วเราค่อยวัดว่าตารางเมตรหนึ่ง เมตรหนึ่งนี่ใช้กี่ต้นปีก็จะบอกเขายังงี้เขาก็เข้าใจ

คุณปานวล

3.2.4 ฐานงานขยะวิทยา เป็นฐานงานสัมมนาอาชีพที่สำคัญและจำเป็นในทุกองค์กร หากไม่มีกระบวนการจัดการขยะที่ดีสังคมหรือหน่วยงานนั้นๆ ก็จะไม่สะอาดเรียบร้อยและเกิดปัญหาเกี่ยวกับมลพิษต่างๆตามมามากมายฐานงานขยะวิทยาในชุมชนศิระะโฮ โศกมีกระบวนการจัดการแบ่งออกเป็น 2 ชนิดนั่นคือ ขยะสด และขยะแห้ง ขยะสดในที่นี้คือต้องแปรรูปขยะที่มีในครัวเรือนนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักหรือทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับรดพืชผักสวนครัวในชุมชนอีกด้วย ส่วนทางด้านขยะแห้งนั้นก็จะมีการแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ เช่น พลาสติก กระดาษ ขวด โลหะ เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ดูแลบริหารจัดการฐานงานนี้ต้องเป็นผู้มีจิตใจที่อดทนต่อความน่ารังเกียจของขยะให้ได้พร้อมกับการเรียนรู้ทำใจถือเป็นการปฏิบัติธรรมประการหนึ่งของชาวศิระะโฮ โศก ผู้ให้ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานขยะวิทยา (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานขยะวิทยา ชาวศิระะโฮ โศกผู้ให้ข้อมูลมีการวางแผนการทำงานคือ จัดการเรื่องขยะสดก่อนเพื่อนำไปทำปุ๋ย หรือเป็นอาหารให้กับเตาไบโอแก๊สภายในชุมชน จากนั้นจึงมาจัดการเรื่องขยะแห้งซึ่งได้แบ่งเป็นชนิดต่างๆไว้แล้วจึงไม่ยากต่อกระบวนการจัดการแม้ว่าในบางครั้งจะมีปัญหาในการจัดการปัญหาในชุมชนบ้างแต่เมื่อมีการณรงค์และประชาสัมพันธ์ชาวชุมชนก็ให้ความร่วมมือในการแยกขยะด้วยดี ดังประโยคต่อไปนี้

“การจัดการขยะจะต้องหนึ่งขยะ ขยะอย่างขยะเศษอาหารเนี่ยเราจะไม่ให้มีค้ำเพราะถ้าค้ำปุ๊บแมงวันตอมไข่ปุ๊บมันจะมาเต็มอันนี้ต้องทำทุกวันตอนเช้าต้องรีบปุ๊บเลยล้างเปลี่ยนให้มันได้ให้มันได้ทุกวันจะน้อยจะมากก็ช่างเราจะไม่เพิ่มให้มีแมงวันเพราะถ้ามีแมงวันนี่จะลำบากก็เลยขยะนี้ต้องทำทุกวันหรือบางทีวันหนึ่งทิ้งเข้าทิ้งเย็นเลยถ้ามันเยอะอะไรก็เพราะถ้ารีบมันเพราะว่าแค่30นาทีมันก็ไข่เป็นตัวแล้วแมงวันยากแต่ส่วนพลาสติกนี้เราก็ต้องแยกส่วนหนึ่งที่จะเอาไปขายส่วนหนึ่งก็จะเอาไว้เผาคนเผาก็จะมาให้แยกให้เขาคนเผาที่เขาที่ไม่แยกให้ก็เผาทั้งยังงั้นแหละเราไม่แยกเขาก็เผาเลยเขาเผาเขารังเกียจเขาไม่เอาเหมือนเราเขาจะรังเกียจมากอาจจะต้องแยกก่อนไรก่อนแต่ถ้าเราไม่มีเวลาแยกหรือว่าชาวบ้านไม่แยกให้เขาก็เผาทั้งยังงั้นแหละจะมาทั้งหมดเลยทั้งที่มันมีกลิ่นมีโรจะแยกไม่ได้เขาจะไม่กล้า”

คุณอาดิน

ภาพที่ 4.10 ฐานงานขยะวิทยา

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ชาวศิรชะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการทำงานฐานงานขยะนั้นคือ มีความละเอียดในการทำงาน ทำใจให้ยอมรับความน่ารังเกียจซึ่งผู้อื่นทำได้ยาก ถือเป็นการปฏิบัติธรรมอันจิตใจของตนในการคิดเรื่องความสวยงามและน่ารังเกียจลงได้ และยังเป็นอาชีพที่ไม่มีใครแย่งจึงเกิดประโยชน์และคุณค่าจากการปฏิบัติงานฐานขยะอีกด้วย ดังประโยคต่อไปนี้

“คิดว่าอาชีพนี้ไม่มีใครแย่งเราแน่นอนไม่มีใครมาแย่งทำหอกขอผมทำเถอะไม่มีแน่นอนเลยเพราะฉะนั้นอาชีพนี้เราจะยึดได้โดยเรายึดเป็นอาชีพได้...แยกขยะก็ด้วยนะ มันจะละเอียดในเรื่องของเรามีวิธีการในการจัดการแล้วก็จะแยกถ้าเรามีเวลามากเราก็จะแยกว่าถ้าเรามีเวลาน้อยเราก็จะแยกลวกๆตามแต่สภาพทำให้เราไม่ยึดติดต้องสะอาดนะต้องอะไรนะอ้อแต่จริงๆแล้วมันเป็นกฎเป็นระเบียบที่มันอยู่ในตัวของมันเองถ้าเรามีเวลามากๆเราก็ต้องทำจนสะอาดจนอะไรแต่ถ้ามันทำได้แค่นั้นเราก็ปั๊บๆคือหนึ่งอย่าให้มีขยะในหมู่บ้านอย่าให้มันมีอย่าอย่าให้มันรกคืออยากจะให้ทุกคนในหมู่บ้านนี้อาจะมาที่ทุกวันคิดว่า 7 วันทั้งทีเพราะว่าหนึ่งขยะอยู่ในนั้นนะ มันมีอาหารทิ้งอะไรต่ออะไรมา มันบูดมันเน่ามันเสียแล้วมันจะเป็นเชื้อโรคถ้าคนที่ไม่ยอมขยะนี้มาทิ้งทุกวันจะดีกว่าแต่ถ้าแยกขยะแล้วไม่มีปัญหาถ้าแยกแล้วมันจะเป็นสัดส่วนอันนี้ขยะอันนี้เศษอาหารอันนี้มันจะทำให้บูดให้เน่าให้เสียแต่ถ้าทำไม่ได้ปั๊บนี้อยากให้เราแยกเอามาทิ้งทุกวันเลยเราจัดการให้ทุกวันได้ในหมู่บ้านนี้สามารถจัดการได้คนเดียว”

คุณอาดิน

3.2.6 ฐานงานหมวมุสมุนไพร ฐานงานนี้เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกฝนเรื่องของการทำผลิตภัณฑ์ซักล้างต่างๆไม่ได้มีเฉพาะเรื่องของหมวมุสมุนไพรอย่างเดียวชาวศิรชะอโศกผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นวิทยากรให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการทำหมวมุสมุน น้ำยา

ล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาขัดห้องน้ำ จากสมุนไพรไทย และได้เรียนรู้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของ แพทย์แผนไทยเพื่อปรับปรุงพัฒนาสูตรต่างๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภคการนำองค์ ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านสมุนไพรไทยมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เป็นที่สนใจ ของประชาชนทั่วไปและแม้ว่าชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลจะเป็นผู้ชำนาญด้านการอาชีพแต่สิ่งที สำคัญไปกว่านั้นคือการเรียนรู้ภายในเรื่องของการลดละกิเลสหรือปล่อยวางสิ่งทีเข้ามากระทบ สัมผัสในการทำงานเหล่านั้นจึงจะเรียกว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งงานนอกและงานในอย่างแท้จริง มีรายละเอียดในประเด็นนี้คือ (1) การปฏิบัติงานฐานแชมพูสมุนไพร (2) อานิสงค์จากการ ปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานแชมพู ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลมีกระบวนการ การเรียนรู้ในการปฏิบัติงานการผลิตแชมพูสูตรอัญชัน-ใบหมี คือเริ่มจากต้มน้ำสะอาด 20 ลิตร ให้เดือด เดิมอัญชันแห้งลงไป ต้มนาน 15-20 นาที บั่นใบหมีแบบหยาบเติมลงในหม้อ รอให้เดือดอีกรอบ นาน 15 นาทีกรองน้ำที่ต้มกับสมุนไพร 2 รอบ ผสมกับน้ำสะอาดที่เหลือ 20 ลิตรนำส่วนผสม อื่นๆ เช่นหัวน้ำหอมนำเกลือลงในภาชนะที่เตรียมไว้และกวนให้เข้ากันค่อยๆเติมน้ำสมุนไพรที กรองไว้แล้วสลับกับการกวนไปเรื่อยๆจนส่วนผสมทั้งหมดเข้ากัน พักฟองไว้ 1 ชั่วโมงปรับความ เข้มข้นโดยการใส่น้ำเกลือเพื่อให้เกิดการหนืดเติมหัวน้ำหอมและทำการบรรจุขวดเป็นตัวอย่างของ การปฏิบัติงานฐานแชมพูที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้อธิบายถึงขั้นตอนการทำงานและยังมีสูตร อื่นที่มีอยู่ในฐานงานซึ่งหากมีผู้สนใจทีจะเรียนรู้ทั้งแชมพู สบู่ ผลิตภัณฑ์ซักล้างก็สามารถมาเรียนรู้ ได้โดยมีชาวชุมชนศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ดังประโยค ต่อไปนี้

“อาชีพที่ไม่เป็นบาปฐานแชมพูสบู่สมุนไพรทั้งหมดทีประมาณ 50-60ตัว อยู่มั้งเราทำแพ็คนั้นแพ็คนี้ขายก็ทำเยอะแรกๆทีเป็นครูทีเลี้ยงแล้วทีอยู่กับอานักเรียนทีเขาเรียนจาก นี่นะน้องทับทิมอะไรจ้ะตอนนั้นมาฝึกเป็นครูทีเลี้ยงแล้วทีมาเรียนรู้จากเขาแล้วทีมาเป็นลูกน้องเขาจน ทุกวันนี้กลายเป็นลูกพี่แล้ว...ได้เยอะมากเลยคะด้านสังคมด้านสิ่งแวดล้อมด้านความประหยัด ประโยชน์สูงประหยัดสุดของชุมชนอะไรประมาณนี้คะเพราะว่าทุกตัวเราจะเน้นทีเอาสมุนไพรมา แปรรูปมาทำเป็นรูปแบบของแชมพูของน้ำยาซักผ้าเอยน้ำยาล้างจานเอยจ้ะ”

คุณอาสารภี

ภาพที่ 4.11 ฐานงานแชมป์

2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการทำงานคือ การทำงานแบบไม่หวังสิ่งตอบแทนหรือที่เรียกว่าทำงานฟรีไม่มีเงินเดือนไม่ได้นึกถึงเงินเรื่องทองที่จะได้รับ

“มาก มาก มากเลยเพราะว่าอาชีพอย่างคนเราสอนไปต้องมีเงินเข้ากระเป๋าแล้วใช่ไหมอันนี้สอนไปไม่คิดอะ...แน่นอนชัดเจนมากกว่าเรามาเสียสละ”

คุณาสารภี

3.2.7 ฐานงานจักรสาน เป็นฐานงานที่ได้แรงงานจากกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ภายในชุมชนเนื่องจากว่าชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้สูงอายุคนอื่นๆ ที่อยู่ภายในชุมชนไม่สามารถไปทำงานกลางแจ้งหรืองานที่ต้องใช้แรงมากๆแต่ท่านเหล่านี้กลับไม่คิดจะหยุดอยู่ตามวัยที่เพิ่มขึ้นของท่านทั้งที่สมควรหยุดพักผ่อนแต่ก็ยังขยันที่จะสร้างสรรค์งานที่ไม่ต้องออกแรงมาก เช่นงานด้านการจักรสานนี้ เมื่อมีฐานงานนี้ขึ้นมาแล้วก็ต้องมีการเรียนรู้และคิดค้นแบบใหม่ๆเมื่อก่อนสานจากหวายและไม้ไผ่แต่ปัจจุบันก็ปรับมาสานจากพลาสติกทำเป็นกระเป๋าถือ ตะกร้าต่างๆลวดลายแตกต่างกันออกไปตามแต่ผู้ให้ข้อมูลหลักจะออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์ ควบคู่ไปกับการทำงานทางด้านจิตใจ มีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานจักรสาน (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานจักรสาน ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลมีความเชี่ยวชาญด้านการสานเพื่อสร้างรายรับให้กับชุมชนในอาชีพที่เป็นสัมมาอาชีพหากแต่ไม่ได้เป็นอาชีพที่มุ่งสร้างรายได้ให้กับตนเองแต่เป็นการสร้างรายได้เพื่อส่วนกลาง เพราะที่ชุมชนศิระะอโศกอยู่กันแบบระบบสาธารณะ โภคีช่วยเหลือแบ่งปันกันในเรื่องปัจจัย 4 ข้าว ผ้า ยา บ้าน ดังนั้นเรื่องเงินจึงไม่ถือ

เป็นเรื่องสำคัญของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเพราะสามารถเบิกสวัสดิการจากส่วนกลางได้ ดังประโยคต่อไปนี้

“เดี๋ยวนี้บ้อสานตะกร้าคือๆว่าไปเฮ็ดทางไกลๆไปหวแล้วกะเลยเฮ็ดอยู่ กับหม่องเดี๋ยวนีไปถักไม้ไผ่ขอนกะบ่ได้อายุหลายแล้วกะเลยมาเล่นทางนั้งสานตะกร้าเล่นไป...บ่มัน บ่คิดอยากได้อะก็สิบ่คิดอยากได้เบาะมันบ่มีแนวสิขื้อน้ำซอสน้ำซิวก็เบิกมากินเอ้อเป็นอยากอิหยัง กะเบิกเอาในร้านค้ำมากินแล้วกะเลยเงินบ่มีประโยชน์ดอกบาดนี้เบิกแนวที่มันจำเป็นที่ต้องใช้ใน ชีวิตประจำวันในครอบครัวเฮานี้แหละ”

ตอนนี้เหอสานตะกร้าคือคือว่าไปทำงานไกลๆไปหวแล้วก็เลยต้อง ทำงานอยู่กับที่เดี๋ยวนีไปจัดไม้จัดซุงก็ไม่ได้แล้วอายุมากแล้วเลยมาทำงานสานตะกร้าเล่นไป... บ่มัน ไม่คิดอยากได้อะที่ไม่คิดอยากได้เพราะไม่มีอะไรจะซื้อน้ำซอสน้ำซิวก็เบิกมากินเอ้อต้องการอะไรก็ เบิกเอาในร้านค้ำมากินแล้วเงินก็เลยไม่มีประโยชน์นะที่นี้เบิกอะไรที่จำเป็นที่ต้องใช้ใน ชีวิตประจำวันในครอบครัวเฮานี้แหละ

คุณตาอายุ

ภาพที่ 4.12 ฐานงานจักรสาน

2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน สิ่งที่ได้จากการทำงานฐานจักรสานชาว ศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูล มีความสุขทางด้านจิตใจเพิ่มขึ้น เพราะอาศัยการมองตนเองไม่พึ่งโทษถือสา ผู้อื่นตั้งใจมาลดละเสียดเสียดความสุขส่วนตนเพื่อคนหมู่มาก จิตใจไม่วุ่นวายสับสน ไม่คิดจะทิ้ง ชุมชนไปไหน ตั้งใจอยู่ในสังคมตลอดไปเพราะมันไม่วุ่นวายเหมือนโลกภายนอก ดังประโยค ต่อไปนี้

“จิตใจดีใจบ่โกรธบ่แค้นบ่เกลียดใผใผว่าจั่งได้เฮากะบ่เดือดร้อนบ่ได้หัว ซาอยู่คือเจ้าของอยู่ใผสิเฮ็ดยังจั่งได้กะเรื่องของเพิ่นเฮาเฮ็ดของเฮาบได้ใผใจว่าเขาสิดจั่งซันจั่งซี้

เบิ่งมาแต่เจ้าของบ่เคยสิไปบั้งเบียดผุได้คิดว่ามาทำบุญมาเฮ็ดบุญตั้งจิตเฮาเองเฮามาเสี่ยสละแล้วมา
กินมาทานมาเฮ็ดทานมาเฮ็ดเอาคือว่ามานี้เฮ็ดให้บ่แม่นเฮ็ดเอาเสี่ยสละบ่แม่นสิเฮ็ดเอาเข้าเจ้าของเฮ็ด
เอาให้ส่วนรวมบ่แม่นว่าสิเฮ็ดเอาใส่แต่ส่วนตัว...มันเย็น มันสงบ อยู่เย็นใจบ่ไปทางได้หมู่พวกดีทาง
นอกเขาคั้นรนจักเสี่ยหยังเป็นเสี่ยหยังเสี่ยรลเสี่ยเรือเสี่ยลูกเสี่ยหลาน คืออยู่นี้ม่วนอยู่จนตาย
พุ่นละ เฮ็ดความดี เงินเดือนกะบ่เอาออกจากมิจจาชีพ 5 แล้วบ่หลบเมื่อคอก”

จิตใจดีไม่โกรธไม่แค้นใครเคื่องใครใครว่ายัง ใจเราก็ไม่เดือดร้อนไม่ได้
ใส่ใจใครจะทำอะไรยัง ใจก็เรื่องของเขาเราทำหน้าที่ของเราเราไม่ได้ใส่ใจว่าเขาจะต้องยังนั้นยังนี้มอง
ตนไม่เคยไปเบียดเบียนใครคิดว่ามาทำบุญตั้งจิตเราเองเรามาเสี่ยสละแล้วมากินมาทานมาทำเพื่อตัว
เราเองคือว่ามานี้ทำให้ให้ไม่เอาเสี่ยสละ ไม่ทำเพื่อเอาเข้าตัวเองเอาเขาส่วนรวม.. มันเย็นมันสงบอยู่
เย็นใจไม่ยากไปไหนเพื่อนข้างนอกเขาคั้นรนไม่รู้เสี่ยอะไรเป็นอะไรเสี่ยรลเสี่ยเรือเสี่ยลูกเสี่ย
หลาน คืออยู่ที่นี้มีความสุขอยู่จนตายพุ่นละ ทำความดี เงินเดือนก็ไม่เอาออกจากมิจจาชีพ 5 แล้วไม่
กลับไปหรือกนะ

คุณตาอายุ

สรุปจากข้อมูลการบำเพ็ญคุณข้างต้นจากประสบการณ์ของชาวศิระษะ
อโศกผู้ให้ข้อมูลในแต่ละฐานงานที่ได้กล่าวถึงนั้นเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ชาวศิระษะอโศกผู้ให้ข้อมูลพึง
พอใจกับการประกอบสัมมาอาชีพในฐานงานที่ตนเองได้รับผิดชอบดูแลบริหารจัดการและมาเป็นผู้
ที่มีจิตใจที่เสี่ยสละเปลี่ยนแปลงแนวความคิดตนเองไม่ทำเพื่อเอาเข้าส่วนตัวทำเพื่อส่วนรวมเพื่อ
ชุมชนและมีการมองตนในขณะที่ปฏิบัติงานก็คือการเรียนรู้ที่จะปฏิบัติธรรมเพื่อการเรียนรู้สู่สัมมา
อาชีพนั่นเอง

ประเด็นหลักที่ 4 : คนจนมหัศจรรย์

ในประเด็นนี้ชาวศิระษะอโศกผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้จนเกิด
การเปลี่ยนแปลงตนเองทั้งทางกายและจิตวิญญาณที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริงคือเมื่อตา
กระทบรูป หู ได้ยิน จมูก ได้กลิ่น ลิ้น ได้รับรสสัมผัส เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ซึ่งไม่ได้เอาแต่นั่งหลับตา
เพียงอย่างเดียวหากแต่ยังมีการปฏิบัติธรรมแบบลิ้มตาเห็น เมื่อเจอผัสสะที่มากระทบกับทวารทั้ง 6
แล้วสามารถหาวิถีการในการจัดการกับผัสสะเหล่านั้นได้อย่างแยบคาย การฝึกฝนจนตนเองเกิด
สัมมาทิฐิเป็นผู้มีจิตใจที่ติงาม เป็นผู้ที่ไม่เสี่ยสละ มักน้อย สันโดษ สร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามเพื่อสังคมโดย
ไม่หวังผลตอบแทน เป็นผู้ที่มีใจที่พอ เมื่อใจพอก็จะพบกับความสุขอย่างแท้จริง สุขแม้ไม่มีรายรับ
เป็นของตนเองซึ่งเรียกว่ากลายเป็นคนจนมหัศจรรย์นั่นเองดังนั้นชาวศิระษะอโศกผู้ให้ข้อมูลจึง
พยายามสั่งสมกุศลผลบุญต่างๆ ในชาตินี้เพื่อจะได้เป็นผู้มีทรัพย์แท้ๆติดตนไปการจะเป็นคนจน

มหัศจรรย์ได้นั้นต้องมีองค์ประกอบและรายละเอียดในประเด็นย่อยได้แก่ (1) เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า (2) จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท (3) เป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม

4.1 เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า ในประเด็นนี้ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้และฝึกฝนเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านสัมมาอาชีพและการจะเป็นผู้มีสัมมาอาชีพที่ดีได้ก็ต้องเป็นผู้ที่มีสัมมาทิวาที่ถูกต้องเสียก่อนผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากสามารถรับรู้และเข้าใจและเห็นความเปลี่ยนแปลงของตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจจากปกติอาจเป็นคนที่ไม่ค่อยคิดถึงผู้อื่นหรือเห็นแก่ตัวเอาแต่ตัวเองเป็นใหญ่หากแต่พอมาผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการก้าวเข้าเป็นสมาชิกชุมชนแล้วกลับทำให้ผู้ให้ข้อมูลปรับเปลี่ยนตนเองมากขึ้นหรือเคร่งครัดมากขึ้นในกรณีเรื่องการถือศีล บางรายก็รู้สึกว่าคุณเคยสั่งสมบาปมีมาก่อนจึงทำได้โดยไม่ยากลำบาก บางรายตั้งใจจะมาประพฤติปฏิบัติตามแนวทางของชาวโศกทั้งชาติและชาติหน้าเพื่อลดละในสิ่งที่คุณคิดยึดเหล่านั้นให้ได้ หากแต่ในบางรายไม่ได้เปลี่ยนแปลงตัวเองในทันทีแต่ค่อยๆเห็นพัฒนาการในการปฏิบัติธรรมของตนเองทีละน้อย ดังประโยคเหล่านี้

“จากที่ตัวเองอยู่ข้างนอกจะเป็นคนร้อนร้อนในที่นี้ก็คืออารมณ์นะค่ะอารมณ์เราเราจะคุมตัวเองได้ยากจะใจร้อนแล้วก็มันจะจะไม่คิดถึงคนอื่นส่วนมากจะคิดถึงแต่ตัวเองเพื่อที่จะทำให้เราได้ก่อนเป็นอันดับแรกแต่พอเราอยู่ตรงนี้เราจะคิดถึงคนอื่นเป็นอันดับแรกค่ะเราจะไม่เอามาเสพยาเพื่อตรงนี้ละ”

คุณอาน้ำ

“มันคิดได้กะตอนอันมาอยู่กับชาวโศกนี้แหละมาคิดได้แต่ก่อนกะคิดบ่ได้ดอกกะว่าเจ้าของเออเก่งบ่กินเนื้อสัตว์ กินเนื้อสัตว์กะบ่ฆ่าเด้อ บ่ได้ฆ่าจกหยังจกเทื่อแม่แต่หอยแครงกะบ่ลวกเด้ เพิ่นกะพอได้อู่บาคนี้มาเลิกฆ่าโดยสิ้นเชิง บาคนี้บ่ฆ่าบ่กินแล้วกะบ่ตกบ่หล่นเลยกะสิเป็นบารมีเก่าหือจั่งได้บู่ บ่มีตกมีหล่น”

มันคิดได้ก็ตอนเออมาอยู่กับชาวโศกนี้แหละมาคิดได้แต่ก่อนก็ไม่ได้คิดอะไรหรือกลัวว่าตัวเองเออเก่งไม่กินเนื้อสัตว์ กินเนื้อสัตว์ก็ไม่ได้ฆ่าแล้วก็ไม่ตกหล่นเลยก็คงเป็นบารมีเก่ายังงี้ก็ไมรู้นะไม่มีตกมีหล่น

คุณยายพิกุล

“โล่งอาได้ต่อสู้ตัวเองช่วงที่อยู่บ้านเราก็มีความสุขแต่ถ้าต้องไปต่อสู้เราต้องอีกรอบหนึ่งที่เราต้องเตรียมตัวเองที่แบบว่ารับกับสายตาคอนได้ไหมอะไรไหมสารพัดฝ้ายโน้นเขาก็ถล่มมาหนักมากพิน้อยซึ่งในรอบที่อาเจอผัสสะไม่มีรอบไหนที่จะแรงเหมือนรอบนี้มากมันเป็นรอบของเราไง”

คุณอาสารภี

“คนพันธุ์ใหม่เรียกว่าพันธุ์โศกก็ได้แล้วกะสิเกิดมาใหม่มาเสียดจั่งซี่มาชำระจั่งซี่ แหละถ้ำกิเลสโตได้ที่มีอันนะ”

คนพันธุ์ใหม่เรียกว่าพันธุ์โศกก็ได้แล้วก็จะเกิดมาใหม่มาทำแบบนี้แหละมาชำระ ล้างกิเลสตัวไหนที่เรานั้นนะ

คุณปานวล

“จริงๆ มันเหมือนกับตนเองกิเลสเยอะหรืออะไรก็ไม่ว่าจะว่ามันเปลี่ยนมันก็ เปลี่ยนแต่ช่วงแรกเปลี่ยนปี๊ๆ มายังงี้เองแต่พอมาอยู่วัดนานๆ เข้าหาอะไรที่เปลี่ยนแปลงมากๆ ไม่ค่อยได้หรือทรมันรู้แต่เราารู้สึกว่าเราปล่อยวางอะไรได้มากขึ้นจากครอบครัวจากอะไรเราเนี่ยที่ เรายึดเนี่ยมันเรารู้สึกว่าเรานั้น ไม่ยึดมากเราไม่ทุกข์มากกับเขาเขาจะยัง ใจแต่บางทีก็ตัวเขานั้นแหละ ต้องช่วยเหลือตัวเอง”

คุณอาดิน

4.2 จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท ในประเด็นนี้ชาวศิรชะอโศกผู้ให้ข้อมูลที่ได้ผ่านการ ศึกษาเรียนรู้บ่มเพาะทางด้านจิตวิญญาณจากการต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนมาและต้องการที่ จะสั่งสมบุญบารมีของตนเป็นผู้ไม่ได้ติดขัดกับเรื่องข้าวของเงินทองอื่นๆ พยายามเรียนรู้ฝึกฝนตั้ง ตนอยู่บนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียงสามารถเป็นผู้ที่มีความสุข โดยได้ไม่เอาเรื่องเงินมาเป็นตัวชี้วัด ค่าของความสุขอยู่ในสังคมที่เรียกว่ามีระบบสาธารณะ โภคิผู้คนเอื้อเพื่อเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน ได้แม้ ไม่ได้เป็นพี่น้องที่กลานตามกันมาหากแต่ชุมชนแห่งนี้มีสายใยของคำว่าญาติธรรมร้อยรัดไว้จนเกิด เป็นความเอื้ออาทรและไม่ทอดทิ้งกันจึงมาเป็นผู้ที่เสียสละละทิ้งเรือนชานบ้านช่องมาเป็นจิตอาสา สร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคมเบื้องหน้ากับการต้องทำงานเป็นมนุษย์เงินเดือนและผู้ให้ข้อมูลแต่ ละรายมีความรู้สึกเป็นสุขภาคภูมิใจที่ตนเองมาเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อคนหมู่มากอีกด้วย ดัง ประโยคเหล่านี้ที่ชาวศิรชะอโศกผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึง

“มันก็ภูมิใจอะนะถึงแม้ว่าเราจะไม่มีเงินเดือนแต่เราก็ยังสามารถทำงานสร้าง ประโยชน์สร้างคุณค่าให้แก่ส่วนรวมได้มีความสุขนะครับที่ตนเองเป็นประโยชน์กับสังคม”

คุณบุญนาค

“เราไม่ได้เอาเงินมาเป็นตัวตั้งในการดำเนินชีวิตนะคะถึงเราไม่มีเงินเราก็อยู่อย่างมี ความสุขได้เรามีพี่น้องมีความเป็นพี่เป็นน้องที่สัมผัสได้ถึงความอบอุ่นจากเดิมที่เราเคยทำงานเป็น มนุษย์เงินเดือนมาก่อนถามว่าคุณนั้นเรามีความสุขไหมมันก็แค่กินสุบคิมเสพย์ไปวันๆนะจะใช้ ชีวิตเหมือนอย่างคนโลกๆทั่วไปแต่มาตรงนี้แล้วมันไม่ใช่แล้วตรงนี้เรามาสัมผัสได้ถึงความเป็นพี่ เป็นน้องความเอื้อเพื่อเพื่อแผ่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน”

คุณอาน้ำ

“เราจะน้อยเนื้อต่ำใจในลักษณะที่ว่าสัญญาบัตรมีเราไม่ค่อยมีเลยเราน้อยเนื้อน้อยนึ่งแต่ว่าจะไปเทียบเคียงกะเขานี้เราไม่เทียบเพราะว่าเรารู้เลยว่าบัตรมีเราแค่นี้แหละเรามีแค่นี้แหละถึงเราจะไปอยู่ข้างนอกเราก็ไม่ได้มีมากไปกว่านี้หรือเรารู้เลยว่าเราไม่เอาดีกว่าเราเสียสละดีกว่ามาทำประโยชน์ดีกว่าถึงเราจะรวยเราก็ไม่เก่งในเรื่องการทำมาหากินแต่คนอื่นนะไม่ใช่เขาทำมาหากินแป็บเดียวเขาก็ได้เงินได้หลักล้านเหมือนเขามันก็ทำได้ไงแต่ตัวเราไม่มีทางจะหาเงินมาเป็นกอบเป็นกำหรือร่ำรวยไม่มีทางเราก็เลยปลื้มตัวมากแบบเรารู้ว่าตัวเองนะหนึ่งเคยคิดเลยก็เคยหาเงินล่ะโหะหาเงินได้แค่นี้ยังบอกว่ามากเลยแต่คนอื่นทำไมไม่รู้จักพอแต่เรารู้ว่ามากแล้วนะรู้ว่าเยอะแล้วนะเราเอาเปรียบเขาเขาจะมันจะรู้สึกเลยว่าไม่เอาแล้วเราเอาแค่นี้แหละอะไรเงี้ยะ”

คุณอาดิน

“เห็นคุณค่าในตัวเองนะภูมิใจที่ได้เสียสละเพื่อผู้อื่นล่ะ”

คุณอาสารภี

“เพราะว่าป่ากะบดติดกับเงินอยู่แล้วหาเงินได้เลยทำงานนั้นนะหาเงินได้เห็นคนบ่ขายบายกะเอานั่นเอานี้ให้เขาไปหาหมอเด้อผู้ใดขอแต่มันมีประโยชน์กับคนอื่นป่ากะแจกเขาจนเปิดให้จนเพื่อนพ้องแล้วให้เพื่อนเปิดโตเต๊ะเพื่อนว่าเปิดกะช่างเปิดกะหาใหม่ได้”

เพราะว่าป่าไม่ติดกับเงินอยู่แล้วหาเงินได้เลยทำงานนั้นนะหาเงินได้เห็นคนไม่สบายก็เอานั่นเอานี้ให้เขาไปหาหมอนะใครขอแต่มันมีประโยชน์กับคนอื่นป่าก็แจกเขาหมดจนเขาพอนุ่นแหละแล้วให้เขาหมดตัวเลยคิดว่าหมดก็ช่างก็หาใหม่ได้”

คุณป้านวล

“ว่าวาตินี้เกิดมาแล้วหยุดแค่นั้น สิมาเอาบุญขาดนี้บุญนี้คือมันเอาไปนำได้ทรัพย์สมบัติเฮเอาไปนำบ่ได้เฮหาได้สิ้นฟ้าเหนือหัวเฮกะไปเอาบ่ได้จ้กอย่างแม่แต่เงินในปากบาทหนึ่งเฮกะยังเก็บเอาขาดนี้บุญคือมันสิได้เอาไปนำตลอด”

ว่าเรานี้เกิดมาแล้วหยุดแค่นั้นจะมาเอาบุญที่นี้บุญนี้คือมันเอาติดตัวไปด้วยได้แต่ว่าทรัพย์สมบัตินี้เอาไปด้วยไม่ได้ต่อห้าได้สิ้นฟ้าเราก้เอาไปไม่ได้ช้กบาทแม่แต่เงินในปากบาทหนึ่งเฮก้ยังเก็บเอาที่นี้บุญคือมันจะเอาไปด้วยตลอด

คุณอาดิน

4.3 เป็นผู้มิวัจนธรรมบุญนิยม เมื่อชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านการเรียนรู้ทั้งทางด้านจิตวิญญาณและด้านร่างกายผ่านกระบวนการต่างๆในชีวิตประจำวันจนกระทั่งกลายมาเป็นผู้ที่มีวัจนธรรมใหม่ที่เรียกว่าวัจนธรรมบุญนิยม นั่นคือการเป็นผู้ที่มาเสียสละ กินน้อยใช้น้อยที่เหลือจุนเจือสังคม เป็นผู้ที่ยินยอมอยู่อย่างพอ ใจและเพียงพอ เรียนรู้กับการใช้ชีวิตเพื่อผู้อื่นไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย มักน้อยสันโดษ ทนเสียสละ หนีสะสม นิยมสร้างสรรค์ การจะเป็นผู้มีวัจนธรรม

บุญนิยมไม่ใช่เรื่องง่ายหากแต่ก็ไม่ได้ยากลำบากจนเกินไปนักถ้าตั้งใจประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางของชาวโศกอย่างจริงจังเช่นการสมาทานศีล 5 ละอบายมุข และรับประทานอาหารมังสวิรัตินึ่งวันละ 2 มื้อ ในบางรายเป็นผู้ไม่คิดในรสชาติของอาหารกินง่ายอยู่ง่าย หรือบางรายมีเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเพียงไม่กี่ชุดเพื่อฝึกเรื่องความสมถะ ในบางรายอาจบำเพ็ญเพิ่มเรื่องความขยันการทำให้มากเพื่อผู้อื่นและในบางรายแม้จะรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้เป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนในชุมชนหากแต่กลับภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นฟันเฟืองเล็กๆ เป็นองค์ประกอบที่มาช่วยเติมเต็มสังคมหรือชุมชนศิระระโศกให้สมบูรณ์ในส่วนที่ขาดหายไปนั่นเอง ดังประโยคเหล่านี้

“100 เปอร์เซ็นต์ไม่ว่าจะเป็นการกินอยู่หลับนอน หรือการทำงาน การปฏิบัติธรรมที่ทำอยู่นี้เป็นรูปแบบของชาวโศกอย่างแน่นอนครับ”

คุณบุญนาค

“ว่าเฮลีสมีสมรรถนะบ่ปานนี้เป็นคนขยันมาแต่ไหนแต่ไรขยันว่าเฮ็ดเพื่อผู้อื่นว่ามีงานนั้นงานนี้ป่ากะชุ่มเฮ็ดไว้โลดเฮ็ดแล้วมันกะเกิดผลขึ้นมากะเกิดว่าปิตกะบ่ฮู้มันนะ”

ว่าเราจะมีสมรรถนะใหม่ปานนี้เป็นคนขยันมาแต่ไหนแต่ไรขยันว่าทำเพื่อผู้อื่นว่ามีงานนั้นงานนี้ป่าก็จะชุ่มทำไว้เลยแล้วมันก็จะเกิดผลขึ้นมาที่จะเกิดปิตนะไม่รู้สินะ

คุณปานวล

“เสื้อผ้ากะบ่ให้เกิน 3 ชุด ใช้ 3 ชุดบ่สะสมบ่ว่าสิ่งของอียังที่นอนที่หยังกะบ่ให้นอนที่นอนฟูกไ้อ์ที่นอนที่สูงๆที่นอนไ้อ์นี้บ่มีเตียงบ่มีหยังนอนพื้นหรือว่านอนม้ากระดานกะได้เฮาปลูกมีหมอนกะได้หรือบ่มีกะได้แล้วแต่ผู้ใดว่าปฏิบัติคือว่ามีปัจจย 4 กะพอบ้านเฮือนกะบ่แม่นของเฮาเพราะว่าอยู่ของส่วนรวมอยู่ในวัดถ้าเป็นผู้ชายโศคน้ออย่างผมเข้ามาผมกะมาอยู่ในวัดเป็นผู้เดียวกินอยู่ง่ายบ่มีของบ่มีสัมภาระ กะมีกลดอามีผ้าห่มมีเสื้อผืนนึ่งว่าชั้นมีผ้าขาวม้าอยู่ท่อนบ่บ่แม่นว่าซักเสื้อผ้า 3 มื้อซักทีอึ่ง ซักทุกวันเฮาต้องบ่ บ่ ให้หมักหมมไว้ บ่ให้เก็บไว้ ต้องซักทุกวัน”

เสื้อผ้าก็ไม่ได้เกิน 3 ชุด ใช้ 3 ชุด ไม่สะสมไม่ว่าจะเป็นสิ่งของอะไรก็ตามที่ฟูกที่นอนอะไรที่สูงๆนี้ไม่มี ไม่มีเตียงนอนนอนกับพื้นหรือไม้กระดานก็ได้เราปลูกหมอนกะเสื้อแล้วแต่ว่าใครจะปฏิบัติตนคือว่าขอมีแค่ปัจจย 4 ก็พอ บ้านเรือนที่มาอยู่ก็ไม่ใช่ของเราเพราะว่าเราอยู่กับส่วนกลางอยู่ในวัดถ้าเป็นผู้ชายโศคใช้ใหม่อย่างผมนี้เข้ามาที่มาอยู่ในวัดคนเดียวกินอยู่ง่ายไม่มีสัมภาระ ก็มีกลด มีผ้าห่ม มีเสื้อผืนนึ่งยังงี้ มีผ้าขาวม้า ไม่ใช่ว่า 3 วันซักผ้าทีนึ่ง ซักทุกวันไม่ ให้หมักหมมไว้ไม่เก็บไว้ต้องซักทุกวัน

คุณพ่อไผ่

“กินอยู่ทุกวันนี้หะรอคะเราอยู่กินแบบสาธารณะ โภคินะคะก็คือเราสามารถกินอยู่ร่วมกันโดยการทำงานทำงานทั้งหมดโดยองค์รวมเนี่ยแต่ว่ามันมีผลงานออกมาเนี่ยเราไม่ได้เอาเข้าคนใดคนหนึ่งนะคะเราเอาเข้ากองกลางส่วนกลางแบ่งขายแบ่งกินแบ่งแจกจ่ายแล้วก็ได้เอาเงินนั้นมาหมุนในระบบของเราคะเพราะฉะนั้นถามว่าเพราะเราไม่ได้ยึดว่าเงินนี้จะต้องเป็นของเราอะไรของเราแล้วมันก็ได้ติดยึดตรงนั้นแล้วเพราะฉะนั้นชีวิตความเป็นอยู่ถามว่าความสุขมันมาจากตรงนี้นะคะตรงที่มันไม่ต้องไปยึดว่าเป็นของเราเงินนี้เป็นของเราเรามีเงินเดือนเป็นของเราเองไม่แล้วอะ”

คุณอนัน

“มันดีใจปลื้มใจมีประโยชน์หลายหลายคือว่าเฮาดีใจได้เสียสละได้เฮ็ดนี้มันกะดีใจเอาโลด”

มันดีใจปลื้มใจมีประโยชน์เยอะมากคือว่าเราดีใจที่ได้เสียสละได้ทำนี้มันก็ดีใจเลยนะ

คุณตาวาย

“สำหรับตัวเราเองทำตนให้กับสังคมไม่มากแต่ถ้าเราอยู่ในสังคมที่มันทำประโยชน์ได้มากในสังคมส่วนใหญ่เขาทำประโยชน์ได้มากคนเขาเก่งทำ ทำประโยชน์ให้สังคมได้เยอะเราก็เป็นส่วนหนึ่งในนั้นเพียงแต่มันไม่ใช่ตัวเราเราเป็นเพียงจักรให้เขาเท่านั้นเองเพราะฉะนั้นตัวเราเองเนี่ยถ้าฟังตัวเราเนี่ยเราไม่ได้ทำเพื่อสังคมมากขนาดนั้นหะรอคะก็เลยเมื่อเราทำไม่มีความสามารถที่พาทำได้เราก็มายู่ในสังคมอย่างเนี่ยช่วยเขาเป็นส่วนหนึ่งของเขาก็พอแล้ว”

คุณอาดิน

“มีความรับผิดชอบมากขึ้นแล้วก็องค์ความรู้ด้านวิสัยทัศน์อาก็กว้างขึ้นแล้วก็ระดับผู้นำระดับหมู่บ้านเราก็ได้ศึกษาแล้วก็ทักษะในการสื่อสารเราก็ต้องชัดประเด็นมากขึ้นอะไรยังงี้การสรุปอะไรยังงี้เราต้องตรงประเด็นและไม่เคอะเขินเวลาพูดอะไรก็”

คุณอาจารย์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยาเชิงตีความ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สู่มมาอาชีพ ผู้ให้ข้อมูล คือ สมาชิกชุมชนศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 9 ราย โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบรายบุคคล เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สู่มมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศก

2. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยคือ ผู้ใหญ่ที่เป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศก ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้บ่มเพาะทางด้านจิตวิญญาณจนกลายเป็นผู้สู่มมาทิจูในการประกอบสู่มมาอาชีพ โดยมีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด 9 ราย แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviews) ที่แนวคำถามสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้นๆ โดยผู้วิจัยใช้ระยะเวลาสัมภาษณ์ทั้งหมด 9 ราย ประมาณรายละเอียด 45-100 นาที

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการถอดคำสัมภาษณ์ของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ (verbatim) และมีการฟังซ้ำทบทวนอีกรอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการถอดคำสัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้มาให้อ่างแท้ด้วยการอ่านบทสัมภาษณ์ซ้ำอีกหลายครั้ง ร่วมกับการถอดข้อมูล และทำการถอดรหัสข้อความจากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักตามรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลและระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยา (phenomenological coding หรือ descriptive coding) จากนั้นผู้วิจัยจึงหาความสัมพันธ์ระหว่างรหัสข้อมูลมาเชื่อมโยงเข้ากับประเด็นต่างๆที่คล้ายกันในแต่ละหมวดหมู่ เมื่อได้โครงสร้างประเด็นหลัก

และประเด็นย่อยในรายแรกแล้วผู้วิจัยจึงเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลแบบเดียวกันในผู้ให้ข้อมูลหลักรายอื่นๆ จนครบตามจำนวนประชากรที่ต้องการจะศึกษา ทั้งนี้ได้มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ 4 ประเด็นหลักได้แก่

ประเด็นที่ 1: วิถีชีวิตแบบ โลเกียะ ประกอบด้วย (1) วิถีชีวิตในครอบครัว ประกอบไปด้วย 2 ประเด็นย่อย คือ ช่วงชีวิตวัยเด็ก และช่วงชีวิตวัยรุ่น (2) อาชีพและการดำเนินชีวิต (3) การศึกษาธรรมะ ประกอบไปด้วยประเด็น 2 ย่อยคือ เรียนรู้ธรรมะจากครอบครัว เรียนรู้ธรรมะจากสถานปฏิบัติธรรมอื่น และ (4) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีลระขอ โศก ประกอบไปด้วย 3 ประเด็นย่อยคือ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุ

ประเด็นที่ 2: การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ ประกอบไปด้วย (1) กิจกรรมงานปลูกเสกพระแท้ๆ ของพุทธ (2) กิจกรรมงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ (3) กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา (4) การปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตชุมชน

ประเด็นที่ 3: การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพแบบอาริยะ ประกอบด้วย (1) การบำเพ็ญธรรม ประกอบไปด้วยประเด็นย่อย 3 ประเด็น คือ การถือศีล 5 การละอบายมุข และการรับประทานอาหารมังสวิวัติ (2) การบำเพ็ญคุณ ประกอบด้วย (1) ฐานครู (2) ฐานงานร้านค้าบุญนิยม (3) ฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ (4) ฐานงานปฎิเสาะอด (5) ฐานงานขยะวิทยา (6) ฐานงานแซมพู (7) ฐานงานจักรสาน และมีประเด็นย่อยดังนี้ คือ การปฏิบัติงานฐานงาน อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 4: คนจนมหัศจรรย์ ประกอบด้วย (1) เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า (2) จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท (3) เป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม

ประเด็นที่ 1 วิถีชีวิตแบบโลเกียะ

วิถีชีวิตแบบ โลเกียะนั้น เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ให้ข้อมูลว่าแต่ละคนได้ใช้ชีวิตผ่านวัยและวันมากันอย่างไบบ้างต้องเผชิญกับความทุกข์ยากลำบากในการดำรงชีวิตซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้ชีวิตช่วงวัยเยาว์และวัยรุ่นไปกับการช่วยเหลือกตัญญูต่อครอบครัวของตนจนกระทั่งก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 วิถีชีวิตในครอบครัว เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมแต่ก็มีความสำคัญมากเพราะหากครอบครัวปลูกฝังสิ่งที่ดีงามเรื่องค่านิยมบาปบุญคุณโทษต่างๆ ให้นุตรหลานแล้วเขาเหล่านั้นก็จะได้รับการซึมซับและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม

ชุมชนประเทศชาติสืบไปซึ่งในประเด็นนี้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลในแต่ละวัยนั้นมีเรื่องราวที่น่าสนใจเป็นข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ชีวิตวัยเยาว์ก้าวเข้าสู่วัยรุ่นของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูล

1.1.1 ช่วงชีวิตวัยเด็ก ชีวิตวัยนี้เปรียบเสมือนผ้าขาวที่ต้องได้รับการอบรมบ่มเพาะนิสัยใจคอจากครอบครัวหากแต่ชีวิตของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนนั้น โดยส่วนใหญ่มาจากพื้นฐานครอบครัวที่ไม่ได้ร่ำรวยหรือพอมีอันจะกินนักและเป็นครอบครัวที่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพเกือบทั้งหมดทำให้ไม่มีเวลาได้อบรมสั่งสอนบุตรเท่าใดนักแต่บางครอบครัวก็ประพฤติดนให้เป็นตัวอย่างแก่ลูกๆของตนและโดยส่วนใหญ่จะถูกเลี้ยงดูโดยการพาไปทำงานด้วยหรือหากไม่มีเวลาก็จะฝากฝังให้ผู้อื่นดูแลแทน ดังนั้นชีวิตในแต่ย์เด็กของผู้ให้ข้อมูลจึงคุ้นชินกับวิธีการทำงานของพ่อแม่และต้องถูกฝึกให้ทำงานตั้งแต่ยังเล็กเพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัว

1.1.2 ช่วงชีวิตวัยรุ่น จากการศึกษาพบว่าช่วงชีวิตวัยรุ่นของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลส่วนมากจะใช้เวลาหมดไปกับการทำงานหาเลี้ยงครอบครัว เช่น ช่วยทำไร่ ทำนา ทำงานโรงงานบ้าง บั่นสามล้อบ้าง ไม่ค่อยได้ไปเที่ยวเตร่เฮฮาตามประสาวัยรุ่นทั่วไปหรือหากไปเที่ยวก็อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงามไม่ได้สำมะเลเทเมาหรือมั่วสุมในเรื่องของสิ่งเสพย์คิดอาจเป็นเพราะในยุคสมัยนั้น ไม่ได้มีสิ่งยั่วย้อมมากมายเหมือนยุคสมัยปัจจุบันก็เป็นได้

1.2 อาชีพและการดำเนินชีวิต ทุกคนเมื่อก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่ล้วนแล้วต้องมีการประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีประกอบอาชีพที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปเช่นค้าขาย ทำงานโรงงาน ทำอาชีพเกษตรกรรมทำไร่ทำนา รับจ้างทั่วไป ส่งหนังสือพิมพ์ ก่อสร้าง ขายตรง เป็นกระเป๋ารถเมล์ ขับรถเมล์ ผู้ช่วยพยาบาล หรือแม้กระทั่งงานที่ไม่เป็นสัมมาอาชีพและผิดกฎหมายเองก็ตามเช่นเล่น ไฮโลก็ต้องทำเพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว อย่างไรก็ตามอาชีพที่หลากหลายที่กล่าวมานั้นก็นำไปสู่ความทุกข์ยากลำบากในการดิ้นรนทำมาหากินเพื่อให้ครอบครัวได้สุขสบาย

1.3 การศึกษาธรรมะ พื้นฐานชีวิตของมนุษย์นั้นสิ่งสำคัญสูงสุดของชีวิตก็คือการศึกษาธรรมะเพราะการเดินทางของชีวิตนั้นต้องมีหลักธรรมะเป็นจุดตั้งเข็มทิศเพื่อนำทางชีวิตไปในทางที่ถูกตรง ถูกต้องเป็นคนดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติสืบไป ซึ่งการศึกษาธรรมะนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมหากแต่เป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดเช่นกันและการเรียนรู้ก็อย่างก็คือการเรียนรู้จากสถานปฏิบัติธรรมต่างๆวัดวาอารามที่สอนให้รู้จักการใช้เข็มทิศนั้นในการดำเนินชีวิต โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากประเด็นต่อไปนี้

1.3.1 เรียนรู้ธรรมะจากครอบครัว พื้นฐานของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังค่านิยมเรื่องบาปบุญคุณโทษมาจากครอบครัวกันทั้งนั้น

บางครั้งบร้าวอาจลงมือทำให้เห็นเป็นตัวอย่างแก่ลูกๆของตนในเรื่องความซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ผิดศีลผิดธรรม พาเข้าวัดปฏิบัติธรรม สอนให้รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นและในบางราย เรียนรู้ธรรมะด้วยตนเองผ่านการสังเกตการปฏิบัติตนของผู้คนในสังคม แต่ก็อาจไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดในมากเท่าใดนัก หากแต่โดยนิสัยพื้นฐานของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูล ไม่ได้เป็นคนเกรง จึงทำให้ไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคเท่าใดนัก

1.3.2 เรียนรู้ธรรมะจากสถานปฏิบัติธรรมอื่น สถานปฏิบัติธรรมหรือในความเข้าใจของเราทุกๆ ไปก็คือวัดซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลไปร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ และนอกเหนือจากนั้นก็ยังมีสถานที่ปฏิบัติธรรมบางแห่งที่พาฝึกปฏิบัติในด้านจิตใจ การเทศนาสั่งสอนอบรมผู้คนให้เป็นคนดีของสังคมหากแต่ในชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ลงลึกเรื่องของการปฏิบัติธรรมมากนักคงไปวัดตามจารีตประเพณีเท่านั้นแต่ก็ถือว่าผู้ให้ข้อมูลหลักได้มีประสบการณ์ในการประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางพุทธศาสนิกชนที่ดี วัดหรือสถานปฏิบัติธรรมที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเคยไปศึกษาก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนเช่น กลุ่มอนุธรรมะธรรมวัดธรรมกาย วัดประจำจังหวัดที่ผู้ให้ข้อมูลอยู่ วัดหนองป่าพง สำนักแม่ชีรุ่งเดือน สำนักท่านไชยศ เป็นต้น

1.4 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับศิระะอโศก ในประเทศไทยยังมีบุคคลกลุ่มหนึ่งที่สละความเป็นส่วนตัวของตนลาออกจากหน้าที่การงานวิถีชีวิตเดิมๆมารวมตัวกันเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้กับสังคม โลกจากกลุ่มคนเล็กๆจนก่อเกิดเป็นชุมชนที่มี3องค์ประกอบอยู่ในชุมชนนั้น ได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน ซึ่งชุมชนเหล่านี้ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทยมีอยู่ทุกภาคและเป็นที่ยึดของสังคมในยุคปัจจุบันในนามของชุมชนชาวอโศก หนึ่งในชุมชนอโศกนั้นก็ยังมีชุมชนศิระะอโศกที่อยู่จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากเกิดความสนใจและต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพื่อการประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางของชาวอโศกและแต่ละคนได้มีการศึกษาข้อมูลผ่านการรับรู้ในประเด็นย่อยดังนี้

1.4.1 สื่อบุคคล เนื่องจากว่าผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความสนใจอยากปรับเปลี่ยนแนวความคิดและการดำเนินชีวิตตามแบบของชาวอโศกผ่านการแนะนำชักชวนจากเพื่อน คนที่รู้จักหรือญาติของตนให้รู้จักกับหมู่กลุ่มของชาวอโศกเริ่มต้นอาจแค่มาร่วมกิจกรรมฟังธรรม ต่อมาก็มาพักค้าง จนในที่สุดก็เข้ามาเรียนรู้อยู่ในชุมชน

1.4.2 สื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักบางรายก็รู้จักหมู่กลุ่มชาวอโศกผ่านการอ่านหนังสือต่างๆของชาวอโศกเช่น หนังสือดอกหญ้า ดอกบัวน้อย คนก็อะไรทำไมสำคัญนัก สารอโศก เราคิดอะไร เป็นต้น

1.4.3 สื่อวิทยุ นอกจากจะมีสื่ออื่นแล้วที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชาวโศกแล้วยังมีสื่อวิทยุที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้รับฟังซึ่งเป็นการจัดรายการวิทยุของท่านสมณะที่เป็นนักบวชของชาวโศกเช่นรายการเพื่อนช่วยเพื่อน ที่จัดรายการโดยท่านสมณะเสียงศีล และรายการอื่นๆของท่านสมณะพะพะพุทธ เป็นต้น

ดังนั้นสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชื่อมโยงในประเด็นหลักที่ 1 ได้ ดังนี้

เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีพื้นฐานครอบครัวที่ต้องอยู่แบบวิถีชีวิตของชนบทดังนั้นในชีวิตวัยเยาว์ของผู้ให้ข้อมูลจึงอยู่ท่ามกลางท้องทุ่งเรียกสวนไร่นาเพราะความลำบากต้องต่อสู้ดิ้นรนในการหาเลี้ยงชีพเพื่อช่วยเหลือครอบครัวอาจจะฟังดูเหมือนลำบากหากแต่เพียงทางด้านร่างกายเท่านั้นแต่จิตใจกลับรู้สึกเป็นสุขตามประสาวัยเด็กที่ยังไม่ได้คิดจริงจังอะไรมากนักกับชีวิตและถึงแม้ว่าบางรายพื้นเพของครอบครัวไม่ได้เป็นเกษตรกรแต่ทางครอบครัวก็สอนให้เรียนรู้ในการช่วยเหลือตนเองและแบ่งเบาภาระของครอบครัวเช่นกัน

เมื่อก้าวผ่านวัยเด็กก้าวเข้าสู่วัยรุ่นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังคงช่วยเหลือการทำงานทางบ้านเช่นเดิมจะมีออกเที่ยวเตร่เฮฮาตามประสาวัยรุ่นบ้างแต่ก็อยู่ในกรอบในประเพณีไม่ได้ทำตัวเกรี้ยวให้ทางบ้านต้องหนักใจอาจเป็นเพราะช่วงที่เป็นเด็กนั้นถูกปลูกฝังมาจากครอบครัวด้วยและอาจเป็นเพราะยุคสมัยนั้นมีสิ่งยั่วยุอมเมาดังเช่นสมัยปัจจุบัน

มาถึงช่วงที่เป็นผู้ใหญ่ผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคนก็มีวิถีชีวิตอย่างปुरुชนคนธรรมดาทั่วไปคือแต่งงานสร้างครอบครัว สร้างงาน บ้างทำอาชีพเกษตรตามอย่างครอบครัวเดิมที่มี บ้างค้าขาย บ้างรับราชการ ในบางรายเป็นลูกจ้าง ในช่วงที่มีชีวิตตามวัฏจักรของมนุษย์ทั่วไปเหนื่อยยากลำบากในการประกอบอาชีพที่ต้องวิ่งแข่งกับกระแสวัตถุนิยมต้องมี ต้องได้ ต้องเป็น โลก หอบหวงมาเป็นของตนให้มากเข้าไว้ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต้องการแสวงหาสิ่งอื่นที่มากกว่าการหาเงินทอง เช่นการไปเข้าวัดปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ฝึกฝนจิตใจของตนตามสถานปฏิบัติธรรมต่างๆ หากยังรู้สึกว่ายังไม่ใช้ในสิ่งที่ตนแสวงหา เมื่อทราบข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติธรรมแบบกลุ่มของชาวศิระชะโศกโดยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนสนิท เพื่อนบ้าน หนังสือ วิทยุ ก็ตาม จึงเกิดความสนใจอยากเข้ามาลองฝึกปฏิบัติทางหลุดพ้นจากกิเลสทั้งหลายทั้งปวงนั่นเองเพื่อที่จะได้เป็นผู้ที่มีสัมมาทิฐิในการประกอบสัมมาอาชีพซึ่งแตกต่างจากสัมมาอาชีพทั่วไปคือการไม่หวังรายได้เงินทองจากการประกอบอาชีพนั้นๆมุ่งเพียงแต่การสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวมในระบบสาธารณะ โภคิประโยชน์คนที่ได้คือการได้เป็นผู้ให้ ผู้เสียสละ และลดละกิเลสจากการปฏิบัติงานด้านสัมมาอาชีพ

ประเด็นที่ 2 การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ

การก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระเป็นประสบการณ์ของชาวสิริษะอโศกผู้ให้ข้อมูลก่อนที่จะเป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนรู้ผู้สัมมาอาชีพนั่นจะต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้ฝึกฝนตนเองในการมาเป็นผู้มีก่น้อย สันโดษ กล้าจน ทนเสียดสี หนีสะสม นิยมสร้างสรรค์ จนอาจจะก้าวเข้าสู่เป้าหมายสูงสุดในชีวิตนั่นคือนิพพาน การละทิ้งชีวิตตามแบบโลกิยะ ไม่เป็นผู้สะสมโลกอยากได้มาเพื่อครอบครองไว้แต่เพียงผู้เดียว หากแต่กลับมาเป็นคนขยัน หมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เป็นนิจเพื่อเป็นผู้หลุดพ้นจากความโลภ โกรธ หลง มาเสียดสละความสุขส่วนตน ดังนั้นชาวสิริษะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้องผ่านกิจกรรมการฝึกฝนตนเองเพื่อก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ ซึ่งกิจกรรมต่างๆที่ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ นั่นจะเป็นงานประจำปีของชาวอโศก 2 งานใหญ่ๆ คือ งานปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธซึ่งหมายถึงการปลุกเสกคนให้เป็นผู้ที่ด้วยการฝึกปฏิบัติธรรมอย่างเข้มข้นทานอาหาร 1 มื้อมีการตื่นนอนตั้งแต่เวลา 03.30 น. เพื่อสวดมนต์ทำวัตรเช้า ฟังธรรม ปฏิบัติธรรมควบคู่ไปกับการทำงาน เพื่อให้เจอสัจจะของจริงที่ไม่ได้นั่งภาวนาหรือหลับตาแต่เพียงอย่างเดียว มีกิจกรรมทั้งวันจนถึง เวลา 20.30 น.อันเป็นเวลาเข้านอนนั่นเอง ระยะเวลาของการฝึกฝนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ และอีกหนึ่งงานที่เข้มข้นไม่แพ้กันในการฝึกปฏิบัติ นั่นคืองานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ซึ่งในด้านการฝึกปฏิบัติจะเหมือนกัน และหลังจากเข้าร่วมการฝึกปฏิบัติแล้วผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนก็จะรู้ว่าได้เกิดปาฏิหาริย์ขึ้นกับตนเอง ทั้งนี้ปาฏิหาริย์ที่กล่าวถึงมิได้หมายความว่ามีการมีอิทธิฤทธิ์เวทย์มนต์คาถาหรือการเหาะเหินเดินอากาศหากแต่หมายถึงการเกิดจิตวิญญูณที่ติงาม ลดละเลิกถึงที่ตนเองติดยึด เสียดสละความสุขส่วนตนเพื่อคนหมู่มากเพื่อการเป็นการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านสัมมาอาชีพออย่างแท้จริง

2.1 กิจกรรมงานปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธ

ในประเด็นกิจกรรมปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธนี้เป็นงานปฏิบัติธรรมที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่ชุมชนสิริษะอโศก จังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นการรวมตัวของเหล่าบรรดานักปฏิบัติธรรมของชาวอโศกทั่วประเทศรวมถึงชาวสิริษะอโศกที่เป็นผู้ให้ข้อมูลก็ต้องเข้าร่วมในกิจกรรมนี้ด้วยซึ่งถือเป็นงานใหญ่ประจำปีของชาวอโศกจะจัดขึ้นช่วงเดือนเมษายนเป็นเวลา 7 วันชาวสิริษะอโศกก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธเข้าใจว่าปลุกเสกหมายถึง การปลุกเสกเครื่องรางของขลัง แต่หลังจากที่เขาเหล่านั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธแล้วจึงได้รู้ว่างานปลุกเสกคือ การปลุกเสกตัวเราเองให้เป็นพระให้มีความเข้าใจในแก่นแท้ของพุทธ ไม่ใช่การปลุกเสกอิฐหินดินทราย ปลุกจากความหลับหลงไหลในโลภิยะให้ตื่นขึ้นมาสู่โลกุตระธรรมสมาทานศีลสูงขึ้นจากปกติศีล 5 เป็นศีล 8 ละอบายมุข และรับประทานอาหารมังสวิรัตเพียงวันละ

หนึ่งมือ เครื่องตัดในข้อวัตรปฏิบัติ ทำวัตรเช้า ฟังธรรม เรียนธรรมะกระดานดำจากการศึกษาพบว่า ชาวศิระะอ โศกหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเขาเหล่านั้น เกิดความสว่างในจิตใจ มีความสุขในการประพฤติปฏิบัติชอบ ซาบซึ้งใจในรสพระธรรมที่ตนเองได้สดับรับฟังเป็นระยะเวลา 7 วัน จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายและจิตวิญญาณ เกิดการวางใจในสิ่งที่ไม่สมใจได้ง่ายขึ้น เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2.2 กิจกรรมงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์

ดังที่ได้กล่าวถึงในกิจกรรมงานปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธข้างต้น ไว้แล้วว่าการจะเป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชาวชุมชนศิระะอ โศกได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านกิจกรรมต่างๆที่เป็นข้อกำหนดของชุมชนเพื่อฝึกฝนขัดเกลาตนเอง โดยต้องเข้าร่วมงานพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์ซึ่งเป็นอีกหนึ่งงานประจำปีของชาวโศกที่ต้องมีการเข้มงวดเคร่งครัดในการปฏิบัติธรรมของผู้ให้ข้อมูลเช่นเดียวกับงานปลุกเสกพระแท่นๆของพุทธ คือต้องสมาทานศีล 8 ละอบายมุขและรับประทานอาหารมังสวิรัตินี้เพียงวันละ 1 มื้อ ทำวัตรเช้า และเย็น ฟังธรรมก่อนฉันเรียนธรรมะกระดานดำ เป็นเวลา 7 วัน หลังจากที่ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลหลักได้เข้าร่วมกิจกรรมพุทธาภิเษกสุดยอดปาฏิหาริย์แล้วเขาเหล่านั้นเห็นปาฏิหาริย์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น ตื่นจากความหลับไหลหลงใหลกับสิ่งรอบกายภายนอกแบบโลกๆ เกิดจิตที่คล้ายดอกบัวกำลังจะบาน เข้าใจในรสพระธรรมคำสอนเกิดความสว่างทางจิตใจ และในบางรายก็ได้ตั้งใจที่จะปฏิบัติธรรมให้เคร่งครัดขึ้น ต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณของตน และบางรายได้ฝึกฝนลดละหน่ายคลายจากกามคุณ 5 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสโดยการฝึกเรื่องการรับประทานอาหาร ถึงแม้ว่าบางรายอาจจะยังไม่เห็นปาฏิหาริย์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในทันทีหากแต่เมื่อกลับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วก็มีความรู้สึกทุกขน้อยลงทำใจในการวางใจในเรื่องต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

2.3 กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา

ในประเด็นกิจกรรมช่วงเข้าพรรษานี้ เป็นวัตรปฏิบัติไม่ใช่เฉพาะของพระสงฆ์เท่านั้นหากแต่ฆราวาส ญาติโยมที่เป็นชาวชุมชนศิระะอ โศกก็ต้องเข้าร่วมปฏิบัติด้วยเป็นเวลาระยะเวลา 3 เดือนซึ่งผู้ที่จะมีประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะตามแนวทางของชาวโศกได้นั้นต้องเป็นผู้มีความเห็นถูกต้องตรงเป็นผู้มีธรรมะกิจกรรมช่วงเข้าพรรษานี้เป็นช่วงที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละท่านได้ฝึกฝนตนเองในการตื่นแต่เช้าเพื่อร่วมสวดมนต์ทำวัตรเช้าเป็นประจำตลอดระยะเวลา 3 เดือนซึ่งใน 7 วันมีงดทำวัตรเฉพาะวันพุธเท่านั้นเพราะเป็นวันหยุดของชาวชุมชน การเข้าพรรษาเป็นโอกาสที่ดีที่ชาวศิระะอ โศกจะได้พิจารณาตนเองในข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ ให้เคร่งครัดยิ่งขึ้นไป ซึ่งเรียกว่าการตั้งตบะธรรมหรือตบะพรรษา การตั้งตบะถือเป็นอธิศีล เป็นศีลพิเศษที่จะช่วยขัดเกลานิสัยเล็กๆของตนเองเพื่อแก้ไขในสิ่งที่ตัวเราเองคิดแต่ต้องรู้จักประเมินตนเองไม่ตั้งในเรื่องที่ต้องฝืน

หรือหนักเกินไปสำหรับอินทรีย์พลังของตนเอง รู้จักการประมาณตน ไม่ให้หนักหรือเบาจนเกินไป เพื่อให้เกิดการกระตุ้นนิสัยของตนเอง จากการศึกษาข้อมูลพบว่าชาวศิระะอโศกมีการตั้งตบะธรรมที่น่าสนใจเช่น การถือศีล 8 การทานอาหารเพียงวันละ 1 มื้อ การงดอาหารที่ตนเองชอบ ผักฝืนไม่ฟังเพลงที่ชอบ ถือศีลพรหมจรรย์ ตั้งใจฟังธรรมะให้มาก เพื่อเป็นการทดสอบจิตใจและร่างกายเรียนรู้ที่จะอยู่กับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองว่าตนยึดติดหรือปล่อยวางได้มากน้อยเพียงใดภายในระยะเวลาสามเดือนนี้

2.4 การปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตชุมชน

ในประเด็นการปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตของชุมชนนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้องทำการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนเนื่องจากการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมหมู่มาจึงมีกฎระเบียบและลักษณะการอยู่ร่วมกันของชาวชุมชนศิระะอโศกดังนี้

2.4.1 เป็นสังคมรวมหมู่ของชาวพุทธ ทั้งสมณะและฆราวาสที่ตั้งใจปฏิบัติธรรมตามแนวคำสอนของพระพุทธเจ้า

2.4.2 มีการดำเนินชีวิตกันอย่างเรียบง่าย ไม่รับประทานเนื้อสัตว์ ไม่มีอบายมุข และสิ่งเสพติด ไม่เล่นเครื่องเล่นวิทยุและไฮสปีด โดยส่งเสริมให้รู้จักประหยัดเรื่องการเงิน การใช้จ่ายที่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นไปตามกรอบของศีล 5 ศีล 8 ศีล 10 หรือศีลขั้นสูงขึ้นไปตามสถานะของบุคคล

2.4.3 มุ่งพัฒนาจิตสำนึกให้มีความขยัน สร้างสรรค์ เสียสละ ในการประกอบสัมมาอาชีพโดยสามัคคีและมีความเอื้อเฟื้อ เมตตาแบ่งปันแก่กันและกันอย่างอาติธรรม

2.4.4 ปรับปรุงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้มีการรักษาป่าไม้ และแบ่งพื้นที่ปลูกตามหลักกิจกรรมไร่สารพิษ (ไม่เป็นการทำลายดินและน้ำ)

2.4.5 มีกิจกรรมร่วมแรงร่วมใจสร้างสรรค์ผลิตด้านปัจจัย 4 (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค) พยายามที่จะพึ่งตนเองอย่างครบวงจร ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามหลักบุญนิยม คือทำงานให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างไม่เอาเปรียบ

2.4.6 มีการอบรมเผยแพร่พระธรรมคำสอนแก่สมาชิกชุมชนและแขกผู้มาเยือนตลอดจนการให้บริการช่วยเหลือตามรอยวัฒนธรรมชาวพุทธที่พึงให้แก่กัน

ในประเด็นนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักก็ได้มีการปฏิบัติตนเพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตชุมชนในเรื่องต่างๆดังเช่น เริ่มตั้งแต่การปรับตัวเรื่องการกินต้องรับประทานอาหารมังสวิรัตเพียงวันละ 2 มื้อ การอยู่ต้องอยู่ในสถานที่ที่ไม่หรูหราสมณะ การหลับนอนต้องตื่นเช้าและนอนตั้งแต่หัวค่ำ ไม่มีที่นั่งที่นอนสูงใหญ่แค่เสื่อผืนหมอนใบ การแต่งกายที่ต้องเรียบง่ายมีเสื่อผ้าเก่าพอที่จำเป็นของแต่ละคน การถอดรองเท้า เป็นผู้มีก้นน้อยสัน โดย กินน้อยใช้น้อย ตั้งใจถือศีล 8 การ

เรียนรู้การต่อสู้กับกิเลส แม้มีกติกายของชุมชนตั้งมากมายหลายข้อหากแต่ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูล
ทุกรายก็เต็มใจที่จะปฏิบัติตามเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกชุมชนอย่างสมบูรณ์นั่นเอง

ประเด็นที่ 3 การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพแบบอาริยะ

สัมมาอาชีพ โดยทั่วไปที่เราเคยได้ยินนั่นคือการประกอบอาชีพในทางที่ชอบและ
ไม่เบียดเบียนให้โทษทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ค้าขายสิ่งที่เป็นมิถนาวมิชชา 5 นั่นคือ อาวุธ ยาพิษ
ของมีนเมา ชีวิตสัตว์หรือเนื้อสัตว์ และ มนุษย์ เท่านั้นแต่ว่าการเรียนรู้ของชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูล
ที่จะนำไปสู่การประกอบสัมมาอาชีพแบบอาริยะนั้นต้องมีการผ่านกระบวนการฝึกฝนในเรื่องของ
ธรรมะซึ่งเรียกว่าการบำเพ็ญธรรมในหมวดของการบำเพ็ญธรรมนั้นจะมีเรื่องของการถือศีล 5 ลดละ
เลิกอบายมุข และรับประทานอาหารมังสวิวัติ และอีกหนึ่งกระบวนการฝึกฝนเพื่อก้าวเข้าสู่การมี
อาชีพที่เป็นสัมมานั่นคือการลงปฏิบัติในฐานะงานภายในชุมชนที่เรียกว่าการบำเพ็ญคุณนั่นเองและ
กระบวนการฝึกฝนในฐานะงานนั้นถือเป็นภาคปฏิบัติต่อเนื่องจากการเรียนรู้ในการบำเพ็ญธรรมว่า
เมื่อชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลเจอผัสสะในการทำงานจะหาทางแก้ปัญหาได้โดยไม่ทำให้จิตใจ
ตนเองและผู้ร่วมงานบอบช้ำนั้นก็หมายถึงการเรียนรู้ที่จะอยู่กับผัสสะจริง ตากระทบรูป จมูกได้
กลิ่น หูได้ยินเสียงแล้ว จิตจะปล่อยวางจากผัสสะได้ยากหรือง่าย และที่สำคัญที่เรียกว่าแนวทางอาริ
ยะนั้นคือการทำงานแบบลดละกิเลส ไม่โลภหอบหวงมาเป็นของตนเองทำงานเพื่อส่วนรวมเพื่อที่จะได้
เป็นผู้มีสัมมาทิฐิในการดำเนินชีวิตและในการประกอบอาชีพอย่างเกิดประ โยชน์และมีคุณค่าต่อ
สังคม ชุมชนและประเทศชาติ โดยไม่รับค่าจ้างใดใดจึงได้ชื่อว่าเป็นการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพแบบอา
ริยะนั้นเอง

3.1 การบำเพ็ญธรรม

การเรียนรู้ของผู้ให้ข้อมูลหลักตามแบบชาวชุมชนศิระะอ โศกนั้นไม่ได้มุ่งเน้นแต่
เฉพาะเรื่องงานภายนอกหากแต่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางด้านจิตใจซึ่งถือเป็นประเด็นหลักที่
สำคัญอันดับหนึ่งเลยก็ว่าได้ที่ผู้ให้ข้อมูลหลักจะต้องผ่านการเรียนรู้เรื่องของการถือศีลปฏิบัติธรรม
ตรวจดูตัวตนของตนเองว่ามีศีลข้อใดที่ตนยังผิดพลาด ค้างพรัอย อยู่บ้างและพยายามปรับปรุงแก้ไข
ตนเองให้ศีลเต็มขึ้นมาดังปรัชญาการศึกษาสำหรับนิสิตวิทยาลัยบรรดาบัณฑิตบุญนิยมซึ่งผู้ให้ข้อมูล
ก็เป็นนิสิตอยู่ด้วยว่า “ศีลเต็ม เข้มงาน สืบสานวิชา”ซึ่งผู้ให้ข้อมูลบางรายอาจได้รับการปลูกฝังเรื่อง
ค่านิยมความเชื่อบาปบุญคุณโทษมาจากครอบครัวบ้างหากแต่ก็ไม่ได้ลึกซึ้งเหมือนการมาลงมือ
ปฏิบัติจริงด้วยตนเองที่ชุมชนศิระะอ โศก

3.1.1 การถือศีล 5

ในประเด็นการถือศีล 5 นั้นถือว่าเป็นหัวใจหลักของการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพ
แบบอาริยะของชาวศิระะอ โศกเลยก็ว่าได้เพราะศีล 5 คือตัวชีวิตคุณธรรมจริยธรรมของคนและตัว

ผู้ให้ข้อมูลหลักก็ได้มีประสบการณ์การต่อสู้ฝึกฝนในเรื่องการถือศีลมาบ้างเมื่อก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกชาวชุมชนศีระะอโศกแต่ไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดของการถือศีลเท่าใดนักเพียงแค่พอเข้าใจบ้างเท่านั้นเองแต่เมื่อก้าวเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนแล้วผู้ให้ข้อมูลหลักต่างต้องลงมือปฏิบัติเรื่องของการถือศีล 5 อย่างจริงจัง โดยมีรายละเอียดศีลข้อต่างๆที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวถึงดังนี้

1) ศีลข้อที่ 1 คือการที่ผู้ให้ข้อมูลหลักเว้นขาดจากการฆ่าทั้งหลายทั้งเจตนาและไม่เจตนา ไม่ทำร้ายทำลายหรือเบียดเบียนจิตใจและร่างกายของผู้อื่นหรือแม้กระทั่งตัวเองรวมไปถึงการเว้นขาดจากการรับประทานอาหารที่ปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ทุกชนิดเกิดจิตเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลายแต่ก็ยังมีผู้ให้ข้อมูลบางรายลำบากในการปฏิบัติศีลข้อนี้หากแต่ถือเป็นเรื่องสุควิสัยไม่ได้เจตนาจะกระทำผิดแต่อย่างใดและเมื่อตั้งใจที่จะปฏิบัติอย่างจริงจังก็ทำให้ชาวศีระะอโศกผู้ให้ข้อมูลมีสติรู้เท่าทันที่จะไม่พลั้งเผลอทำผิดอีก

2) ศีลข้อ 2 คือการที่ชาวศีระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักพึงเว้นขาดจากการลักเล็กขโมยน้อย หยิบฉวยของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือแม้กระทั่งโลกอยากได้ของผู้อื่นมาครอบครองก็ถือว่าเป็นการละเมิดศีลข้อนี้เช่นกันผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากปฏิบัติศีลข้อนี้ได้โดยไม่ยากลำบากเพราะได้รับการปลูกฝังในเรื่องห้ามลักเล็กขโมยน้อยมาจากครอบครัวอยู่แล้ว

3) ศีลข้อ 3 ในส่วนของการปฏิบัติเรื่องศีลข้อ 3 ของชาวศีระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นคือการเว้นขาดจากการล่วงละเมิด ผิดลูกผิดเมียผู้อื่น และในชุมชนศีระะอโศกลงรายละเอียดลึกกลงไปอีกคือการห้ามมิให้ชาย หญิงถูกเนื้อต้องตัวกันหากไม่ใช่คู่สามีภรรยากันในประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากผ่านกรณีครอบครัวมาทั้งนั้นหากแต่ก็ได้ประพฤติดละเมิดในข้อห้ามยังมั่นคงและซื่อสัตย์ในคู่ของตนเองอาจมีบ้างที่มีการเผลอใจแต่ก็ไม่ได้แช่อยู่ในอารมณ์นั้นนานนักชักใจกลับได้ทันและในบางรายที่เติบโตมาในสภาพครอบครัวที่ไม่อบอุ่นจึงแสวงหาสิ่งที่เรียกว่าความรักมาเติมเต็มชดเชยในสิ่งที่ตนคิดว่าขาดหายไปช่วงวัยเด็กและในชาวศีระะอโศกผู้ให้ข้อมูลบางรายก็ประพฤติดนเป็นคนโสดเพื่อจะได้ไม่ต้องทุกข์ในการมีครอบครัว

4) ศีลข้อ 4 ในส่วนของการปฏิบัติศีลข้อ 4 ของชาวศีระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักนี้ จะต้องเว้นขาดเรื่องของการพูดคำหยาบ คำเท็จ โกหกหลอกลวง เพื่อเจ้า ส่อเสียด หรือแม้กระทั่งพูดคุยแยงตะแคงรื้อนำความข้างหนึ่งไปบอกอีกฝ่ายหนึ่งเป็นต้นซึ่งผู้ให้ข้อมูลบางรายทำได้ยากที่สุดในบรรดาศีลทั้ง 5 ข้อ แต่ในบางรายที่ได้ผ่านการฝึกฝนมาและเป็นคนไม่ช่างพูดเท่าไรหรือนักก็ไม่ถือเป็นเรื่องยากลำบากแต่อย่างใด

5) ศีลข้อ 5 ในประเด็นของการปฏิบัติศีลข้อ 4 ของชาวศีระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นต้องเว้นขาดจากเครื่องดื่มของมีนเมาทั้งหลาย บุหรี่ การพนัน หวย ไข่ ไส้โล สิ่งเสพติดทั้งหลายหรือแม้แต่การหลงคิดในรสอาหารหรือการทานนอกมือที่ชุมชนกำหนดแต่ประเด็น

เรื่องของการติอบายมุขที่หยาบๆหรือของมีนเมาต่างๆจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเมื่อเข้ามาอยู่เป็นสมาชิกชุมชนแล้วก็สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนได้

3.1.2 การละอบายมุข

ในประเด็นการละอบายมุขนี้เป็นสิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักได้ผ่านการเรียนรู้และทำความเข้าใจเรื่องนี้มาบ้างตั้งแต่ก่อนเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนศิระะอโศกแต่ว่าก็ไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดต่างๆมากเท่าใดนักแต่เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนและการจะก้าวเข้าสู่เส้นเส้นทางแห่งสัมมาอาชีพจึงจำเป็นจะต้องผ่านกระบวนการหล่อหลอมทางด้านจิตวิญญาณ นอกจากต้องถือศีลให้เคร่งคังที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วยังจะต้องมาฝึกกลดละเลิกอบายมุขทั้งอย่างหยาบและละเอียดอีกด้วย มีรายละเอียดของประเด็นย่อยได้แก่ (1) ความเข้าใจเรื่องอบายมุข (2) การรู้เท่าทันกิเลสของตนเอง (3) การลดในสิ่งที่ตนคิดยึดโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ความเข้าใจเรื่องอบายมุข ในส่วนนี้เป็นทัศนคติของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีต่อเรื่องอบายมุขเมื่อครั้งที่ยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนและจนถึงเมื่อเป็นชาวชุมชนแล้ว มีความเข้าใจว่าอบายมุขคือ อบายมุข 6หนทางแห่งความเสื่อมทั้งหลายที่ควรหลีกเลี่ยง ได้แก่ การดื่มสุราของมีนเมา การชอบเที่ยวกลางคืน การดูการละเล่น การติดการพนัน การคบคนชั่วเป็นมิตร การเกียจคร้านในหน้าที่การงาน และอบายมุขอย่างอื่นอีกเช่น บุหรี ลี้อตเตอร์ การติดกีฬา การเล่นไพ่ เล่นหวย ไฮโล การฟ้อนรำ ดูหนัง ฟังเพลง ร้องเพลง เครื่องประดับต่างๆ และในบางรายยังรวมถึงสิ่งสิ้นเปลืองอื่นๆ สิ่งที่ไม่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

2) การรู้เท่าทันกิเลสของตน ประเด็นนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักเล่าถึงประสบการณ์การตามรู้เท่าทันอาการเกิดกิเลสของตนในแต่ละเรื่องที่เขาเหล่านั้นคิดว่าต้องฝึกฝนใจไม่ทำตามใจที่ตนเองต้องการเช่น การหลงคิดในเสียงเพลง การติดในเครื่องประดับตกแต่ง ติดเรื่องความสวยความงาม และในบางรายติดเรื่องความขี้เกียจ ติดเรื่องกินหมาก เป็นต้น

3) การลดในสิ่งที่ตนคิดยึด ในส่วนนี้เป็นสิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้พยายามลดสิ่งที่ตนเองคิดยึดในอบายมุขทั้งแบบหยาบและละเอียด เช่นการลดและเลิกในเรื่องของการเล่นการพนัน หวย ไพ่ ไฮโล การลดเรื่องการติดความเกียจคร้าน ไม่ชวนชวย การลดเรื่องการไม่คิดยึดในอัตตามานะ (ความเห็นของตน) เป็นต้น

3.1.3 การรับประทานอาหารมังสวิริติ การรับประทานอาหารมังสวิริตินั้นเป็นข้อหนึ่งในระเบียบของชุมชนดังนั้นผู้ที่เข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนจะต้องปฏิบัติตามกฎข้อนี้ด้วยความเคร่งครัดแม้ว่าออกไปข้างนอกก็ไม่รับประทานเนื้อสัตว์ และการรับประทานอาหารมังสวิริตินี้เกี่ยวข้องกับกรักษาศีล ข้อ 1 หากไม่ทานเนื้อสัตว์ก็ไม่เกิดการฆ่าดังนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักต่างตระหนักและยอมรับถึงการปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการรักษาศีลข้อ 1 ของตนให้

บริสุทธิ และบางรายเลือกทานมังสวิรัตเนื่องจากเกิดผลดีต่อสุขภาพของตนเห็นการเปลี่ยนแปลงจากที่ป่วยบ่อยหลังจากรับประทานอาหารมังสวิรัตแล้วสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ขึ้นและบางรายไม่ยอมเบียดเบียนเพราะรู้และเข้าใจในธรรมะไม่ยอมเอาชีวิตของผู้อื่นมาต่อชีวิตของตนเอง จึงพยายามปฏิบัติตนให้บริสุทธิด้วยการไม่รับประทานเนื้อสัตว์ และการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนนั้นถือเป็นระบบสาธารณะ โภคคือมีการกิน การอยู่และใช้ ร่วมกัน ดังนั้นชาวศิระะอโศกจึงไม่มีครัวส่วนตัวเพราะฐานครัวกลางมีหน้าที่ปรุงอาหารมังสวิรัตไว้สำหรับสมาชิกทุกคนและชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลรายอื่นจึงมีหน้าที่ปฏิบัติสัมมาอาชีพด้านอื่นได้อย่างเต็มที่นั่นเอง

3.2 การบำเพ็ญคุณ เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ในหมวดบำเพ็ญธรรมมาแล้วนั้นชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลยังต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้มีประสพการณ์ การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพได้อย่างสมบูรณ์นั้นคือการฝึกฝนในด้านการงานหรือที่กลุ่มชาวอโศกเรียกว่าการบำเพ็ญคุณซึ่งในชุมชนจะมีฐานงานสัมมาอาชีพที่ต้องเข้าไปเรียนรู้และเป็นผู้สานต่อในสัมมาอาชีพนั้น และในกระบวนการทำงานชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหากเกิดการกระทบผัสสะจากเพื่อนร่วมงานและนำธรรมะที่ได้ฝึกฝนมาก่อนหน้านี้มาออกมาในการแก้ปัญหาตามรู้เท่าทันสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้น มีฐานงานสัมมาอาชีพที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายต้องลงไปเรียนรู้และปฏิบัติประจำอยู่ในฐานงานนั้นตามความถนัดและเหมาะสมในการจัดสรรของผู้นำชุมชนซึ่งแบ่งออกเป็นทั้งหมด 7 ฐานงาน ได้แก่ 1) ฐานงานครู 2) ฐานงานร้านค้าบุญนิยม 3) ฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ 4) ฐานงานปุ๋ยสะอาด 5) ฐานงานขยะวิทยา 6) ฐานงานจักรสาน 7) ฐานงานแชมป์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐาน (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

3.2.1 ฐานงานครู เป็นฐานงานที่ต้องทำหน้าที่ดูแลและสอนเด็กนักเรียนที่อยู่ในชุมชนครูคือคำที่ใช้เรียกครูนั่นเองแต่ครูที่นี่จะใช้คำแทนตนเองว่าอาหรือน้ำ หรือป่า ถ้าเป็นครูวัยหนุ่มสาวก็จะแทนตัวเองว่าพี่ทั้งนี้เพราะที่นี่อยู่กันแบบระบบครอบครัวใหญ่ไม่ยอมให้เด็กนักเรียนรู้สึกห่างเหินกับครูนั่นเอง ครูที่นี่ไม่ได้มีหน้าที่สอนเฉพาะวิชาการอย่างเดียวหากแต่เก็บรายละเอียดชีวิตทุกเรื่องของนักเรียนเริ่มตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงส่งเข้านอนกันเลยทีเดียวเพราะฉะนั้นที่ต้องเรียกครูนั้นก็หมายความว่าท่านทำงานหนักและเหนื่อยอย่างแท้จริงและครูที่นี่ทำงานฟรีไม่มีเงินเดือนอีกด้วยมีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานครู (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานครู ในประเด็นนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ของครูไม่ใช่เฉพาะเรื่องของการสอนในห้องเรียนเท่านั้นหากแต่ยังรวมไปถึงการดูแลทางด้านจิตวิญญาณของเด็กๆ เป็นผู้นำพาลงภาคปฏิบัติด้านกสิกรรม การเป็นวิทยากร เป็นผู้บรรยาย เป็นที่ปรึกษาด้านงานวิจัย

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* เป็นสิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้รับจากงานที่ตนเองได้ทำเช่น เป็นสุขที่เด็กเข้าใจในบทเรียน ไม่ต้องเครียดกับงานด้านเอกสาร ไม่ต้องกังวลเรื่องเงินเพราะทำงานฟรี มีความเป็นอิสระภายใต้กรอบของศีล ไม่ต้องทำงานเพื่อเอาใจใคร มีความสุขเมื่อได้สอนเด็ก

3.2.2 ฐานงานร้านค้าบุญนิยม เป็นหนึ่งในฐานงานหลักที่เป็นสัมมาอาชีพในชุมชนศิระะอโศกที่ผู้ให้ข้อมูลบางรายที่มีความชำนาญจากการประกอบอาชีพค้าขายตั้งแต่ก่อนมาเป็นสมาชิกชุมชนอาสาสมัครเข้ามาบริหารจัดการงานด้านการค้าบุญนิยมซึ่งร้านค้าบุญนิยมนี้จะมี ความแตกต่างในรายละเอียดของการขายออกไปซึ่งชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้องศึกษาในรายละเอียดเหล่านั้นก่อนเมื่อเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการบุญนิยมซึ่ง หลักการค้าบุญนิยมมีอยู่ 4 ระดับคือ ระดับที่ 1 ขายต่ำกว่าท้องตลาด ระดับที่ 2 ขายเท่าทุน ระดับที่ 3 ขายต่ำกว่าทุน และระดับที่ 4 แจกฟรี ในฐานร้านค้าบุญนิยมนี้จะจัดขายสินค้าราคาเท่าทุนหรือที่เรียกว่าการค้าบุญนิยมระดับที่ 2 ปีละ 2 ครั้ง คือวันพ่อแห่งชาติ และวันแม่แห่งชาติ นอกจากนี้ก็ยังมีไปร่วมออกร้านที่งานตลาดอาริยะหรือที่เรียกว่าการค้าบุญนิยมระดับที่ 3 คือการค้าขายแบบต่ำกว่าทุนเป็นระยะเวลา 3 วัน ส่วนการค้าบุญนิยมระดับที่ 1 นั้นทางร้านค้าถือเป็นนโยบายหลักที่ต้องยึดปฏิบัติจนเป็นปกติ และในส่วนของการค้าระดับที่ 4 จะแจกฟรีในรูปแบบของอาหารในวันสำคัญๆหรือเทศกาลสำคัญ เช่น เทศการกินเจ งานตลาดอาริยะ งานวันพ่อแห่งชาติ งานวันแม่แห่งชาติ ซึ่งมีรายละเอียดในฐานงานร้านค้าบุญนิยมดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานร้านค้าบุญนิยม (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) *การปฏิบัติงานฐานร้านค้าบุญนิยม* ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเมื่อก่อนเข้ามาเป็นชาวชุมชนก็มุ่งเน้นแต่จะกอบโกยยังหาได้มากยิ่งภาคภูมิใจหากแต่เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนจึงเกิดการเรียนรู้ในหลักการค้าบุญนิยมของชาวอโศกเพิ่มขึ้นเพราะ เป็นการค้าที่ไม่มุ่งแสวงหาแต่ผลกำไร ไม่ค้าขายสิ่งที่เป็นอบายมุขทั้งหลาย

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้หลังจากการทำงานฐานร้านค้าบุญนิยมคือ การได้ให้ได้เสียสละ ไม่ต้องการค่าจ้างรางวัลในการประกอบสัมมาอาชีพ ไม่เกียจคร้านในการทำงาน การเป็นตัวอย่างให้กับสังคมทั่วไปในเรื่องความขยันไม่คดโกงใคร ทำงานที่เป็นสัมมาอาชีพ ชื่อสัตย์สุจริต ฟังตนจนเป็นที่ฟังให้ผู้อื่นได้

3.2.3 ฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ เป็นฐานงานหนึ่งที่เป็นสัมมาอาชีพเน้นการปลูกพืชผักและผลไม้ไว้สารพืชมเพื่อสร้างอาหารสำหรับเลี้ยงสมาชิกชาวชุมชนทั้งหมดและหากเหลือก็แบ่งปันให้กับชุมชนชาวอโศกทั่วประเทศ งานกสิกรรมธรรมชาติเป็นงานที่ต้องทำกลางแจ้งแดดร้อน หนักเหนื่อย หากเป็นฤดูฝนก็เฉอะแฉะ ถ้าบางบางครั้งต้องต่อสู้กับศัตรูพืชแมลงต่างๆเพราะไม่ได้ใช้สารเคมีในการปลูกพืช ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลหลักที่เลือกมาประกอบสัมมา

อาชีพนี้จึงต้องเป็นผู้ที่มีใจรักและเสียสละในงานด้านกิจกรรมธรรมชาติเป็นอย่างมากมีรายละเอียด ดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานกิจกรรมธรรมชาติ (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานกิจกรรมธรรมชาติ ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลต้องเรียนรู้การปฏิบัติงานด้วยตนเองผ่านการลงมือทดลองปฏิบัติจริงในแปลงงาน เช่นการทดลองใช้สมุนไพรในการปราบศัตรูพืช เพราะเป็นคนขยันไม่หยุดอยู่ใฝ่เรียนรู้จึงทำให้ค้นพบวิธีจัดการกับสิ่งที่มีรบกวนการทำกิจกรรมแบบธรรมชาติได้โดยไม่ง่าย

2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการปฏิบัติงานฐานกิจกรรมคือ การมีความสุขกายและใจที่แข็งแรง ปลื้มใจที่ได้ทำเพื่อผู้อื่น ได้มาให้ได้เสียสละจริงๆ ไม่อยากได้เงินทองมาครอบครองเป็นของตน ใจพอแล้ว สามารถฟังตนจนเป็นที่ฟังของผู้อื่นได้

3.2.4 ฐานงานปุ๋ยสะอาด เป็นฐานงานที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อรองรับในภาคกิจกรรมสำหรับชุมชนเหลือจากการใช้เราจึงผลิตเพื่อจำหน่ายเพราะเป็นการช่วยณรงค์ให้เกษตรกรที่มีไร่นาหรือสวนหันมาทำการเกษตรแบบไร้สารพิษลดการใช้สารเคมีลงด้วยและที่สำคัญเป็นการช่วยลดรายจ่ายให้กับเกษตรกรเนื่องจากปุ๋ยสะอาดของชุมชนศิระะอโศกจำหน่ายในราคาที่ย่อมเยามากและนอกจากนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลยังทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายและสาธิตให้คำปรึกษากับเกษตรกรที่มาเป็นลูกค้าอีกด้วย การทำงานควบคู่ไปกับการปฏิบัติธรรมตามแนวทางของชาวอโศก ดังนั้นชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านการเรียนรู้ด้านการประกอบสัมมาอาชีพดังมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ (1) การปฏิบัติงานฐานปุ๋ยสะอาด (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานปุ๋ยสะอาด ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ในทุกกระบวนการผลิตเพราะได้เริ่มเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นการผลิตจนถึงขั้นตอนสุดท้าย และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านี้สู่ผู้อื่นได้อย่างไม่ยากลำบากอธิบายเป็นขั้นตอนง่ายๆ ให้ชาวบ้านได้เข้าใจโดยไม่ซับซ้อนขบวนการผลิตปุ๋ยสะอาดหรือที่รู้จักกันทั่วไปในนามของปุ๋ยอินทรีย์ที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้เรียนรู้และสามารถสร้างรายรับให้แก่ชุมชนด้วยการผลิตปุ๋ยสะอาดเพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้ที่ต้องการลดต้นทุนการผลิตและรักษาสีสิ่งแวดล้อม

2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการทำงานฐานปุ๋ยสะอาดคือความภาคภูมิใจในการพลิกฟื้นแผ่นดินที่เสียให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ ต้องการที่จะเผยแพร่การเกษตรแบบไร้สารเคมี มีกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรอย่างง่ายไม่ซับซ้อนจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3.2.4 ฐานงานขยะวิทยาเป็นฐาน งานสัมมาอาชีพที่สำคัญและจำเป็นในทุกองค์กร หากไม่มีกระบวนการจัดการขยะที่ดีสังคมหรือหน่วยงานนั้นจะไม่สะอาดเรียบร้อยและเกิด

ปัญหาเกี่ยวกับมลพิษต่างๆ ตามมาอีกมากมายฐานงานขยะวิทยาในชุมชนศิระะอโศกมีกระบวนการจัดการจากชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งและมีกระบวนการจัดการแบ่งออกเป็น 2 ชนิดนั่นคือ ขยะสด และขยะแห้ง ขยะสดคือการแปรรูปขยะที่มีในครัวเรือนนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักหรือทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับรดพืชผักสวนครัวในชุมชนอีกด้วย ส่วนทางด้านขยะแห้งนั้นก็จะมีการแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ เช่น พลาสติก กระดาษ ขวด โลหะ เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ดูแลบริหารจัดการฐานงานนี้ต้องเป็นผู้มีจิตใจที่อดทนต่อความน่ารังเกียจของขยะให้ได้พร้อมกับการเรียนรู้ทำใจถือเป็นการปฏิบัติธรรมประการหนึ่งของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

(1) การปฏิบัติงานฐานขยะวิทยา (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานขยะวิทยา ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลมีการวางแผนการทำงานคือ จัดการเรื่องขยะสดก่อนเพื่อนำไปทำปุ๋ย หรือเป็นอาหารให้กับเตาไบโอแก๊สภายในชุมชน จากนั้นจึงมาจัดการเรื่องขยะแห้งซึ่งได้แบ่งเป็นชนิดต่างๆ ไว้แล้วจึงไม่ยากต่อกระบวนการจัดการแม้ว่าในบางครั้งจะมีปัญหาในการจัดการปัญหาในชุมชนบ้างแต่เมื่อมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ชาวชุมชนก็ให้ความร่วมมือในการแยกขยะด้วยดี

2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการทำงานฐานงานขยะนั้นคือ มีความละเอียดในการทำงาน ทำใจให้ยอมรับความน่ารังเกียจซึ่งผู้อื่นทำได้ยาก ถือเป็นการปฏิบัติธรรมอันจิตใจของตนในการคิดเรื่องความสวยงามและน่ารังเกียจลงได้และยังเป็นอาชีพที่ไม่มีใครแย่งจึงเกิดประโยชน์และคุณค่าจากการปฏิบัติงานฐานขยอีกด้วย

3.2.6 ฐานงานแชมพูสมุนไพร ฐานงานนี้เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกฝนเรื่องของการทำผลิตภัณฑ์ซักล้าง ไม่ได้มีเฉพาะเรื่องของแชมพูสมุนไพรอย่างเดียวชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นวิทยากรให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการทำแชมพู สบู่ น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาขัดห้องน้ำ จากสมุนไพรไทย และผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีการเรียนรู้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของแพทย์แผนไทยเพื่อปรับปรุงพัฒนาสูตรต่างๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค การนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านสมุนไพรไทยมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไปและแม้ว่าผู้ให้ข้อมูลหลักจะเป็นผู้ชำนาญด้านการอาชีพแต่สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้นคือการเรียนรู้ภายในเรื่องของการลดละกิเลสหรือปล่อยวางสิ่งที่เข้ามากระทบสัมผัสในการทำงานเหล่านั้นจึงจะเรียกว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งงานนอกและงานในอย่างแท้จริง มีรายละเอียดในประเด็นนี้คือ (1) การปฏิบัติงานฐานแชมพูสมุนไพร (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานฐานแชมพู การปฏิบัติงานฐานแชมพูที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลหลักได้อธิบายถึงขั้นตอนการทำงานและยังมีสูตรอื่นๆ ที่มีอยู่ในฐานงานซึ่งหากมีผู้สนใจ

ที่จะเรียนรู้ทั้งแชมป์ แชมป์ ผลิตภัณฑ์ซักล้างอื่นๆก็สามารถมาเรียนรู้ได้โดยมีชาวชุมชนศิระะอโศก ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายทอดองค์ความรู้

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลได้จากการทำงานคือ การทำงานแบบไม่หวังสิ่งตอบแทนหรือที่เรียกว่าทำงานฟรี ไม่มีเงินเดือนไม่ได้นึกถึงเงิน เรื่องทองที่จะได้รับ

3.2.7 ฐานงานจักรสาน เป็นฐานงานที่ได้แรงงานจากกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ภายในชุมชนเนื่องจากว่าชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้สูงอายุคนอื่นๆ ที่อยู่ภายในชุมชนไม่สามารถไปทำงานกลางแจ้งหรืองานที่ต้องใช้แรงมากๆแต่ท่านเหล่านี้กลับไม่คิดจะหยุดอยู่ตามวัยที่เพิ่มขึ้นของท่านทั้งที่สมควรหยุดพักผ่อนแต่ก็ยังขงขยันที่จะสร้างสรรค์งานที่ไม่ต้องออกแรงมาก เช่นงานด้านการจักรสานนี้ เมื่อมีฐานงานนี้ขึ้นมาแล้วก็ต้องมีการเรียนรู้และคิดค้นแบบใหม่ๆเมื่อก่อนสานจากหวายและไม้ไผ่แต่ปัจจุบันก็รับมาสานจากพลาสติกทำเป็นกระเป๋าถือ ตะกร้าต่างๆลวดลายแตกต่างกันออกไปตามแต่ผู้ให้ข้อมูลหลักจะออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์ ควบคู่ไปกับการทำงานทางด้านจิตใจ มีรายละเอียดดังนี้ (1) การปฏิบัติงานฐานจักรสาน (2) อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน

1) *การปฏิบัติงานฐานจักรสาน* ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลมีความเชี่ยวชาญด้านการสานเพื่อสร้างรายรับให้กับชุมชนในอาชีพที่เป็นสัมมาอาชีพหากแต่ไม่ได้เป็นอาชีพที่มุ่งสร้างรายได้ให้กับตนเองแต่เป็นการสร้างรายได้เพื่อส่วนกลาง เพราะที่ชุมชนศิระะอโศกอยู่กันแบบระบบสาธารณะ โภคิช่วยเหลือแบ่งปันกันในเรื่องปัจจัย 4 ข้าว ผ้า ยา บ้าน ดังนั้นเรื่องเงินจึงไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญของชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลเพราะสามารถเบิกสวัสดิการจากส่วนกลางได้

2) *อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน* สิ่งที่ได้จากการทำงานฐานจักรสานชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูล มีความสุขทางด้านจิตใจเพิ่มขึ้น เพราะอาศัยการมองตนไม่เพ่งโทษถือสาผู้อื่นตั้งใจมาลดละเสียดเสียดความสุขส่วนตนเพื่อคนหมู่มาก จิตใจไม่วุ่นวายสับสน ไม่คิดจะทิ้งชุมชนไปไหน ตั้งใจอยู่ในสังคมตลอดไปเพราะมันไม่วุ่นวายเหมือนโลกภายนอก

ประเด็นหลักที่ 4: คนจนมหัศจรรย์

ในประเด็นนี้ชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้จนเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองทั้งทางกายและจิตวิญญาณที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริงคือเมื่อตากระทบรูป หูได้ยิน จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้รับรสสัมผัส เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ซึ่งไม่ได้เอาแต่นั่งหลับตาเพียงอย่างเดียวหากแต่ยังมีการปฏิบัติธรรมแบบลืมหูลืมตาเห็น เมื่อเจอผัสสะที่มากระทบกับทวารทั้ง 6 แล้วสามารถหาวิถีการในการจัดการกับผัสสะเหล่านั้นได้อย่างแบบคาย การฝึกฝนจนตนเองเกิดสัมมาทิฐิเป็นผู้มีจิตใจที่ติงาม เป็นผู้ที่เสียดเสียด มกน้อย สันโดษ สร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามเพื่อสังคมโดย

ไม่หวังผลตอบแทน เป็นผู้มีใจที่พอ เมื่อใจพอก็จะพบกับความสุขอย่างแท้จริง สุขแม้ไม่มีรายรับ เป็นของตนเองซึ่งเรียกว่ากลายมาเป็นคนจนมหัศจรรย์นั่นเองดังนั้นชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลจึงพยายามสั่งสมกุศลผลบุญต่างๆ ในชาตินี้เพื่อจะได้เป็นผู้มีทรัพย์เท่าๆ คิดคนไปการจะเป็นคนจนมหัศจรรย์ได้นั้นต้องมีองค์ประกอบและรายละเอียดในประเด็นย่อยได้แก่ (1) เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า (2) จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท (3) เป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม

4.1 เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่า ในประเด็นนี้ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้และฝึกฝนเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านสัมมาอาชีพและการจะเป็นผู้มีสัมมาอาชีพที่ดีได้ก็ต้องเป็นผู้ที่มีสัมมาทิวะที่ถูกต้องเสียก่อนผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากสามารถรับรู้และเข้าใจและเห็นความเปลี่ยนแปลงของตนเองด้านจิตใจจากปกติอาจเป็นคนที่ไม่ค่อยคิดถึงผู้อื่นหรือเห็นแก่ตัวเอาแต่ตัวเองเป็นใหญ่หากแต่พอมานผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการก้าวเข้าเป็นสมาชิกชุมชนแล้วกลับทำให้ผู้ให้ข้อมูลปรับเปลี่ยนตนเองมากขึ้นหรือเคร่งครัดมากขึ้นในกรณีเรื่องการถือศีล บางรายก็รู้สึกว่าคุณเคยสั่งสมบารมีมาก่อนจึงทำได้โดยไม่ยากลำบาก บางรายตั้งใจจะมาประพฤติปฏิบัติตามแนวทางของชาว โศกทั้งชาตินี้และชาติหน้าเพื่อลดละในสิ่งที่ตนติดยึดเหล่านั้นให้ได้ หากแต่ในบางรายไม่ได้เปลี่ยนแปลงตัวเองในทันทีแต่ค่อยๆ เห็นพัฒนาการในการปฏิบัติธรรมของตนเองทีละน้อย

4.2 จิตอาสาเงินเดือนศูนย์บาท ในประเด็นนี้ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลที่ได้ผ่านการศึกษารับรู้บ่มเพาะทางด้านจิตวิญญาณจากการต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนมาและต้องการที่จะสั่งสมบุญบารมีของตนเป็นผู้ไม่ได้ติดยึดกับเรื่องข้าวของเงินทองอื่นๆ พยายามเรียนรู้ฝึกฝนตั้งตนอยู่บนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียงสามารถเป็นผู้ที่มีความสุขโดยได้ไม่เอาเรื่องเงินมาเป็นตัวชี้วัดค่าของความสุขอยู่ในสังคมที่เรียกว่ามีระบบสาธารณะ โภคิผู้คนเอื้อเพื่อเพื่อพึ่งพาอาศัยกันได้แม้ไม่ได้เป็นพี่น้องที่กลานตามกันมาหากแต่ชุมชนแห่งนี้มีสายใยของคำว่าญาติธรรมร้อยรัดไว้จนเกิดเป็นความเอื้ออาทรและไม่ทอดทิ้งกันจึงมาเป็นผู้ที่เสียสละละทิ้งเรือนชานบ้านช่องมาเป็นจิตอาสาสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคมเบื้องหน้ากับการต้องทำงานเป็นมนุษย์เงินเดือนและผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายมีความรู้สึกเป็นสุขภาคภูมิใจที่ตนเองมาเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อคนหมู่มากอีกด้วย

4.3 เป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม เมื่อชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านการเรียนรู้ทั้งทางด้านจิตวิญญาณและด้านร่างกายผ่านกระบวนการต่างๆ ในชีวิตประจำวันจนกระทั่งกลายมาเป็นผู้มีวัฒนธรรมใหม่ที่เรียกว่าวัฒนธรรมบุญนิยม นั่นคือการเป็นผู้ที่มาเสียสละ กินน้อยใช้น้อยที่เหลือจนเจือสังคัม เป็นผู้ที่ยินยอมอยู่อย่างพอใจและเพียงพอ เรียนรู้กับการใช้ชีวิตเพื่อผู้อื่นไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย มัคน้อยสันโดษ ทนเสียคติ หนีสะสม นิยมสร้างสรรค์ การจะเป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยม ไม่ใช่เรื่องง่ายหากแต่ก็ไม่ได้ยากลำบากจนเกินไปนักถ้าตั้งใจประพฤติปฏิบัติตนตาม

แนวทางของชาวโศกอย่างจริงจังเช่น การสมาทานศีล 5 ละอายมุข และรับประทานอาหารมังสวิรัตเพียงวันละ 2 มื้อ ในบางรายเป็นผู้ไม่คิดในรสชาติของอาหารกินง่ายอยู่ง่าย หรือบางรายมีเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเพียงไม่กี่ชุดเพื่อฝึกเรื่องความสมถะ ในบางรายอาจบำเพ็ญเพิ่มเรื่องความขยันการทำให้มากเพื่อผู้อื่นและในบางรายแม้จะรู้สึกว่าจะตนเอง ไม่ได้เป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนในชุมชนหากแต่กลับภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นฟันเฟืองเล็กๆ เป็นองค์ประกอบที่มาช่วยเติมเต็มสังคมหรือชุมชนที่ระบอโศกให้สมบูรณ์ในส่วนที่ขาดหายไปนั่นเอง

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะซึ่งมีประเด็นในการค้นพบที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 การก้าวเข้าสู่วิถีชีวิตตามแนวทางโลกุตระ

จากการศึกษาพบว่าแม้ชาวศีรชะอ โศกผู้ให้ข้อมูลมีพื้นฐานการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันออกไปแต่เมื่อได้เข้ามาเรียนรู้ผ่านกระบวนการฝึกฝนด้านคุณธรรมจริยธรรมซึ่งถือเป็นหัวใจหลักในการก้าวเข้าสู่วิถีชีวิตตามแนวทางโลกุตระกระบวนการฝึกฝนเหล่านี้ได้แก่ กิจกรรมปลูกเสกพระแท่นๆ ของพุทธ กิจกรรมพุทธาภิเษกสุทธยอดปาฏิหาริย์ และกิจกรรมช่วงเข้าพรรษา ทั้ง 3 กิจกรรมนี้มุ่งเน้นในการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้สภาวะอารมณ์ เมื่อเกิดการกระทบผัสสะทั้งเรื่องที่สนใจและไม่สนใจว่าจะสามารถหาทางจัดการกับผัสสะที่เข้ามากระทบได้ เพื่อก้าวเข้าสู่วิถีชีวิตตามแนวทางโลกุตระผ่านกิจวัตรประจำวันวันคือ การทำวัตรเช้า การทำวัตรเย็น การฟังธรรมก่อนฉัน การเรียนธรรมะกระดานดำ การสนทนาธรรมกับท่านสมณะ(นักบวชชาย) หรือท่านสิกขมาตุ(นักบวชหญิง) จนเกิดการพัฒนาทางด้านจิตวิญญาณผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติจริงเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมเกิดสัมมาทิฐิในการประกอบอาชีพถึงขั้นละทิ้งชีวิตแบบโลกียะมาเป็นผู้ไม่สะสมเงินทอง และเลือกประกอบสัมมาอาชีพในชุมชนเพื่อก่อเกิดประโยชน์แก่สังคม เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อคนหมู่มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธานี(จำปา 2550) ที่ว่าหลักการของสัมมาอาชีวะหรือการเลี้ยงชีพชอบตามหลักพระพุทธศาสนาครอบคลุมกระบวนการดำเนินชีวิตทั้งทางกายวาจาและใจโดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความสุขหรือประโยชน์ทั้ง 3 ด้าน คือ ประโยชน์ตน ประโยชน์ผู้อื่น และประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

กล่าวโดยสรุปแม้ว่าชาวศีรชะอ โศกผู้ให้ข้อมูลจะมีพื้นฐานการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันแต่เมื่อผ่านกระบวนการฝึกฝนคุณธรรมจริยธรรมจากกิจกรรมงานปลูกเสกพระแท่นๆของพุทธกิจกรรมงานพุทธาภิเษกสุทธยอดปาฏิหาริย์และกิจกรรมช่วงเข้าพรรษาส่งผลให้ชาวศีรชะอ โศกผู้ให้

ข้อมูลเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านจิตวิญญาณจนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในทางที่ดีขึ้นได้

2.2 การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะแบบอาริยะ

เมื่อก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่การเลือกประกอบอาชีพนั้นถือเป็นกระบวนการสำคัญกับชีวิตมนุษย์ดังเช่นชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลก่อนเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนแต่ละคนก็มีการเลือกอาชีพผ่านการเรียนรู้จากครอบครัวพ่อแม่หรือบุคคลรอบข้างเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทางอาชีพของซูเปอร์ (อ้างถึงในนิรนาท แสนสา,2557) คือขั้นที่ 3 การสร้างหลักฐานช่วงวัย 25-44 เป็นวัยที่เริ่มประกอบอาชีพที่มั่นคง ถาวร มีความก้าวหน้าทางอาชีพและขั้นที่ 4 คือการดูแลกิจการอาชีพของตนให้มั่นคง และขั้นสุดท้ายคือขั้นเกษียณ การใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว เป็นอาสาสมัคร ใช้เวลากับกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบ หากแต่เมื่อชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลเข้ามาเป็นสมาชิกชุมชนจึงเกิดการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะแบบอาริยะคือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการปฏิบัติธรรม ลด ละ เลิก โลภ โกรธ หลง ไม่มุ่งแสวงหากำไรเพื่อส่วนตน ประกอบอาชีพที่เป็นไปเพื่อการสร้างประโยชน์คุณค่าแก่มวลมนุษยชาติ ผ่านการเรียนรู้ด้านการบำเพ็ญธรรมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เรื่องภายในกาย จิต ในจิต เป็นผู้มีศีลเต็ม เครื่องครัดในข้อวัตรปฏิบัติตามรัฐสภาวะกิเลสที่ตนเองคิดยึดเพื่อที่จะก้าวข้ามผ่านสภาวะอารมณ์ต่างๆเหล่านั้น นอกจากนี้ยังต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้านการบำเพ็ญธรรมการบำเพ็ญคุณ ถือศีล 5 ละอบายมุขและรับประทานอาหารมังสวิวัติ จนเกิดอานิสงค์จากการประกอบสัมมาอาชีวะเป็นผู้สร้างประโยชน์และคุณค่าแก่สังคมอย่างแท้จริง

2.3 คนจนมหัศจรรย์

จากการศึกษาพบว่าแม้ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลจะมีพื้นฐานการใช้ชีวิตแตกต่างกันเมื่อได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะตามแนวทางของศิระะอ โศก โดยมีแนวทางการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการปฏิบัติธรรมซึ่งในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของชาวศิระะอ โศกนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาตันส์ (อ้างถึงใน นิรนาท แสนสา,2557) นั่นคือองค์ประกอบ 3 ประการได้แก่ การรู้จักลักษณะของตนเองอย่างแจ่มแจ้ง การมีความรอบรู้และรู้ลึกใน โลกของงานอาชีพ และการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของตน ซึ่งทำให้ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลได้เลือกประกอบสัมมาอาชีวะในชุมชนได้ตรงกับสิ่งที่ตนถนัดจนกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในฐานะงานนั้น หากแต่การเลือกประกอบอาชีพที่เป็นสัมมาอาชีวะของชาวศิระะอ โศกนั้นจะมีรายละเอียดของขั้นตอนการเรียนรู้แตกต่างจากทั่วไปคือ ชาวศิระะอ โศกผู้ให้ข้อมูลต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะแล้วนั้นจะเป็นผู้ที่เกิดจิตวิญญาณใหม่ในกายเก่าคือเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตวิญญาณเกิดสภาวะการเรียนรู้ทางด้านอารมณ์

เครื่องคิดที่ตนเองปรนผู้อื่นเป็นผู้มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพที่เป็นสัมมา ทำเพื่อผู้อื่นให้มากขึ้นน้อย ใช้น้อย จึงมีเหลือเพื่อจุนเจือแจกจ่ายคืนสู่สังคม การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพผ่านการปฏิบัติธรรมซึ่งมีท่านสมณะ(นักบวชชาย) ท่านสิกขมาตุ(นักบวชหญิง)เป็นผู้กล่อมเกลาจิตวิญญาณจนเกิดการละทิ้งความสุขส่วนตนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่อยู่กันในระบบสาธารณะ โภคิมีการกิน การอยู่ และใช้ร่วมกัน เข้ามาเป็นผู้เต็มใจ ตั้งใจ และมุ่งมาจนอย่างแท้จริงแม้จะมีการประกอบสัมมาอาชีพแต่รายรับที่ได้มาส่งเข้ากองกลางให้เป็นผู้บริหารจัดการทั้งหมด ทำงานฟรี ไม่มีเงินเดือน เพราะต้องการสั่งสมบุญบารมีที่เรียกว่าทรัพย์แท้ๆ ได้อย่างเต็มที่ ไม่เป็นผู้จมอยู่กับอดีต และไม่กังวลกับโลกอนาคต หากแต่มุ่งปฏิบัติตนอยู่กับโลกปัจจุบันเป็นผู้มีใจพอและพอใจจนกลายเป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยมนั้นคือการเรียนรู้เพื่อจะใช้ชีวิตเพื่อผู้อื่น เสียสละ กล้างาน ทนเสียดสี หนีสะสมนิยมสร้างสรรค์ ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวชี้วัดได้ว่าชาวศิระะอะ โศกผู้ให้ข้อมูลได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพและเกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนจนกลายมาเป็นคนจนมหัศจรรย์อย่างแท้จริง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่าแม้ชาวศิระะอะ โศกผู้ให้ข้อมูลจะมีวิถีชีวิตตามแนวทางโลกิยะและพื้นฐานการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันแต่เมื่อผ่านกระบวนการการเรียนรู้เพื่อก้าวเข้าสู่ชีวิตตามแนวทางโลกุตระ คือต้องมาถือศีล 5 ละอบายมุข และรับประทานอาหารมังสวิริติ อย่างเคร่งครัด จนทำให้ชาวศิระะอะ โศกผู้ให้ข้อมูลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองด้านจิตวิญญาณเป็นผู้ที่มีสัมมาทฐิในการประกอบสัมมาอาชีพมากขึ้นไม่โลกอยากได้มากเพื่อเป็นของตนแต่ต้องการสละออกให้มากเพื่อความสุขทางด้านจิตใจของตนเอง ดังนั้นจึงขอเสนอแนะว่าสังคม ชุมชน หน่วยงาน หรือ องค์กรต่างๆสามารถนำรูปแบบนี้ไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาคนไปสู่การปฏิบัติงานและการประกอบสัมมาอาชีพเพื่อเกิดประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติได้

3.1.2 ผลการวิจัยพบการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพแบบอริยะส่งผลให้ชาวศิระะอะ โศกผู้ให้ข้อมูลสามารถตามรู้เท่าทันตนเองในขณะปฏิบัติงาน เบาว่างปล่อยวางจากผัสสะต่างๆ ได้ง่ายขึ้นไม่ติดยึดกับสิ่งที่เป็นโลกิยะจนสามารถทุ่มเทกำลังกายแรงใจให้กับการประกอบสัมมาอาชีพเพื่อส่วนรวมได้อย่างเต็มที่ จากข้อค้นพบนี้จึงเสนอแนะว่าหากหน่วยงานชุมชนหรือองค์กรต่างๆ นำแนวคิดเรื่องการเรียนรู้สู่สัมมาชีพแบบอริยะซึ่งประกอบไปด้วยการบำเพ็ญธรรมและการบำเพ็ญคุณไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรให้แก่บุคลากรเดือนละ 1 ครั้ง

จะสามารถพัฒนานำไปสู่การพัฒนาบุคลากรเหล่านั้นให้มีศักยภาพในการประกอบสัมมาอาชีพที่เป็นประโยชน์ได้

3.1.3 ผลการวิจัยพบว่าชาวศิระะอโศกผู้ให้ข้อมูลทุกรายต่างพึงพอใจในการเป็นคนจนมหัศจรรย์ซึ่งหมายถึงการเต็มใจ พอใจ ในความจนหากแต่ไม่จนใจเพราะต้องการเป็นผู้ที่สละออกไม่กอบโกยหอบหวงหรือทำเพื่อเอาเข้าตนเอง หากแต่มุ่งสร้างสรรค์กิจน้อยใหญ่เพื่อสังคมชุมชน เมื่อใจพอแม้ไม่ได้รับสิ่งตอบแทนที่เป็นสินจ้างรางวัลหรือเงินทอง กลับไม่เป็นทุกข์ ลดละกิเลส ความอยากได้ อยากมี อยากเป็นลงและมีเวลาทุ่มเทในการประกอบสัมมาอาชีพให้กับส่วนกลาง ผลตอบแทนจากการประกอบสัมมาอาชีพส่งเข้ากองกลางและมีสวัสดิการให้เรียกว่าระบบสาธารณะ โภคคือมีการกิน การอยู่ การใช้ ร่วมกัน ไม่ต้องกังวลเรื่องปัญหาเศรษฐกิจเพราะสามารถสร้างอาชีพที่ดูแลคนในชุมชนได้ครบนั่นเอง จึงกลายเป็นผู้มีวัฒนธรรมบุญนิยมคือกินน้อยใช้น้อย ที่เหลือจุนเจือสังคม และฝึกตนจนกลายเป็นผู้ที่ทนเสียดสี หนีสะสม ได้ ดังนั้นการเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศกจึงสามารถเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มชนหรือองค์กรที่ต้องการแก้ปัญหาพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นบุคลากรที่สำคัญขององค์กรหรือหน่วยงาน หรือชุมชนนั้นได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศกเท่านั้นแต่ยังไม่ได้มีผลการศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพในชุมชนอื่นของชาวอโศกหรือกลุ่มอื่นๆในสังคมเพื่อเปรียบเทียบความชัดเจนของประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพที่เกิดขึ้นด้วย

3.2.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยาเชิงตีความซึ่งทำให้เราเห็นภาพประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีพของสมาชิกชุมชนศิระะอโศกซึ่งพบว่าเมื่อชาวศิระะอโศกได้ผ่านกระบวนการฝึกฝนปฏิบัติธรรมตามหลักของศาสนาพุทธแนวปฏิบัติแบบชาวอโศกจึงทำให้เห็นกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ค่านิยม ความเชื่อ ผ่านหลักธรรมคำสอน ดังนั้นจึงควรศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตวิญญาณผ่านสมาชิกชุมชนที่นับถือศาสนาอื่นที่ต่างกันออกไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์. (2554). *วิจัยเชิงคุณภาพไม่ยากอย่างที่คิด*. กรุงเทพฯ: คอมม่าดีไซท์แอนพรีน.
- ขวัญชัย ขำนา (2558). *การพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2558). *การวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฏพษ์ ธรรมรักษาสีทธี. (2557). *กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพ: กรณีศึกษานักออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอาชีพเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. (ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พระธานี เขมธมโม. (2550). *ศึกษาสัมมาอาชีพะในพระพุทธศาสนา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธนภัทร์ สุทธิ. (2550). *การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- _____. (2552). *ธรรมพุทธสุคติ*. กรุงเทพฯ: ชีระการพิมพ์.
- ประสพสุข ฤทธิเดช, สมบัติ ฤทธิเดช, ประภัสสร ปรีเอี่ยม, ทศนี นาคคุณทรง, วัชรา เสนาจักร, ขวัญชัย ขำนา และธารทิพย์ ขำนา. (2554). *แหล่งเรียนรู้ชุมชนจัดการศึกษาสัมมาอาชีพแบบมีส่วนร่วม โดยองค์ชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองของกลุ่มเกษตรกรบ้านกุดแคน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- นันทนา พลเยี่ยม (2553). *การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เขต 3*. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นิรนาท แสนสา (2554). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. ใน *ประมวลสาระชุดการวิจัยทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

- พระครูพัฒนา กิจานุกัมภ์ (สำเรียง เพ็ชราม). (2547). การศึกษาหลักสัมมาอาชีวะของพุทธศาสนา
ที่ปรากฏในหลักเศรษฐกิจพอเพียง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เพชรดินฟ้า ดิศโยธิน. (2550). การบริหารสวัสดิการสังคมแบบเศรษฐกิจพอเพียงในระบบบุญนิยม
ศึกษากรณีชุมชนดินหนองแดนเหนือ จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์สังคม
สงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สมณะ โพธิ์รักษ์. (2558). ยอดนิยายของโลกที่ไขความเป็นมนุษย์. กรุงเทพฯ: ฟาอภัย.
_____. (2557). คำบุญคือบาปบุญคืออะไรกันแน่. กรุงเทพฯ: ฟาอภัย.
- พระมหาไพฑูริย์ สนติกโร (เทพ วาที). (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของชุมชนตาม
หลักสัมมาอาชีวะกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองของชุมชนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มีงหมาย มุ่งมาจน. (2557). รูปแบบการบริหารโรงเรียนสัมมาสิกขาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงที่มีประสิทธิผล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ว.วชิระเมธี. (2557). รั้นรมย์ในงานเบ็กบานในชีวิต. นนทบุรี: สัปปายะ.
- พระครูวิจิตร ธรรมานนท์ (สงทอง). (2554). การศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลัก
สัมมาอาชีวะของชุมชน เขตตำบลบก อำเภอนโนนคุณ จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- สุดา หงส์คำ. (2555). รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนสัมมาสิกขาธิระะอโศก
อำเภอกันทรลัภย์ จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- อรสุดา เจริญรัต. (2543). การเกิดขึ้น การดำรงอยู่และการปรับตัวของเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การ
เปลี่ยนแปลงของสังคมไทย. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พระเอียน วิโนทโก. (2555). ไม่ใช่กูนีพพานอยู่ไม่ไกลเพียงเข้าใจและเข้าถึงความเป็นจริงว่าไม่มีก
และไม่ใช่ก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ธรรมะ.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก

หนังสือแสดงเจตนาเข้าร่วมการวิจัย.

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

(การสัมภาษณ์)

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เลขที่ ประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง “ประสบการณ์การเรียนรู้สู่สัมมาอาชีวะของสมาชิกชุมชนศิระะโฮโขก จังหวัดศรีสะเกษ” โดยผู้วิจัยคือ นางสาวไพรัตน์ อาษานอก และมี ผศ.ดร. นรินาถ แสนสา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่อยู่ติดต่อได้แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ข้าพเจ้า ได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด และได้รับคำอธิบายจากผู้วิจัย จนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว

ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยข้าพเจ้ายินยอมให้สัมภาษณ์ 1-2 ครั้ง เป็นเวลาครั้งละ 30-100 นาที และยินยอมให้บันทึกเสียงการสนทนาได้

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยจะนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวของข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่ แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และสำเนานี้แสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(นางสาวไพรัตน์ อาษานอก)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการลงรหัสข้อมูลจากการถอดเทปสัมภาษณ์

ตัวอย่างการถอดรหัสแนวปรากฏการณ์วิทยาและการถอดรหัสเชิงตีความ

ลำดับ ข้อมูล	บทสัมภาษณ์	การถอดรหัสแนว ปรากฏการณ์วิทยา	การถอดรหัสเชิง ตีความ
ID 5	จากที่ตัวเองอยู่ข้างนอกจะเป็นคน ร้อนร้อนในที่นี้ก็คืออารมณ์นะคะ อารมณ์เราเราจะคุมตัวเองได้ยากจะ ใจร้อนแล้วก็มีมันจะจะไม่คิดถึงคนอื่น ส่วนมากจะคิดถึงแต่ตัวเองเพื่อที่จะ ทำให้เราได้ก่อนเป็นอันดับแรกแต่ พอเรามายู่ตรงนี้เราจะคิดถึงคนอื่น เป็นอันดับแรกคะเราจะไม่เอามา เสพยาเพื่อตรงนี้ละ	การควบคุมอารมณ์ ของตนเอง	การเกิดจิตวิญญาณ ใหม่ในกายเก่า สามารถมีทนต่อ ผัสสะที่เข้ามา กระทบสัมผัสได้ ง่ายขึ้น
ID 5	เราไม่ได้เอาเงินมาเป็นตัวตั้งในการ ดำเนินชีวิตนะคะถึงเราไม่มีเงินเราก็ อยู่อย่างมีความสุขได้เรามีพิน้องมี ความเป็นพี่เป็นน้องที่สัมผัสได้ถึง ความอบอุ่นจากเดิมที่เราเคยทำงาน เป็นมนุษย์เงินเดือนมาก่อนถามว่ายุค นั้นเรามีความสุขไหมมันก็แค่กินสูบ ดื่มเสพยาไปวันๆนะคะใช้ชีวิต เหมือนอย่างคนโลกๆทั่วไปแต่มาตรง นี้แล้วมันไม่ใช่แล้วตรงนี้เรามาสัมผัส ได้ถึงความเป็นพี่เป็นน้องความ เอื้อเพื่อเอื้อแก่ก็เอื้อซึ่งกันและกัน	มีความสุขได้โดย ไม่ต้องพึ่งเงิน	ความสุขเกิดขึ้นได้ โดยไม่ได้ใช้เงิน เป็นตัวชี้วัด

ID	Ref.Code	บทสัมภาษณ์	การให้ความหมาย	การแปลความหมาย	ThRef	Theme Name
ID 6	ID6_155	<p>อบายมุขมันละเอียดมากเลยถ้าจะพูดถึงอบายมุขมันละเอียดที่อยู่ในตัวเราของที่มันสิ้นเปลืองนะ</p> <p>อบายมุขหมดเลยคำว่าอบายมุขคือของที่ไม่จำเป็นนั้นแหละทั้งหมดแค่มันให้มันเหลือแค่ปัจจัย 4 แค่นั้นแหละที่ไม่เป็นอบายมุขหมดแม้แต่รถที่เราขับเราอะไรหรือว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แม้แต่โทรศัพท์พกมดูยูเอไอเครื่องซักผ้าอะไรเงี้ยคือเรามันทำได้ก็ทำยังเงี้ย</p>	<p>ความเข้าใจเรื่องอบายมุข</p>	<p>สิ่งที่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย นอกเหนือไปจาก ความจำเป็นที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	3.1.2	การละอบายมุข
ID 6	ID_168	<p>ที่เลือกที่จะทานมังสวิรัตก็คือเห็นพิษภัยของการกินเนื้อสัตว์ในเรื่องทั้งจิตภาวะทั้งเรื่องของเบียดเบียนสัตว์ในเรื่องของเนื้อสัตว์ไม่บริสุทธิ์แต่จริงๆแล้วเบียดเบียนสัตว์น่าจะมามีเหตุผลมากกว่าเรื่องไม่อยากจะทำร้ายใคร ไม่อยากให้เขาถูกทำร้ายเพราะเราอะไรยังงี้เลยลดปริมาณการทำร้ายลงคิดส่วนใหญ่คนนี่มักผิดศีลข้อ 1 มากกว่าส่วนเรื่องความอร่อยนี่อะไรมันก็ทำให้อร่อยได้อร่อยมากกว่ากัน นิดหน่อยมันก็ไม่เห็นเป็นไรแต่มันเป็นตัวยึดเฉยๆ ว่าอร่อยมากจริงๆแล้วก็พอกัน</p>	<p>เข้าใจในเรื่องศีล 5</p>	<p>การรับประทานเนื้อสัตว์ทำให้ศีลข้อ 1 ไม่บริสุทธิ์เกิดการเบียดเบียนผู้อื่น</p>	3.1.3	การรับประทานอาหารมังสวิรัต

ID	Ref.Code	บทสัมภาษณ์	การให้ความหมาย	การแปลความหมาย	ThRef	Theme Name
ID 6	ID6_184	<p>แยกขยะก็ด้วยนะมันจะละเอียดในเรื่องของเรามีวิธีการในการจัดการแล้วก็จะแยกถ้าเรามีเวลามากเราก็จะแยกว่าถ้าเรามีเวลาน้อยเราก็จะแยกลวกๆตามแต่สภาพทำให้เราไม่ยึดติดต้องสะอาดนะต้องอะไรนะอ้อแต่จริงๆแล้วมันเป็นกฎเป็นระเบียบที่มันอยู่ในตัวของมันเองถ้าเรามีเวลามากๆเราก็ต้องทำงานสะอาดจนอะไรแต่ถ้ามันทำได้แค่นี้เราก็ปู้บๆก็หนึ่งอย่าให้มีขยะในหมู่บ้านอย่าให้มันมีอย่าอย่าให้มันรกคืออยากจะทำให้ทุกคนในหมู่บ้านนี้เอาขยะมาทิ้งทุกวัน</p>	<p>การเอาใจใส่ในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ</p>	<p>มีรายละเอียดในการปฏิบัติงานงานของตนเอง</p>	3.2.4	<p>อานิสงค์จากการปฏิบัติงาน</p>

ภาพรวมกิจกรรมการเรียนรู้สู่ผู้สัมผัสมาอาชีพ

สวดมนต์ทำวัตรเช้า-ฟังธรรม

บำเพ็ญกรรมฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ

บำเพ็ญกรรมฐานงานกสิกรรมธรรมชาติ

ภาพรวมกิจกรรมการเรียนรู้สู่ผู้ล้มมาชีพ

ทำบุญตักบาตร

พิจารณาอาหารก่อนรับประทาน

นักเรียนฐานสื่อบุญนิยมสัมภาษณ์ญาติธรรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรมชมรมชาติ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวไพรัตน์ อายานอก
วัน เดือน ปีเกิด	5 มกราคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีเกษตรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสัมมาสิกขาศีรชะอโศก ชุมชนวัฒนธรรมบุญนิยมศีรชะอโศก สถานีโทรทัศน์บุญนิยมทีวี โรงงานยาสูบไพศิรชะอโศก

